

**VARBERGS
KOMMUN**

Kallelse/underrättelse
2025-05-05

Kommunstyrelsens förvaltning

Beslutsorgan Kommunfullmäktige

Tid Tisdagen 13 maj, klockan 18.00

Plats Kommunfullmäktiges sessionssal

Ärenden

1. Val av justerare
2. Anmälan av eventuella övriga ärenden
3. Anmälan av eventuellt jäv
4. Allmänhetens frågestund
5. Allmänhetens fråga om lön inom daglig verksamhet (KS 2025/0027-5)
6. Information om civilsamhället (KS 2025/0048-83)
7. Frågor från ledamöter
8. Ledamots fråga om beslut för förändrad skolskjuts (KS 2025/0026-23)
9. Ledamots fråga om belyst motionsspår i Derome (KS 2025/0026-25)
10. Anmälan av eventuella motioner och interpellationer
11. Motion om parkeringsmöjligheter för hemtjänstpersonal i Varbergs stad (KS 2025/0298-2)
12. Övriga valärenden
13. Entledigande av Carl-Ewert Berg (KD) från uppdrag som ledamot i socialnämnden samt fyllnadsval (KS 2025/0029-39)
14. Entledigande av Carl-Ewert Berg (KD) från uppdrag som ledamot i socialnämndens sociala utskott samt fyllnadsval (KS 2025/0029-40)
15. Antagande av Klimatstrategi för Varbergs kommun (KS 2019/0303-75)
16. Personal- och hälsobokslut 2024 (KS 2025/0160-1)

POSTADRESS
Varbergs kommun

BESÖKSADRESS
Engelbrectsgatan 15,
Östra Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

432 80 Varberg

17. Antagande av nya verksamhetsområden för vatten och avlopp (VA) i Varbergs kommun (KS 2025/0113-2)
18. Revidering av riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark (KS 2015/0269-45)
19. Riktlinje för beredning av motioner (KS 2021/0505-28)
20. Riktlinje för måltider (KS 2024/0500-11)
21. Redovisning av motioner under beredning (KS 2025/0128-2)
22. Svar på motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler (KS 2024/0303-5)
23. Svar på motion om hundrastgård på söder (KS 2024/0661-6)

Karl Gunnar Svensson (KD)
Ordförande

Jennica Toresson
Sekreterare

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning
Desirée Aronsson, 0340-881 65

Beslutsförslag
2025-05-05

1 (1)
Dnr: KS 2025/0027-5

Kommunfullmäktige

Allmänhetens fråga om lön inom daglig verksamhet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. anse frågan besvarad.

Beskrivning av ärendet

Jimmy Carlsson ställer fråga om lön inom daglig verksamhet.

Sven Andersson (M) ordförande i socialnämnden svarar på frågan.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 5 maj 2025.

Allmänhetens fråga om lön inom daglig verksamhet.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-04-25

1 (1)
Dnr: KS 2025/0048-
83

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förvaltning
Jennica Toresson, 0340-88491

Information om civilsamhället

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. lägga informationen till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Anders Thornberg, landshövding i Hallands län, informerar om civilsamhället.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun	Engelbrectsgatan 15, Östra Vallgatan 12 (hiss)	0340-880 00	212000-1249	ks@varberg.se
432 80 Varberg		TELEFAX		WEBBPLATS www.varberg.se

Frågor från ledamöter

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-03-31

1 (1)
Dnr: KS 2025/0026-
23

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förvaltning
Desirée Aronsson, 0340-881 65

Ledamots fråga avseende beslut för förändrad skolskjuts

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. anse frågan besvarad.

Beskrivning av ärendet

Lena Språng (C) ställer fråga om beslut för förändrad skolskjuts.

Förskole- och grundskolenämndens ordförande David Sandrén (M) svarar på frågan.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 31 mars 2025.

Ledamots fråga 28 mars 2025.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

Fråga ställd till David Sandrén, ordförande i Förskole- och grundskolenämnden

År 2022 gjordes förändringar i upptagningsområdet för barn i Varbergs kommun för att bättre matcha tillgången på skollokaler. Vissa skolor hade för få elever, medan andra var överfulla. Detta resulterade i att barnen från Kung Karl skola flyttades till Lindberga skola för att gå högstadiet, istället för att som tidigare fortsätta i Veddige. Enligt utredningarna skulle restiden för barnen förbli densamma, cirka 45 minuter. Så blev det dock inte.

Idag reser barnen från Karl Gustav med buss 661, som avgår kl. 06:46. Dessutom har vissa av dem en restid till busshållplatsen innan dess. Bussresan till Varberg tar 45 minuter, och där får de vänta till kl. 07:50 innan de kan åka vidare med buss 664 till Lindberga. Ibland kommer de fram i tid, men ibland gör de det inte. Den totala restiden blir därmed 1 timme och 15 minuter – utöver den sträcka på 4-5 km som vissa barn behöver ta sig för att nå busshållplatsen.

Detta blev inte som utlovat i dialogen med föräldrarna. Hur kommer det sig att barnen från landsbygden alltid tycks få anpassa sig och flyttas utan hänsyn till deras situation?

I vår går den sista klassen ut från Veddige, och från och med då kommer alla barnen att behöva gå i Lindberga.

Min fråga till David Sandrén:

Hur säkerställer Förskole- och grundskolenämnden att våra barn har jämlika förhållanden och möjligheter och hur har nämnden beaktat barnkonventionen i beslutet för förändrad skolskjuts?

Lena Språng, Centerpartiet

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-04-03

1 (1)
Dnr: KS 2025/0026-
25

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förvaltning
Michael Boström, 0340-881 06

Ledamots fråga om belyst motionsspår i Derome

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. anse frågan besvarad.

Beskrivning av ärendet

Anders Friebe (S) ställer fråga om belyst motionsspår i Derome.

Hamn- och gatunämndens ordförande Ulrika Eriksson (M) svarar på frågan.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 3 april 2025.

Ledamots fråga 3 april 2025.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

Ledamöternas fråga.

16 december 2014 lämnade jag in en motion om ett belyst motionsspår i Derome.

Motionen bifölls 2015-12-15.

Min fråga till Moderaten Ullrika Eriksson ordförande i Hamn och Gatunämnden är följande, vad har hänt sedan dess?

Är den på gång? eller var ligger frågan just nu?

2025-03-26

Anders Friebe

Socialdemokraterna

Anmälan av eventuella motioner och interpellationer

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning
Michael Boström, 0340-881 06

Beslutsförslag
2025-04-28

1 (1)
Dnr: KS 2025/0298-2

Kommunfullmäktige

Motion om parkeringsmöjligheter för hemtjänstpersonal i Varbergs stad

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. remittera ärendet till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Daniel Karlsson (V) har den 27 april 2025 lämnat in en motion om parkeringsmöjligheter för hemtjänstpersonal i Varbergs stad.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 28 april 2025.

Motion inkommen 27 april 2025.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

Motion om parkeringsmöjligheter för hemtjänstpersonal i Varbergs stad

Att arbeta inom hemtjänsten i Varbergs kommun är både fysiskt krävande och stressande. Personal möter dagligen brukare i olika åldrar med varierande behov och ansvarar för att dessa tillgodoses inom en ofta pressad tidplan. I många fall räcker tiden inte till, vilket leder till att besök drar ut på tiden och personalen kommer för sent till nästa uppdrag – något som påverkar hela dagens schema negativt.

För hemtjänstpersonal som arbetar inom Varbergs stad och använder bil i tjänsten, uppstår ofta problem med att hitta tillgängliga parkeringsplatser i närheten av brukarna. I sin strävan att följa den tajta planeringen tvingas många medarbetare att parkera på platser där de saknar tillstånd. Detta medför en risk för parkeringsböter – kostnader som personalen själva tvingas stå för, trots att alternativ ofta saknas.

Denna stress, i kombination med hot om ekonomiska repressalier, skapar en arbetsmiljö som varken främjar välmående eller gör yrket attraktivt för nya medarbetare. Det är därför av största vikt att kommunen underlättar för personalens dagliga arbete och bidrar till en tryggare och mer hållbar arbetsmiljö.

Vi yrkar därför att:

Hemtjänstpersonal som arbetar inom Varbergs centralort ska få tillgång till särskilda parkeringstillstånd för att kunna utföra sitt arbete utan risk för parkeringsböter.

Daniel Karlsson

Övriga valärenden

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-04-02

1 (1)
Dnr: KS 2025/0029-
39

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förvaltning
Michael Boström, 0340-881 06

Entledigande av Carl-Ewert Berg (KD) från uppdrag som ledamot i socialnämnden samt fyllnadsval

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. entlediga Carl-Ewert Berg (KD) från uppdrag som ledamot i socialnämnden,
2. till ny ledamot i socialnämnden utse Ann-Sofie Holmström (KD).

Beskrivning av ärendet

Carl-Ewert Berg (KD) har i skrivelse den 1 april 2025 begärt entledigande från sitt uppdrag som ledamot i socialnämnden.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 2 april 2025

Avsägelse från Carl-Ewert Berg 1 april 2025

Protokollsutdrag

Carl-Ewert Berg
Ann-Sofie Holmström
PA-avdelningen
Kommunkansliet

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

Från: Carl-Ewert Berg [REDACTED]
Datum: tisdag, 1 april 2025 17:08
Till: kommunkansli@varberg.se <kommunkansli@varberg.se>
Kopia: Freddie Holmström [REDACTED], Anki
Herdell [REDACTED]
Ämne: Begäran om entledigande

På grund av [REDACTED] vill jag frånträda följande uppdrag.

Ordinarie ledamot i Socialnämnden
Ordinarie ledamot i Socialnämnden AU
Ordinarie ledamot i Sociala Utskottet

Hälsningar

Carl-Ewert Berg
Torpa 4
432 95. Varberg

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-04-02

1 (1)
Dnr: KS 2025/0029-
40

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förvaltning
Michael Boström, 0340-881 06

Entledigande av Carl-Ewert Berg (KD) från uppdrag som ledamot i socialnämndens sociala utskott samt fyllnadsval

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. entlediga Carl-Ewert Berg (KD) från uppdrag som ledamot i socialnämndens sociala utskott,
2. till ny ledamot i socialnämndens sociala utskott utse Ann-Sofie Holmström (KD)

Beskrivning av ärendet

Carl-Ewert Berg (KD) har i skrivelse den 1 april 2025 begärt entledigande från sitt uppdrag som ledamot i socialnämndens sociala utskott.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 2 april 2025

Avsägelse från Carl-Ewert Berg 1 april 2025

Protokollsutdrag

Carl-Ewert Berg
Ann-Sofie Holmström
PA-avdelningen
Kommunkansliet

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

Från: Carl-Ewert Berg [REDACTED]
Datum: tisdag, 1 april 2025 17:08
Till: kommunkansli@varberg.se <kommunkansli@varberg.se>
Kopia: Freddie Holmström [REDACTED], Anki
Herdell [REDACTED]
Ämne: Begäran om entledigande

På grund av [REDACTED] vill jag frånträda följande uppdrag.

Ordinarie ledamot i Socialnämnden
Ordinarie ledamot i Socialnämnden AU
Ordinarie ledamot i Sociala Utskottet

Hälsningar

Carl-Ewert Berg
Torpa 4
432 95. Varberg

§ 77

Dnr KS 2019/0303

Antagande av Klimatstrategi för Varbergs kommun

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. anta Klimatstrategi för Varbergs kommun, antagandehandling daterad 29 april 2025.

Reservation

Jeanette Qvist (S), Kent Norberg (S), Katarina Eiderbrant (S), Jenny Bolgert (S), Agnes Hultén (V) och Lena Språng (C) reserverar sig mot beslutet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jeanette Qvist (S) och Agnes Hultén (V) föreslår följande ändringar i Klimatstrategi för Varbergs kommun, antagandehandling daterad 29 april 2025.

- ändra punkt 3, sid 14: Verka för ökad produktion av fossilfri energi, ändras till: Verka för ökad produktion av fossilfri energi, samt ökad lokal produktion av förnybar energi.
- ändra punkt 4, sid 14: Främja användning och installation av laddstationer samt verka för solceller på lämpliga allmänna fastigheter/bostäder/byggnader, ändras till: Främja användningen och installation av laddstationer, solceller och uppkopplade batterier.
- lägga till en ny punkt 8 under rubrik Varberg som samhälle, sid 14: Ökad produktion av förnybar energi.
- Föra tillbaka förvaltningens förslag enligt nedan på sid 15 under rubrik Mobilitet och transporter: "Transportrelaterade utsläpp står för en del av Varbergs totala växthusgasutsläpp, vilket gör detta område centralt i kommunens klimatarbete. Genom lokalt anpassade insatser strävar kommunen efter att skapa ett fossilfritt och resurseffektivt transportsystem som underlättar hållbara val, såsom gång, cykling, kollektivtrafik och bättre infrastruktur för fossilfria drivmedel. För att nå det nationella målet om en 70-procentig minskning av transportutsläppen mellan 2010 och 2030 krävs både en övergång till eldrivna och biobränsle drivna transporter och åtgärder för att minska det totala transportarbetet. Kommunens ansvar för den fysiska planeringen innebär också möjligheter att främja mer hållbara transportalternativ och minska bilberoendet."

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

- lägga till i punkt 11, sid 15: "Stimulera hållbara transporter och beteenden" får ett tillägg: "Stimulera hållbara transporter och beteenden, där gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras"

Lena Språng (C) föreslår bifall till Jeanette Qvist (S) med fleras förslag.

Freddie Holmström (KD) och Ann-Charlotte Stenkil (M) föreslår bifall till att anta Klimatstrategi för Varbergs kommun, antagandehandling daterad 29 april 2025.

Beslutsordning

Ordförande ställer Freddie Holmströms (KD) med fleras förslag mot Jeanette Qvists (S) med fleras förslag och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt Freddie Holmströms (KD) med fleras förslag.

Omröstning begärs

Kommunstyrelsen godkänner därefter följande ordning:

Ja-röst för bifall till Freddie Holmströms (KD) med fleras förslag.

Nej-röst för bifall till Jeanette Qvist (S) med fleras förslag.

Kommunstyrelsen beslutar enligt Freddie Holmströms (KD) förslag med 7 ja-röster och 6 nej-röster.

Beslutande	Ja	Nej
Ann-Charlotte Stenkil (M)	X	
David Sandrén (M)	X	
Peter Sjöholm (M)	X	
Andreas Havasi (SD)	X	
Olle Hällnäs (SD)	X	
Tobias Carlsson (L)	X	
Freddie Holmström (KD)	X	
Jeanette Qvist (S)		X
Kent Norberg (S)		X
Katarina Eiderbrant (S)		X
Jenny Bolgert (S)		X
Lena Språng (C)		X
Agnes Hultén (V)		X
Summa	7	6

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 25 juni 2019, § 153, att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till Energi- och klimatstrategi för Varbergs kommun. Kommunstyrelsen beslutade 25 juni 2024, § 143, att ta fram en separat klimatstrategi respektive en separat energiplan.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Ärendet om antagande av klimatstrategin behandlades på kommunstyrelsens sammanträde 25 mars 2025, § 45. Kommunstyrelsen beslutade föreslå kommunfullmäktige anta Klimatstrategi för Varbergs kommun, antagandehandling daterad 26 februari 2025, med ett antal ändringar som framgår av protokollsutdraget.

Kommunfullmäktige beslutade 8 april 2025, § 71, att återremittera den av förvaltningen framtagna klimatstrategin för att inarbeta de av Länsstyrelsens ej hanterade synpunkter som fysisk planering, kring mobilitet och transporter, men även utifrån insatsområdet energi och insatsområdet ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 16 april 2025.

Klimatstrategi för Varbergs kommun, antagandehandling 29 april 2025.

Kommunfullmäktige 8 april 2025, § 71.

Kommunstyrelsen 25 mars 2025, § 45.

Remissammanställning för Varbergs klimatstrategi, 26 februari 2025.

Övervägande

Förvaltningen uppfattar att kommunstyrelsens beslut 25 mars 2025, § 45, återspeglar den politiska viljan genom majoritetens förslag till ändringar i Klimatstrategi för Varbergs kommun, antagandehandling 26 februari 2025.

Utifrån ovan bedömning har kommunstyrelsens förvaltning tagit fram ett förslag till ny antagandehandling, daterad 29 april 2025, med de ändringar som beslutades av kommunstyrelsen 25 mars 2025, § 45.

Kommunstyrelsen får fortsatt ansvar för att driva, samordna och följa upp genomförandet av strategin, samt att ta fram tillhörande handlingsplan. Detta arbete ryms inom befintlig budgetram. Åtgärder och aktiviteter kommer att behöva kostnadsberäknas, prövas och prioriteras inom respektive nämnd eller bolag som berörs.

Protokollsutdrag: Samtliga nämnder och bolag
Länsstyrelsen i Hallands län
Naturskyddsföreningen i Varberg
Styrdokument

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Reservation gällande Klimatstrategi från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet

Vi reserverar oss mot Varbergsalliansens förslag till Klimatstrategi för Varbergs kommun med de nu inarbetade förslag till tillägg och ändringar i förvaltningens tidigare förslag. Vi yrkar på nedan ändringar i det nu reviderade förslaget från Varbergsalliansens och Varbergspartiet och har i vårt förslag inarbetat de punkter från Länsstyrelsen som vi yrkade återremiss på i kommunfullmäktige. Fokus på nedan förslag är insatser där kommunkoncernen och samhället har stor rådighet inom, vilket är avgörande om Varberg ska lyckas nå klimatmålen.

Våra förslag är följande:

1/ att ändra punkt 3, sid 14:

Verka för ökad produktion av fossilfri energi, ändras till:

Verka för ökad produktion av fossilfri energi, samt ökad lokal produktion av förnybar energi.

2/ ändra punkt 4, sid 14:

Främja användning och installation av laddstationer samt verka för solceller på lämpliga allmänna fastigheter/bostäder/byggnader, ändras till:

Främja användningen och installation av laddstationer, solceller och uppkopplade batterier.

3/ Lägga till en ny punkt 8 under rubrik Varbergs som samhälle på sid 14:

Ökad produktion av förnybar energi.

4/ Föra tillbaka förvaltningens förslag enligt nedan på sid 15 under rubrik Mobilitet och transporter:

”Transportrelaterade utsläpp står för en del av Varbergs totala växthusgasutsläpp, vilket gör detta område centralt i kommunens klimatarbete. Genom lokalt anpassade insatser strävar kommunen efter att skapa ett fossilfritt och resurseffektivt transportsystem som underlättar hållbara val, såsom gång, cykling, kollektivtrafik och bättre infrastruktur för fossilfria drivmedel. För att nå det nationella målet om en 70-procentig minskning av transportutsläppen mellan 2010 och 2030 krävs både en övergång till eldrivna och biobränsle drivna transporter och åtgärder för att minska det totala transportarbetet. Kommunens ansvar för den fysiska planeringen innebär också möjligheter att främja mer hållbara transportalternativ och minska bilberoendet.”

5/ Tilläggsyrkande punkt 11, sid 15, ”Stimulera hållbara transporter och beteenden” får ett tillägg: ”Stimulera hållbara transporter och beteenden, där gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras”

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Vi vill återigen påtala att när strategin behandlades inför remissen så biföll Varbergsalliansen Socialdemokraternas yrkande om att lägga till punkterna om förnybar energi som strategiska inriktningar. Det är med stor förvåning vi konstaterar att Varbergsalliansen nu har ändrat sig och tar bort förnybar energi i sin helhet ur klimatstrategin.

Hela den gröna omställningen med elektrifiering och utfasning av fossila bränslen handlar om att öka tillgången på el, i Sverige och i Varberg, där varje kilowattimme räknas. När Varbergsalliansen väljer att endast nämna fossilfri energi så ifrågasätter vi starkt om det innebär även att arbeta för att öka produktionen av energi från vindkraft och solkraft. Detta med tanke på att utredningsområden för ytterligare vindkraft och solkraftsparkar har tagits bort i deras förslag till ny Översiktsplan för Varbergs kommun.

Ny kärnkraft lär dröja i minst 10 år och genom att ha en eget strategisk inriktning för förnybar energi så markerar Varbergs kommun som samhälle, och som koncern, att det är viktigt att kraftsamla tillsammans för mer förnybar energi. Det gör att vi här och nu möjliggör för grön hållbar utveckling för vårt lokala näringsliv och tillgång till el för våra medborgare.

Jeanette Qvist

Agnes Hultén

För Socialdemokraterna

För Vänsterpartiet

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Reservation gällande Klimatstrategi från Centerpartiet

Centerpartiet ställer sig bakom vikten av ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar som en del av klimatarbetet, men vi reserverar oss mot att den föreslagna klimatstrategin är för urvattnad och otillräckligt ambitiös i sin nuvarande utformning.

Vi står mitt i en akut klimatkris och en parallell kris för den biologiska mångfalden. Dessa kriser är nära sammanlänkade och kräver kraftfulla, konkreta åtgärder – inte generella formuleringar och vaga intentioner. Den föreslagna strategin saknar tydliga mål, tidsramar och ett reellt ansvarstagande från kommunen. Det är inte tillräckligt att enbart konstatera att ekosystemtjänster är viktiga.

Tjänstepersonernas förslag och länsstyrelsens synpunkter som är borttagna av Varbergsalliansen och Varbergspartiet anser vi borde vara kvar.

Lena Språng (C)
Ledamot kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-04-16

1 (2)
Dnr: KS 2019/0303-
75

Kommunstyrelsen

Jeanette Larsson,

Antagande av Klimatstrategi för Varbergs kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. anta *Klimatstrategi för Varbergs kommun*, antagandehandling daterad 29 april 2025.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 25 juni 2019, § 153, att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till Energi- och klimatstrategi för Varbergs kommun. Kommunstyrelsen beslutade 25 juni 2024, § 143, att ta fram en separat klimatstrategi respektive en separat energiplan.

Ärendet om antagande av klimatstrategin behandlades på kommunstyrelsens sammanträde 25 mars 2025, § 45. Kommunstyrelsen beslutade föreslå kommunfullmäktige anta *Klimatstrategi för Varbergs kommun*, antagandehandling daterad 26 februari 2025, med ett antal ändringar som framgår av protokollsutdraget.

Kommunfullmäktige beslutade 8 april 2025, § 71, att återremittera den av förvaltningen framtagna klimatstrategin för att inarbeta de av Länsstyrelsens ej hanterade synpunkter som fysisk planering, kring mobilitet och transporter, men även utifrån insatsområdet energi och insatsområdet ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 16 april 2025.

Klimatstrategi för Varbergs kommun, antagandehandling 29 april 2025.

Kommunfullmäktige 8 april 2025, § 71.

Kommunstyrelsen 25 mars 2025, § 45.

Remissammanställning för Varbergs klimatstrategi, 26 februari 2025.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS

WEBBPLATS
www.varberg.se

Övervägande

Förvaltningen uppfattar att kommunstyrelsens beslut 25 mars 2025, § 45, återspeglar den politiska viljan genom majoritetens förslag till ändringar i *Klimatstrategi för Varbergs kommun*, antagandehandling 26 februari 2025.

Utifrån ovan bedömning har kommunstyrelsens förvaltning tagit fram ett förslag till ny antagandehandling, daterad 29 april 2025, med de ändringar som beslutades av kommunstyrelsen 25 mars 2025, § 45.

Ekonomi och verksamhet

Kommunstyrelsen får fortsatt ansvar för att driva, samordna och följa upp genomförandet av strategin, samt att ta fram tillhörande handlingsplan. Detta arbete ryms inom befintlig budgetram.

Åtgärder och aktiviteter kommer att behöva kostnadsberäknas, prövas och prioriteras inom respektive nämnd eller bolag som berörs.

Samråd

Ett förslag på klimatstrategi har varit på remiss under perioden 7 juni till 30 oktober 2024. Redogörelse och hantering av inkomna synpunkter redovisas i remissammanställningen.

Kommunstyrelsens förvaltning

Josefin Selander
Samhällsutvecklingsdirektör

Jeanette Larsson
Avdelningschef

Protokollsutdrag

Samtliga nämnder och bolag
Länsstyrelsen i Hallands län
Naturskyddsföreningen i Varberg
Styrdokument

Klimatstrategi för Varbergs kommun

Tillsammans mot ett klimatmedvetet Varberg

Antagandehandling, 29 april 2025

Policy
Program
Riktlinje
» **Strategi**
Anvisning
Handlingsplan

Klimatstrategi för Varbergs kommun - tillsammans mot ett klimatmedvetet Varberg

Diarienummer: KS 2019/0303
Beslutad av: Kommunfullmäktige
Beslutsdatum: 202X-XX-XX
Giltighet: Tills vidare
Gäller för: Varbergs kommunkoncern

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
Syfte och omfattning.....	3
Målgrupp och rådighet	4
Koppling till andra dokument	4
Avgränsning	4
Genomförande och uppföljning.....	5
2. Utgångspunkter	5
Agenda 2030 och de globala målen	5
Parisavtalet	6
FN:s klimatpanel – IPCC	6
EU:s övergripande klimatmål.....	7
Sveriges klimatarbete	7
Klimatmål	7
Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll.....	8
Energimål	8
Energi- och klimatstrategi för Hallands län	9
3. Utsläpp av växthusgaser i Varberg	9
Lokal koldioxidbudget	11
4. Målsättning och prioriterade insatsområden	12
Prioriterat insatsområde: Energi	14
Prioriterat insatsområde: Mobilitet och transporter	15
Prioriterat insatsområde: Cirkulär ekonomi och klimatmedveten konsumtion.....	16
Prioriterat insatsområde: Ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar.....	17

1. Inledning

Den globala uppvärmningen, orsakad av mänsklighetens utsläpp av växthusgaser, orsakar klimatförändringar och är en av vår tids största samhällsutmaningar. Sverige har som mål att bli klimatneutralt senast år 2045. Varberg har, liksom andra kommuner, en viktig roll i arbetet med att nå målet men för att vi ska lyckas måste alla delar av samhället involveras och arbeta tillsammans.

Detta är ett förslag till en koncerngemensam strategi som syftar till att minska Varbergs klimatpåverkan. Strategin tar ett samlat grepp om vårt klimatarbete genom att peka ut strategiska inriktningar som kommunkoncernen, näringsliv, invånare, med flera kan bidra till att uppnå.

Även om utmaningarna är globala är lösningarna oftast lokala. Varberg tar ansvar inom hållbarhet och minskad klimatpåverkan. För att öka takten måste vi våga vara modiga, testa nya vägar och samarbeta över organisatoriska gränser mot ett gemensamt mål. Alla i samhället behöver vara med om vi ska lyckas göra de förändringar som krävs.

Strategin kan bidra till att bibehålla och utveckla Varberg som en modern och attraktiv kommun i en föränderlig värld. Genom tillsammansarbete kan vi åstadkomma en förflyttning och bromsa den negativa utvecklingen.

SYFTE OCH OMFATTNING

Klimatstrategin ska skapa förutsättningar för kommunen att strategiskt och långsiktigt arbeta för en klimatomställning i enlighet med Parisavtalets målsättning och Sveriges nationella klimatpolitiska ramverk.

Denna strategi gäller från antagande och fram tills dess att den revideras, ersätts eller upphävs. Syftet med strategin är att bidra till Sveriges långsiktiga klimatmål om att vara klimatneutralt senast år 2045.

Strategin pekar ut riktningen för kommunens arbete inom två områden:

- **Utsläppsminskningar av växthusgaser i Varbergs kommuns organisation**
Klimatstrategin samt handlingsplan omfattar alla kommunens nämnder och kommunala bolag och följs upp samlat för hela organisationen.
- **Utsläppsminskningar av växthusgaser i Varberg som samhälle (Varbergs kommuns geografiska område)**
Med *Varberg som samhälle* avses hela den geografiska kommunen och alla som bor och verkar här. Varbergs kommun ska ge förutsättningar för invånare och näringsliv att agera hållbart och ansvarsfullt genom att göra det lättare att göra rätt. Alla i samhället behöver bidra om vi ska klara av att göra de förändringar som krävs.

MÅLGRUPP OCH RÅDIGHET

Klimatstrategin samt handlingsplan gäller för samtliga kommunkoncernens nämnder och bolag. Huvudregeln enligt *Styrmodell för Varbergs kommun (KF 2022-12-13)* är att kommunala styrdokument ska gälla även för de kommunala bolagen. Bolagen ska alltid beakta dokument som antagits av kommunfullmäktige och verka i enlighet med dessa inom ramen för vad som är möjligt sett till verksamheten.

För privata aktörer är strategin vägledande och bidrar till att skapa en gemensam grund för samverkan. Den ska tydliggöra kommunens ambitionsnivå samt peka ut prioriterade områden och riktningar.

För att Varberg ska bidra till att nå Sveriges nationella klimatmål behöver förändringar ske även i samhället, där Varbergs kommun rådighet varierar. Kommunen kan bidra genom olika typer av rådighet men kan inte ensam klara uppsatta mål utan är beroende av att hela samhället bidrar.

Nedan presenteras tre olika typer av rådighet för att beskriva en organisations handlingsutrymme för att minska klimatrelaterade utsläpp i ett geografiskt område:

1. Direkt rådighet
Utsläpp som minskar som en direkt följd av vad organisationen gör.
2. Indirekt rådighet genom styrmedel
Utsläpp som kan minska genom att organisationen underlättar beteendeförändring hos andra.
3. Indirekt rådighet genom kommunikation
Utsläpp som kan minska till följd av att organisationen bidrar till ökad medvetenhet hos – och samverkan mellan – aktörer inom det geografiska området.

KOPPLING TILL ANDRA DOKUMENT

Varbergs kommun planerar att ta fram en energiplan i enlighet med *Lag (1977:439) om kommunal energiplanering*. Energiplanen ska ge en tydlig riktning för kommunens energiarbete och främja hållbar energianvändning, energiförsörjning och robusthet i energisystemet. Till skillnad från klimatstrategin, som enbart belyser energifrågor ur ett klimatperspektiv, kommer energiplanen att omfatta ett bredare spektrum av energifrågor, inklusive försörjningstrygghet och säkerställande av framtida energibehov i takt med befolkningsökning och ökad elektrifiering.

AVGRÄNSNING

Klimatstrategin utgår från ett systemperspektiv (ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet) men behandlar inte hållbar utveckling i sin helhet, utan är inriktad på minskad klimatpåverkan. Den fokuserar på hur Varbergs utsläpp av växthusgaser ska minska och omfattar inte kommunens arbete med att anpassa samhället till ett förändrat klimat.

GENOMFÖRANDE OCH UPPFÖLJNING

Att gå från strategi till handling kräver insatser och engagemang från alla nämnder och kommunala bolag. Klimatfrågor berör många olika delar av kommunkoncernens verksamheter och innebär att samarbeten över de organisatoriska gränserna är väsentliga för att lyckas.

Det praktiska genomförandet ska, efter strategins antagande av kommunfullmäktige, konkretiseras i en kompletterande handlingsplan. Handlingsplanen kommer att tas fram inom ramen för hållbarhetsrapportering enligt CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Handlingsplanen ska innehålla aktiviteter som skapar förflyttning och tydliggör hur det lokala klimatmålet och de strategiska inriktningarna ska nås. Av handlingsplanen ska det även framgå vem/vilka som ansvarar för de olika aktiviteterna, förväntat resultat av aktiviteterna, tidsplan för genomförandet samt hur uppföljningen ska ske. Handlingsplanen ska beslutas av kommunstyrelsen.

Uppföljning av klimatstrategin samt tillhörande handlingsplan ska ske årligen inom ramen för kommunens hållbarhetsredovisning. Det är kommunstyrelsen som har huvudansvaret för att samordna, analysera och följa upp arbetet. Utsläppen av koldioxid ska följas upp i enlighet med GHG-protokollet (*Green House Gas Protocol Corporate Standard*).¹

2. Utgångspunkter

AGENDA 2030 OCH DE GLOBALA MÅLEN

De globala hållbarhetsmålen Agenda 2030 antogs av FN:s medlemsländer 2015. I de 17 globala hållbarhetsmålen integreras de tre dimensionerna av hållbarhet: ekologisk, social och ekonomisk. Målen syftar till att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa samt lösa klimatkrisen.

Hållbarhet inom den ekologiska dimensionen är en grundläggande förutsättning för att nå hållbarhet inom den ekonomiska och sociala dimensionen. Flera av målen är beroende av och direkt kopplade till varandra, vilket innebär att en positiv utveckling inom ett mål kan ge positiva effekter för ett annat mål.

---

¹ Naturvårdsverket, 2023. *Vägledning – Beräkna klimatpåverkan*. Hämtad från <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/luft-och-klimat/berakna-klimatpaverkan/berakning-enligt-ghg-protocol-eller-iso-standard/#:~:text=GHG%20Protocol%20ger%20r%C3%A5dgivning%20om,s%C3%A5dana%20ej%20%C3%A4r%20tillg%C3%A4ngliga%2C%20platsbaserad>. Hämtat den 11 juni 2024.

Figur 1. Globala målen. Hämtad från: <https://globalamalen.se/material/logotyper/> (hämtad 2024-05-20)

PARISAVTALET

År 2015 samlades världens länder i Paris och enades om ett historiskt avtal – Parisavtalet. Kärnan i Parisavtalet är att minska utsläppen av växthusgaser, samt stödja de som drabbas av klimatförändringarnas effekter. En av de viktigaste punkterna i avtalet är att hålla den globala uppvärmningen under 2 °C, men helst under 1,5 °C.²

FN:S KLIMATPANEL – IPCC

Om IPCC

”IPCC - Intergovernmental Panel of Climate Change - är FN:s mellanstatliga klimatpanel som sammanställer det rådande vetenskapliga kunskapsläget kring klimatförändringar, konsekvenser, sårbarhet och möjliga lösningar. Detta görs bland annat i form av rapporter med hjälp av underlag från tusentals forskare och experter världen över”.

SMHI, IPCC Nationell kontaktpunkt, 2022. <https://www.smhi.se/klimat/ipcc/ipcc>

IPCC
slår
fast att

det finns ett otvetydigt samband mellan människans utsläpp av växthusgaser och ökningen av den globala medeltemperaturen. Den globala uppvärmningen har redan gjort avtryck på vår planet, med negativ påverkan på ekosystem och de tjänster som ekosystemen tillhandahåller.

Sammantaget är riskerna för framtida klimatrelaterade konsekvenser större om den globala uppvärmningen överstiger 1,5 °C. Om det skulle inträffa i närtid anser IPCC att det är högst troligt att många klimatrelaterade faror kommer att förstärkas och medföra flerfaldiga risker för ekosystem och människor. Vissa förändringar som den globala uppvärmningen orsakar är oåterkalleliga, till exempel förlust av ekosystem.

² Naturvårdsverket, 2024. *Parisavtalet*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/det-globala-klimatarbetet/parisavtalet/> Hämtat den 11 juni 2024.

Om utvecklingen fortsätter i nuvarande takt förutspår IPCC att den globala uppvärmningen kommer att överstiga 1,5 °C under de följande decennierna.³

EU:S ÖVERGRIPANDE KLIMATMÅL

EU har som övergripande mål att bekämpa klimatförändringar och främja en hållbar framtid med fokus på att uppnå klimatneutralitet till år 2050. För att uppnå detta har EU fastställt delmål som omfattar minskning av växthusgasutsläppen med minst 55 procent till 2030 jämfört med nivåerna år 1990. EU genomför dessa mål genom lagstiftning såsom EU:s klimatlag och Fit for 55-paketet, samt genom initiativ som EU:s utsläppshandelssystem (ETS).

SVERIGES KLIMATARBETE

Sedan 2017 har Sverige ett klimatpolitiskt ramverk som består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. Ramverkets syfte är att skapa långsiktiga förutsättningar för att Sverige ska nå sina klimatmål. Klimatlagen fastställer att regeringen ska föra en politik som utgår från klimatmålen samt hur arbetet ska bedrivas. Klimatpolitiska rådet är ett oberoende tvärvetenskapligt expertorgan som utvärderar om regeringens samlade politik är förenlig med klimatmålen och leder mot målet om klimatneutralitet 2045.

Figur 2. Beskrivning av hur Sveriges klimatpolitiska ramverk är uppbyggt. Källa: Naturvårdsverket⁵ (hämtad 2024-05-20).

Klimatmål

Sveriges riksdag antog de nationella klimatmålen år 2017.⁴

Det långsiktiga målet

Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av

³ IPCC, 2018: Summary for Policymakers. In: Global Warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, and T. Waterfield (eds.)]. In Press. (p. 4–5).

⁴ Naturvårdsverket, 2024. *Sveriges klimatmål och klimatpolitiska ramverk*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/sveriges-klimatarbete/sveriges-klimatmal-och-klimatpolitiska-ramverk/>. Hämtat den 12 juni 2024.

växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre år 2045 än utsläppen år 1990.

Vid beräkning av utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium omfattas inte utsläpp och upptag från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF).

Etappmål till 2030 och 2040

- Utsläppen år 2030 bör vara 63 procent lägre än utsläppen år 1990.
- Utsläppen år 2040 bör vara 75 procent lägre än utsläppen år 1990.

Målen omfattar inte utsläpp och upptag i markanvändningssektorn.

På motsvarande sätt som för det långsiktiga målet finns även möjlighet att nå delar av målen till år 2030 och 2040 genom kompletterande åtgärder. Sådana åtgärder får användas för att klara högst åtta respektive två procentenheter av utsläppsminskningarna år 2030 och 2040.

Etappmål för inrikes transporter

Utsläppen från inrikes transporter, förutom inrikesflyg, ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010. Klimatmålet för inrikestransporter konkretiserar den tidigare politiska prioriteringen om att den svenska fordonsflottan ska vara fossiloberoende till 2030.

Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll

Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll beslutades 21 december 2023.⁵

Den svenska klimatpolitiska handlingsplanen beskriver hur regeringen planerar att bedriva det klimatpolitiska arbetet under mandatperioden. Skrivelsen redovisar även de beslutade och planerade åtgärder som regeringen avser att vidta i syfte att förbättra förutsättningarna för hushåll och företag att fatta de beslut som krävs för att säkerställa att Sverige kan möta både nationella och internationella åtaganden.

Av handlingsplanen framgår att Regeringen bedömer att Miljömålsberedningen bör få tilläggsdirektiv med uppdraget att se över utformningen av de nationella etappmålen samt etappmålet för inrikes transporter till 2030.

Energimål

Mål för energipolitiken⁶

Det övergripande målet för energipolitiken är att den svenska energipolitiken ska bygga på samma tre grundpelare som energisamarbetet i EU.

Politiken syftar till att förena försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Energipolitiken ska således skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.

⁵ Regeringens skrivelse 2023/24:59. *Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll*, 2023.

⁶ Regeringen, 2024. *Mål för energipolitiken*. Hämtat från <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/energi/mal-och-visioner-for-energi/> Hämtat den 10 januari 2025.

Därutöver har riksdagen beslutat om energipolitiska mål kopplade till 2030 och 2040:

- Sverige ska år 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till bruttonationalprodukten (BNP).
- Målet för elproduktionens sammansättning år 2040 är 100 procent fossilfri elproduktion.

Planeringsmål för elsystemet⁷

Planeringen av det svenska elsystemet ska ge förutsättningar för att leverera den el som behövs för en ökad elektrifiering och att möjliggöra den gröna omställningen.

Leveranssäkerhetsmål för elsystemet⁷

Det svenska elsystemet ska ha förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd, i den utsträckning det är samhällsekonomiskt effektivt. Omotiverade hinder i elsystemet ska undanröjas för att skapa förutsättningar för en effektiv marknad som främjar konkurrenskraftiga priser.

ENERGI- OCH KLIMATSTRATEGI FÖR HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Halland har i nära samverkan med olika aktörer i länet tagit fram "2019:22 Energi- och klimatstrategi för Hallands län". Strategin ska bidra till att uppnå riksdagens fastställda energi- och klimatpolitiska mål. Den pekar ut riktningen genom ett övergripande klimatmål för länet, samt innefattar mål för fyra regionalt prioriterade energi- och klimatutmaningar.

Fram till juni 2025 pågår en revideringsprocess av den regionala energi- och klimatstrategin. Denna görs utifrån de nya energipolitiska målen.

3. Utsläpp av växthusgaser i Varberg

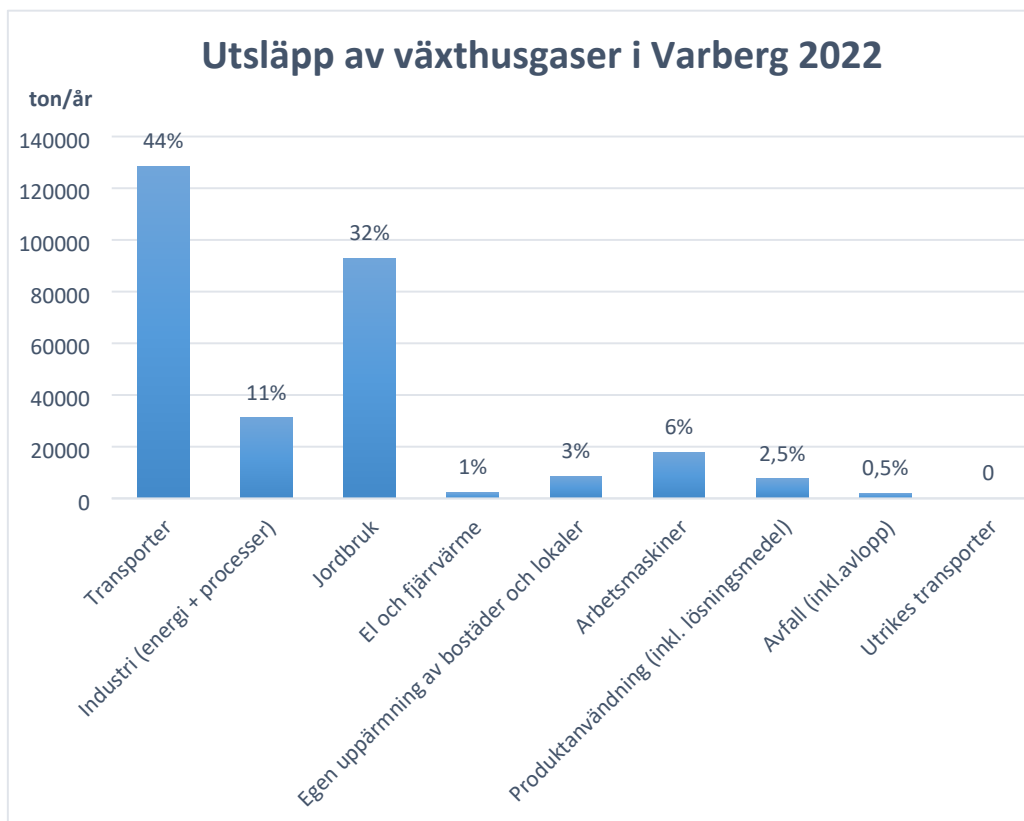
Växthusgaser är ett samlingsord för de gaser som bidrar till uppvärmning av jordens klimat. Växthusgaserna förstärker atmosfärens naturliga förmåga att värma jordytan och gör så att den så kallade växthuseffekten förstärks.

De tre viktigaste växthusgaserna som mänsklig aktivitet ger upphov till är koldioxid, metan och lustgas. Koldioxid är den gas som bidragit mest till klimatets uppvärmning och orsakas av användning av fossila bränslen världen över.

Mellan åren 1990 och 2022 har utsläppen av växthusgaser i Varberg geografiska område minskat med cirka 28 procent från 405 696 till 290 852 ton koldioxidekvivalenter. Under samma tidsperiod har antalet invånare i kommunen ökat från 49 018 till 68 393, vilket motsvarar en ökning på nästan 40 procent.

---

⁷ Regeringen, 2024. *Proposition 2023/24:105, Energipolitikens långsiktiga inriktning*. Sid. 20 och 23. Hämtat från https://www.regeringen.se/4aa1d4/proposition2023_24_105 Hämtat den 10 januari 2025.

Figur 2. Visar hur utsläppen av växthusgaser i Varberg fördelar sig procentuellt mellan olika sektorer år 2022. Källa: Nationella emissionsdatabasen (hämtat den 21 maj 2024).

Det svenska transportsystemet är idag starkt beroende av fossila bränslen. Som framgår av *Figur 2* så stod transporter år 2022 för 44 procent av de totala utsläppen av växthusgaser i Varbergs kommun (inrikes och utrikes flyg, arbetsmaskiner samt sjöfart är inte inkluderat). Dock orsakas en stor del av utsläppen av den passerande motorvägen. Inom transportområdet står personbilstransporter för den största andelen utsläpp, vilket år 2022 motsvarade 78 933 ton växthusgaser.

Nationellt sett svarar inrikes transporter för nästan en tredjedel av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser.⁸ Den nationella målsättningen är att koldioxidutsläppen från transportsektorn (exklusive inrikesflyg) i Sverige ska minska med 70 procent senast år 2030, jämfört med år 2010.

Bygg- och fastighetssektorn svarade år 2021 för hela 22 procent av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser.⁹ Uppförandet av byggnader har därför en betydande klimatpåverkan och om Sveriges klimatmål ska nås krävs en omställning mot lägre utsläpp.

Det saknas statistik som visar de samlade utsläppen från bygg- och fastighetsbranschen på lokal nivå. Dock återfinns delar av dessa utsläpp inom andra

⁸ Naturvårdsverket, 2023. *Klimatet och transporterna*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/omraden/klimatet-och-transporterna/>, Hämtat den 12 juni 2024.

⁹ Boverket, 2021, *Utsläpp av växthusgaser från bygg- och fastighetssektorn*. Hämtat från www.boverket.se/sv/byggande/hallbart-byggande-och-forvaltning/miljoindikatorer---aktuellt-status/vaxthusgaser/. Hämtat den 12 juni 2024.

utsläppssektorer, såsom exempelvis arbetsmaskiner, transporter, uppvärmning av lokaler och avfall (se *Figur 2*).

Varberg växer och när bostäder byggs har kommunen ett ansvar att även planera för till exempel förskolor, skolor och vård- och omsorgsboenden. För att kunna minska klimatutsläppen från byggskedet behöver kommunkoncernens byggande förvaltningar och bolag höja ambitionsnivån. Detta kan uppnås genom att exempelvis ställa krav på byggnaders totala klimatpåverkan, klimatsmarta byggmaterial, återbrukade material samt fossilfria transporter och arbetsmaskiner inom entreprenader.

De konsumtionsbaserade utsläppen omfattar utsläpp från varor och tjänster som används i Varberg, oavsett var utsläppen sker. Det kan exempelvis handla om hushållens konsumtion, den offentliga sektorns konsumtion och samhällets investeringar i exempelvis byggnader och infrastruktur. Utsläppen kan alltså ske både inom Sveriges gränser och i andra länder. Konsumtionsbaserade utsläpp redovisas inte på lokal nivå men på nationell nivå är de konsumtionsbaserade växthusgasutsläppen för den svenska befolkningen ca 8 ton per person och år. Sedan 2008 har per capita-utsläppen minskat med 29 procent jämfört med år 2021.¹⁰

Inom många sektorer är det generellt sett koldioxid från fossila bränslen som står för störst klimatpåverkan. Jordbrukssektorns utsläpp består däremot främst av metan och lustgas från djurens fodermältning, gödselhantering och kväveomvandling i mark.

Varberg har en stor andel jordbruksmark, cirka 30 procent av markarealen i kommunen består av åker och betesmark. Detta återspeglas i *Figur 2*, där det framgår att jordbrukssektorn i Varberg står för 32 procent av kommunens totala utsläpp av växthusgaser.

Jordbrukets produktion av livsmedel är viktig för en tryggad livsmedelsförsörjning och utsläppen från biologiska processer såsom växtodling och djurhållning kan därför inte helt undvikas.

Men för ett mer hållbart framtida jordbruk behöver sektorns utsläpp av växthusgaser och annan negativ miljöpåverkan minska, samtidigt som biologisk mångfald behöver öka.

LOKAL KOLDIOXIDBUDGET

Koldioxid från människors verksamhet är den växthusgas som bidrar mest till den globala uppvärmningen och en koldioxidbudget hanterar endast växthusgasen koldioxid.

---

¹⁰ Naturvårdsverket, 2023. *Konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp per person och år*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/data-och-statistik/konsumtion/vaxthusgaser-konsumtionsbaserade-utslapp-per-person/#:~:text=De%20konsumtionsbaserade%20v%C3%A4xthusgasutsl%C3%A4ppen%20f%C3%B6r%20den,2008%20j%C3%A4mf%C3%B6rt%20med%20pandemi%C3%A5ret%202020> . Hämtat den 12 juni 2024.

En koldioxidbudget visar hur mycket koldioxid Varberg som geografiskt område har kvar att släppa ut för att uppfylla Parisavtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 respektive 2 grader. Sedan 2015 har FN:s klimatpanel IPCC regelbundet tagit fram beräkningar av vårt kvarvarande globala utsläppsutrymme. De globala koldioxidbudgetarna kan sedan brytas ned på nationell, regional och kommunal nivå, vilket bidrar till att konkretisera och formulera mål för att minska klimatpåverkan på lokal nivå.

Den globala utsläppsbudgeten fördelas mellan industrialiserade länder och utvecklingsländer baserat på bland annat Parisavtalets rättvisepprinciper. Återstående budget för industrialiserade länder fördelas med hjälp av suveränitetsprincipen, vilket innebär att varje land får en koldioxidbudget som står i proportion till landets nuvarande andel av de nuvarande totala utsläppen. Slutligen fördelas den nationella koldioxidbudgeten till län och kommuner. Fördelningen tar hänsyn till hur stora utsläppsnivåer varje län/kommun har och baseras på data från Nationella emissionsdatabasen.

Varbergs kommun har med hjälp av Klimatsekretariatet tagit fram en lokal koldioxidbudget med Tyndall Carbon Budgets-metoden (TCB-metoden). Klimatsekretariatet är ett icke-vinstdrivande företag som arbetar med koldioxidbudgetar för att stödja klimatomställning i kommuner och regioner. Koldioxidbudgeten presenteras genom onlineverktyget ClimateVisualizer och fungerar som ett verktyg som ger en aktuell och pedagogisk bild av koldioxidutsläppen i Varberg som geografiskt område. Den illustrerar framför allt hur stor mängd koldioxid som återstår att släppa ut lokalt i Varberg för att bidra till att världen når Parisavtalets målsättning.

Varbergs kommuns koldioxidbudget finns tillgänglig för alla på kommunens hemsida www.varberg.se. Användaren – politiker, tjänsteperson, näringsliv eller invånare – kan här få en överblick av historiska utsläppstrender och granska olika utsläppssektorer för att utforska utmaningarna i just vår kommun. Koldioxidbudgeten visualiseras och uppdateras löpande.

4. Målsättning och prioriterade insatsområden

Målsättningen för Varbergs klimatarbete är Sveriges klimatpolitiska ramverk, som är en nyckelkomponent i Sveriges bidrag för att leva upp till Parisavtalet. Baserat på lokala förutsättningar pekar Varbergs kommuns klimatstrategi ut fyra prioriterade insatsområden för att nå målsättningen:

- Energi
- Mobilitet och transporter
- Cirkulär ekonomi och klimatmedveten konsumtion
- Ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar

Inom varje prioriterat insatsområde finns sedan ett antal strategiska inriktningar som ska förtydliga kommunens förhållningssätt och visa en gemensam riktning för Varbergs kommuns klimatarbete. De strategiska inriktningarna ska bidra till att uppfylla lokala, regionala, nationella och internationella mål inom klimatområdet

Nedan bild visar struktur och förhållande mellan Sveriges nationella klimatmål, prioriterade insatsområden, strategiska inriktningar och kommande handlingsplan.

Prioriterat insatsområde:

Energi

En viktig förutsättning för att nå nationella klimatmål är att minska klimatpåverkan från energiförsörjningen. För att klara omställningen behövs ett fossilfritt och effektivt energisystem. Vilken form av energi som används, hur den används och vilken mängd som används i olika sammanhang påverkar klimatet.

Den ökade elektrifieringen i samhället ställer även högre krav på robusthet, smartare styrning och effektivare användning av energisystemet.

 ENERGI		
STRATEGISKA INRIKTNINGAR	Varbergs kommunkoncern	Varberg som samhälle
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Effektivisera och minska energianvändningen. 2. Endast använda fossilfri energi. 3. Verka för ökad produktion av fossilfri energi. 4. Främja användning och installation av laddstationer samt verka för solceller på lämpliga allmänna fastigheter/bostäder/byggnader.

HANDLINGSPLAN

Prioriterat insatsområde:

Mobilitet och transporter

Att skapa ett hållbart transportsystem är en av klimatomställningens största utmaningar. Det svenska transportsystemet är idag starkt beroende av fossila bränslen och inrikes transporter svarar för nästan en tredjedel av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser.¹¹

 MOBILITET OCH TRANSPORTER		
STRATEGISKA INRIKTNINGAR	Varbergs kommunkoncern	Varberg som samhälle
	<ul style="list-style-type: none"> 8. Minska utsläppen av växthusgaser från fordon och resor. 9. Minska utsläppen av växthusgaser från inköpta frakter och transporter.	<ul style="list-style-type: none"> 10. Arbeta för ett resurseffektivt och fossilfritt transportsystem. 11. Stimulera hållbara transporter och beteenden.
HANDLINGSPLAN		

¹¹ Naturvårdsverket, 2023. *Klimatet och transporterna*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/omraden/klimatet-och-transporterna/>, Hämtat den 12 juni 2024

Prioriterat insatsområde:

Cirkulär ekonomi och klimatmedveten konsumtion

Vår konsumtion påverkar miljön och genererar stora utsläpp av växthusgaser, både innanför och utanför Sveriges gränser. Varbergs kommun är en stor konsument och offentlig upphandling blir därför ett viktigt verktyg för att minska klimatpåverkan. Kommunen måste också arbeta med att driva på omställningen till hållbara konsumtionsmönster i Varberg med siktet inställt på ett samhälle byggt på en cirkulär ekonomi.

 CIRKULÄR EKONOMI OCH KLIMATMEDVETEN KONSUMTION		
STRATEGISKA INRIKTNINGAR	Varbergs kommunkoncern	Varberg som samhälle
	12. Prioritera hållbara produkter, byggmaterial och tjänster utifrån ett livscykelperspektiv vid inköp och investeringar. 13. Minska resursanvändning genom ökad digitalisering och övergång till en cirkulär ekonomi.	14. Bidra till att Varbergs konsumtionsmönster rättar sig efter naturens resurser och kretslopp. 15. Främja Varberg som en hållbar destination för besökare.

HANDLINGSPLAN

Prioriterat insatsområde:

Ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar

Naturen och dess biologiska mångfald ger oss människor produkter och tjänster som utgör grunden för vår existens och livskvalitet. Genom naturens ekosystemtjänster får vi mat att äta, rent vatten att dricka, material att bygga med, medicin att bota sjukdomar med och möjlighet till återhämtning, rekreation och lärande. Men ekosystemtjänster bidrar även till minskad klimatpåverkan genom att växter binder kol.

Klimatkrisen och krisen för biologisk mångfald är två tätt sammankopplade kriser. Vi kan inte lösa klimatkrisen utan att hantera förlusten av biologisk mångfald och vi kan inte bromsa förlusten av biologisk mångfald utan att hantera klimatkrisen. Rik biologisk mångfald är avgörande för att vi ska kunna begränsa den globala uppvärmningen.

Genom att bevara och tillskapa natur och andra naturbaserade lösningar som stärker ekosystemtjänster kan vi öka kolinlagring, minska utsläppen och bidra till ökad biologisk mångfald.

 EKOSYSTEMTJÄNSTER OCH NATURBASERADE LÖSNINGAR		
STRATEGISKA INRIKTNINGAR	Varbergs kommunkoncern	Varberg som samhälle
	16. Bevara, återställa och utveckla gröna och blå områden som fungerar som kolsänka. 17. Tillskapa nya gröna miljöer så att upptag av koldioxid ökar och biologisk mångfald gynnas. 18. Sköta utemiljöer så att upptag av koldioxid ökar och biologisk mångfald främjas.	19. Främja en variation av gröna och blå miljöer som bidrar till ökat upptag av koldioxid. 20. Stödja och möjliggöra insatser som gynnar gröna miljöer och biologisk mångfald.

HANDLINGSPLAN

§ 71

Dnr KS 2019/0303

Antagande av Klimatstrategi för Varbergs kommun

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. återremittera den av förvaltningen framtagna klimatstrategin för att inarbeta de av Länsstyrelsens ej hanterade synpunkter som fysisk planering, kring mobilitet och transporter, men även utifrån insatsområdet energi och insatsområdet ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar. Inom alla dessa områden har kommunerna rådighet och stora möjligheter att vidta kraftfulla åtgärder.

Förslag till beslut på sammanträdet

Agnes Hultén (V) föreslår att återremittera den av förvaltningen framtagna klimatstrategin för att inarbeta de av Länsstyrelsens ej hanterade synpunkter som fysisk planering, kring mobilitet och transporter, men även utifrån insatsområdet energi och insatsområdet ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar. Inom alla dessa områden har kommunerna rådighet och stora möjligheter att vidta kraftfulla åtgärder.

Jeanette Qvist (S) och Christian Persson (C) instämmer i förslaget.

Olle Hällnäs (SD), Anki Herdell (KD), Hanna Netterberg (M), Monita Eriksson (SD), Carina-Torstensdotter Johansson (VP) och Ann-Charlotte Stenkil (M) föreslår bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bengt Johansson (24:7) föreslår avslag till kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden ställer fråga om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och konstaterar att kommunfullmäktige beslutar återremittera ärendet.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 25 juni 2019, § 153, att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till Energi- och klimatstrategi för Varbergs kommun. Strategin skulle skapa förutsättningar för kommunkoncernens strategiska och långsiktiga arbete för en klimatomställning i enlighet med Parisavtalets målsättning.

Utifrån regeringens satsning på att utveckla regional och lokal energiplanering beslutade kommunstyrelsen 25 juni 2024, § 143, att

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

kommunen tar fram en separat klimatstrategi respektive en separat energiplan.

Ett förslag på klimatstrategi för Varbergs kommun skickades ut på remiss till kommunens nämnder och bolag, samt utvalda organisationer under perioden 7 juni till 30 oktober 2024. Redogörelse och hantering av inkomna synpunkter presenteras i den bifogade remissammanställningen.

Kommunstyrelsen beslutade 25 mars 2025, § 45 att föreslå kommunfullmäktige besluta

1. anta *Klimatstrategi för Varbergs kommun*, antagandehandling daterad 26 februari 2025 med följande ändringar:

- På sidan 1 ändra ordet *Klimatsmart* till *Klimatmedvetet*.
- På sidan 3 under avsnitt 1. *Inledning* stryka meningen *Tillsammans för ett hållbart Varberg!*
- På sidan 10 under avsnitt 3. *Utsläpp av växthusgaser i Varberg* ändra meningen *Dock orsakas en del av utsläppen av den passerande motorvägen* till *Dock orsakas en stor del av utsläppen av den passerade motorvägen*.
- På sidan 12 under avsnitt *Lokal koldioxidbudget* tydliggöra att *Klimatsekretariatet* avser företaget *Sveriges klimatsekretariat AB* genom en kort beskrivning av verksamhet och syfte.
- På sidan 12 under avsnitt 4. *Målsättning och prioriterade insatsområden* stryka första stycket.
- På sidan 13 under avsnitt 4. *Målsättning och prioriterade insatsområden* ändra ordet *Klimatsmart* till *Klimatmedveten*.
- På sidan 14 under avsnitt 4. *Målsättning och prioriterade insatsområden* ändra ordet *Klimatsmart* till *Klimatmedveten*.
- På sidan 15 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Energi* och punkt 3 ändra orden *Förnybar energi* till *Fossilfri energi*.
- På sidan 15 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Energi* och punkt 4 ändra *Främja användning och installation av laddstationer, solceller och uppkopplade batterier* till *Främja användning och installation av laddstationer samt verka för solceller på lämpliga allmänna fastigheter/bostäder/byggnader*.
- På sidan 15 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Energi* och punkt 7 ändra ordet *Energismarta* till *Energieffektiva*.
- På sidan 15 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Energi* stryka punkt 8. *Verka för ökad produktion av förnybar energi*.
- På sidan 16 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Mobilitet och transporter* stryka stycke 2.
- På sidan 16 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Mobilitet och transporter* stryka stycke 3.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

- På sidan 17 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Cirkulär ekonomi och klimatsmart konsumtion* ändra ordet *Klimatsmart* till *Klimatmedveten*.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen 25 mars 2025, § 45.

Arbetsutskottet 11 mars 2025, § 88.

Beslutsförslag 24 februari 2025.

Klimatstrategi för Varbergs kommun, antagandehandling, 26 februari 2025.

Remissammanställning för Varbergs klimatstrategi, 26 februari 2025.

Protokollsutdrag: Återremiss

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 45

Dnr KS 2019/0303

Antagande av Klimatstrategi för Varbergs kommun

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. anta *Klimatstrategi för Varbergs kommun*, antagandehandling daterad 26 februari 2025 med följande ändringar:
  - På sidan 1 ändra ordet *Klimatsmart* till *Klimatmedvetet*.
  - På sidan 3 under avsnitt 1. *Inledning* stryka meningen *Tillsammans för ett hållbart Varberg!*
  - På sidan 10 under avsnitt 3. *Utsläpp av växthusgaser i Varberg* ändra meningen *Dock orsakas en del av utsläppen av den passerande motorvägen* till *Dock orsakas en stor del av utsläppen av den passerade motorvägen*.
  - På sidan 12 under avsnitt *Lokal koldioxidbudget* tydliggöra att *Klimatsekretariatet* avser företaget *Sveriges klimatsekretariat AB* genom en kort beskrivning av verksamhet och syfte.
  - På sidan 12 under avsnitt 4. *Målsättning och prioriterade insatsområden* stryka första stycket.
  - På sidan 13 under avsnitt 4. *Målsättning och prioriterade insatsområden* ändra ordet *Klimatsmart* till *Klimatmedveten*.
  - På sidan 14 under avsnitt 4. *Målsättning och prioriterade insatsområden* ändra ordet *Klimatsmart* till *Klimatmedveten*.
  - På sidan 15 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Energi* och punkt 3 ändra orden *Förnybar energi* till *Fossilfri energi*.
  - På sidan 15 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Energi* och punkt 4 ändra *Främja användning och installation av laddstationer, solceller och uppkopplade batterier* till *Främja användning och installation av laddstationer samt verka för solceller på lämpliga allmänna fastigheter/bostäder/byggnader*.
  - På sidan 15 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Energi* och punkt 7 ändra ordet *Energismarta* till *Energieffektiva*.
  - På sidan 15 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Energi* stryka punkt 8. *Verka för ökad produktion av förnybar energi*.
  - På sidan 16 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Mobilitet och transporter* stryka stycke 2.
  - På sidan 16 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Mobilitet och transporter* stryka stycke 3.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

- På sidan 17 under avsnitt *Prioriterat insatsområde: Cirkulär ekonomi och klimatsmart konsumtion* ändra ordet *Klimatsmart* till *Klimatmedveten*.

Reservation

Jeanette Qvist (S), Kent Norberg (S), Katarina Eiderbrant (S), Jenny Bolgert (S), Lukas Axelsson Nord (S) och Lena Språng (C) reserverar sig mot beslutet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ann-Charlotte Stenkil (M), Andreas Havasi (SD) och Freddie Holmström (KD) föreslår bifall till arbetsutskottets förslag.

Jeanette Qvist (S) och Lena Språng (C) föreslår bifall till förvaltningens förslag till *Klimatstrategi för Varbergs kommun* daterad 26 februari.

Beslutsordning

Ordförande ställer förslagen mot varandra och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Omröstning begärs

Kommunstyrelsen godkänner följande ordning:

Ja-röst för bifall till arbetsutskottets förslag

Nej-röst för bifall till Jeanette Qvists (S) med fleras förslag

Med 7 ja-röster för bifall till arbetsutskottets förslag och 6 nej-röster för bifall till Jeanette Qvists (S) med fleras förslag beslutar kommunstyrelsen enligt arbetsutskottets förslag.

Beslutande	Ja	Nej
Ann-Charlotte Stenkil (M)	X	
David Sandrén (M)	X	
Peter Sjöholm (M)	X	
Andreas Havasi (SD)	X	
Olle Hällnäs (SD)	X	
Tobias Carlsson (L)	X	
Freddie Holmström (KD)	X	
Jeanette Qvist (S)		X
Kent Norberg (S)		X
Katarina Eiderbrant (S)		X
Jenny Bolgert (S)		X
Lukas Axelsson Nord (S)		X
Lena Språng (C)		X
Summa	7	6

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 25 juni 2019, § 153, att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till Energi- och klimatstrategi för Varbergs kommun. Strategin skulle skapa förutsättningar för kommunkoncernens strategiska och långsiktiga arbete för en klimatomställning i enlighet med Parisavtalets målsättning.

Utifrån regeringens satsning på att utveckla regional och lokal energiplanering beslutade kommunstyrelsen 25 juni 2024, § 143, att kommunen tar fram en separat klimatstrategi respektive en separat energiplan.

Ett förslag på klimatstrategi för Varbergs kommun skickades ut på remiss till kommunens nämnder och bolag, samt utvalda organisationer under perioden 7 juni till 30 oktober 2024. Redogörelse och hantering av inkomna synpunkter presenteras i den bifogade remissammanställningen.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet 11 mars 2025, § 88.

Beslutsförslag 24 februari 2025.

Klimatstrategi för Varbergs kommun, antagandehandling, 26 februari 2025.

Remissammanställning för Varbergs klimatstrategi, 26 februari 2025.

Övervägande

Klimatstrategi för Varbergs kommun ska skapa förutsättningar för kommunen att strategiskt och långsiktigt arbeta för en klimatomställning i enlighet med Parisavtalets målsättning, Sveriges nationella klimatpolitiska ramverk samt kommunfullmäktiges mål och inriktningar 2024–2027.

Klimatstrategin pekar ut fyra prioriterade insatsområden för att nå klimatmålen:

- Energi
- Mobilitet och transporter
- Cirkulär ekonomi och klimatsmart konsumtion
- Ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar.

Inom varje prioriterat insatsområde finns ett antal strategiska inriktningar som ska förtydliga kommunens förhållningssätt och visa en gemensam riktning för Varbergs kommuns klimatarbete.

Det praktiska genomförandet ska konkretiseras i en handlingsplan som tydligt anger ansvariga för aktiviteterna, förväntade resultat, tidsplan och uppföljningssätt. Kommunstyrelsen har en central roll i att leda, samordna

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

och följa upp arbetet inom området. För att säkerställa att strategin omsätts i konkret handling krävs insatser och engagemang från samtliga nämnder och kommunala bolag.

Förslaget bedöms ligga väl i linje med både nationella mål och ambitionerna i kommunfullmäktiges mål för mandatperioden. Förslaget bedöms framför allt bli ett viktigt verktyg i arbetet mot kommunfullmäktiges mål om en grön och klimatmedveten kommun.

Protokollsutdrag: Samtliga nämnder och bolag
Länsstyrelsen i Hallands län
Naturskyddsföreningen i Varberg

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Reservation från Socialdemokraterna

Socialdemokraterna reserverar sig mot Varbergsalliansens förslag till tillägg och ändringar i förvaltningens förslag till klimatstrategin och Socialdemokraterna yrkade bifall i sin helhet till förvaltningens förslag.

Fremsta anledningen till avslag är följande:

- att ändra punkt 4, sid 15, rubrik Varbergs kommunkoncern, där Ökad produktion av förnybar energi ändras till Ökad produktion av fossilfri energi, samt att helt stryka punkt 8, Ökad produktion av förnybar energi under rubrik Varberg som samhälle.

När strategin behandlades inför remissen så biföll Varbergsalliansen vårt yrkande om att lägga till dessa punkter som strategiska inriktningar. Döm av vår förvåning att Varbergsalliansen nu har ändrat sig och tar bort förnybar energi i sin helhet ur klimatstrategin.

Hela den gröna omställningen med elektrifiering och utfasning av fossila bränslen handlar om att öka tillgången på el, i Sverige och i Varberg, där varje kilowattimme räknas. När Varbergsalliansen väljer att endast nämna fossilfri energi så ifrågasätter vi starkt om det innebär även att arbeta för att öka produktionen av energi från vindkraft och solkraft. Detta med tanke på att utredningsområden för ytterligare vindkraft och solkraftsparkar har tagits bort i deras förslag till ny Översiktsplan för Varbergs kommun.

Ny kärnkraft lär dröja i minst 10 år och genom att ha en eget strategisk inriktning för förnybar energi så markerar Varbergs kommun som samhälle, och som koncern, att det är viktigt att kraftsamla tillsammans för mer förnybar energi. Det gör att vi här och nu möjliggör för grön utveckling för vårt lokala näringsliv och tillgång till el för våra medborgare.

Vi reserverar oss även mot Varbergalliansens ändring där uppkopplade batterier stryks i punkt 4 under rubrik Varbergs kommunkoncern. Att arbeta för fler solceller, uppkopplade batterier och flexibilitetstjänster i kommunkoncernen är en viktig del i klimatomställningen. Det är också inriktningen för flera av våra bolag, nämnder, företagare och invånare där solceller tillsammans med batterier och flexitjänster skapar en lösning som både är ekonomisk, ger robusthet och bidrar till stabilitet i nätet. Detta anser vi bör vara med i våra strategiska inriktningar.

För Socialdemokraterna

Jeanette Qvist

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Reservation från Centerpartiet

Centerpartiet reserverar sig mot Varbergsalliansens förändringar i klimatstrategin, då vi anser att dessa förändringar är oansvariga mot kommande generationer och hotar den långsiktiga klimatomställningen.

Vi motsätter oss särskilt:

- Att förnybar energi tas bort som en strategisk inriktning. En övergång till en mer hållbar energiproduktion är avgörande för att minska klimatpåverkan och säkerställa framtida energiförsörjning.
- Att begreppet "fossilfri energi" används istället för "förnybar energi", vilket kan öppna upp för lösningar som inte är långsiktigt hållbara eller förenliga med kommunens klimatambitioner.
- Att uppkopplade batterier stryks som en viktig del av energilagring och flexibilitet i elnätet. Detta är ett steg bakåt i arbetet med att stärka Varbergs energiresiliens och minska belastningen på elsystemet.

Vi anser att Varbergs kommun måste ta ett tydligt och progressivt ledarskap i klimatarbetet. Att urvattna klimatstrategin genom att exkludera förnybar energi och begränsa möjligheterna för lokal energiproduktion är ett steg i fel riktning.

Lena Språng, Centerpartiet

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Remissammanställning

Klimatstrategi för Varbergs kommun

Diarienummer: KS 2019/0303

Dokumentansvarig avdelning:

Innehållsförteckning

Remissammanställning	1
Klimatstrategi för Varbergs kommun	1
Statliga, kommunala och övriga remissinstanser	2
1. Yttrande från Länsstyrelsen i Hallands län	2
Övergripande synpunkter	2
Specifika synpunkter	2
<i>Svar till Länsstyrelsen i Hallands län</i>	4
2. Yttrande från byggnadsnämnden	5
Beslut	5
Skäl för beslut	5
<i>Svar till byggnadsnämnden</i>	5
3. Yttrande från förskole- och grundskolenämnden	6
Beslut	6
Övervägande	6
<i>Svar till förskole- och grundskolenämnden</i>	6
4. Yttrande från hamn- och gatunämnden	6
Beslut	6
Övervägande	6
<i>Svar till hamn- och gatunämnden</i>	8
5. Yttrande från kultur- och fritidsnämnden	8
Beslut	8
Övervägande	8
<i>Svar till kultur- och fritidsnämnden</i>	9
6. Yttrande från miljö- och hälsoskyddsnämnden	9
Beslut	9
Övervägande	9
<i>Svar till miljö- och hälsoskyddsnämnden</i>	9
7. Yttrande från servicenämnden	9
Beslut	9
<i>Svar till servicenämnden</i>	9
8. Yttrande från socialnämnden	10
Beslut	10
Övervägande	10
<i>Svar till socialnämnden</i>	10
9. Yttrande från utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	10
Beslut	10
Övervägande	10
<i>Svar till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden</i>	11
10. Yttrande från Hallands Hamnar AB	12
Beslut	12
<i>Svar till Hallands Hamnar</i>	12
11. Yttrande från Varbergs Bostads AB	12
Övervägande	12
<i>Svar till Varbergs Bostads AB</i>	12
12. Yttrande från Varberg Energi AB	12
Övergripande bedömning	12
<i>Svar till Varberg Energi AB</i>	13
13. Yttrande från Varbergs Fastighets AB	13
<i>Svar till Varbergs Fastighets AB</i>	14
14. Yttrande från Vatten & Miljö i Väst AB	14
Beslut	14

Övervägande	14
<i>Svar till Vatten & Miljö i Väst AB</i>	14
15. Yttrande från Naturskyddsföreningen i Varberg.....	14
Yttrande från Naturskyddsföreningen i Varberg om kommunens klimatstrategi	15
Förslag från Naturskyddsföreningen:	15
<i>Svar till Naturskyddsföreningen</i>	17

Statliga, kommunala och övriga remissinstanser

Förslag till Klimatstrategi för Varbergs kommun har varit på remiss under perioden 7 juni till 30 oktober 2024.

Förslaget har skickats Länsstyrelsen i Hallands län, byggnadsnämnden, förskole- och grundskolenämnden, hamn- och gatunämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, Arena Varberg AB, Hallands Hamnar AB, Varbergs Bostads AB, Varberg Energi AB, Varbergs Fastighets AB, Vatten & Miljö i Väst AB och Naturskyddsföreningen i Varberg.

Följande synpunkter har framförts under samrådstitiden:

1. Yttrande från Länsstyrelsen i Hallands län

Daterat 2024-10-23

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att Varbergs kommun tar fram en klimatstrategi med ambitiösa mål, vilka i sin tur harmonierar med de nationella målen. Länsstyrelsen har inget att invända mot att kommunen tar fram en separat klimatstrategi och en separat energiplan. Tvärtom kan det finnas fördelar med ett sådant upplägg.

Länsstyrelsen menar att de valda insatsområdena är rimliga och har inget att invända mot dessa. Däremot vill Länsstyrelsen påtala att kommunen tydligare skulle kunna betona betydelsen av fysisk planering, i första hand kring insatsområdet mobilitet och transporter, men även utifrån insatsområdet energi och insatsområdet ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar. Inom alla dessa områden har kommunerna rådighet och stora möjligheter att vidta kraftfulla åtgärder med hjälp av fysisk planering.

Specifika synpunkter

Avsnitt 1. Inledning – Genomförande och uppföljning

Då strategin dels behandlar Varberg som kommun, dels Varberg som geografiskt område är det viktigt att utsläppen följs upp på båda på koncernnivå och inom det geografiska området. Därav bör uppföljningen i kommunens hållbarhetsredovisning kompletteras med en redovisning av kommunens klimatgasutsläpp. Dessa publiceras årligen i den nationella emissionsdatabasen.

Avsnitt 2. Utgångspunkter – Energimål

I förslaget hänvisas till de gamla energipolitiska målen. De nya består av ett planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål. Dessa antogs av riksdagen den 29 maj 2024.

Planeringsmålet innebär att elsystemet ska ge förutsättningar för att leverera den el som behövs för en ökad elektrifiering och för att göra den gröna omställningen möjlig. Målet ska underlätta i planeringen för att kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045. Leveranssäkerhetsmålet innebär att det svenska elsystemet ska

ha förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd, i den utsträckning det är samhällsekonomiskt effektivt.

Regeringen har även meddelat att de avser att göra en översyn av befintligt energieffektiviseringsmål. Länsstyrelsen beklagar att regeringens hemsida inte är uppdaterad med de nya målen.

Avsnitt 2. Utgångspunkter – Energi- och klimatstrategi för Hallands län
Länsstyrelsen bekräftar att den regionala energi- och klimatstrategin ska revideras senast i juni 2025. Intentionen är att denna ska skickas på remiss under november 2024.

Avsnitt 3. Utsläpp av växthusgaser i Varberg

I avsnittet framgår att de transportrelaterade utsläppen är höga i Varberg. Här nämns även att en stor del av utsläppen orsakas av den passerande motorvägen. Länsstyrelsen vill dock påtala att en stor del av de transportrelaterade utsläppen uppkommer vid korta resor och att antalet personbilar per capita är högre i Varberg än i riket i stort. Även körsträckorna per capita är högre i Varberg än riksgenomsnittet.

När det gäller konsumtionsbaserade utsläpp så har dessa minskat med 29 procent mellan 2008 och 2021. Här bör dock påtalas att flygresandet fortfarande var relativt lågt 2021, som en följd av pandemin. Sannolikt har det skett en ökning av de transportrelaterade utsläppen sedan dess.

Avsnitt 4. Målsättning och prioriterade insatsområden

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att Varberg tydligt uttrycker att de ska vara en klimatneutral välfärdskommun och att kommunens klimatarbete ska harmoniera med Sveriges klimatpolitiska ramverk. Möjligen skulle formuleringarna i de två första styckena på s. 12 kunnat tydliggöras så att det bättre framgår om det är det första eller det andra eller båda styckena på s. 12 som åsyftas som klimatmål i bilden på s. 13.

Avsnitt 4. Insatsområde energi

Länsstyrelsen ser mycket positivt på kommunens tydlighet kring att fossil energi ska fasas ut och att ökad produktion av förnybar energi ska främjas. Att ökad produktion av förnybar elenergi främjas är positivt då det finns potential att bygga ut förnybar elproduktion inom en relativt snar framtid. Under detta insatsområde skulle det även kunna nämnas att Varbergs kommun ska ta fram en energiplan. I sammanhanget vill Länsstyrelsen påtala att enligt lagen (1977:439) om kommunal energiplanering ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Det kan också nämnas att Energimyndigheten nyligen tagit fram en digital vägledning för kommunal energiplanering samt en mall för kommunal energiplan. Länsstyrelsen och Region Halland avser dessutom att starta upp en regional samverkansplattform för energiplanering – EnergiNav Halland. Denna plattform ska fungera som ett stöd även för lokal energiplanering.

Avsnitt 4. Insatsområde mobilitet och transporter

Länsstyrelsen föreslår att ingressen tar avstamp från den lokala situationen snarare än i den nationella. Detta med tanke på kommunens höga transportrelaterade utsläpp. Länsstyrelsen ser positivt på intentionen att arbeta för ett resurseffektivt och fossilfritt transportsystem och för hållbara transporter och beteenden.

Kommunen bör dock överväga ett tydligare ställningstagande kring att prioritera cykel, gång och kollektivtrafik.

Länsstyrelsen välkomnar en bred satsning på eldrivna och biobränsle drivna transporter. Samtidigt är det tydligt att det även krävs åtgärder för att begränsa transportarbetet om vi ska nå målet om en 70-procentig minskning av de transportrelaterade utsläppen mellan 2010 och 2030. Det målet ingår i det klimatpolitiska ramverket, vilket Varbergs kommun har som målsättning. Då kommunen har rådighet över den fysiska planeringen bör kommunen även överväga att ange en strategisk inriktning kring fysisk planering för minskat bilåkande.

Svar till Länsstyrelsen i Hallands län

Avsnitt 1. Inledning – Genomförande och uppföljning

Minskningen följs årligen upp genom den kommunala koldioxidbudgeten. En omarbetning av den årliga hållbarhetsredovisningen pågår för att anpassas till CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Kommunens nämnder bär ett bredare ansvar för hållbar utveckling än vad CSRD omfattar. Därför föreslås att kommunen undersöker möjligheten att inom ramen för den kommande hållbarhetsredovisningen följa upp klimatgasutsläpp både på koncernnivå och inom det geografiska området.

Avsnitt 2. Utgångspunkter – Energimål

Klimatstrategin uppdateras med de senaste energipolitiska målen som består av ett planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål.

Avsnitt 2. Utgångspunkter – Energi- och klimatstrategi för Hallands län

Noteras.

Avsnitt 3. Utsläpp av växthusgaser i Varberg

Utifrån Länsstyrelsens yttrande föreslås att mening i avsnittet om transportrelaterade utsläpp som beskriver att *"en stor del av utsläppen orsakas av den passerande motorvägen"* omformuleras till *"en del av utsläppen orsakas av den passerande motorvägen"*. Det är viktigt att ge en mer nyanserad bild av utsläppens fördelning och beakta att korta resor, det höga antalet personbilar per capita i Varberg samt längre körsträckor per capita också bidrar väsentligt till de transportrelaterade utsläppen.

Avsnitt 4. Målsättning och prioriterade insatsområden

Varbergs kommun har inte satt något eget mål om att vara klimatneutral utan det mål som åsyftades på sidan 13 avsåg Sveriges nationella mål. Klimatstrategin baseras på Sveriges klimatpolitiska ramverk och fokuserar på strategiska inriktningar som ska bidra till att Sverige når det nationella målet om nettonollutsläpp av växthusgaser senast år 2045. För att tydliggöra detta justeras inledningen i avsnitt 4 på sidan 12, och begreppet *"klimatneutral"* tas bort. Dessutom ändras *"Klimatmål"* i figuren på sid 13 till *"Sveriges nationella klimatmål"*.

Avsnitt 4. Insatsområde energi

Strategin föreslås uppdateras med information om att en energiplan ska tas fram, i enlighet med inkomna synpunkter.

Avsnitt 4. Insatsområde mobilitet och transporter

Inledningen under det prioriterade insatsområdet *Mobilitet och transporter* föreslås omformuleras och kompletteras med ett tydligare fokus på Varbergs lokala förutsättningar, där transportrelaterade utsläpp utgör en betydande del av kommunens klimatpåverkan. Samtidigt lyfts kommunens roll och rådighet fram som avgörande för att främja hållbara transportval och minska bilberoendet genom strategisk planering och lokalt anpassade åtgärder.

2. Yttrande från byggnadsnämnden

Daterat 2024-10-24

Beslut

Byggnadsnämnden beslutar yttra sig över Förslag till klimatstrategi för Varbergs kommun i enlighet med skäl för beslut.

Skäl för beslut

Den globala uppvärmningen, orsakad av mänsklighetens utsläpp av växthusgaser, orsakar klimatförändringar och är en av vår tids största samhällsutmaningar. Sverige har som mål att bli klimatneutralt senast år 2045.

Varberg har, liksom andra kommuner, en viktig roll i arbetet med att nå målet. Byggnadsnämnden anser att det är viktigt att Varbergs kommun tar sitt ansvar för att minska utsläppen av växthusgaser i Varbergs kommun och ger förutsättningar för invånare och näringslivet att agera hållbart. Det är viktigt att samtliga av kommunens styrdokument bidrar tydligt till en förflyttning i linje med denna strategi.

Strategin anger mål på en strategisk, men samtidigt mer övergripande, nivå som behöver kompletteras med konkreta åtgärder och tydliga mål. Nämnden föreslår att punkt 3 och punkt 7 bör skrivas om på sida 14 i klimatstrategin till att istället formuleras enligt nedan:

- *Punkt 3. Verka för ökad produktion av solenergi på lämpliga allmänna fastigheter/bostäder/byggnader.*
- *Punkt 7. Främja ökad produktion av solenergi på lämpliga fastigheter/bostäder/byggnader*

Svar till byggnadsnämnden

Kommunstyrelsens förvaltning anser att den ursprungliga skrivningen, "Verka för ökad produktion av förnybar energi" bör behållas både på punkt 3 och 7 av flera viktiga skäl. Formuleringen är i linje med både nationell och EU-lagstiftning som kräver en bred strategi för att öka andelen förnybar energi. Sveriges klimat- och energimål syftar till att främja en mångsidig produktion av förnybar energi och inte enbart solenergi. Att begränsa sig till en viss typ av energi skulle kunna minska möjligheten att uppnå dessa mål.

En annan viktig aspekt är att den ursprungliga formuleringen öppnar upp för att använda hela spektrumet av förnybara energikällor, såsom sol-, vind-, bio- och vattenkraft. Eftersom olika energikällor är mer eller mindre lämpliga beroende på lokala förhållanden, ger den bredare formuleringen större flexibilitet att anpassa produktionen efter de specifika förutsättningarna för olika fastigheter och geografiska områden.

Slutligen är det viktigt att bevara en flexibel skrivning för att kunna anpassa sig till teknologiska framsteg. Solenergi är en central del av energiomställningen, men nya lösningar och teknologier kan bli mer effektiva i framtiden. En bredare formulering gör det möjligt att inkludera dessa framsteg och stärker därmed långsiktiga mål för en hållbar och effektiv energiomställning.

3. Yttrande från förskole- och grundskolenämnden

Daterat 2024-10-09

Beslut

Förskole- och grundskolenämnden beslutar tillstyrka förslaget till klimatstrategi för Varbergs kommun.

Övervägande

Det är viktigt att Varbergs kommunkoncern arbetar aktivt med att minska utsläppen. Klimatstrategin och medföljande kommande handlingsplan ses som ett led i detta arbete. Förskole- och grundskoleförvaltningen och förskole- och grundskolenämnden ser fram emot att ta del av den kommande handlingsplanen.

Aktivt hållbarhetsarbete pågår inom Varbergs kommunkoncern inklusive förskole- och grundskoleförvaltningen. Arbetet utgår ifrån nationell och internationell styrning samt kommunens hållbarhetsmål och kommande hållbarhetsrapportering inom CSRD.

Klimatstrategin är avgränsad till att minska klimatpåverkan, inte hållbar utveckling i sin helhet. Strategin fokuserar på utsläpp av växthusgaser och omfattar inte kommunens arbete med att anpassa samhället till ett förändrat klimat. De fyra prioriterade insatsområdena som pekas ut i förslaget till klimatstrategin är viktiga för hela kommunkoncernen, men inte väsentliga på förskole- och grundskoleförvaltningens verksamhetsnivå.

Utifrån detta görs bedömningen att strategin inte kommer ha en betydande inverkan på förskole- och grundskoleförvaltningens verksamhet och grunduppdrag. Med anledning av detta tillstyrks förslaget till klimatstrategin.

Svar till förskole- och grundskolenämnden

Synpunkterna föranleder ingen förändring av klimatstrategin.

4. Yttrande från hamn- och gatunämnden

Daterat 2024-10-21

Beslut

Hamn- och gatunämnden beslutar att tillstyrka förslag till klimatstrategi för Varbergs kommun.

Övervägande

Förslaget till klimatstrategi för Varbergs kommun ger en bra överblick över de mål som är uppsatta från internationell och nationell nivå, ner till regional och lokal nivå, för att hantera den stora samhällsutmaning som den globala uppvärmningen innebär. Strategin lyfter behovet av att arbeta tillsammans, våga vara modiga samt att testa nya vägar för att minska utsläppen av växthusgaser inom två områden, dels

Varbergs kommun som organisation, dels Varbergs kommun som geografiskt område. Hur det praktiska genomförandet ska gå till kommer att konkretiseras i en handlingsplan efter strategins antagande. Den kompletterande handlingsplanen blir avgörande för att tydliggöra ansvarsfördelning och erhålla aktiviteter som skapar förflyttning mot, samt uppföljning av, uppsatta mål. Hamn- och gatuförvaltningen ser fram emot ett samarbete kring handlingsplanen, och konstaterar att det är först då påverkan på nämndens verksamhet kommer tydliggöras.

Koldioxid från människors verksamhet är den växthusgas som bidrar mest till den globala uppvärmningen. I strategin beskrivs hur Varbergs kommun tagit fram en lokal koldioxidbudget, vilken finns tillgänglig för alla som ett onlineverktyg. Koldioxidbudgeten visar hur fort utsläppen av växthusgaser från kommunen som geografiskt område måste minska för att ligga i linje med Parisavtalet. Strategin ger inga uppgifter kring status för koldioxidbudgeten, utan hänvisar till verktyget via kommunens hemsida. Av informationen på hemsidan framgår bland annat att om utsläppen av koldioxid fortsätter i dagens takt har vi i Varberg redan 2030 nått den samlade utsläpps nivå som tillåts fram till 2050 enligt Parisavtalet. För att leva upp till Parisavtalet behöver kommuninvånare och verksamheter som helhet minska sina utsläpp med minst 12% per år från 2022 och framåt. En beskrivning och problematisering av det kritiska läge som framgår av kommunens koldioxidbudget bör även lyftas in i kommunens klimatstrategi, för att tydliggöra rådande utgångsläge samt belysa vikten av det arbete som behöver göras. Då koldioxidbudgeten uppdateras löpande kan verktyget även ge en mätbarhet vid uppföljning av uppsatta mål. I förslaget till klimatstrategi saknas i nuläget tydliga indikatorer för mätbarhet på en lokal nivå.

Strategin pekar ut fyra prioriterade insatsområden för kommande arbete. Inom insatsområde Energi lyfts behovet av att verka för ett fossilfritt och effektivt energisystem. Hamn- och gatuförvaltningen hanterar idag konflikter mellan solcellsanläggningar på privata fastigheter och skuggning av dessa från intilliggande träd, vilka står på allmän plats på kommunens fastigheter. Kommunen har också ett tydligt mål och behov av att öka krontäckningsgraden, där befintliga träd spelar en viktig roll. Att ta ner eller kraftigt beskära befintliga träd för en minskad beskuggning kan skapa en målkonflikt, och är inte aktuell på allmän platsmark. Att värna befintliga träd som en betydande förutsättning att ta hänsyn till vid placering av solceller, är en viktig del att få med i det fortsatta arbetet inom insatsområde Energi.

För fortsatt arbete inom insatsområde Mobilitet och transporter önskar förvaltningen även belysa vikten av ett transportsnålt samhälle, i linje med Energi- och Klimatstrategi för Hallands län (Länsstyrelsen 2019:22).

Klimatkrisen och krisen för biologisk mångfald är två tätt sammankopplade kriser och det är positivt att Ekosystem och naturbaserade lösningar har lyfts till ett eget prioriterat insatsområde i klimatstrategin. I december 2023 antogs Riktlinjer för ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder av kommunfullmäktige i Varberg. Implementering och genomförande av riktlinjerna kan med fördel samordnas med det fortsatta arbetet inom insatsområdet och klimatstrategins handlingsplan.

Hamn- och gatuförvaltningen tycker att figurerna som hör till respektive prioriterat insatsområde är något svårtolkade vad gäller ansvarsfördelning. Om figurerna avser att redan i strategin skilja på vilka strategiska inriktningar som ligger under ansvar hos Varbergs kommunkoncern respektive Varberg som samhälle, menar förvaltningen att en sådan ansvarsfördelning är svår att göra i ett så tidigt skede. De strategiska inriktningarna är breda och många åtgärder kommer behövas i ett

gränsöverskridande arbete tillsammans, varav en ansvarsfördelning bör hanteras först i den konkretiserande handlingsplanen.

Svar till hamn- och gatunämnden

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår ingen åtgärd med anledning av yttrandet. Koldioxidbudgeten uppdateras årligen och informationen bedöms vara för detaljerad och föränderlig för att platsa i styrdokumentet "strategi" utifrån kommunens *Riktlinjer för styrdokument*. Genom att i stället hänvisa till det digitala verktyget på kommunens hemsida säkerställs att informationen alltid är aktuell.

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer i Hamn- och gatunämndens bedömning att det kan uppstå en målkonflikt mellan ambitionen att öka produktionen av förnybar energi genom solcellsanläggningar och målet att öka krontäckningsgraden på kommunens allmänna mark. Befintliga träd spelar en viktig roll för ekosystemtjänster såsom skuggning, luftkvalitet och biologisk mångfald, vilket gör det nödvändigt att noggrant balansera dessa mål. Hantering och prioritering av sådana målkonflikter bör därför beaktas i enskilda ärenden, där en avvägning görs utifrån platsens unika förutsättningar.

Hamn- och gatunämndens önskan om att belysa vikten av ett transportsnålt samhälle hanteras under rubriken "*Svar till Länsstyrelsen, Avsnitt 4. Insatsområde mobilitet och transporter*" på sidan 5.

Hamn- och gatuförvaltningens synpunkt om målkonflikten mellan klimatkrisen och krisen för biologisk mångfald noteras men föranleder ingen förändring av strategin. Kommunstyrelsens förvaltning instämmer i att kommande handlingsplan behöver samordnas med Riktlinjer för ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder.

Figurerna som hör till respektive prioriterat insatsområde visar inte ansvarsfördelning. Syftet är att tydliggöra Varbergs kommuns rådighet att bidra till att minska de klimatrelaterade utsläppen, både i det geografiska området och inom Varbergs kommuns organisation. Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att figurerna förblir oförändrade.

5. Yttrande från kultur- och fritidsnämnden

Daterat 2024-10-01

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden tillstyrker klimatstrategi för Varbergs kommun "Tillsammans mot ett klimatsmart Varberg"

Övervägande

Klimatstrategi för Varbergs kommun ska skapa förutsättningar för kommunen att strategiskt och långsiktigt arbeta för en klimatomställning i enlighet med Parisavtalets målsättning, Sveriges nationella klimatpolitiska ramverk och målbilderna i våra hållbarhetsinriktningar.

Klimatstrategin pekar ut fyra prioriterade insatsområden för att nå klimatmålen:

- Energi
- Mobilitet och transporter
- Cirkulär ekonomi och klimatsmart konsumtion
- Ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar.

Inom varje prioriterat insatsområde finns ett antal strategiska inriktningar som ska förtydliga kommunens förhållningssätt och visa en gemensam riktning för Varbergs kommuns klimatarbete. Kultur- och fritidsnämnden kan genom sin verksamhet bidra i några av dessa inriktningar, vilka kommer att konkretiseras i kommande handlingsplan.

Jämlikhetsbedömning
Strategin har ingen särskild påverkan i ett jämlikhetsperspektiv.

Svar till kultur- och fritidsnämnden

Synpunkterna föranleder ingen förändring av klimatstrategin.

6. Yttrande från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Daterat 2024-09-26

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar tillstyrka förslaget till klimatstrategi.

Övervägande

Nämnden har inga anmärkningar och tillstyrker därför förslaget.

Svar till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Noteras.

7. Yttrande från servicenämnden

Daterat 2024-10-24

Beslut

Servicenämnden beslutar

1. tillstyrka förslag på Klimatstrategi för Varbergs kommun med följande ändringar:
  - sida 14 – "Energi – strategiska inriktningar" så ändras punkt 3 till ordalydelsen "Verka för ökad produktion av fossilfri energi"
  - sida 14 – "Energi – strategiska inriktningar" så tas punkt 7 bort.

Svar till servicenämnden

Det är viktigt att behålla formuleringen förnybar energi i punkt 3 och inriktningen i punkt 7, eftersom begreppet är väl förankrat i internationell, nationell och regional lagstiftning samt styrdokument. EU:s direktiv om förnybar energi (RED II) fastställer bindande mål för medlemsstaterna att öka produktionen av förnybar energi till minst 32 % av energimixen till 2030 och uppmuntrar lokala initiativ för att främja detta. Förnybar energi är också en central komponent i Parisavtalet och Agenda 2030, där Mål 7 betonar vikten av att öka andelen förnybar energi för hållbar utveckling och klimatåtgärder.

På nationell nivå stödjer Sveriges riksdag en övergång till ett hållbart energisystem med hög andel förnybar energi. Trots målet om 100 % fossilfri elproduktion till 2040 är förnybar energi en prioritering som framgår av nationella handlingsplaner och satsningar (exempelvis *Klimatklivet*).

Kommunstyrelsens förvaltning bedömer utifrån ovanstående att Servicenämndens förslag om att ändra punkt 3 till "*Verka för ökad produktion av fossilfri energi*" samt att ta bort punkt 7 i avsnittet "*Energi – strategiska inriktningar*" inte är förenligt med de aktuella styrdokumenterna och klimatmålen.

8. Yttrande från socialnämnden

Daterat 2024-09-19

Beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och överlämna till kommunstyrelsens förvaltning.

Övervägande

Socialnämnden ställer sig positiv till ambitionsnivån i föreliggande klimatstrategi och kommer att bidra till arbetet som konkretiseras i kommande handlingsplan. Socialnämnden bedömer att det främst är inom insatsområdena *Mobilitet och transporter* och *Cirkulär ekonomi och klimatsmart konsumtion* som förvaltningen har möjlighet bidra.

Svar till socialnämnden

Synpunkterna noteras men föranleder ingen förändring av strategin.

9. Yttrande från utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Daterat 2024-09-23

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. godkänna förvaltningens överväganden
2. godkänna nämndens yttrande enligt Filip Zackrisson (L)
3. översända förvaltningens övervägande och nämndens yttrande till kommunstyrelsen som nämndens remissvar i ärendet.

Övervägande

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen anser det viktigt att Varbergs kommunkoncern arbetar aktivt med att minska utsläppen. Klimatstrategin och medföljande kommande handlingsplan ses som ett led i detta arbete.

Aktivt hållbarhetsarbete pågår inom Varbergs kommunkoncern inklusive utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen. Arbetet utgår ifrån nationell och internationell styrning samt kommunens hållbarhetsmål och kommande hållbarhetsrapportering inom CSRD.

Klimatstrategin är avgränsad till att minska klimatpåverkan, inte hållbar utveckling i sin helhet. Strategin fokuserar på utsläpp av växthusgaser och omfattar inte kommunens arbete med att anpassa samhället till ett förändrat klimat. De fyra prioriterade insatsområdena som pekas ut i förslaget till klimatstrategin är viktiga för hela kommunkoncernen, men inte väsentliga på utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamhetsnivå.

Utifrån detta görs bedömningen att strategin inte kommer ha en betydande inverkan på utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet och grunduppdrag.

Nämndens yttrande:

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden utbildar kontinuerligt och långsiktigt arbetskrafts som behövs för klimatomställningen. Elprogrammet på Peder Skrivares skola är ett bra exempel på detta som utan tvekan är landets bästa elprogram vilket visas gång på gång när skolans elever vinner yrkes-SM. Därutöver erbjuder Campus Varberg flertalet utbildningar inom till exempel solceller och vindkraft. Nämnden ser det som viktigt att kommunkoncernen som helhet bidrar och satsar på t.ex. laddstationer, solceller och batterier.

I Varbergs kommun finns Sveriges största kärnkraftverk Ringhals placerat. Ringhals är en stor producent av fossilfri energi som regeringen signalerar att man vill satsa på i klimatomställningen. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden arbetar därför för att försörja Ringhals med den arbetsmarknadskompetens som kommer krävas. Nämnden ser det därför som viktigt att kommunen verkar för ökad produktion av fossilfri energi och inte enbart förnybart i Varberg som samhälle.

Ovan aspekter anser nämnden som viktiga för arbetsmarknaden, ekonomin och inte minst klimatomställningen i Varberg. Nämnden föreslår därför justeringar i klimatstrategin.

Tilläggsförslag i klimatstrategin:

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslår under prioriterat insatsområde energi att

1. Ändra strategiska inriktningen nr. 7 under Varberg som samhälle: *"Verka för ökad produktion av förnybar energi"* till följande *"Verka för ökad produktion av fossilfri energi"*
2. Lägga till följande strategisk inriktning under Varbergs kommunkoncern: *"Främja användning och installation av laddstationer, solceller och uppkopplade batterier"*

Svar till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Nämndens tilläggsförslag 1, om att ändra punkt 7 till *"Verka för ökad produktion av fossilfri energi"* besvaras i *"Svar till Servicenämnden"*, sid 10.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade vid sammanträde den 6 november 2024 att ta bort den strategiska inriktningen inriktning (nr 3) *"Främja installation och användning av uppkopplade batterier, solceller och laddstationer för flexibilitetstjänster"* från remissversionen.

Länsstyrelsen i Halland har tagit fram ett förslag till en ny regional strategi. Att behålla inriktningen *"Främja installation och användning av uppkopplade batterier, solceller och laddstationer för flexibilitetstjänster"* går i linje med mål och insatsområden i Energi- och klimatstrategi för Hallands län. Strategin betonar att den ökande andelen väderberoende elproduktion, tillsammans med säsongsvariationer och hög eluppvärmning i fastigheter, kräver åtgärder för att öka flexibiliteten i energisystemet.

Uppkopplade batterier och solceller nämns specifikt som viktiga för att jämna ut energianvändningen över dygnet, och laddstationer för elfordon lyfts fram som effektiva verktyg för smart styrning och belastningsutjämning. Genom att behålla

denna strategiska inriktning stärker vi Hallands förmåga att möta de utmaningar som den regionala strategin beskriver och bidrar samtidigt till ett robustare, mer hållbart energisystem.

Kommunstyrelsens förvaltning anser mot bakgrund av detta att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens förslag (punkt 2) återigen bör läggas till i strategin.

10. Yttrande från Hallands Hamnar AB

Daterat 2024-10-01

Beslut

Styrelsen beslutar att ställa sig bakom bolagsledningens bedömning och har inget vidare att erinra mot att förslaget antas i dess föreslagna form.

Svar till Hallands Hamnar

Noteras.

11. Yttrande från Varbergs Bostads AB

Daterat 2024-10-25

Övervägande

I allmänna ordalag kan konstateras att Varbergs Bostad delar den problematik och utmaningar som beskrivs i dokumentet. Vidare anser bolaget att handlingen i sin helhet på ett bra sätt ansluter till befintlig styrmodell, vilket i sin tur skapar utrymme för respektive verksamhet att arbeta med relevanta frågeställningar inom ramen för respektive uppdrag.

Mot ovanstående bakgrund ställer sig Varbergs Bostad positivt till förslaget till klimatstrategi

Svar till Varbergs Bostads AB

Noteras.

12. Yttrande från Varberg Energi AB

Daterat 2024-09-25

Övergripande bedömning

Varberg Energi anser att "Remissversionen" av klimatstrategin är väl anpassad för att möta både EU:s och Sveriges hållbarhetsmål. Följande punkter har identifierats som styrkor i dokumentet:

- Energi: Fokus på fossilfri och effektiv energiförsörjning är i linje med både EU:s och Sveriges mål.
- Mobilitet och Transporter: Mål om minskade utsläpp från transportsektorn överensstämmer med Sveriges mål om 70% minskning till 2030.
- Cirkulär Ekonomi: Främjandet av hållbara konsumtionsmönster och offentlig upphandling ligger i linje med EU:s och Sveriges hållbarhetsstrategier.
- Ekosystemtjänster: Bevarande av biologisk mångfald och naturbaserade lösningar stödjer både EU:s och Sveriges ambitioner om hållbar utveckling.

Förtydligande av "Klimatneutral"

Varberg Energi påpekar att begreppet "klimatneutral" inte är helt definierat i dokumentet och föreslår att det förtydligas.

Då ordvalet klimatneutral är ett tveksamt begrepp att använda med avseende på EU:s Green Claim direktiv, bör ordets betydelse och användning funderas över.

Strategiska Inriktningar och Målområden

Varberg Energi noterar att de fyra prioriterade områdena och dess strategiska inriktningar rimmar väl med strategier och långsiktiga mål.

Uppföljning och CSRD-rapportering

Varberg Energi framhåller vikten av att uppföljningen av klimatstrategin integreras med den kommande CSRD-rapporteringen. Att skapa ytterligare strukturer utöver CSRD kan vara ineffektivt.

Svar till Varberg Energi AB

Varbergs kommun har inte satt något eget mål om att vara klimatneutral.

Klimatstrategin baseras på Sveriges klimatpolitiska ramverk och fokuserar på strategiska inriktningar som ska bidra till att Sverige når det nationella målet om nettonollutsläpp av växthusgaser senast år 2045. För att tydliggöra detta föreslås en justering av inledningen i avsnitt 4 på sidan 12, och begreppet '*klimatneutral*' tas bort.

Kommunstyrelsens förvaltning delar bolagets syn om vikten av att uppföljningen av klimatstrategin integreras med den kommande CSRD-rapporteringen.

13. Yttrande från Varbergs Fastighets AB

Daterat 2024-11-22

Remissvar från VFAB på KS2019/0303-40 – Förslag till klimatstrategi för Varbergs kommun

Yttrande angående innehållet i strategin:

VFAB tillstyrker strategins målsättningar och prioriterade insatsområden med förslag på följande ändringar som bolaget anser angelägna.

1. VFAB reserverar sig till målen på grund av osäkerhet i historiska data och har för avsikt att använda utgångsår 2021 då data från tidigare år inte är tillräckligt tillförlitlig och sammanställd så att förändringar kan följas och mätas.
2. VFAB önskar skärpa strategins prioriterade insatsområde Cirkulär ekonomi och klimatsmart konsumtion och de strategiska inriktningarna 12 och 13 med ett tydligare fokus på att uppnå behov på andra sätt än att bygga, så som att bevara och återbruka och välja utifrån cirkulära principer.

Tilllägg VFAB önskar göra till kommande arbete med Handlingsplan kopplat till Klimatstrategin:

1. Handlingsplan och krav för byggnation och stadsutveckling bör skyndsamt tas fram
2. Det behövs långsiktiga resurser för samordning och samverkan
3. Uppföljning i gemensamma system önskas
4. Ett gemensamt lärande är viktigt för att nå strategins mål

Svar till Varbergs Fastighets AB

Varbergs klimatarbete utgår från Sveriges klimatpolitiska ramverk. Kommunen har i denna strategi valt att inte fastställa egna mål, utan fokuserar på strategiska inriktningar som ska bidra till att Sverige når det nationella målet om att senast år 2045 uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser.

Klimatstrategins strategiska inriktningar ska förtydliga kommunens förhållningssätt och visa en gemensam riktning för Varbergs kommuns klimatarbete. Men frågor som rör hållbart byggande, inklusive bevarande, återbruk och cirkulära principer, kommer att hanteras mer specifikt inom ramen för kommunens politiska uppdrag att ta fram en strategi för hållbart byggande.

Synpunkterna om det kommande arbetet med handlingsplanen för klimatstrategin tas med i det fortsatta arbetet.

14. Yttrande från Vatten & Miljö i Väst AB

Daterat 2024-09-19

Beslut

Styrelsen beslutar att ställa sig bakom beslutsförslaget som yttrande till *Förslag till klimatstrategi för Varbergs kommun*.

Övervägande

Vivab ser positivt på Klimatstrategin för Varbergs kommun och ställer sig bakom denna strategi. Vivab beslutar att göra följande yttranden i ärendet:

- Då klimatstrategin och handlingsplanen gäller för samtliga nämnder och bolag inom kommunkoncernen, ser Vivab med fördel på att det finns representanter från samtliga nämnder och bolag i en arbetsgrupp som ska arbeta fram handlingsplanen.
- Det är av stor vikt att arbetet med klimatstrategin och framtagandet av handlingsplanen till klimatstrategin, går i linje med de krav och riktlinjer som gäller för hållbarhetsredovisning (CSRD), och som kommunkoncernen är ålagda att följa.

Ekonomi

Genomförandet av klimatstrategin kommer med stor sannolikhet att medföra kostnader för Vivab, framför allt när det gäller transporter samt cirkulär ekonomi och klimatsmart konsumtion. Samtidigt som en omställning på sikt kan innebära lägre omkostnader, då hållbara lösningar kan vara med ekonomiska.

Innan en konkret handlingsplan finns framtagen är det svårt att bedöma i vilken omfattning strategin kommer medföra ökade kostnader för Vivab.

Svar till Vatten & Miljö i Väst AB

Synpunkterna noteras men föranleder ingen förändring av klimatstrategin.

15. Yttrande från Naturskyddsföreningen i Varberg

Daterat 2024-10-25

Yttrande från Naturskyddsföreningen i Varberg om kommunens klimatstrategi

Varbergs kommun har ett förslag om klimatstrategi fram till 2045 ute på remissrunda. Syftet med strategin är att bidra till Sveriges långsiktiga mål om att vara klimatneutralt senast år 2045. Sverige ska inte ha några nettoutsläpp alls av växthusgaser 2045, och därefter negativa utsläpp. Strategins syfte är att uppnå minskade utsläpp av växthusgaser, dels i Varbergs kommuns organisation, och dels i Varberg som samhälle, dvs inom hela kommunens geografiska område. Utsläppen på nationell nivå år 2030 ska vara 63 procent lägre än 1990 och utsläppen 2040 ska vara 75 procent lägre än 1990. Utsläppen från inrikes transporter, förutom inrikesflyget, ska minska med 70 procent till 2030, jämfört med 2010.

Även om utmaningarna är globala är lösningarna ofta lokala. Därför har det stor betydelse vad vi gör på lokal nivå. Alla i samhället behöver vara med om vi ska lyckas med de mycket stora förändringar som krävs.

Kommunens klimatstrategi innehåller en saklig beskrivning av de problematiska nuvarande utsläppsnivåerna och även en vision om vad vi behöver uppnå. Dock saknar kommunens klimatstrategi i dagsläget den helt framåtpekande handlingsplan för att uppnå de högt ställda målen. Men man hänvisar till;

"Det praktiska genomförandet ska, efter strategins antagande av kommunfullmäktige, konkretiseras i en kompletterande handlingsplan. Handlingsplanen kommer att tas fram inom ramen för hållbarhetsrapportering enligt CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)." Vidare står; "Strategin ska även bidra till arbetet med att uppfylla kommunens övergripande hållbarhetsmål."

I tidigare Varbergs kommuns hållbarhetsboks slut finns hållbarhetsmål som på olika sätt återfinns inom de fyra prioriterade insatsområden i den här nya strategin. Ett flertal av dessa hållbarhetsmål har haft svag utveckling i målarbetet och därmed långt kvar till måluppfyllelse. Vi vill se en tydlig handlingsplan framåt för den här klimatstrategin med konkreta, mätbara dvs. SMARTa mål.

Kommunen skriver i klimatstrategin;

"För att öka takten måste vi våga vara modiga, testa nya vägar och samarbeta över organisatoriska gränser mot ett gemensamt mål. Alla i samhället behöver vara med om vi ska lyckas göra de förändringar som krävs. Varbergs kommun ska ge förutsättningar för invånare och näringsliv att agera hållbart och ansvarsfullt genom att göra det lättare att göra rätt. Alla i samhället behöver bidra om vi ska klara av att göra de förändringar som krävs."

Förslag från Naturskyddsföreningen:

Transporter

- Privatbilismen behöver begränsas. Lita inte på att elektrifieringen av fordonsflottan kommer att lösa problemet. Bilismen kommer fortsätta att kräva byggande av ny infrastruktur även om vi kör elbil. Infrastruktur av betong och asfalt orsakar CO₂-utsläpp och skapar hårdgjorda ytor och problem med vattenavrinning.
- Cykling. Varberg har ett mycket välutbyggt nät av fina cykelbanor. Problemet är att så få personer väljer att cykla. I Göteborg konstaterade

kommunen att 50% av alla bilresor var kortare än fem kilometer, med andra ord idealiska för cykling. Är det samma förhållande i Varberg?

- Hur ska vi få ner antalet bilar på gatorna? Vågar politikerna försvåra för bilisterna? Kan vi införa P-avgifter? Trängselskatt? Miljöbonusar till dem som väljer bort bilen?
- Finns det en plan för hur trafiken ska ledas i framtiden? Idag är det bilköer på vägarna in och ut ur staden. Mer kollektivtrafik med bussar? Fler bra cykelleder? Hur ser framtiden och vägplanerna ut för våra hårt trafikerade in- och utfarter?

Ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar

- Metoden 3-30-300: Alla boende ska kunna se 3 träd från sitt fönster. Det ska vara 30 procent trädkronstäckning i varje bostadsområde. Alla ska ha högst 300 meter till närmaste park eller grönområde. Hög krontäckning ger svalka på sommaren och mildrad kyla på vintern.
- Behåll gröna korridorer i staden där ekosystemet kan fungera med fåglar, fladdermöss, andra djur, insekter och växter. Gynna den biologiska mångfalden på riktigt. Inte stensätta och asfaltera mer än nödvändigt utan ha gröna vägkanter och grönytor, även om de måste skötas. Bevara natursköna områden och småskogar för rekreation och återhämtning för hälsa och själ. Viktigt att våra barn och ungdomar har tillgång till skogar och dammar så att de får kontakt med naturens mångfald.
- Räkna med skyfall i framtiden. Skapa ytor som kan ta upp vattenmängderna i staden. Se upp med avverkning av gamla träd innan inventering har gjorts gällande ekosystemtjänster. Bevara gamla byggnader av samma anledning. Våra kommunekologer har en plan för detta.

Solceller

- Gör det obligatoriskt att täcka taken med solceller vid nybyggnation. Framför allt bör detta gälla industribyggnader, lager och andra verksamheter.
- Prova att bygga solceller på parkeringsplatser. Bilarna kan stå under.

Cirkulär ekonomi och klimatsmart konsumtion

- Redovisa konsumtionsbaserade utsläpp på lokal nivå. Varbergs kommun vill vara modig, bra! Sätt konsumtionsbaserade mål och redovisa, samt gör det lätt för oss kommuninvånare att göra rätt.
- Återgå till att ha höga ambitioner och aktivt följa upp Varbergs kommuns hållbarhetsbokslut samt Policy för måltider i Varbergs kommun gällande ekologisk odling lokalt och globalt, vegetabiliska alternativ och välja miljömärkta produkter i kommunens verksamhet, men även som tydlig vägledning i privat sektor, näringsliv och kommuninvånare. Även i den här klimatstrategin. En livsmedelsstrategi för minskad klimatpåverkan och främjande av biologisk mångfald i kommunens matserveringar, är en del av detta.
- Anta en offentlig handlingsplan med mål om att minska matsvinnet inom den kommunala verksamheten till X procent till år Y. En tredjedel av all mat som produceras i världen slängs. Ett av FN:s mål inom Agenda 2030 är att vi ska halvera det globala matsvinnet per person fram till 2030. Matsvinn är den mat som slängs i onödan, som hade kunnat ätas om den hanterats på ett annat sätt. Med hjälp av ett mål om minskat matsvinn

inom den kommunala verksamheten och en tydlig handlingsplan för att nå dit kan kommunen bidra till minskat matsvinn.

- Anta en offentlig kemikalieplan i kommunen. Användningen av skadliga kemikalier måste minska – både för miljön och för vår hälsas skull. Kommunen kan bidra genom att ha en kemikalieplan för hur användningen av farliga kemikalier ska minimeras och hur de farligaste ämnena kan ersättas. En kommunövergripande kemikalieplan konkretiserar vilka åtgärder som behöver vidtas inom kommunens olika verksamheter.
- Säkra kommunalt dricksvatten utan PFAS. Europeiska myndigheten för livsmedels säkerhet (EFSA) sänkte det hälsobaserade riktvärdet för PFAS hösten 2021. Dricksvatten är på vissa orter en stor källa till PFAS, varför kommunen uppmanas till att analysera halterna vid sina vattenverk och införa åtgärder om så behövs för att befolkningen inte ska få i sig mer PFAS än vad EFSA anser vara säkert. Varbergs kommun ska gå i täten i Sverige för ett totalförbud av PFAS och marknadsföras som den giftfria kommunen!

Svar till Naturskyddsföreningen

Klimatstrategin är ett styrdokument med fokus på att minska utsläppen av växthusgaser och att vägleda klimatarbetet inom kommunen. Flera av de frågor som Naturskyddsföreningen har lyft är viktiga, men hanteras inom ramen för andra styrdokument och processer.

Frågor som rör biologisk mångfald, vattenhantering och naturvård behandlas i andra styrdokument, så som exempelvis *Riktlinjer för ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder samt Grönstrategi*.

Förslagen om att säkra kommunalt dricksvatten utan PFAS samt ta fram en kommunövergripande kemikalieplan faller utanför ramen för klimatstrategin. Klimatstrategin är avgränsad till att enbart omfatta åtgärder som direkt bidrar till att minska kommunens klimatpåverkan, med fokus på utsläpp av växthusgaser.

De förslag som berör transportfrågor, solceller och konsumtionsbaserade utsläpp är direkt kopplade till strategins syfte och tas med som underlag i det fortsatta arbetet med en handlingsplan.

**VARBERGS
KOMMUN**

Telefon: Varberg direkt: 0340-880 00. E-post: varbergdirekt@varberg.se. Webbplats: varberg.se
Postadress: Varbergs kommun, 432 80 Varberg. Besöksadress: Varberg direkt, Norra Vallgatan 14

§ 85

Dnr KS 2025/0160

Personal- och hälsobokslut 2024

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. godkänna personal- och hälsobokslut 2024.

Beskrivning av ärendet

Personalkontoret har sedan 2017 sammanställt ett fördjupat personal- och hälsobokslut i samband med årsredovisningen. Syftet är att ge ett brett uppdaterat underlag om primärkommunens personalförhållanden.

Det pågår inom förvaltningen ett utvecklingsarbete kring uppföljning av personalförhållanden inom ramen för CSRD. Årets personal- och hälsobokslut är därför av resursskäl komprimerat jämfört med tidigare års bokslut.

Beslutsunderlag

Personalutskottet 13 mars 2025, § 21.

Beslutsförslag 27 februari 2024.

Personal- och hälsobokslut 2024.

Protokollsutdrag: Personalkontoret

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 21

Dnr KS 2025/0160

Personal- och hälsobokslut 2024

Beslut

Personalutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

1. godkänna personal- och hälsobokslut 2024.

Beskrivning av ärendet

Personalkontoret har sedan 2017 sammanställt ett fördjupat personal- och hälsobokslut i samband med årsredovisningen. Syftet är att ge ett brett uppdaterat underlag om primärkommunens personalförhållanden.

Det pågår inom förvaltningen ett utvecklingsarbete kring uppföljning av personalförhållanden inom ramen för CSRD. Årets personal- och hälsobokslut är därför av resursskäl komprimerat jämfört med tidigare års bokslut.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 27 februari 2024.
Personal- och hälsobokslut 2024.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

**VARBERGS
KOMMUN**

Personalkontoret
Marcus Vahlström,

Beslutsförslag
2025-02-27

1 (1)
Dnr: KS 2025/0160-1

Kommunstyrelsens personalutskott

Personal- och hälsobokslut 2024

Förslag till beslut

Personalutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

1. godkänna personal- och hälsobokslut 2024.

Beskrivning av ärendet

Personalkontoret har sedan 2017 sammanställt ett fördjupat personal- och hälsobokslut i samband med årsredovisningen. Syftet är att ge ett brett uppdaterat underlag om primärkommunens personalförhållanden.

Det pågår inom förvaltningen ett utvecklingsarbete kring uppföljning av personalförhållanden inom ramen för CSR. Årets personal- och hälsobokslut är därför av resursskäl komprimerat jämfört med tidigare års bokslut.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 27 februari 2024.
Personal- och hälsobokslut 2024.

Samråd

Ärendet kommer att samverkas i central samverkansgrupp (CSG).

Personalkontoret

Björn Linder
Personaldirektör

Marcus Vahlström
Kanslichef

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsen

POSTADRESS
Varbergs kommun

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

432 80 Varberg

Personal- och hälsobokslut 2024

Beslutad av: Kommunfullmäktige
Beslutsdatum och paragrafnummer: 13 maj 2025 § XX
Diarienummer: KS 2025/0160
Dokumentansvarig avdelning: Personalkontoret

**VARBERGS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

Inledning	3
Personalen är vår viktigaste tillgång.....	3
Kunskap som stärker oss som arbetsgivare	4
Personalredovisning	5
Sammanfattning	5
Antal anställda	5
Ålder och anställningstid	6
Sysselsättningsgrad	7
Timavlönade.....	10
Mer-, över- och flexetid.....	10
Arbetade timmar	11
Lön och lönebildning	11
Pensionsavgångar.....	12
Anställda 68 år och äldre.....	13
Personal- och kompetensförsörjning.....	13
Hälsobokslut	18
Sammanfattning	18
Sjukfrånvaro	18
Friskvårdsbidrag.....	23
Systematiskt arbetsmiljöarbete	24
Jämställdhet	25
Utmärkelser till kommunens medarbetare.....	27

Inledning

Personalen är vår viktigaste tillgång

I Varbergs kommun är kommunen själv den största arbetsgivaren. Personalen är vår viktigaste tillgång men också en stor utmaning. Vi behöver vässa vår förmåga att rekrytera, fortbilda och behålla vår personal. Vi behöver organisera oss så att fler väljer att höja sin sysselsättningsgrad. Fler behöver också förlänga arbetslivet genom att höja sin pensionsålder.

Under 2024 har många aktiviteter inom personalområdet genomförts. Värt att nämna bland dem är satsningen på att stärka ledarskapet. Inom båda våra stora förvaltningar har resurser tillförts eller omfördelats för att underlätta chefsuppdraget. Med färre medarbetare per chef och ett stärkt stöd ökar möjligheterna för cheferna att fokusera på medarbetarnas arbetsmiljö och i sin tur ge dem förutsättningar att lyckas i sina uppdrag.

Om vi ska lyckas med personalutmaningen behöver vi behålla och utveckla attraktiviteten som arbetsgivare. Ökad jämställdhet, hälsosamt arbetsliv och gott ledarskap behöver vi jobba vidare med.

Tobias Carlsson (L)
Ordförande kommunstyrelsens personalutskott

Kunskap som stärker oss som arbetsgivare

Att vara en attraktiv arbetsgivare handlar om mer än att rekrytera och behålla personal – det kräver också en förståelse för hur våra medarbetares arbetsmiljö och hälsa utvecklas över tid. Personal- och hälsobokslutet är ett viktigt verktyg för att följa trender och det kan visa peka på områden där våra insatser kan göra stor skillnad.

Årets rapport visar på både framsteg och utmaningar. Vi ser en positiv utveckling i minskad personalomsättning och en något högre pensionsålder, samtidigt som vi fortsatt behöver arbeta med frågor som sysselsättningsgrad och arbetsmiljö generellt.

Med hjälp av detta bokslut kan vi fortsätta arbetet med att stärka vår roll som en attraktiv arbetsgivare och säkerställa att vi ger våra medarbetare de bästa förutsättningarna för att trivas och utvecklas i sitt arbete.

Björn Linder
Personaldirektör

Personalredovisning

Sammanfattning

I korthet visar personalredovisningen att flera nyckeltal även detta år har gått åt rätt håll. Det är en större andel som har tillsvidareanställning, pensionsåldern har ökat, personalomsättning har minskat, liksom andelen timavlönad tid. När det gäller personalomsättning och timavlönad tid placerar sig Varberg i framkant jämfört med andra kommuner.

Samtidigt finns det utmanande rörelser. Det är fler som har ansökt om att få lägre sysselsättningsgrad än tidigare, och andelen heltidsanställda har minskat. Detta innebär utmaningar i ett kompetensförsörjningsperspektiv.

Slutligen kan konstateras att kommunens tillsvidareanställda personalstyrka har passerat 5 000-strecket under året, även om takten i växten har mattats av jämfört med tidigare år.

Antal anställda

I december 2024 hade primärkommunen cirka 5 480 månadsavlönade medarbetare, vilket var 50 medarbetare fler jämfört med 2023. Av dessa var 5 055 tillsvidareanställda, vilket motsvarar 92,2 procent. Det är en högre andel än 2023 (+1 procentenhet). Under året utökades personalstyrkan med 100 tillsvidareanställda. Samtidigt minskade den tidsbegränsade personalstyrkan med cirka 55 visstidsanställningar. Trenden är sedan flera år att andelen tillsvidareanställningar ökar och visstidsanställningar minskar. Det var vanligare med en tillsvidareanställning bland månadsavlönade kvinnor (92,9 procent) än bland män (89,7 procent). Andelen tillsvidareanställda har ökat bland båda könen.

Tabell 1. Månadsavlönade per anställningsform, i december	Antal 2024	Andel 2024	Antal 2023	Andel 2023	Antal 2022	Andel 2022
Tillsvidareanställda med månadslön	5 055	100 %	4 956	100 %	4 821	100 %
Tillsvidareanställda kvinnor med månadslön	4 030	79,7 %	3 966	80 %	3 870	80,3 %
Tillsvidareanställda män med månadslön	1 025	20,3 %	990	20 %	951	19,7 %
Visstidsanställda med månadslön	428	100 %	485	100 %	530	100 %
Visstidsanställda kvinnor med månadslön	310	72,4 %	337	69,5 %	377	71,1 %
Visstidsanställda män med månadslön	118	27,6 %	148	30,5 %	153	28,9 %
Alla med månadslön	5 483	100 %	5 433	100 %	5 351	100 %
Alla kvinnor med månadslön	4 340	79,2 %	4 298	79,1 %	4 247	79,4 %
Alla män med månadslön	1 143	20,8 %	1 135	20,9 %	1 104	20,6 %

Anställda per förvaltning

	2024	2023	2022
Förskole- och grundskoleförvaltningen	2 008	2 051	2 060
Hamn- och gatuförvaltningen	124	134	136
Kommunstyrelsens förvaltning	179	171	168
Kultur- och fritidsförvaltningen	149	142	140
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	29	31	29
Serviceförvaltningen	496	499	480
Socialförvaltningen	2 048	1 965	1 879
Stadsbyggnadskontoret	90	84	90
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	339	346	347
Överförmyndarens förvaltning	17	10	12

	Kvinnor 2024	Män 2024	Kvinnor 2023	Män 2023	Kvinnor 2022	Män 2022
Förskole- och grundskoleförvaltningen	86 %	14 %	85 %	15 %	85 %	15 %
Hamn- och gatuförvaltningen	36 %	64 %	37 %	63 %	39 %	61 %
Kommunstyrelsens förvaltning	69 %	31 %	71 %	29 %	71 %	29 %
Kultur- och fritidsförvaltningen	64 %	36 %	64 %	36 %	66 %	34 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	79 %	21 %	77 %	23 %	76 %	24 %
Serviceförvaltningen	75 %	25 %	74 %	26 %	73 %	28 %
Socialförvaltningen	82 %	18 %	82 %	18 %	84 %	16 %
Stadsbyggnadskontoret	53 %	47 %	58 %	42 %	59 %	41 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	62 %	38 %	62 %	38 %	61 %	39 %
Överförmyndarens förvaltning	71 %	29 %	70 %	30 %	67 %	33 %
Varbergs kommun	79,2 %	20,8 %	79,1 %	20,9 %	79,4 %	20,6 %

Som framgår av tabellen ovan (antal anställda per förvaltning) har vissa verksamheter ökat personalstyrkan, medan andra under året har haft en något mindre personalstyrka jämfört med föregående år. När det gäller tillsvidareanställda medarbetare är det framför allt inom vård- och omsorgsarbete det har skett en tydlig ökning (+8,4 procentenheter). Även inom köks- och måltidsarbete har det skett en noterbar ökning (+5,3 procentenheter). Inom förskola och skola är den tillsvidareanställda personalstyrkan på i stort sett samma nivå (-0,5 procentenheter), medan den minskat ytterligare något inom kultur-/turismarbete (-1,8 procentenheter) och ledningsarbete (-1,5 procentenheter).

Ålder och anställningstid

Medelåldern bland månadsavlönade var högre 2024 än de senaste åren. Män hade fortsatt något lägre medelålder än kvinnor. Medelåldern har ökat bland såväl kvinnor som män.

Tabell 4. Medelålder bland anställda med månadslön, i december	2024	2023	2022	2021	2020
Kvinnor	46,8	46	45,7	45,8	45,8
Män	44,7	44,3	44,0	43,8	44,0
Alla	46,3	45,7	45,3	45,3	45,4

Tabell 5. Antal anställda med månadslön per åldersgrupp, i december	2024	2023	2022
-29 år	582	592	612
30-39 år	1 219	1 200	1 146
40-49 år	1 338	1 358	1 386
50-59 år	1 572	1 556	1 522
60-67 år	734	690	655
>67 år	35	28	18

Tabell 6. Könsfördelning bland anställda med månadslön per åldersgrupp, i december	Kvinnor 2024	Män 2024	Kvinnor 2023	Män 2023	Kvinnor 2022	Män 2022
-29 år	70,8 %	29,2 %	72,6 %	27,4 %	73,7 %	26,3 %
30-39 år	78,1 %	21,9 %	78,3 %	21,7 %	78,4 %	21,6 %
40-49 år	79,9 %	20,1 %	80,0 %	20,0 %	79,8 %	20,2 %
50-59 år	80,7 %	19,3 %	80,0 %	20,0 %	81,1 %	18,9 %
60-67 år	83,4 %	16,6 %	82,9 %	17,1 %	81,8 %	18,2 %
>67 år	68,6 %	31,4 %	64,3 %	35,7 %	66,7 %	33,3 %

Den genomsnittliga anställningstiden för kommunens medarbetare var tolv år.

Tabell 7. Genomsnittlig anställningstid (år) bland tillsvidareanställda, i december	2024	2023	2022	2021	2020
Alla	12,0	12,1	12,4	13,0	13,0

Sysselsättningsgrad

Önskad sysselsättningsgrad

Kommunen har sedan 2018 en beslutad inriktning som innebär att medarbetare har rätt till önskad sysselsättningsgrad, det vill säga omfattningen på grundanställningen. Under 2024 lämnades 275 ansökningar in om ändrad sysselsättningsgrad, vilket var en kraftig ökning jämfört med 2023 (162 ansökningar) och 2022 (177 ansökningar). Det var vanligast att söka om minskad sysselsättningsgrad, och andelen ökade från 54 till 64 procent i förhållande till föregående år. I de tre största förvaltningarna handlade ansökningarna om minskad sysselsättningsgrad i 67 procent av fallen inom förskole- och grundskoleförvaltningen, 64 procent inom socialförvaltningen, och 56 procent inom serviceförvaltningen.

Heltids- och deltidsanställning

Andelen tillsvidareanställda som har en heltidsanställning minskade marginellt under året från 77 till 76,8 procent. Andelen heltidsanställningar minskade framför allt bland män.

	2024	2023	2022
Kvinnor, heltid	73,8 %	73,9 %	73,5 %
Kvinnor, 75–99 % sysselsättningsgrad	20,2 %	20,2 %	20,9 %
Kvinnor, <75 % sysselsättningsgrad	6,0 %	5,9 %	5,6 %
Män, heltid	88,6 %	89,3 %	89,3 %
Män, 75–99 % sysselsättningsgrad	7,0 %	6,7 %	6,8 %
Män, <75 % sysselsättningsgrad	4,4 %	4,0 %	3,9 %
Alla, heltid	76,8 %	77,0 %	76,6 %
Alla, 75–99 % sysselsättningsgrad	17,6 %	17,5 %	18,1 %
Alla, <75 % sysselsättningsgrad	5,6 %	5,5 %	5,3 %

Heltids- och deltidsanställning per förvaltning

	Heltid, kvinnor	Heltid, män	75–99 %, kvinnor	75–99 %, män	<75 %, kvinnor	<75 %, män
Förskole- och grundskoleförvaltningen	74,4 %	90,6 %	20,0 %	6,4 %	5,6 %	3,0 %
Hamn- och gatuförvaltningen	81,8 %	96,2 %	18,2 %	2,5 %	-	1,3 %
Kommunstyrelsens förvaltning	94,7 %	98,0 %	3,5 %	2 %	1,8 %	-
Kultur- och fritidsförvaltningen	70,6 %	60,4 %	20 %	14,6 %	9,4 %	25 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	90 %	100 %	10 %	-	-	-
Serviceförvaltningen	77,1 %	97,6 %	17,4 %	1,6 %	5,5 %	0,8 %
Socialförvaltningen	69,1 %	83,1 %	23,7 %	11,9 %	7,2 %	5,0 %
Stadsbyggnadskontoret	89,3 %	95,0 %	10,7 %	2,5 %	-	2,5 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	82,4 %	90,7 %	13,9 %	3,7 %	3,7 %	5,6 %
Överförmyndarens förvaltning	85,7 %	100 %	-	-	14,3 %	-

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för samtliga tillsvidareanställda var på samma nivå som 2023, 94,6 procent. Rörelserna mellan könen är små, med en marginell minskning bland män. Bland kvinnor var den genomsnittliga sysselsättningsgraden 94,0 procent, och bland män 96,7 procent.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad per förvaltning

Noterbara skillnader jämfört med föregående år är att sysselsättningsgraden har minskat inom förskole- och grundskoleförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen, men ökat inom socialförvaltningen och hamn- och gatuförvaltningen.

	2024	2023	2022
Förskole- och grundskoleförvaltningen	94,6 %	95,2 %	95,6 %
Hamn- och gatuförvaltningen	98,3 %	97,5 %	97,9 %
Kommunstyrelsens förvaltning	99,1 %	99,1 %	99,6 %
Kultur- och fritidsförvaltningen	88,7 %	89,2 %	89,0 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	98,9 %	97,4 %	97,8 %
Serviceförvaltningen	96,4 %	96,3 %	96,3 %
Socialförvaltningen	93,4 %	92,8 %	92,6 %
Stadsbyggnadskontoret	98,4 %	98,2 %	98,5 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	96,4 %	96,5 %	96,8 %
Överförmyndarens förvaltning	95,0 %	94,4 %	100 %

Faktiskt sysselsättningsgrad

Den statistik som handlar om sysselsättningsgrad under de tidigare rubrikerna utgår från anställningsgraden, utan att ta hänsyn till längre tjänstledigheter på deltid. Tjänstledigheter på deltid som är längre än 30 dagar, till exempel på grund av föräldraledighet eller studier, motsvarade knappt 90 årsarbetare på heltid 2024. Denna typ av lägre faktisk sysselsättningsgrad var vanligare bland kvinnor än män.

Jämfört med föregående år har den faktiska sysselsättningsgraden ökat från 92,6 till 92,8 procent. Det innebär att glappet mellan anställningsgrad och faktisk sysselsättningsgrad under de senaste åren har minskat stadigt. Sett till kön har den faktiska sysselsättningsgraden ökat bland kvinnor (+0,3 procentenhet) men minskat bland män (-0,1 procentenhet).

Tabellen nedan visar tillsvidareanställdas sysselsättningsgrad med (anställningsgrad) och utan partiella tjänstledigheter längre än 30 dagar (faktisk sysselsättningsgrad) per förvaltning.

	Anställningsgrad, alla	Anställningsgrad, kvinnor	Anställningsgrad, män	Faktisk sysselsättningsgrad, alla	Faktisk sysselsättningsgrad, kvinnor	Faktisk sysselsättningsgrad, män
Förskole- och grundskoleförvaltningen	94,6 %	94,1 %	97,6 %	92,2 %	91,5 %	96,4 %
Hamn- och gatuförvaltningen	98,3 %	97,3 %	98,9 %	97,3 %	95,3 %	98,3 %
Kommunstyrelsens förvaltning	99,1 %	98,9 %	99,6 %	97,4 %	96,8 %	99,2 %
Kultur- och fritidsförvaltningen	88,7 %	91,5 %	83,8 %	88,4 %	91,0 %	83,5 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	98,9 %	98,7 %	100 %	96,5 %	95,9 %	98,0 %
Serviceförvaltningen	96,4 %	95,4 %	99,3 %	96,0 %	94,9 %	99,3 %
Socialförvaltningen	93,4 %	92,9 %	95,8 %	91,9 %	91,2 %	95,0 %
Stadsbyggnadskontoret	98,4 %	98,2 %	98,8 %	97,2 %	96,2 %	98,3 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	96,4 %	96,3 %	96,4 %	93,9 %	94,4 %	93,0 %
Överförmyndarens förvaltning	95,0 %	92,9 %	100 %	95,0 %	92,9 %	100 %
Varbergs kommun	94,6 %	94,0 %	96,7 %	92,8 %	92,1 %	95,7 %

Timavlönade

För att få kontinuitet i verksamheterna och erbjuda bättre arbetsvillkor för medarbetare har kommunen som förhållningssätt att minimera andelen timavlönad tid, för att i stället bemanna med hjälp av ökad grundbemanning. Andelen timavlönad tid har under året utgjort en liten del av den producerade tiden. Kommunen har fortsatt haft mycket låg andel timavlönad arbetstid jämfört med övriga kommuner i Sverige. Jämfört med senaste åren har andelen minskat.

Även om kommunens mål har varit att minska behovet av timanställningar så finns det ibland behov av timanställda, till exempel vid tillfälliga arbetstoppar, vakanser, större evenemang och liknande.

I december 2024 hade kommunen cirka 770 timanställda medarbetare. Andelen timmar som utfördes av timavlönade medarbetare utgjorde 3,6 procent av årets samtliga arbetade timmar, en marginell minskning jämfört med 2023. Andelen timavlönad tid minskade inom socialförvaltningen från 6,8 till 6,4 procent, men även inom serviceförvaltningen från 1,6 till 1,3 procent och inom utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen från 4,2 till 3,6 procent. Andelen ökade inom förskole- och grundskoleförvaltningen från 1,6 till 1,9 procent, och inom kultur- och fritidsförvaltningen. Under året genomfördes dessutom val till EU-parlamentet, vilket krävde drygt 2 800 timavlönade timmar.

Bland de timanställda inom socialförvaltningen finns medarbetare som har PAN-anställning. PAN står för anställningsvillkor för personlig assistent och anhörigvårdare. PAN-anställningen innebär att medarbetaren arbetar som personlig assistent, ledsagare eller avlösare på anmodan av enskild funktionsnedsatt. Den anställda är i dessa fall timavlönad. Eftersom PAN-anställdas timavlönade tid inte omfattas av kommunens ambition om att minimera behovet av timavlönad tid redovisas här timavlönad tid både inklusive och exklusive PAN-tid.

Tabell 12. Andel timmar av totalt utförd tid som utförts av timavlönad personal	2024	2023	2022	2021
Inklusive PAN-tid, alla	3,6 %	3,7 %	4,2 %	4,3 %
Inklusive PAN-tid, kvinnor	3,5 %	3,3 %	3,8 %	3,8 %
Inklusive PAN-tid, män	4,1 %	4,9 %	5,7 %	5,8 %
Exklusive PAN-tid, alla	3,4 %	3,4 %	3,9 %	3,9 %
Exklusive PAN-tid, kvinnor	3,2 %	3,0 %	3,5 %	3,4 %
Exklusive PAN-tid, män	3,8 %	4,5 %	5,4 %	5,3 %

Mer-, över- och flexitid

Uttag av mer-¹ och övertid kan vara ett medel för att ta hand om tillfälliga arbetstoppar, men kan också indikera för stor arbetsbelastning eller underbemanning.

Under året har medarbetarna arbetat drygt 70 000 timmar i mer- och övertid, vilket motsvarar 36 heltidsarbetare. Det var 15 000 timmar färre än 2023, och 25 000 timmar färre jämfört med 2022.

---

¹ Mertid, eller fyllnadstid som det också kallas, är arbete som en deltidsanställd utför utöver sin sysselsättningsgrad. För deltidsanställda är all tid upp till heltid mertid.

Tabell 13. Antal arbetade mer- och övertidstimmar för månadsanställda, hur många heltidsarbetare det motsvarar, samt andel av all arbetad tid	Antal timmar 2024	Antal timmar 2023	Årsarbetare heltid 2024	Årsarbetare heltid 2023	Andel av arbetad tid 2024	Andel av arbetad tid 2023
Mertid, alla	24 452	28 058	12,3	14,2	0,33 %	0,38 %
Mertid, kvinnor	20 833	23 668	10,5	12,0	0,36 %	0,41 %
Mertid, män	3 619	4 391	1,8	2,2	0,21 %	0,26 %
Övertid, alla	46 310	56 097	23,4	28,3	0,62 %	0,75 %
Övertid, kvinnor	32 801	40 518	16,6	20,5	0,57 %	0,71 %
Övertid, män	13 509	15 579	6,8	7,9	0,78 %	0,91 %
Totalt, alla	70 762	84 155	35,7	42,5	0,94 %	1,13 %
Totalt, kvinnor	53 634	64 185	27,1	32,4	0,93 %	1,12 %
Totalt, män	17 128	19 970	8,6	10,1	0,99 %	1,16 %

I en del verksamheter finns möjlighet till flextid. Stora positiva flexsaldon kan betyda att verksamheter är mer belastade än vad som syns vid en genomgång av över- och mertid. Det är därför viktigt att följa såväl flextid som över- och mertid. När det gäller flexsaldo finns tekniska svårigheter att följa utvecklingen historiskt. Siffrorna nedan visar i stället hur många timmar som vid avstämningstillfällena under året har varit över den övre gränsen för det individuella flexsaldot, och därmed tagits bort utan ekonomisk kompensation.

Tabell 14. Antal plustimmar över flexramen vid årets flextidsavstämningar	2024	2023	2022	2021	2020
Antal timmar	2 372	1 926	3 261	3 580	2 354

Arbetade timmar

Antalet arbetade timmar ökade under året med drygt 60 000 timmar. Ökningen på förklaras till största del av att den månadsavlönade personalstyrkan växte. Att ökningen inte var större berodde bland annat på den högre sjukfrånvaron.

Tabell 15. Totalt antal arbetade tusen timmar fördelade per kategori	2024	2023	2022
Månadslön	7 447	7 366	7 201
Timlön	280	281	320
Mertid	25	29	31
Övertid	47	57	63
Summa	7 799	7 733	7 616

Lön och lönebildning

Den årliga lönekartläggningen med jämställdhetsanalys genomfördes under sommaren. Utifrån analysen har ett antal yrken identifierats där löneskillnaden inte kan förklaras med könsneutrala argument. Dessa har sammanställts till handlingsplan med åtgärdsförslag för mer jämställda löner som har delgivits berörda förvaltningar för justering i kommande löneöversyner. Den sammanvägda analysen av löneskillnader mellan män och kvinnor visar liksom föregående år en positiv utveckling ur ett jämställdhetsperspektiv. Skillnaden mellan kvinnors och mäns medellön har minskat över tid.

Av tabellen framgår att den genomsnittliga månadslönen var cirka 35 900 kronor. Kvinnornas medellön har ökat mer än mäns, varför skillnaden mellan könen har fortsatt minska.

Tabell 16. Medellöner för tillsvidareanställda vid avslutad årlig lönekartläggning

	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Medellön, alla	35 888 kr	34 558 kr	33 712 kr	33 513 kr	32 246 kr	31 534 kr
Medellön, kvinnor	35 669 kr	34 264 kr	33 380 kr	32 763 kr	31 850 kr	31 115 kr
Medellön, män	36 724 kr	35 676 kr	34 977 kr	34 705 kr	33 846 kr	33 225 kr
Kvinnors medellön av män	97,1 %	96,0 %	95,4 %	94,4 %	94,1 %	93,6 %

Pensionsavgångar

Pensionsavgångar och genomsnittlig pensionsålder

Fler medarbetare valde att gå i pension 2024 jämfört med 2023. Den genomsnittliga pensionsåldern ökade till 65,3 år (+0,4 år). Pensionsåldern ökade bland såväl kvinnor som män, men mer bland kvinnor. Skillnaden mellan könen minskade något från 1,5 till 1,1 år.

Tabell 17. Antal pensionsavgångar och genomsnittlig pensionsålder bland tillsvidareanställda

	2024	2023	2022	2021
Antal pensionsavgångar, alla	96	83	115	141
Antal pensionsavgångar, kvinnor	84	71	89	118
Antal pensionsavgångar, män	12	12	26	23
Genomsnittlig pensionsålder, alla	65,3 år	64,9 år	64,7 år	64,6 år
Genomsnittlig pensionsålder, kvinnor	65,2 år	64,7 år	64,5 år	64,6 år
Genomsnittlig pensionsålder, män	66,3 år	66,1 år	65,6 år	65,0 år

Genomsnittlig pensionsålder per yrke

Den genomsnittliga pensionsåldern skiljer sig något mellan olika yrkesgrupper. Sett till de största befattningsgrupperna var pensionsåldern högst bland lärare i grundskola och måltidspersonal, och lägst bland sjuksköterskor och yrkesgrupper inom förskola. Eftersom varje grupp innehåller få individer får varje individ stort genomslag i statistiken, vilket kan förklara större skillnader mellan respektive år. Sett över några år går det att konstatera att till exempel lärare i gymnasieskola generellt går i pension vid en högre ålder, och förskollärare vid en lägre ålder. Det finns under de senaste åren en försiktig trend mot en högre pensionsålder i de flesta yrkesgrupper, vilket bland annat kan bero på förändrade pensionsregler under samma period.

Tabell 18. Genomsnittlig pensionsålder (år) bland tillsvidareanställda inom större yrkesgrupper	2024	2023	2022	2021
Lärare i grundskola	66,4	64,9	64,3	64,9
Måltidspersonal	66	65,7	63,3	64,6
Chefer	65,1	65	64,5	65
Undersköterskor	65,1	64,8	64,3	64,5
Lärare i gymnasieskola	65	66	66,8	65,8
Handläggare och administratörer	65	64,9	65,3	64,5
Förskollärare i förskola	64,9	63,8	63,2	63,6
Sjuksköterskor	64,5	66	65	65
Barnskötare i förskola	63,3	64,2	64,6	63,3

Kommande pensionsavgångar

Fram till 2029 förväntas drygt 560 medarbetare gå i pension, om de väljer att gå i pension det år de fyller 65 år (genomsnittsåldern för pension under 2024 var 65,3 år). Utifrån samma antagande förväntas pensionsavgångarna vara högre mot slutet av perioden, framför allt 2029.

Tabell 19. Antal tillsvidareanställda som fyller 65 år fördelat per år och befattningsområde	2025	2026	2027	2028	2029	Totalt 2025–2029
Skol- och barnomsorgsarbete	21	42	30	39	59	191
Vård- och omsorgsarbete	18	21	29	27	37	132
Socialt och kurativt arbete	11	12	22	18	23	86
Handläggare och administratör	8	7	5	10	14	44
Köks- och måltidsarbete	2	5	6	8	10	31
Ledningsarbete	1	2	3	9	5	20
Teknikarbete	4	3	5	2	4	18
Övriga	8	6	10	7	11	42
Totalt	73	98	110	120	163	564

Anställda 68 år och äldre

I december 2024 fanns det 35 medarbetare som var 68 år eller äldre med månadsavlönad anställning, varav 24 kvinnor och 11 män. Utöver dem var drygt 120 timanställda medarbetare 68 år eller äldre, varav 24 i åldern 75–80 år. De äldre timanställda medarbetarna arbetade framför allt som timvikarier inom vård och omsorg, skola och fritidshem. Drygt 15 personer var timanställda skrivvakter vid Campus Varberg.

Personal- och kompetensförsörjning

Framtida personalbehov

För att kunna prognosticera framtida personalbehov inom de största personalgrupperna har personalkontoret med stöd av berörda förvaltningar under året beräknat framtida personalbehov med hjälp av en kvalitetsäkrad modell från revisionsföretaget PwC. I modellen tas hänsyn till pensionsavgångar, personalrörlighet och befolkningsprognosen som togs fram våren 2024. Modellen

beräknar personalbehovet i ett tjugotal större yrkesgrupper, vilket motsvarar cirka två tredjedelar av kommunens personal.

Den rekryteringsprognos som räknades fram 2024 redovisas i korthet här nedan. Analysen av prognosen visar att de faktorer som påverkar beräkningen till största del är personalomsättning och personaltäthet (eller servicegrad). En minskning av personalomsättningen får ett betydande genomslag i flera yrken. När det gäller personaltäthet baseras prognosen på hur personalstyrkan såg ut i december 2023. I tabellen nedan framgår ett tänkt rekryteringsbehov om personalomsättning, åldersstruktur, och personaltäthet i uppdragen är samma som vid slutet av 2023.

Tabell 20. Antal tillsvidareanställda som behöver rekryteras per yrkesområde under åren 2025–2036, snitt per år, och hur stor personalstyrkan var 2023	2025–30	2031–36	Snitt per år	Personal 2023
Förskollärare	145	245	33	385
Rektorer förskola	10	15	2	20
Barnskötare	105	190	25	245
Lärare grundskola	275	320	50	640
Fritidshemspersonal	90	105	16	140
Rektorer grundskola	25	30	5	40
Lärare gymnasiet	55	65	10	145
			0	
Personliga assistenter äldreomsorg	90	115	17	75
Undersköterskor hemtjänst	395	510	75	250
Vårdbiträden hemtjänst	165	200	30	125
Undersköterskor särskilt boende	385	470	71	315
Vårdbiträden särskilt boende	115	120	20	90
Sjuksköterskor äldreomsorg	155	190	29	100
Stödassistent (LSS)	240	260	42	350
Socialsekreterare	90	100	16	130
			0	
Måltidspersonal	135	170	25	210
Kockar	50	60	9	75
Totalt	2 525	3 165	474	3 335

Rekryteringar och kompetensförsörjning

Under året rekryterades 371 tillsvidareanställda medarbetare externt. Av dessa var 76,5 procent kvinnor och 23,5 procent män. Könsfördelningen bland externt rekryterade var därmed något jämnare än könsfördelningen i den befintliga personalstyrkan.

Tabell 21. Antal tillsvidareanställda som har externrekryterats fördelat per åldersgrupp	2024	2023	2022
-29 år, alla	69	59	48
-29 år, kvinnor	49	44	40
-29 år, män	20	15	8
30-39 år, alla	118	118	128
30-39 år, kvinnor	90	80	97
30-39 år, män	28	38	31
40-49 år, alla	91	84	104
40-49 år, kvinnor	70	66	81
40-49 år, män	21	18	23
50-59 år, alla	71	89	84
50-59 år, kvinnor	54	65	66
50-59 år, män	17	24	18
60- år, alla	22	28	27
60- år, kvinnor	21	25	21
60- år, män	1	3	6
Totalt, alla	371	378	391
Totalt, kvinnor	284	280	305
Totalt, män	87	98	86

Avslutade anställningar

Under 2024 har totalt 700 tillsvidareanställningar avslutats. Av dessa har knappt 480 medarbetare lämnat kommunen helt, medan drygt 220 medarbetare fått annan anställning inom kommunen. Cirka 100 medarbetare har avslutat sin tillsvidareanställning i kommunen på grund av pension eller sjukersättning, och fyra medarbetare har under året avlidit.

Tabell 22. Antal tillsvidareanställda vars anställning har upphört fördelat per avgångsväg	Antal medarbetare 2024	Antal medarbetare 2023
Annan befattning i kommunen	206	226
Annan förvaltning i kommunen	16	25
Totalt interna avgångar	222	251
Offentlig verksamhet	38	24
Privat verksamhet	31	20
Anställning upphör (uppgift saknas)	304	355
Pension	95	83
Sjukersättning	5	5
Avliden	4	4
Totalt externa avgångar	477	491
Totalt samtliga avgångar	699	742

Personalomsättning

Med personalomsättning/-rörlighet menas i detta sammanhang hur många medarbetare som byter anställning, antingen inom kommunen eller som helt lämnar organisationen, i förhållande till befintlig personalstyrka.

Den generella bilden är att personalomsättningen har minskat jämfört med de två senaste åren.

Tabellen nedan visar andel tillsvidareanställda som har bytt anställning (intern omsättning) eller lämnat organisationen helt (extern omsättning, exklusive pension, sjukersättning, avliden).

	2024	2023	2022	2021
Extern personalrörlighet, alla	7,5 %	8,3 %	9,2 %	6,0 %
Extern personalrörlighet, kvinnor	7,1 %	7,5 %	9,0 %	5,9 %
Extern personalrörlighet, män	9,7 %	11,3 %	9,8 %	6,7 %
Extern och intern personalrörlighet, alla	12,0 %	13,5 %	16,8 %	11,6 %
Extern och intern personalrörlighet, kvinnor	11,4 %	12,8 %	16,7 %	11,6 %
Extern och intern personalrörlighet, män	15,2 %	16,2 %	16,8 %	11,5 %

Personalomsättning per förvaltning

Bland de större förvaltningarna var den största totala procentuella personalomsättningen (intern och extern) inom socialförvaltningen och serviceförvaltningen. Sett till enbart extern personalomsättning hade miljö- och hälsoskyddsförvaltningen och kommunstyrelsens förvaltning den högsta omsättningen. Notera dock att såväl miljö- och hälsoskyddsförvaltningen som överförmyndarens förvaltning är personellt små förvaltningar (10–30 medarbetare), vilket gör att varje individ får stort statistiskt genomslag.

Tabellen nedan visar antal och andel tillsvidareanställda som har gått till annan befattning eller annan förvaltning i kommunen, eller avslutat sin anställning (exklusive pension, sjukersättning, avliden) i kommunen per förvaltning under 2023 och 2024 i förhållande till personalstyrkan året före.

	Extern personalomsättning 2024	Extern och intern personalomsättning 2024	Extern personalomsättning 2023	Extern och intern personalomsättning 2023
Förskole- och grundskoleförvaltningen	4,5 %	8,0 %	5,5 %	10,4 %
Hamn- och gatuförvaltningen	7,6 %	9,8 %	12,1 %	13,6 %
Kommunstyrelsens förvaltning	10,8 %	12,7 %	11,8 %	15,1 %
Kultur- och fritidsförvaltningen	4,6 %	8,5 %	5,2 %	6,7 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	12,9 %	16,1 %	10,3 %	13,8 %
Serviceförvaltningen	9,4 %	16,7 %	8,3 %	14,7 %
Socialförvaltningen	10,2 %	16,2 %	11,4 %	18,3 %
Stadsbyggnadskontoret	7,1 %	9,5 %	5,6 %	6,7 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	5,5 %	6,6 %	5,0 %	6,5 %
Överförmyndarens förvaltning	11,1 %	11,1 %	0 %	0 %
Varbergs kommun	7,5 %	12,2 %	8,3 %	13,5 %

Extern personalomsättning per yrkesområde

Som nämnts tidigare är den generella bilden att personalomsättningen under året har varit lägre. Detta har särskilt märkts i yrken inom vård, omsorg och skola. Bland chefer och köks- och måltidspersonal har omsättningen varit högre.

Tabell 25. Extern personalomsättning bland tillsvidareanställda fördelat per befattningsområde (AID)	2024	2023	2022
Vård- och omsorgsarbete	12,5 %	13,9 %	15,9 %
Ledningsarbete	10,0 %	8,7 %	11,4 %
Socialt och kurativt arbete	8,3 %	7,5 %	10,9 %
Köks- och måltidsarbete	11,3 %	8,0 %	8,2 %
Handläggare och administratör	6,0 %	6,6 %	8,0 %
Teknikarbete	10,3 %	9,7 %	8,0 %
Skol- och barnomsorgsarbete	3,8 %	4,9 %	5,9 %
Hantverkararbete	6,0 %	13,8 %	5,1 %
Kultur-, turism- och friluftsbete	4,8 %	5,6 %	2,8 %
Samtliga befattningar	7,5 %	8,3 %	9,2 %

Avgångsenkät

Vid halvårsskiftet 2024 gjordes en fördjupad genomgång av resultatet i den anonyma avgångsenkäten, där resultaten jämfördes med de två föregående åren. Resultaten skiljer sig inte avsevärt mellan åren. Avgående medarbetare har lyft fram att arbetet har känts meningsfullt, och att man har känt av ett bra bemötande av kollegor. Frågor som återkommande får sämre betyg är arbetsledningen på arbetsplatsen samt återkoppling från chef. De sistnämnda frågorna har dock fått något bättre omdömen under året jämfört med de två senaste åren.

De medarbetare som har svarat på enkäten har uppgett att den främsta orsaken till att de har avslutat sin anställning beror på pension (22 procent), erbjuden annat arbete (12 procent), avsaknad vad gäller uppskattning för insatser (9 procent) samt arbetsbelastning/stress (8 procent). Förutom att fler blivande pensionärer har svarat på enkäten jämfört med föregående år är det framför allt frågan om uppskattning som har ökat som anledning. Frågan om arbetstider har varit på samma nivå som 2023 (5 procent), medan arbetsrelationen med chef har angetts i betydligt lägre omfattning (minskning från 9 till 3 procent).

De flesta (59 procent) har uppgett att de kan rekommendera andra att arbeta i Varbergs kommun, och två tredjedelar (69 procent) har svarat att de kan tänka sig att arbeta inom kommunen igen. Vid en jämförelse med 2022 (72 procent) och 2023 (66 procent) sågs dock en stadig försämring av resultatet vad gäller frågan om att rekommendera kommunen som arbetsgivare till andra.

Ytterligare ett resultat som är viktigt att lyfta fram är att klart fler svarande än tidigare har angett att de har erbjudits ett avgångssamtal med sin chef.

Hälsobokslut

Sammanfattning

Hälsobokslutet för 2024 visar en negativ utveckling när det gäller sjukfrånvaron. Till skillnad från tidigare år är det den långa sjukfrånvaron som förklarar ökningen, medan den korta frånvaron har minskat.

Tillbudsanmälningarna har ökat väsentligt. Den utan tvekan vanligaste orsaken till tillbudsanmälningar är upplevd arbetsbelastning. En delförklaring till ökningen är ett ökat fokus på att anmäla situationer under året. Däremot har arbetsskador som lett till frånvaro legat på en jämn nivå under de senaste åren.

Genom både personalredovisningen och hälsobokslutet löper jämställdhetsaspekter som en röd tråd. Många skillnader är trögrörliga, men flera nyckeltal har en positiv utveckling där skillnaderna mellan könen har minskat.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i Sveriges kommuner minskade under året från 7,5 till 7,4 procent. Bland kommunerna i Halland var den totala sjukfrånvaron oförändrad på 7,5 procent, med en spridning mellan 6,7 (Falkenberg) och 8,2 procent (Halmstad). I Varberg har sjukfrånvaron ökat från 7,3 till 7,5 procent.

Tabell 26.
Sjukfrånvaro, andel av tillgänglig tid

	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Alla, oavsett anställningsform	7,5 %	7,3 %	8,0 %	7,7 %	8,2 %	6,5 %

Sjukfrånvaron har ökat hos både kvinnor och män oavsett ålder. Det finns dock undantag, där exempelvis sjukfrånvaron bland kvinnor i åldern 50–59 år har minskat med 0,5 procentenheter. Skillnaden mellan könen är fortsatt stor, men har under året minskat på grund av att mäns sjukfrånvaro har ökat mer än kvinnors.

Som framgår nedan var 2024 det första året under de senaste fem åren som bröt det tydliga pandemimönstret i hur sjukfrånvaronivåer har varierat från år till år. Från och med 2020 har den korta sjukfrånvaron tydligt samvarierat med pandemirelaterade orsaker. Under 2024 har visserligen den korta sjukfrånvaron minskat ytterligare, men samtidigt har i stället den långa sjukfrånvaron pressat upp den totala sjukfrånvaron. Årets variation beror därmed inte på den korta sjukfrånvaron utan på en ökning av den långa sjukfrånvaron.

Notera att i flera av de följande tabellerna om sjukfrånvaro finns grupper med relativt få individer. En liten ändring i en grupp med få individer kan få ett stort statistiskt genomslag.

Tabell 27. Sjukfrånvaro (andel av tillgänglig tid) i olika åldersgrupper fördelat per kön	2024	2023	2022
-29 år, alla	8,1 %	7,5 %	7,6 %
-29 år, kvinnor	8,8 %	8,2 %	8,1 %
-29 år, män	6,6 %	5,9 %	6,5 %
30–39 år, alla	7,3 %	6,9 %	7,5 %
30–39 år, kvinnor	8,0 %	7,5 %	8,3 %
30–39 år, män	5,3 %	5,1 %	4,9 %
40–49 år, alla	6,2 %	6,3 %	7,3 %
40–49 år, kvinnor	6,9 %	6,9 %	8,1 %
40–49 år, män	3,9 %	4,2 %	4,3 %
50–59 år, alla	7,6 %	7,7 %	8,3 %
50–59 år, kvinnor	8,2 %	8,7 %	9,3 %
50–59 år, män	5,0 %	3,7 %	4,3 %
60–67 år, alla	9,9 %	9,2 %	9,9 %
60–67 år, kvinnor	10,8 %	9,9 %	10,8 %
60–67 år, män	5,7 %	6,2 %	6,5 %
Totalt, alla	7,5 %	7,3 %	8,0 %
Totalt, kvinnor	8,2 %	8,1 %	8,9 %
Totalt, män	5,1 %	4,7 %	5,0 %

Kort-, mellanlång-, och lång sjukfrånvaro

Under året har den korta sjukfrånvaron, upp till 14 dagars frånvaro, minskat bland både kvinnor och män. Mellanlång (15–59 dagar) sjukfrånvaro har varit i nivå med föregående år. Det som sticker ut jämfört med tidigare år (från 2020 och framåt) är att den långa (60 dagar och mer) sjukfrånvaron ökat. Ökningen har omfattat både kvinnor och män. Detta måste ses som ett viktigt observandum i det fortsatta arbetet för kommunen. Det kommer att vara särskilt viktigt att lyckas med tidig och aktiv rehabilitering och arbetsanpassning för att underlätta återgång i arbete. All forskning pekar på snabbt accelererande svårigheter för återgång i arbete som följer av längre sjukskrivning.

Tabell 28. Sjukfrånvaro (andel av tillgänglig tid) utifrån längd på sjukskrivning	2024	2023	2022
1–14 dagar sjukskrivning	3,5 %	3,7 %	4,5 %
15–59 dagar sjukskrivning	1,1 %	1,1 %	1,0 %
60 dagar eller mer sjukskrivning	2,9 %	2,6 %	2,6 %

Tabell 29. Sjukfrånvaro (andel av tillgänglig tid) utifrån längd på sjukskrivning och kön	Kvinnor 2024	Män 2024	Kvinnor 2023	Män 2023	Kvinnor 2022	Män 2022
1–14 dagar sjukskrivning	3,6 %	2,9 %	3,9 %	3,0 %	4,7 %	3,5 %
15–59 dagar sjukskrivning	1,2 %	0,7 %	1,2 %	0,6 %	1,1 %	0,5 %
60 dagar eller mer sjukskrivning	3,4 %	1,5 %	3,0 %	1,2 %	3,0 %	1,0 %

Ett annat sätt som lång sjukfrånvaro följs på är hur stor andel den utgör av den totala sjukfrånvaron. Om den långa sjukfrånvaron utgör en stor andel av sjukfrånvaron kan det vara ett tecken på att arbetet med att rehabilitering och arbetsanpassning inte fungerar tillfredsställande. När den långa sjukfrånvaron ökar är det viktigt att fokusera på att framtaga policys och processer inom arbetsmiljö, rehabilitering och arbetsanpassning används aktivt. Såväl andelen lång sjukfrånvaro av den totalt sjukfrånvaron som lång sjukfrånvaro i faktiska tal har ökat under 2024. Ökningen gäller både kvinnor och män.

Tabell 30. Andel långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) av total sjukfrånvaro	2024	2023	2022
Andel lång sjukfrånvaro, alla	39,1 %	34,9 %	32,1 %
Andel lång sjukfrånvaro, kvinnor	40,9 %	36,7 %	33,9 %
Andel lång sjukfrånvaro, män	28,6 %	24,4 %	20,5 %

Sjukfrånvaro per förvaltning och yrke

Sjukfrånvaronivåerna skiljer sig mellan förvaltningarna. Kommunstyrelsens förvaltning hade lägst sjukfrånvaro (3,1 procent) medan socialförvaltningen (9 procent) respektive överförmyndarens förvaltning (9,3 procent) hade högst (9 procent). Kommunens verksamheter är diversifierade, och det finns över 100 olika yrken inom primärkommunen. Detta är en viktig förklaring till de skillnader i nivå på sjukfrånvaro som finns mellan förvaltningarna. I vilken utsträckning medarbetare arbetar människonära har stor betydelse för vad som är en rimlig nivå i olika typer av arbete. Utöver detta finns det inom förvaltningarna skillnader mellan liknande enheter, exempelvis mellan skolor, hemtjänstgrupper och särskilda boenden. Det är viktigt i förvaltningarnas arbete att identifiera skillnaderna, analysera varför de finns, och sätta in adekvata åtgärder för hälsa och mot sjukfrånvaro.

Som framgår nedan har utvecklingen varit olika inom olika verksamheter, och inom olika yrkesgrupper. Exempelvis har sjukfrånvaron bland undersköterskor och vårdbiträden ökat, medan den minskat bland personliga assistenter, sjuksköterskor och måltidspersonal. Noterbart är att park- och trädgårdsarbetare som grupp hade den högsta sjukfrånvaron. Lägst sjukfrånvaro hade ingenjörer och chefer, två yrkesgrupper där det inte är helt otänkbart att det förekommer viss sjuknärvaro (arbete trots sjukdom exempelvis på distans).

Tabell 31. Sjukfrånvaro (andel av tillgänglig tid) i olika åldersgrupper fördelat per förvaltning	2024	2023	2022
Förskole- och grundskoleförvaltningen, 29 år eller yngre	8,1 %	6,9 %	8,5 %
Förskole- och grundskoleförvaltningen, 30–39 år	7,8 %	6,9 %	8,0 %
Förskole- och grundskoleförvaltningen, 40–49 år	6,1 %	6,4 %	7,8 %
Förskole- och grundskoleförvaltningen, 50–59 år	8,0 %	8,1 %	8,5 %
Förskole- och grundskoleförvaltningen, 60–67 år	8,7 %	8,4 %	9,2 %
Förskole- och grundskoleförvaltningen, alla åldrar	7,5 %	7,3 %	8,3 %
Hamn- och gatuförvaltningen, 29 år eller yngre	10,1 %	8,4 %	6,1 %
Hamn- och gatuförvaltningen, 30–39 år	1,5 %	5,4 %	4,1 %
Hamn- och gatuförvaltningen, 40–49 år	7,1 %	4,9 %	4,6 %
Hamn- och gatuförvaltningen, 50–59 år	3,9 %	4,3 %	3,8 %
Hamn- och gatuförvaltningen, 60–67 år	7,8 %	8,2 %	10,6 %
Hamn- och gatuförvaltningen, alla åldrar	5,7 %	5,5 %	5,1 %
Kommunstyrelsens förvaltning, 29 år eller yngre	0,4 %	1,1 %	0,9 %
Kommunstyrelsens förvaltning, 30–39 år	2,2 %	3,1 %	4,4 %
Kommunstyrelsens förvaltning, 40–49 år	2,7 %	1,7 %	3,9 %
Kommunstyrelsens förvaltning, 50–59 år	2,6 %	4,8 %	6,6 %
Kommunstyrelsens förvaltning, 60–67 år	8,9 %	2,8 %	6,5 %
Kommunstyrelsens förvaltning, alla åldrar	3,1 %	3,1 %	5,0 %
Kultur- och fritidsförvaltningen, 29 år eller yngre	3,6 %	2,8 %	3,0 %
Kultur- och fritidsförvaltningen, 30–39 år	2,3 %	2,5 %	3,4 %
Kultur- och fritidsförvaltningen, 40–49 år	3,4 %	2,5 %	2,8 %
Kultur- och fritidsförvaltningen, 50–59 år	4,6 %	3,5 %	4,0 %
Kultur- och fritidsförvaltningen, 60–67 år	7,7 %	7,0 %	9,2 %
Kultur- och fritidsförvaltningen, alla åldrar	4,3 %	3,4 %	4,2 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, 29 år eller yngre	5,0 %	1,4 %	9,8 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, 30–39 år	9,4 %	3,0 %	3,1 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, 40–49 år	12,0 %	1,9 %	2,6 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, 50–59 år	4,2 %	5,6 %	2,4 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, 60–67 år	1,6 %	3,7 %	7,4 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, alla åldrar	8,4 %	3,6 %	4,1 %
Serviceförvaltningen, 29 år eller yngre	9,2 %	7,3 %	4,9 %
Serviceförvaltningen, 30–39 år	5,8 %	5,2 %	7,0 %
Serviceförvaltningen, 40–49 år	5,1 %	5,4 %	6,0 %
Serviceförvaltningen, 50–59 år	8,7 %	9,2 %	10,4 %
Serviceförvaltningen, 60–67 år	10,4 %	10,4 %	9,1 %
Serviceförvaltningen, alla åldrar	7,2 %	7,1 %	7,9 %
Socialförvaltningen, 29 år eller yngre	8,6 %	8,4 %	8,0 %
Socialförvaltningen, 30–39 år	8,9 %	9,2 %	9,2 %
Socialförvaltningen, 40–49 år	8,3 %	8,8 %	9,6 %
Socialförvaltningen, 50–59 år	9,0 %	8,7 %	9,6 %
Socialförvaltningen, 60–67 år	11,0 %	10,6 %	11,2 %

Socialförvaltningen, alla åldrar	9,0 %	9,0 %	9,4 %
Stadsbyggnadskontoret, 29 år eller yngre	1,8 %	2,9 %	3,8 %
Stadsbyggnadskontoret, 30–39 år	4,9 %	3,3 %	2,1 %
Stadsbyggnadskontoret, 40–49 år	1,6 %	1,8 %	2,1 %
Stadsbyggnadskontoret, 50–59 år	4,9 %	3,1 %	3,8 %
Stadsbyggnadskontoret, 60–67 år	11,9 %	1,3 %	5,3 %
Stadsbyggnadskontoret, alla åldrar	4,6 %	2,6 %	3,0 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, 29 år eller yngre	1,3 %	3,4 %	3,3 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, 30–39 år	4,1 %	3,8 %	4,1 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, 40–49 år	4,9 %	4,2 %	4,0 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, 50–59 år	3,2 %	3,9 %	4,3 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, 60–67 år	11,4 %	9,3 %	10,0 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, alla åldrar	5,2 %	4,9 %	4,9 %
Överförmyndarens förvaltning², alla åldrar	9,3 %	3,7 %	3,0 %

Tabellen nedan visar sjukfrånvaro i procent av tillgänglig tid för samtliga anställda per förvaltning och kön under åren 2023–2024.

Tabell 32. Sjukfrånvaro (andel av tillgänglig tid) per förvaltning och kön	Alla 2024	Alla 2023	Kvinnor 2024	Kvinnor 2023	Män 2024	Män 2023
Förskole- och grundskoleförvaltningen	7,5 %	7,3 %	8,2 %	7,9 %	4,0 %	3,6 %
Hamn- och gatuförvaltningen	5,7 %	5,5 %	6,4 %	5,5 %	5,3 %	5,5 %
Kommunstyrelsens förvaltning	3,1 %	3,1 %	4,0 %	4,0 %	1,2 %	1,0 %
Kultur- och fritidsförvaltningen	4,3 %	3,4 %	4,9 %	3,8 %	3,1 %	2,5 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	8,4 %	3,6 %	9,9 %	2,5 %	2,5 %	7,8 %
Serviceförvaltningen	7,2 %	7,1 %	8,3 %	8,1 %	4,5 %	4,6 %
Socialförvaltningen	9,0 %	9,0 %	9,4 %	9,5 %	7,5 %	6,8 %
Stadsbyggnadskontoret	4,6 %	2,6 %	6,2 %	3,2 %	2,7 %	1,7 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	5,2 %	4,9 %	5,7 %	5,3 %	4,4 %	4,2 %
Överförmyndarens förvaltning	9,3 %	3,7 %	5,0 %	2,0 %	20,3 %	6,9 %
Varbergs kommun	7,5 %	7,3 %	8,2 %	8,1 %	5,1 %	4,7 %

² För få anställda för att särredovisa uppgifter.

Följande tabell visar sjukfrånvaro i procent av tillgänglig tid för samtliga anställda inom ett urval av större yrkesgrupper åren 2023–2024.

Tabell 33. Sjukfrånvaro (andel av tillgänglig tid) per yrke och kön	Alla 2024	Alla 2023	Kvinnor 2024	Kvinnor 2023	Män 2024	Män 2023
Park-/trädgårdsarbete	12,0%	8,2%	17,6%	9,5%	9,2%	7,6%
Undersköterska	11,7%	11,1%	11,5%	10,9%	13,2%	13,0%
Barnskötare i förskola	11,5%	11,1%	11,6%	11,2%	5,7%	6,3%
Personlig assistent	11,1%	11,9%	14,5%	13,8%	3,8%	7,4%
Sjuksköterska, vård och omsorg	10,6%	11,1%	10,2%	11,3%	19,8%	4,6%
Vårdbiträde	10,3%	8,5%	11,7%	9,7%	8,3%	6,3%
Stödassistent/vårdare	10,2%	10,2%	10,1%	10,2%	10,2%	9,9%
Förskollärare i förskola	10,0%	10,1%	10,1%	10,2%	5,0%	4,9%
Elevassistent	9,3%	9,5%	10,5%	9,8%	5,7%	8,7%
Måltidspersonal	9,2%	10,1%	9,3%	10,2%	3,9%	3,1%
Bibliotekarie	7,1%	4,0%	8,0%	4,5%	1,9%	0,3%
Lärare, grundskola	5,9%	5,7%	6,5%	6,4%	3,8%	3,3%
Lärare, gymnasiet	5,2%	5,1%	6,5%	6,4%	3,8%	3,9%
Tekniker, drift	5,1%	4,8%	1,1%	12,5%	5,3%	4,3%
Kock	4,7%	5,4%	5,3%	5,3%	3,5%	5,7%
Administratör, handläggare	4,0%	3,7%	4,3%	3,9%	2,9%	2,6%
Ingenjör	2,5%	2,3%	2,8%	1,6%	2,2%	2,7%
Chef	2,4%	1,8%	2,7%	2,2%	1,9%	1,1%

Friskvårdsbidrag

Genom att erbjuda friskvårdsbidrag vill kommunen uppmuntra alla anställda att motionera och på andra sätt vårda sin hälsa. Från och med 2022 utökades friskvårdsbidraget från 1 500 till 2 000 kronor per år och anställd. Sedan 2018 är hanteringen av bidraget digitaliserad, och sker med hjälp av friskvårdsapplikationen ePassi. Utbetalningarna av friskvårdsbidrag har ökat med cirka 100 000 kronor jämfört med föregående år.

Tabell 34. Bokfört utbetalat friskvårdsbidrag per år	Totalt belopp	Minsta antal personer som nyttjat bidraget³
2024	8 262 000 kr	4 131
2023	8 167 000 kr	4 084
2022	8 045 000 kr	4 023
2021	5 612 000 kr	3 741
2020	4 939 000 kr	3 293
2019	4 801 000 kr	3 201
2018	4 413 000 kr	2 942
2017	3 395 000 kr	2 263

³ Årsbeloppet divideras med storleken på friskvårdsbidraget. Friskvårdsbeloppet omfattar alla anställda, men anpassas i viss mån till längden på anställningen. En kortare anställning på ett par månader ger ett lägre belopp än en längre anställning. Det innebär att det är fler personer som har utnyttjat friskvårdsbidraget än vad beräkningen visar.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

I Varbergs kommun har varje nämnd ansvar för sin verksamhets arbetsmiljö. Personalkontoret har de senaste sju åren stöttat nämnderna genom att samordna en gemensam årlig uppföljning bland organisationens chefer. Chefer har, ofta i dialog med skyddsombud eller andra medarbetare, svarat på ett antal frågor som utgår från vad som krävs i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Frågorna har handlat om kunskap, samverkan, undersökning, riskbedömning, handlingsplan och uppföljning. Fler skyddsombud än tidigare har deltagit i årets uppföljning.

I stora drag visade uppföljningen att kommunens arbetsplatser arbetar bra med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppföljningen visade att olika typer av risker är olika frekvent förekommande eller relevanta att arbeta med i olika typer av verksamheter. Skyddsombud ges möjlighet till delaktighet i arbetsmiljöarbetet, och APT är en naturlig arena för att involvera medarbetare i olika arbetsmiljöfrågor. Det har skett en positiv utveckling kring genomförande av fysiska arbetsmiljöronder, där 95 procent av arbetsplatser har uppgett att en rond har genomförts under året. Däremot uppgav en femtedel av de svarande arbetsplatserna att en organisatorisk/social arbetsmiljöronde inte hade genomförts.

Uppföljningen visade därmed på ett behov av att komma i gång med medarbetarundersökning och pulsmätning för att systematiskt omhänderta undersökning och bedömning av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Det krävs även ett fortsatt aktivt implementeringsarbete kring systemstödet för arbetsmiljöronder, riskbedömningar, arbetsskador och tillbud (IA-systemet).

Arbetsskador och tillbud

I maj 2024 infördes ett nytt systemstöd för att anmäla arbetsskador och tillbud. Systemet heter IA-systemet vilket ägs och utvecklas av AFA försäkringar. Systemstödet ingår i kommunens kollektivavtalade försäkringar med AFA. Inom ramen för implementeringen har det genomförts kommunikations- och utbildningsinsatser för det nya systemstödet. Samma systemstöd används för att genomföra arbetsmiljöronder.

Statistiken bygger på händelser rapporterade i såväl gammalt som nytt systemstöd.

Tabell 35. Antal inträffade tillbud och arbetsskador	2024	2023	2022	2021	2020
Tillbud	1 632	1 312	1 134	1 045	747
Arbetsskador	650	611	504	470	330
Totalt	2 282	1 923	1 638	1 515	1 077

Tabell 36. Antal inträffade tillbud och arbetsskador fördelade utifrån sjukfrånvaro	2024	2023	2022
Tillbud	1 632	1 312	1 134
Arbetsskador, alla	650	611	504
Arbetsskador, utan sjukfrånvaro	574	539	436
Arbetsskador, med sjukfrånvaro	76	72	68
Totalt antal händelser	2 282	1 923	1 638

Tabell 37. Antal arbetsskador fördelade utifrån typ av arbetsskada	2024	2023	2022
Olycksfall i arbetet	497	441	388
Sjukdom/ohälsa i arbetet	103	125	71
Färdolycksfall	50	45	45
Totalt	650	611	504

Antalet anmälda tillbud och arbetsskador har ökat med drygt 350 händelser. Såväl anmälningar om tillbud som arbetsskador har ökat, men det har varit en kraftigare ökning i tillbudsrapporteringen. Bland arbetsskadorna fortsatte trenden att anmälningar om skador som inte lett till någon sjukfrånvaro ökade, medan händelser som lett till sjukfrånvaro har varit i stort sett på samma nivå som föregående år. När det gäller typ av arbetsskada kan konstateras att anmälda arbetsjukdomar minskade, vilket dock vägdes upp av andra olycksfall i arbetet. Antal färdolycksfall har anmälts på i stort sett samma nivå som tidigare år. Utifrån vilken typ av händelser som har anmälts är det sannolikt att fokus på ett nytt systemstöd för anmälningar har inverkat positivt på anmälningsfrekvensen, snarare än att arbetsplatserna nödvändigtvis har blivit osäkrare under 2024.

Sett till typ av verksamhet har de flesta anmälningar gjorts inom förskole- och grundskoleförvaltningen (44 procent) och socialförvaltningen (41 procent), vilket är rimligt utifrån storleken på förvaltningarna.

Den vanligaste typen av tillbud handlade om ohälsosam arbetsbelastning. Andelen stod för 39 procent av tillbudsanmälningarna, vilket kan jämföras med anmälningar om psykisk överbelastning som stod för 20 procent föregående år. Sett till flera år är det en tydlig trend att dessa anmälningar har ökat för varje år. Den näst vanligaste orsaken var hot och våld. Jämfört med föregående år har denna typ av anmälningar ökat från cirka 19 till 24 procent. Övriga tillbud var i huvudsak av annan fysisk karaktär (fall, buller, fysisk överansträngning med mera).

När det gäller anmälda olycksfall har orsaken varit mer varierad. Vanligaste skadeorsaken var fall (17 procent), skadad av annan person (15 procent), skadad av egenhanterat föremål (14 procent), och fysisk överansträngning (9 procent). Även här syns dock hot och våld som en väsentlig skadeorsak (16 procent).

Jämställdhet

Den svenska arbetsmarknaden är internationellt sett starkt könssegregerad vilket återspeglas i hur könsfördelningen ser ut i Varbergs kommun. Av kommunens samtliga anställda med månadslön var 79 procent kvinnor och 21 procent män. I anslutning till de olika perspektiven ovan är statistiken i de fall där det är möjligt könsuppdelad. Utöver vad som beskrivits ovan görs ytterligare några statistiska nedslag i verksamheterna nedan.

Av kommunens chefer var 69 procent kvinnor och 31 procent män. Andelen kvinnliga chefer har under året ökat jämfört med föregående år.

Tabell 38. Jämförelse av könsfördelningen bland tillsvidareanställda och tillsvidareanställda chefer per förvaltning i december 2024	Andel kvinnor	Andel kvinnliga chefer	Andel män	Andel manliga chefer
Förskole- och grundskoleförvaltningen	87 %	74 %	13 %	26 %
Hamn- och gatuförvaltningen	36 %	31 %	64 %	69 %
Kommunstyrelsens förvaltning ⁴	70 %	58 %	30 %	42 %
Kultur- och fritidsförvaltningen	64 %	86 %	36 %	14 %
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen	80 %	-	20 %	50 %
Serviceförvaltningen	75 %	65 %	25 %	35 %
Socialförvaltningen	82 %	80 %	18 %	20 %
Stadsbyggnadskontoret	54 %	20 %	46 %	80 %
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	64 %	62 %	36 %	38 %
Överförmyndarens förvaltning	70 %	100 %	30 %	-
Varbergs kommun	80 %	69 %	20 %	31 %

En viktig fråga avseende chefers förutsättningar är direktrapporterande medarbetare för kvinnlig respektive manlig chef. Detta redovisas i tabellen nedan med fokus på första linjens chefer. Observera att innehållet i chefstjänster kan variera stort. Det finns exempel på tjänster med få medarbetare, där operativa specialistuppgifter dominerar. Jämfört med tidigare år är det få skillnader. Inom flera förvaltningar har medel underställda ökat något. Bland kvinnliga chefer inom socialförvaltningen har medel minskat från 29 till 27. Vad som inte framgår av tabellen är visstidsanställda och timanställda medarbetare, vilket sannolikt förekommer i större utsträckning inom de två största förvaltningarna.

⁴ Inklusivt samtliga förvaltningschefer.

	Flest antal underställda, kvinnlig chef	Flest antal underställda, manlig chef	Medel underställda, kvinnliga chefer	Medel underställda, manliga chefer	Lägst antal underställda, kvinnlig chef	Lägst antal underställda, manlig chef
Förskole- och grundskoleförvaltningen ⁶	55	29	30	22	11	12
Hamn- och gatuförvaltningen	12	18	12	15	12	11
Kommunstyrelsens förvaltning	11	13	6	9	1	6
Kultur- och fritidsförvaltningen	19	-	18	-	16	-
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen ⁷	8	17	8	17	8	17
Serviceförvaltningen ⁸	36	31	24	20	12	8
Socialförvaltningen ⁹	71	43	27	28	6	18
Stadsbyggnadskontoret	21	17	21	15	21	12
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen ¹⁰	34	35	17	21	4	3
Överförmyndarens förvaltning	10	-	10	-	10	-

Under 2024 har kvinnor i genomsnitt tagit ut 71 föräldradagar och män 31 dagar. Jämfört med 2023 har skillnaden mellan könen minskat något. När det gäller vård av sjukt barn (VAB) har kvinnor i genomsnitt haft något färre dagar jämfört med 2023, medan män har haft något fler dagar. Totalt sett har den genomsnittliga skillnaden minskat något.

	Kvinnor 2024	Män 2024	Kvinnor 2023	Män 2023
Antal medarbetare	987	214	950	212
Antal dagar	69 928	6 694	74 787	7 927
Genomsnittligt antal dagar	71	31	79	37

	Kvinnor 2024	Män 2024	Kvinnor 2023	Män 2023
Antal medarbetare	1 252	286	1 152	259
Antal dagar	12 553	2 526	11 889	2 213
Genomsnittligt antal dagar	10	8,8	10,3	8,5

Utmärkelser till kommunens medarbetare

Varje år delar kommunen ut priser till medarbetare som inspirerar och visar vägen mot visionen, Varberg – Västkustens kreativa mittpunkt. Alla medarbetare har

⁵ Chef för den nivå inom en linjeorganisation där den löpande driften bedrivs. Enbart tillsvidareanställda chefer och medarbetare är inkluderade i tabellen.

⁶ Inom förvaltningen finns exempel på arbetsgrupp med delat eller biträdande chefskap inom de större arbetsgrupperna. I tabellen tas inte hänsyn till det.

⁷ Förvaltningschef inkluderad.

⁸ Se not 6.

⁹ Se not 6.

¹⁰ Se not 6.

möjlighet att lämna in en eller flera nomineringar för att lyfta fram någon som i visionens anda har visat prov på nytänkande, framåtanda, kunskap, mod och ett inkluderande förhållningssätt. Bland de nomineringar som kommit in har pristagare utsetts i tre kategorier: årets kreativa medarbetare, årets värdskapare, och årets jämlikhetspris. Under året blev 60 medarbetare nominerade. Alla nominerade har presenterades på kommunens intranät, och vid en nomineringslunch presenterades vinnarna.

Årets kreativa medarbetare

Tim Nilsson, GIS-tekniker, Anna Grönborg, arbetsledare och Annah Odéen, parkarbetare på hamn- och gatuförvaltningen:

"Att digitalisera en traditionellt analog bransch är utmanande och kräver både mod och framåtanda. Med siktet inställt på högre kvalitet och ökad effektivitet har vinnarna visat prov på kreativitet, nytänkande och flexibilitet!

Att implementera det nya verksamhetssystem DriftWeb inom hamn- och gatuförvaltningen har varit en lång process. Den viktigaste pusselbiten för att lyckas i ett förändringsarbete som detta är trots allt motiverade och engagerade medarbetare.

En arbetsgrupp bestående av en GIS-tekniker, en arbetsledare och en parkarbetare har med sina olika roller och kompetenser agerat pionjärer under denna förändringsresa.

Genom kreativitet och engagemang har de utvecklat arbetssätt och insikter som skapar ordning i uppdraget och förbättrar både kvaliteten och effektiviteten i verksamheten. Tillsammans har de arbetat fram lösningar som kommer att lyfta hela förvaltningens arbete framöver."

Årets värdskapare

Årets värdskapare blev Leif Andersson, markförvaltare, kommunstyrelsens förvaltning:

"Vinnaren utstrålar en grundläggande positivitet och engagemang. Han värnar om både den enskilda medborgarens rättigheter gentemot kommunen och kommunens rättigheter gentemot den enskilda.

Med handlingskraft, professionalism och respekt bemöter han privatpersoner, näringsidkare och föreningar som vill använda kommunal mark. Servicenivån är hög, både externt och internt.

Vinnaren är ett föredöme i sin strävan att samverka på ett konstruktivt sätt med andra. Detta gör han såväl internt oaktat förvaltningsgränser men även externt med andra aktörer

Under hela sin tid i kommunen har han aktivt arbetat för att skapa ett gott arbetsklimat. Han har dessutom varit engagerad i fritidsföreningen och bidrar fortfarande med värdefulla insatser.

Vinnaren är en god ambassadör för Varbergs kommun, en sansad lokalpatriot som alltid strävar efter det bästa för kommunens invånare."

Årets jämlikhetspris

Årets jämlikhetspris tilldelades Jessica Svensson, utvecklingsledare, socialförvaltningen:

"Vinnaren har gedigen kunskap inom socialpsykologi, grupputveckling och hälsovetenskap och har med sina färdigheter tillfört nya perspektiv till Socialförvaltningen. Hon fokuserar på att stärka medarbetarnas kompetens inom psykisk hälsa och äldreomsorg.

På ett inspirerande sätt har hon samlat erfarenheter från verksamhetsnära personal och sammanställt dessa till arbetsverktyget *BRA omsorg för psykisk hälsa*, som främjar en mer jämlik och jämställd vård inom äldreomsorgen.

Genom att uppmuntra till reflektion kring bemötande och kunskapens grund bidrar hon till en bättre vård för alla, oavsett funktionsnedsättning eller ålder."

**VARBERGS
KOMMUN**

Telefon: Varberg direkt: 0340-880 00. E-post: varbergdirekt@varberg.se. Webbplats: varberg.se
Postadress: Varbergs kommun, 432 80 Varberg. Besöksadress: Varberg direkt, Norra Vallgatan 14

§ 78

Dnr KS 2025/0113

Antagande av nya verksamhetsområden för vatten och avlopp (VA) i Varbergs kommun

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten, spillvatten och dagvatten, genom tillägg av fastigheterna Nygård S:10, Nygård 1:252, 1:324, 1:325, 1:326, 1:327, 1:328, 1:329, 1:330, 1:331, 1:332, 1:333, 1:334, 1:335, 1:336, 1:337, 1:338, 1:339 och 1:340, samt del av fastigheterna Nygård S:3, 1:2 och 1:16, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 1 Nygård.
2. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten, spillvatten och dagvatten, genom tillägg av fastigheterna Lindhov 1:160, 1:161, 1:162, 1:163, 1:164, 1:165, 1:166, 1:167, 1:168, 1:169, 1:170, 1:171, 1:172, 1:173, 1:174, 1:175, 1:176, 1:177, 1:178, 1:179, 1:180, 1:181, 1:182, 1:183, 1:184, 1:185, 1:186, 1:187, 1:188, 1:189, 1:190, 1:191, 1:192, 1:193, 1:194, 1:195, 1:196, 1:197, 1:198 och 1:199, S:2, samt del av fastigheterna Lindhov S:1, 1:22, 1:69 och 1:87, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 2 Trönningenäs C6.
3. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av fastigheterna Lindhov, 1:50, 1:51, 1:52, 1:53, 1:57, 1:58, 1:61, 1:62, 1:63, 1:71, 1:74, 1:75, 1:76, 1:80, 1:82, 1:86, 1:89, 1:91 och 1:200, samt del av fastigheterna Lindhov 1:1, 1:3, 1:45, 1:46 och 1:47, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 3 Storehall.
4. utvidga verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten, spillvatten och dagvatten, genom tillägg av fastigheterna Träslöv 10:21 och del av Träslöv 12:24 samt utvidga verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten genom tillägg av del av fastighet Träslöv 10:22, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 4 Träslöv 10:21 och 10:22.
5. utvidga verksamhetsområdet för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av fastigheterna Trönninge 1:26 och 2:11 samt del av fastigheten Trönninge 2:10, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 5 Trönninge 1:26 2:11 och del av Trönninge 2:10.
6. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av del av fastigheterna Duveslätt 1:3, 1:31, 1:45 2:4, 2:79 och S:8, på så sätt som framgår av kartmaterial bilaga 6 Duveslätt 1:3 m.fl. samt kartmaterial bilaga 8 Duveslätt.
7. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av fastigheterna Skedeskamma 2:16 och 2:18 samt del av fastigheten Skedeskamma 2:6, på så sätt som framgår av kartmaterial bilaga 7 Karl-Gustav Skedeskamma.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Förslag till beslut på sammanträdet

Peter Sjöholm (M) föreslår bifall till arbetsutskottets förslag.

Beskrivning av ärendet

Huvudmannen för vatten- och avloppsverksamheten i Varbergs kommun, Varbergs Vatten AB, har tagit fram förslag på att inrätta verksamhetsområden för en eller flera vattentjänster avseende de aktuella fastigheterna. Ärendet avser inrättande av nya verksamhetsområden inom områden där exploatering planeras eller har genomförts, samt i de fall nyanslutningar har skett i anslutning till befintliga verksamhetsområden.

Verksamhetsområden definieras enligt 1 § lagen om allmänna vattentjänster som det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän va-anläggning.

Ansvar för att inrätta verksamhetsområden åligger kommunen i enlighet med 6 § lagen om allmänna vattentjänster.

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Verksamhetsområdena delas in i nyttigheterna spillvatten, dagvatten och dricksvatten. Det är en typ av område där beslut behöver fattas och den kategoriseras enligt följande:

Kategori A

Beslutade exploateringsområden inrättas som verksamhetsområde.

Kategori B

Områden, ej framdrivna av exploatering som inte är beslutade som verksamhetsområde, exempelvis LAV § 6 (lagen om allmänna vattentjänster) beslut eller utbyggnad enligt Va-utbyggnadsplanen.

Kategori C

Beslut om införlivande i verksamhetsområde för fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden. Gäller normalt ett färre antal fastigheter som ej är framdrivna av exploatering.

Kategori D

Annan anledning än ovan, beskrivs genom enskild bilaga till kartan vid behov.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet 8 april 2025, § 143.

Beslutsförslag 18 mars 2025.

Varberg Vatten AB 12 mars 2025, § 23.

Karta 1 Nygård version 28 februari 2025.

Karta 2 Trönningenäs C6 version 28 februari 2025.

Karta 3 Storehall version 28 februari 2025.

Karta 4 Träslöv 10:21, del av 10:22 och del av 12:24 version 28 februari 2025.

Karta 5 Trönninge 1:26, 2:11 och del av Trönninge 2:10 version 28 februari 2025.

Karta 6 Duveslätt 1:3 m.fl. version 28 februari 2025.

Karta 7 Karl-Gustav Skedeskamma version 28 februari 2025.

Bilaga 8 Duveslätt.

Övervägande

Samhällsutvecklingskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att inrätta verksamhetsområden för vatten och avlopp enligt underlag från Varberg Vatten AB med följande justeringar:

En del av fastigheten Duveslätt 1:45 ska ingå i verksamhetsområdet. Denna del har styckats av från Duveslätt 1:3 och bildat en ny registerfastighet. Se bilaga 8 Duveslätt för detaljer.

Ändringen är införd under beslutsförslag. Vivab har meddelats om förändringen av beslutsförslaget.

Protokollsutdrag: Varberg Vatten AB
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 143

Dnr KS 2025/0113

Antagande av nya verksamhetsområden för vatten och avlopp (VA) i Varbergs kommun

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten, spillvatten och dagvatten, genom tillägg av fastigheterna Nygård S:10, Nygård 1:252, 1:324, 1:325, 1:326, 1:327, 1:328, 1:329, 1:330, 1:331, 1:332, 1:333, 1:334, 1:335, 1:336, 1:337, 1:338, 1:339 och 1:340, samt del av fastigheterna Nygård S:3, 1:2 och 1:16, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 1 Nygård.
2. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten, spillvatten och dagvatten, genom tillägg av fastigheterna Lindhov 1:160, 1:161, 1:162, 1:163, 1:164, 1:165, 1:166, 1:167, 1:168, 1:169, 1:170, 1:171, 1:172, 1:173, 1:174, 1:175, 1:176, 1:177, 1:178, 1:179, 1:180, 1:181, 1:182, 1:183, 1:184, 1:185, 1:186, 1:187, 1:188, 1:189, 1:190, 1:191, 1:192, 1:193, 1:194, 1:195, 1:196, 1:197, 1:198 och 1:199, S:2, samt del av fastigheterna Lindhov S:1, 1:22, 1:69 och 1:87, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 2 Trönningenäs C6.
3. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av fastigheterna Lindhov, 1:50, 1:51, 1:52, 1:53, 1:57, 1:58, 1:61, 1:62, 1:63, 1:71, 1:74, 1:75, 1:76, 1:80, 1:82, 1:86, 1:89, 1:91 och 1:200, samt del av fastigheterna Lindhov 1:1, 1:3, 1:45, 1:46 och 1:47, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 3 Storehall.
4. utvidga verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten, spillvatten och dagvatten, genom tillägg av fastigheterna Träslöv 10:21 och del av Träslöv 12:24 samt utvidga verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten genom tillägg av del av fastighet Träslöv 10:22, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 4 Träslöv 10:21 och 10:22.
5. utvidga verksamhetsområdet för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av fastigheterna Trönninge 1:26 och 2:11 samt del av fastigheten Trönninge 2:10, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 5 Trönninge 1:26 2:11 och del av Trönninge 2:10.
6. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av del av fastigheterna Duveslätt 1:3, 1:31, 1:45 2:4, 2:79 och S:8, på så sätt som framgår av kartmaterial bilaga 6 Duveslätt 1:3 m.fl. samt kartmaterial bilaga 8 Duveslätt.
7. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av fastigheterna Skedeskamma 2:16 och 2:18

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

samt del av fastigheten Skedeskamma 2:6, på så sätt som framgår av kartmaterial bilaga 7 Karl-Gustav Skedeskamma.

Beskrivning av ärendet

Huvudmannen för vatten- och avloppsverksamheten i Varbergs kommun, Varbergs Vatten AB, har tagit fram förslag på att inrätta verksamhetsområden för en eller flera vattentjänster avseende de aktuella fastigheterna. Ärendet avser inrättande av nya verksamhetsområden inom områden där exploatering planeras eller har genomförts, samt i de fall nyanslutningar har skett i anslutning till befintliga verksamhetsområden.

Verksamhetsområden definieras enligt 1 § lagen om allmänna vattentjänster som det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän va-anläggning.

Ansvar för att inrätta verksamhetsområden åligger kommunen i enlighet med 6 § lagen om allmänna vattentjänster.

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Verksamhetsområdena delas in i nyttigheterna spillvatten, dagvatten och dricksvatten.

Det är en typ av område där beslut behöver fattas och den kategoriseras enligt följande:

Kategori A

Beslutade exploateringsområden inrättas som verksamhetsområde

Kategori B

Områden, ej framdrivna av exploatering som inte är beslutade som verksamhetsområde, exempelvis LAV § 6 (lagen om allmänna vattentjänster) beslut eller utbyggnad enligt Va-utbyggnadsplanen.

Kategori C

Beslut om införlivande i verksamhetsområde för fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden. Gäller normalt ett färre antal fastigheter som ej är framdrivna av exploatering.

Kategori D

Annan anledning än ovan, beskrivs genom enskild bilaga till kartan vid behov.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 18 mars 2025.

Varberg Vatten AB 12 mars 2025, § 23.

Karta 1 Nygård version 28 februari 2025.

Karta 2 Trönningenäs C6 version 28 februari 2025.

Karta 3 Storehall version 28 februari 2025.

Karta 4 Träslöv 10:21, del av 10:22 och del av 12:24 version 28 februari 2025.

Karta 5 Trönninge 1:26, 2:11 och del av Trönninge 2:10 version 28 februari 2025.

Karta 6 Duveslätt 1:3 m.fl. version 28 februari 2025.

Karta 7 Karl-Gustav Skedeskamma version 28 februari 2025.

Bilaga 8 Duveslätt

Övervägande

Samhällsutvecklingskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att inrätta verksamhetsområden för vatten och avlopp enligt underlag från Varberg Vatten AB med följande justeringar:

En del av fastigheten Duveslätt 1:45 ska ingå i verksamhetsområdet. Denna del har styckats av från Duveslätt 1:3 och bildat en ny registerfastighet. Se bilaga 8 Duveslätt för detaljer.

Ändringen är införd under beslutsförslag. Vivab har meddelats om förändringen av beslutsförslaget.

Protokollsutdrag: Varberg Vatten AB
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

Marie Månsson, 0738568919

Antagande av nya verksamhetsområden för vatten och avlopp (VA) i Varbergs kommun

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten, spillvatten och dagvatten, genom tillägg av fastigheterna Nygård S:10, Nygård 1:252, 1:324, 1:325, 1:326, 1:327, 1:328, 1:329, 1:330, 1:331, 1:332, 1:333, 1:334, 1:335, 1:336, 1:337, 1:338, 1:339 och 1:340, samt del av fastigheterna Nygård S:3, 1:2 och 1:16, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 1 Nygård.
2. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten, spillvatten och dagvatten, genom tillägg av fastigheterna Lindhov 1:160, 1:161, 1:162, 1:163, 1:164, 1:165, 1:166, 1:167, 1:168, 1:169, 1:170, 1:171, 1:172, 1:173, 1:174, 1:175, 1:176, 1:177, 1:178, 1:179, 1:180, 1:181, 1:182, 1:183, 1:184, 1:185, 1:186, 1:187, 1:188, 1:189, 1:190, 1:191, 1:192, 1:193, 1:194, 1:195, 1:196, 1:197, 1:198 och 1:199, S:2, samt del av fastigheterna Lindhov S:1, 1:22, 1:69 och 1:87, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 2 Trönningenäs C6.
3. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av fastigheterna Lindhov, 1:50, 1:51, 1:52, 1:53, 1:57, 1:58, 1:61, 1:62, 1:63, 1:71, 1:74, 1:75, 1:76, 1:80, 1:82, 1:86, 1:89, 1:91 och 1:200, samt del av fastigheterna Lindhov 1:1, 1:3, 1:45, 1:46 och 1:47, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 3 Storehall.
4. utvidga verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten, spillvatten och dagvatten, genom tillägg av fastigheterna Träslöv 10:21 och del av Träslöv 12:24 samt utvidga verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten genom tillägg av del av fastighet Träslöv 10:22, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 4 Träslöv 10:21 och 10:22.
5. utvidga verksamhetsområdet för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av fastigheterna Trönninge 1:26 och 2:11 samt del av fastigheten Trönninge 2:10, på så sätt som framgår av kartmaterial, bilaga 5 Trönninge 1:26 2:11 och del av 2:10.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS

WEBBPLATS
www.varberg.se

6. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av del av fastigheterna Duveslätt 1:3, 1:31, 1:45 2:4, 2:79 och S:8, på så sätt som framgår av kartmaterial bilaga 6 Duveslätt 1:3 m.fl. samt kartmaterial bilaga 8 Duveslätt.
7. inrätta verksamhetsområde för vatten och avlopp, dricksvatten och spillvatten, genom tillägg av fastigheterna Skedeskamma 2:16 och 2:18 samt del av fastigheten Skedeskamma 2:6, på så sätt som framgår av kartmaterial bilaga 7 Karl-Gustav Skedeskamma.

Beskrivning av ärendet

Huvudmannen för vatten- och avloppsverksamheten i Varbergs kommun, Varbergs Vatten AB, har tagit fram förslag på att inrätta verksamhetsområden för en eller flera vattentjänster avseende de aktuella fastigheterna. Ärendet avser inrättande av nya verksamhetsområden inom områden där exploatering planeras eller har genomförts, samt i de fall nyanslutningar har skett i anslutning till befintliga verksamhetsområden.

Verksamhetsområden definieras enligt 1 § lagen om allmänna vattentjänster som det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän va-anläggning.

Ansvar för att inrätta verksamhetsområden åligger kommunen i enlighet med 6 § lagen om allmänna vattentjänster.

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Verksamhetsområdena delas in i nyttigheterna spillvatten, dagvatten och dricksvatten.

Det är en typ av område där beslut behöver fattas och den kategoriseras enligt följande:

Kategori A

Beslutade exploateringsområden inrättas som verksamhetsområde

Kategori B

Områden, ej framdrivna av exploatering som inte är beslutade som verksamhetsområde, exempelvis LAV § 6 (lagen om allmänna vattentjänster) beslut eller utbyggnad enligt Va-utbyggnadsplanen.

Kategori C

Beslut om införlivande i verksamhetsområde för fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden. Gäller normalt ett färre antal fastigheter som ej är framdrivna av exploatering.

Kategori D

Annan anledning än ovan, beskrivs genom enskild bilaga till kartan vid behov.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 18 mars 2025.

Varberg Vatten AB 12 mars 2025, § 23.

Karta 1 Nygård version 2025-02-28

Karta 2 Trönningenäs C6 version 2025-02-28

Karta 3 Storehall version 2025-02-28

Karta 4 Träslöv 10:21 del av 10:22 och del av 12:24 version 2025-02-28

Karta 5 Trönninge 1:26 2:11 och del av 2:10 version 2025-02-28

Karta 6 Duveslätt 1:3 m.fl. version 2025-02-28

Karta 7 Karl-Gustav Skedeskamma version 2025-02-28

Bilaga 8 Duveslätt

Övervägande

Samhällsutvecklingskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att inrätta verksamhetsområden för vatten och avlopp enligt underlag från Varberg Vatten AB med följande justeringar:

En del av fastigheten Duveslätt 1:45 ska ingå i verksamhetsområdet. Denna del har styckats av från Duveslätt 1:3 och bildat en ny registerfastighet. Se bilaga 8 Duveslätt för detaljer.

Ändringen är införd under beslutsförslag. Vivab har meddelats om förändringen av beslutsförslaget.

Ekonomi och verksamhet

För att kunna ta ut avgifter enligt gällande VA-taxa krävs att aktuella områden tas in i verksamhetsområdet för VA.

Samråd

Ärendet har beretts av Vivab, Vatten och miljö i Väst AB, för styrelsen Varberg Vatten AB.

Kommunstyrelsens förvaltning

Jeanette Larsson
Avdelningschef

Marie Månsson
VA-planerare

Protokollsutdrag

Varberg Vatten AB
Miljö- och hälsoskydds nämnden

§ 23

Upphävande av tidigare beslut samt nytt beslut om nya fastigheter till verksamhetsområde Varbergs kommun, VIVAB 2025/7

Beslut

Varberg Vatten AB beslutar

1. Upphäva beslut från Varberg Vatten AB:s styrelsemöte 2025-02-06 § 7.
2. Föreslå kommunfullmäktige inrätta, utvidga och förändra verksamhetsområde för vatten och avlopp (VA) enligt föreslagna förändringar (beslutstyp A-D) avseende

Nygård

Trönningenäs C6

Storehall (Lindhov)

Träslöv 10:21, och del av 10:22 och del av 12:24

Trönninge 1:26, 2:11 och del av 2:10

Duvelslätt 1:3 m.fl

Skedeskamma 2:16, 2:18 och del av 2:6 och del av S:1, Karl-Gustav

Beskrivning av ärendet

Varberg Vatten AB har i egenskap av huvudman för VA-verksamheten i kommunen tagit fram förslag på att inrätta verksamhetsområden för en eller flera vattentjänster avseende de aktuella fastigheterna. Ansvar för att inrätta verksamhetsområdet åligger kommunen och inte huvudmannen, i enlighet med lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Ärendet avser inrättande av nya verksamhetsområden inom områden där exploatering planeras eller har genomförts, samt i de fall nyanslutningar har skett i anslutning till befintliga verksamhetsområden. Verksamhetsområdena delas in i nyttigheterna dricks-, spill- och dagvatten.

De fyra beslutstyperna, A-D, innebär följande:

- A. Beslutade exploateringsområden inrättas som verksamhetsområde.
- B. Områden, ej framdrivna av exploatering som inte är beslutade som verksamhetsområde, exempelvis LAV § 6 (lagen om allmänna vattentjänster) beslut eller utbyggnad enligt Va-utbyggnadsplanen.
- C. Beslut om införlivande i verksamhetsområde för fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden. Gäller normalt ett färre antal fastigheter som ej är framdrivna av exploatering.
- D. Annan anledning än ovan, beskrivs genom enskild bilaga till kartan vid behov.

De föreslagna områdena är:

Nygård – nytt exploateringsområde. Föreslaget verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten. Fastigheterna omfattas av beslutstyp A. Ingående fastigheter redovisas i Karta 1. Nygård version 2025-02-28.

Trönningenäs C6 – nytt exploateringsområde. Föreslaget verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten. Fastigheterna omfattas av beslutstyp A.

Ingående fastigheter redovisas i Karta 2. Trönningenäs C6 version 2025-02-28.

Storehall (Lindhov) – nytt utbyggnadsområde. Föreslaget verksamhetsområde för dricks- och spillvatten. Fastigheterna omfattas av beslutstyp B. Ingående fastigheter redovisas i Karta 3. Storehall version 2025-02-28.

Träslöv 10:21, och del av 10:22 och del av 12:24. Fastigheterna angränsar till befintligt verksamhetsområde som redan har utbyggda serviser. Föreslaget verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten på Träslöv 10:21 och del av 12:24. Och dricks- och spillvatten på del av Träslöv 10:22. Fastigheterna omfattas av beslutstyp C. Ingående fastigheter redovisas i Karta 4. Träslöv 10:21, del av 10:22 och del av 12:24 version 2025-02-28.

Trönninge 1:26, 2:11 och del av 2:10. Fastigheterna angränsar till befintligt verksamhetsområde. Föreslaget verksamhetsområde för dricks- och spillvatten. Fastigheterna omfattas av beslutstyp C. Ingående fastigheter redovisas i Karta 5. Trönninge 1:26, 2:11 och del av 2:10 version 2025-02-28.

Duvelslätt 1:3 m.fl. Områden angränsande till befintligt verksamhetsområde där antagande av verksamhetsområde krävs, för att Vivab ska kunna ansöka om ledningsrätt hos Lantmäteriet. Fastigheterna omfattas av beslutstyp D. Ingående fastigheter redovisas i Karta 6. Duvelslätt 1:3 m.fl version 2025-02-28.

Skedeskamma 2:16, 2:18 och del av 2:6 och del av S:1, Karl-Gustav. Fastigheter med underkända spillvattenanläggningar som ligger inom primärt vattenskyddsområde för Karl-Gustavs vattentäkt. I samråd med Miljö och Hälsa föreslås dessa fastigheter tas in i verksamhetsområdet då byggnation av nya egna anläggningar inte är möjligt inom primärt vattenskyddsområde. Fastigheterna omfattas av beslutstyp D. Ingående fastigheter redovisas i Karta 7. Karl-Gustav Skedeskamma version 2025-02-28.

Motivering av beslut

2025-02-06 § 7 beslutade styrelsen för Varberg Vatten AB föreslå kommunfullmäktige att inrätta, utvidga och förändra verksamhetsområde för VA enligt förslag. Då fem av underlagen är uppdaterade med vilka fastigheter som ingår föreslås att beslutet upphävs samt att styrelsen för Varbergs Vatten AB föreslår, som huvudman för VA, kommunfullmäktige att inrätta, utvidga och förändra verksamhetsområde för VA enligt nytt förslag.

Ekonomi

Beslutet finns med inom tidigare beslutad investeringsram 2025-2029.

Underlag för beslut

Beslutsförslag 2025-02-25

Protokollsutdrag 2025-02-06 § 7

Karta 1. Nygård version 2025-02-28

Karta 2. Trönningenäs C6 version 2025-02-28

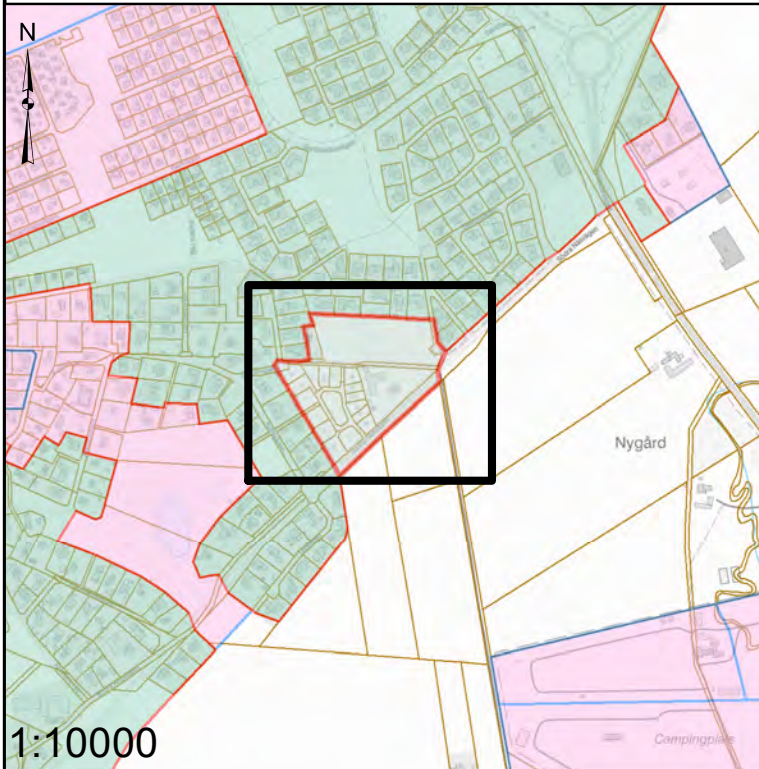
Karta 3. Storehall version 2025-02-28

Karta 4. Träslöv 10:21, del av 10:22 och del av 12:24 version 2025-02-28

Karta 5. Trönninge 1:26, 2:11 och del av 2:10 version 2025-02-28

Karta 6. Karta 6. Duvelslätt 1:3 m.fl version 2025-02-28

Karta 7. Karl-Gustav Skedeskamma version 2025-02-28

Ingående fastigheter:

Nygård S:10, 1:252, 1:324, 1:325, 1:326, 1:327, 1:328, 1:329, 1:330, 1:331, 1:332, 1:333, 1:334, 1:335, 1:336, 1:337, 1:338, 1:339 och 1:340.

Och del av Nygård S:3, 1:2 och 1:16.

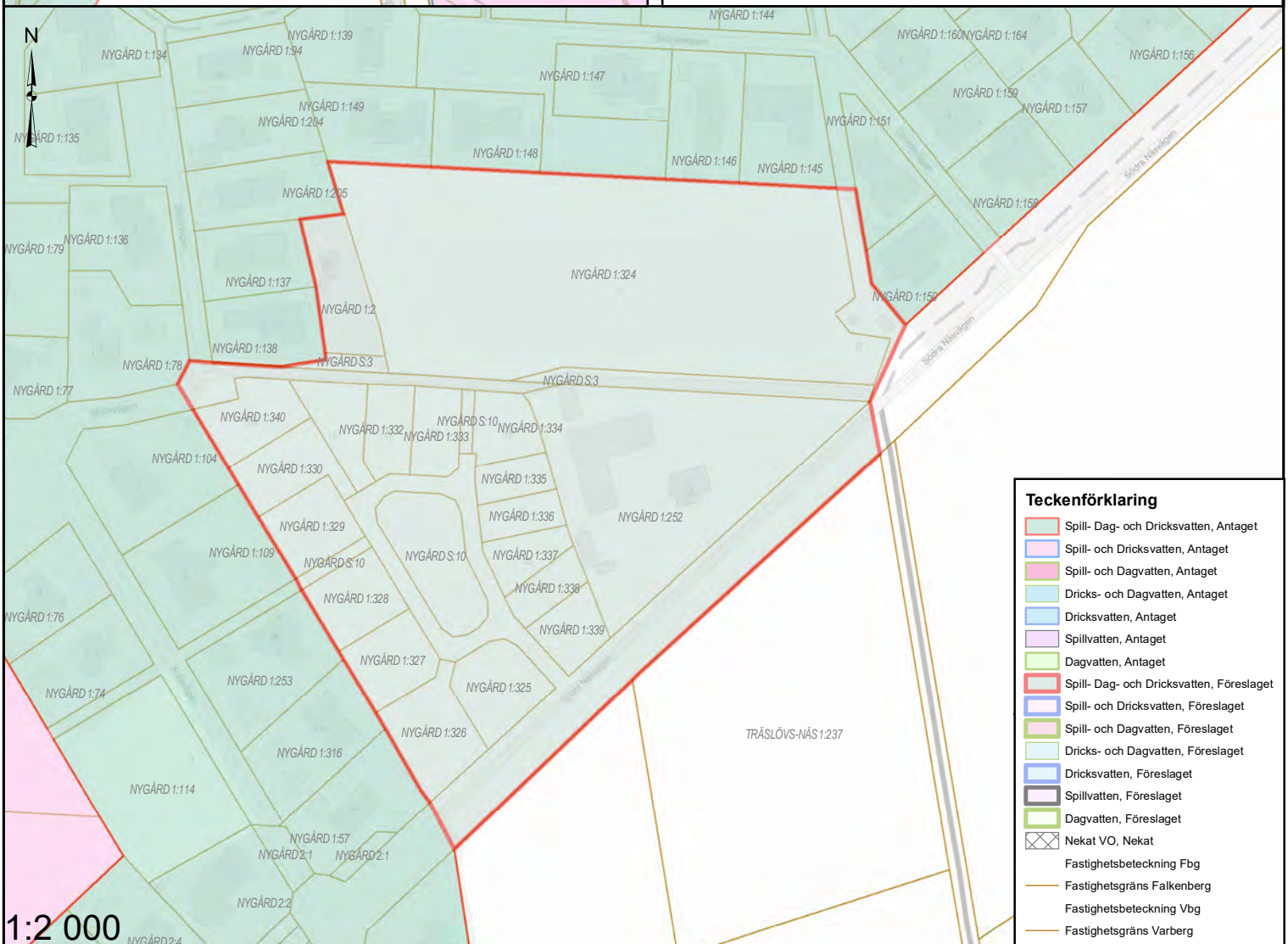
Föreslaget VO:

Dricks- och spill- och dagvatten.

Kriterie:

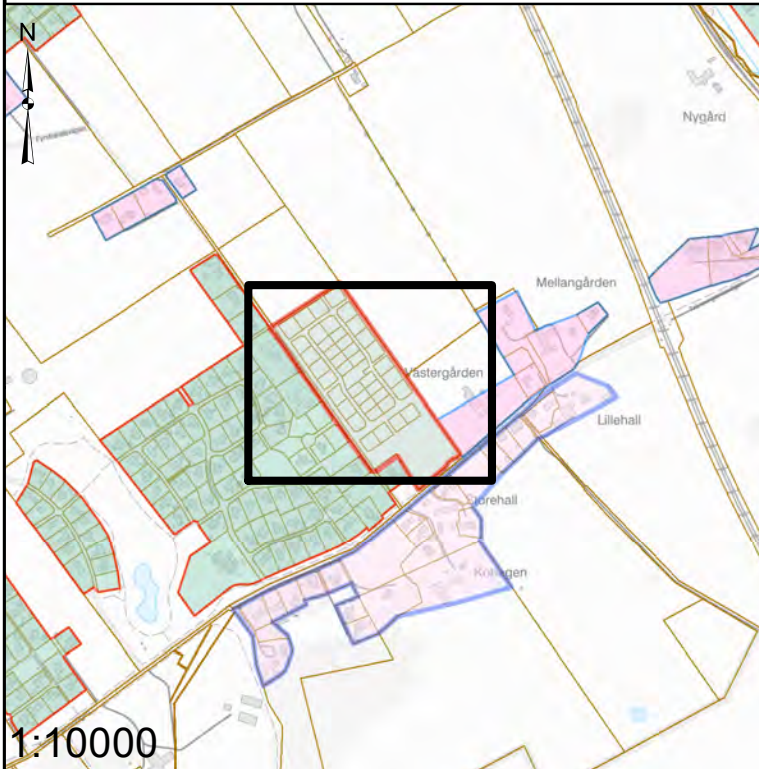
A

© Lantmäteriet m.fl. Datum: 2025-02-28

Teckenförklaring

- Spill- Dag- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dagvatten, Antaget
- Dricks- och Dagvatten, Antaget
- Dricksvatten, Antaget
- Spillvatten, Antaget
- Dagvatten, Antaget
- Spill- Dag- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricks- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricksvatten, Föreslaget
- Spillvatten, Föreslaget
- Dagvatten, Föreslaget
- Nekat VO, Nekat
- Fastighetsbeteckning Fbg
- Fastighetsgräns Falkenberg
- Fastighetsbeteckning Vbg
- Fastighetsgräns Varberg

Ingående fastigheter:

Lindhov 1:160, 1:161, 1:162, 1:163, 1:164, 1:165, 1:166, 1:167, 1:168, 1:169, 1:170, 1:171, 1:172, 1:173, 1:174, 1:175, 1:176, 1:177, 1:178, 1:179, 1:180, 1:181, 1:182, 1:183, 1:184, 1:185, 1:186, 1:187, 1:188, 1:189, 1:190, 1:191, 1:192, 1:193, 1:194, 1:195, 1:196, 1:197, 1:198, 1:199, S:2

Och del av Lindhov 1:22, 1:69, 1:87 och S:1

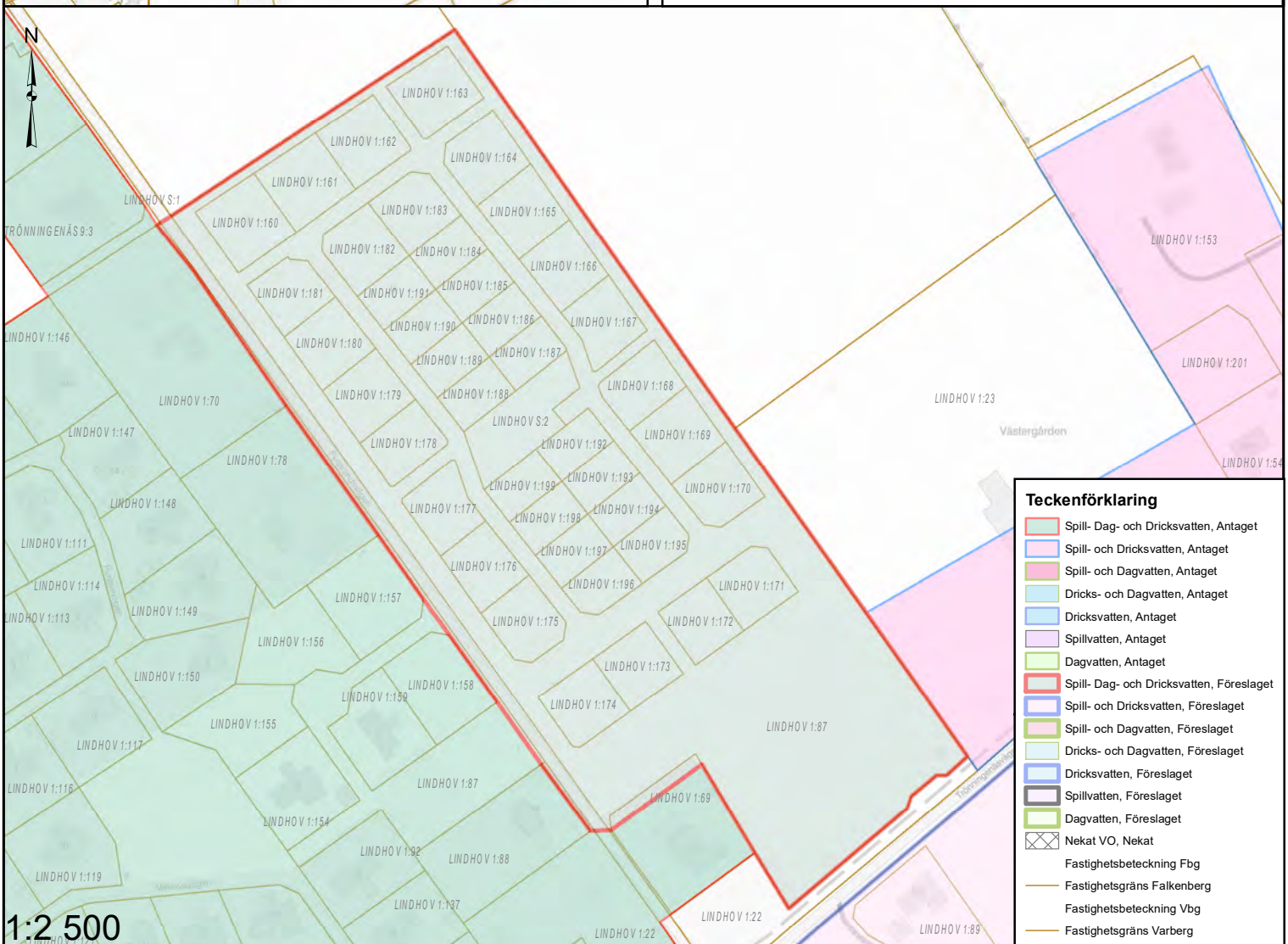
Föreslaget VO:

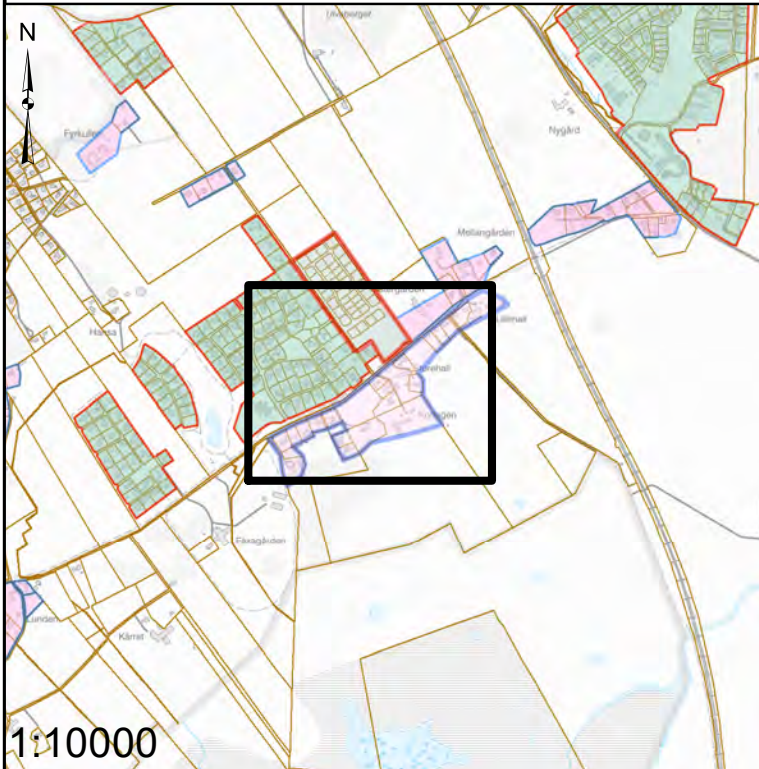
Dricks- och spill- och dagvatten

Kriterie:

A

© Lantmäteriet m.fl. Datum: 2025-02-28

Ingående fastigheter:

Lindhov 1:50, 1:51, 1:52, 1:53, 1:57, 1:58, 1:61, 1:62, 1:63, 1:71, 1:74, 1:75, 1:76, 1:80, 1:82, 1:86, 1:89, 1:91 och 1:200

Och del av Lindhov 1:1, 1:3, 1:45, 1:46 och 1:47

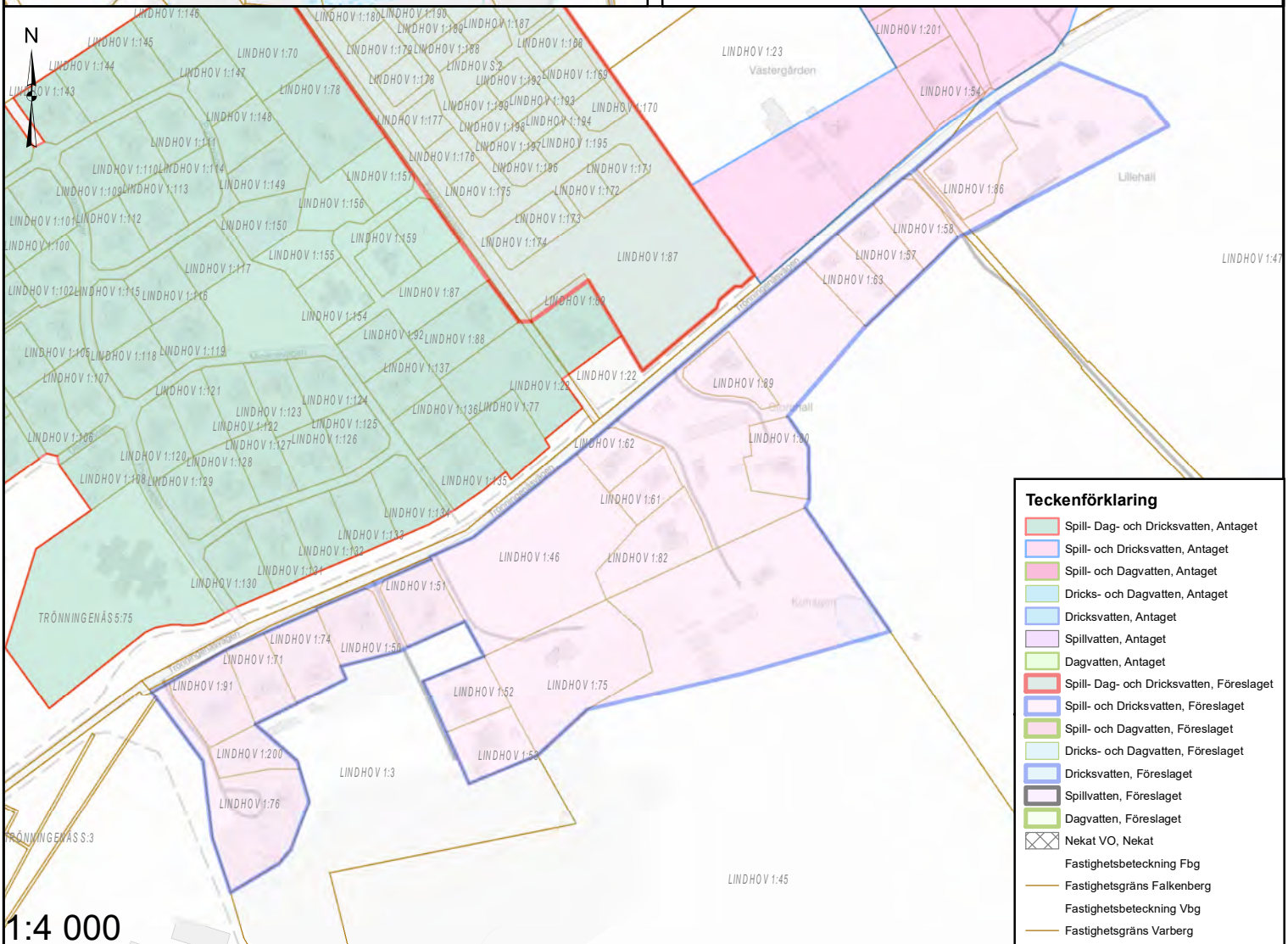
Föreslaget VO:

Dricks- och spillvatten

Kriterie:

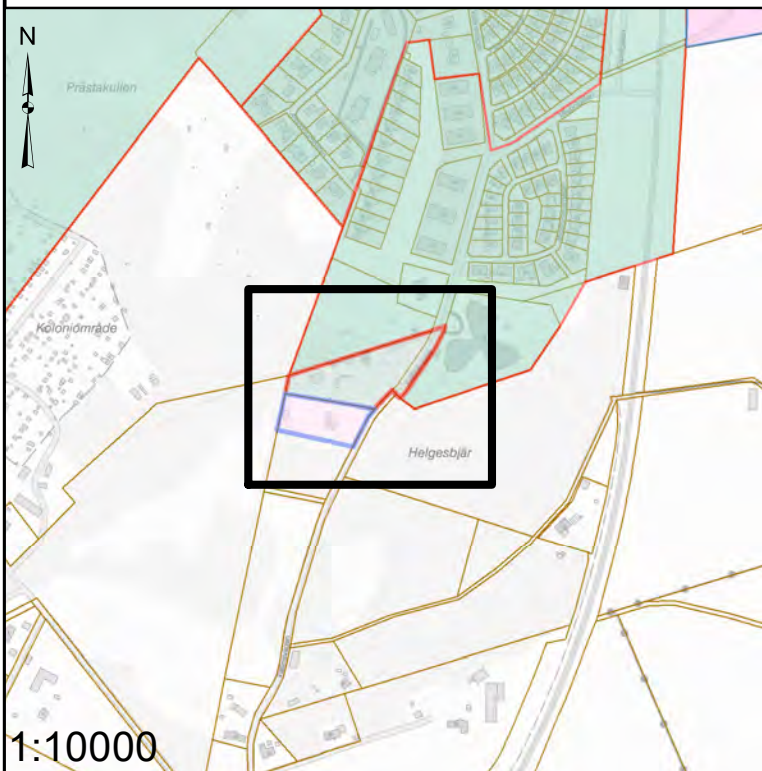
B

© Lantmäteriet m.fl. Datum: 2025-02-28

Teckenförklaring

- Spill- Dag- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dagvatten, Antaget
- Dricks- och Dagvatten, Antaget
- Dricksvatten, Antaget
- Spillvatten, Antaget
- Dagvatten, Antaget
- Spill- Dag- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricks- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricksvatten, Föreslaget
- Spillvatten, Föreslaget
- Dagvatten, Föreslaget
- Nekat VO, Nekat
- Fastighetsbeteckning Fbg
- Fastighetsgräns Falkenberg
- Fastighetsbeteckning Vbg
- Fastighetsgräns Varberg

Ingående fastigheter:

Träslöv 10:21 och del av Träslöv 10:22
och del av Träslöv 12:24

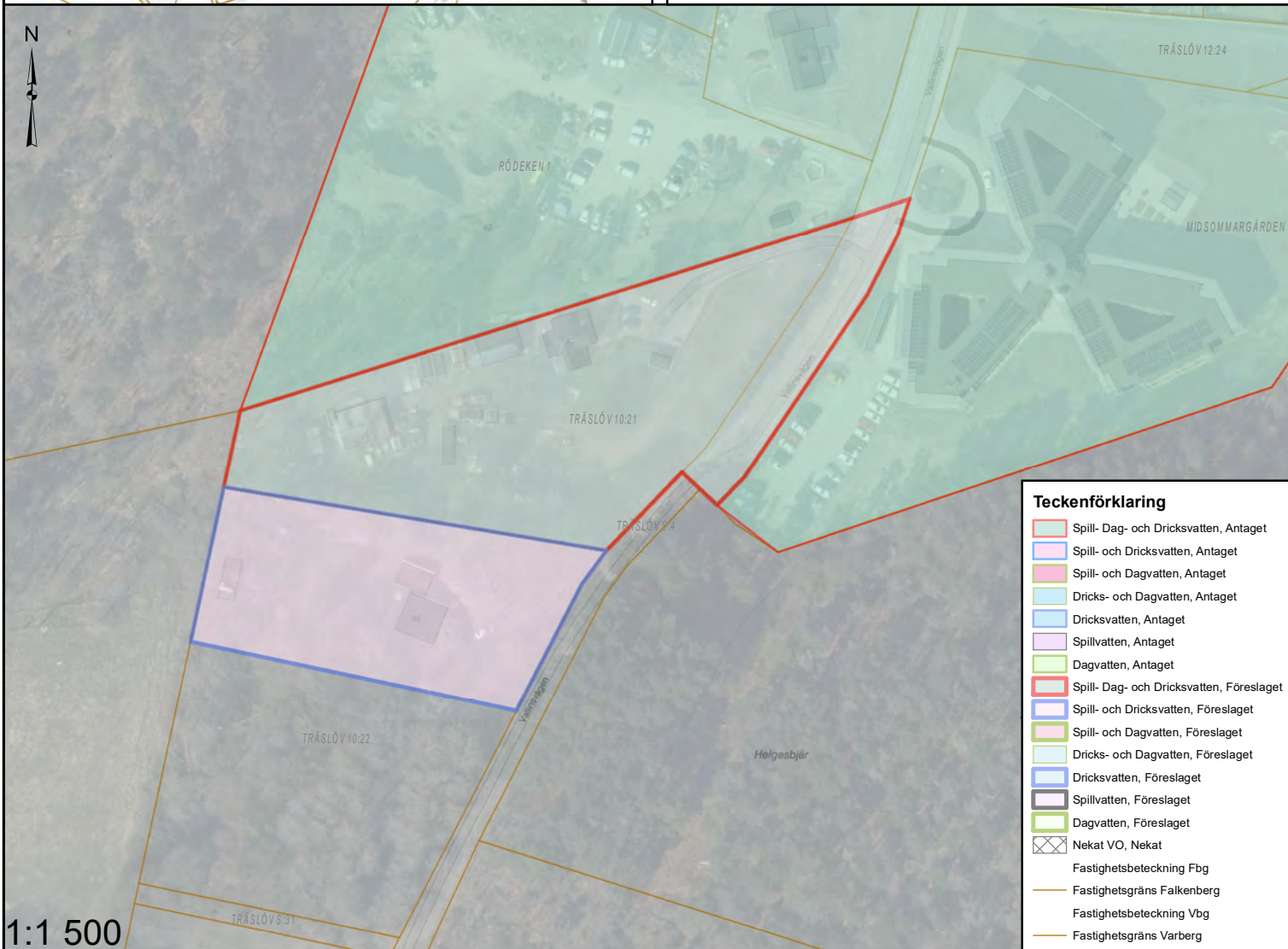
Föreslaget VO:

Träslöv 10:21 och del av Träslöv 12:24: Dricks-
och spill- och dagvatten.
Del av Träslöv 10:22: Dricks- och spillvatten.

Kriterie:

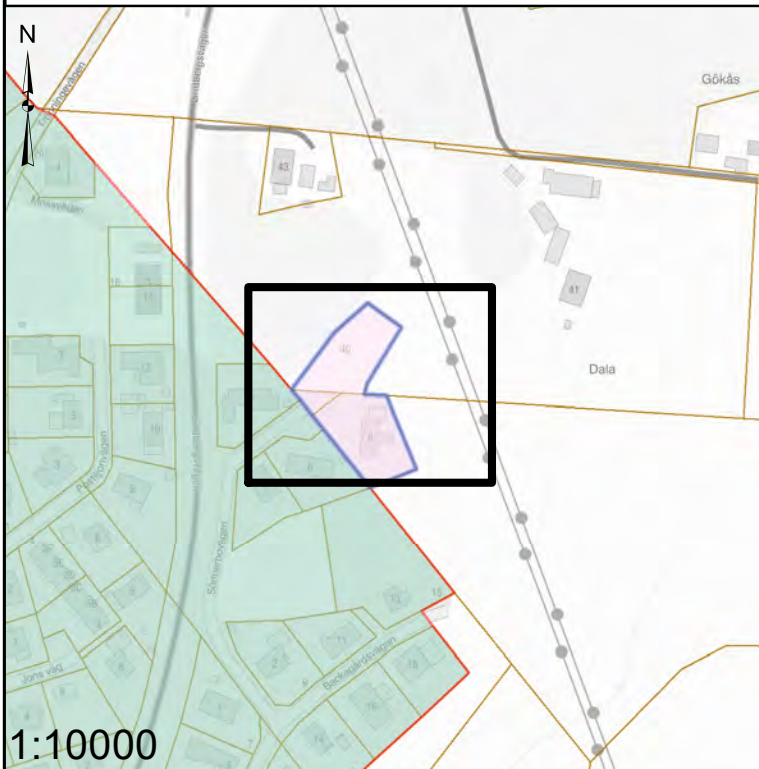
C

© Lantmäteriet m.fl. Datum: 2025-02-28

Teckenförklaring

- Spill- Dag- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dagvatten, Antaget
- Dricks- och Dagvatten, Antaget
- Dricksvatten, Antaget
- Spillvatten, Antaget
- Dagvatten, Antaget
- Spill- Dag- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricks- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricksvatten, Föreslaget
- Spillvatten, Föreslaget
- Dagvatten, Föreslaget
- Nekat VO, Nekat
- Fastighetsbeteckning Fbg
- Fastighetsgräns Falkenberg
- Fastighetsbeteckning Vbg
- Fastighetsgräns Varberg

Ingående fastigheter:

Trönninge 1:26 och 2:11 och del av Trönninge 2:10.

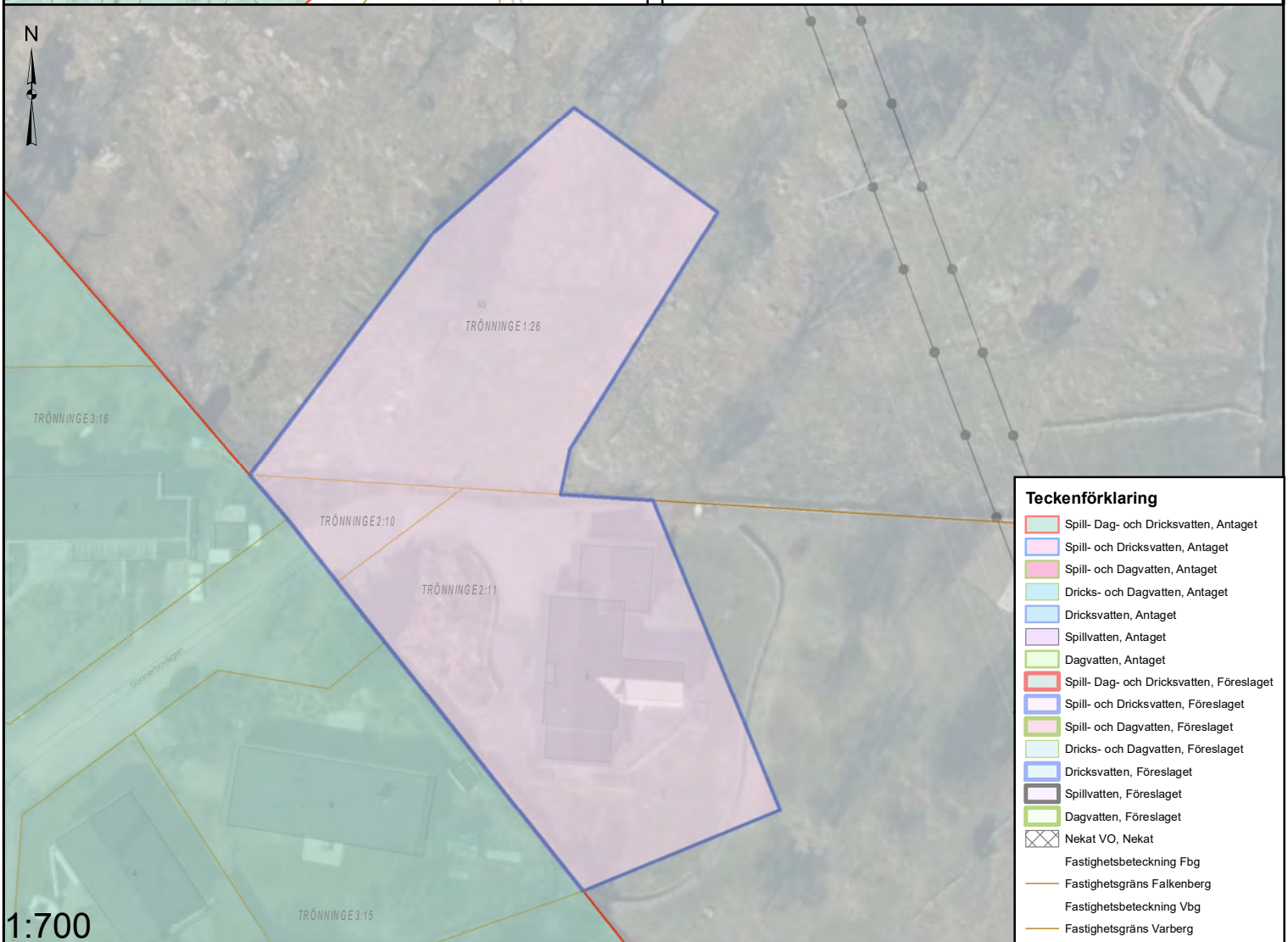
Föreslaget VO:

Dricks- och spillvatten

Kriterie:

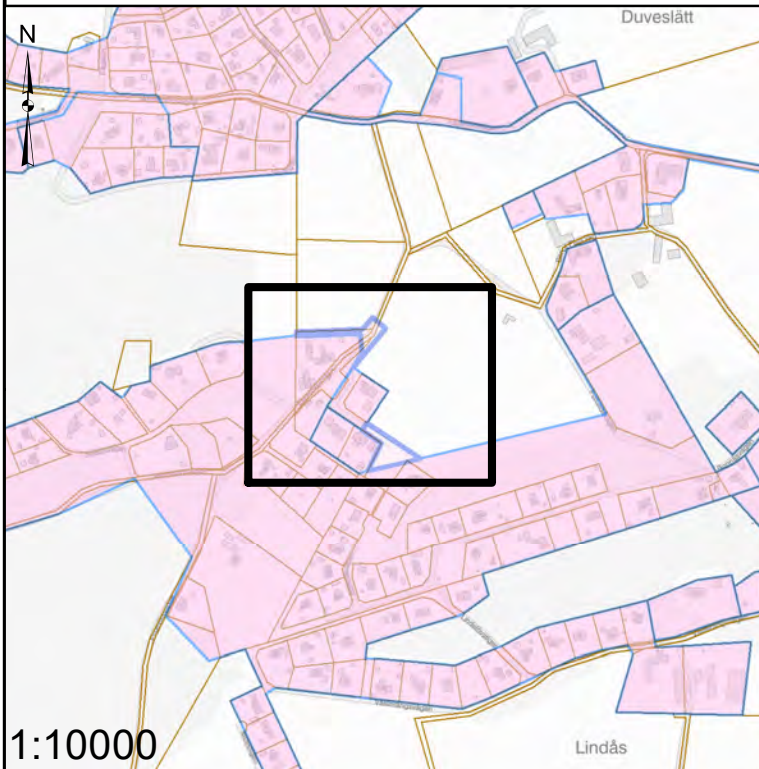
C

© Lantmäteriet m.fl. Datum: 2025-02-28

Teckenförklaring

- Spill- Dag- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dagvatten, Antaget
- Dricks- och Dagvatten, Antaget
- Dricksvatten, Antaget
- Spillvatten, Antaget
- Dagvatten, Antaget
- Spill- Dag- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricks- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricksvatten, Föreslaget
- Spillvatten, Föreslaget
- Dagvatten, Föreslaget
- Nekat VO, Nekat
- Fastighetsbeteckning Fbg
- Fastighetsgräns Falkenberg
- Fastighetsbeteckning Vbg
- Fastighetsgräns Varberg

Ingående fastigheter:

Del av Duveslätt 1:3, 1:31, 2:4, 2:79 och S:8

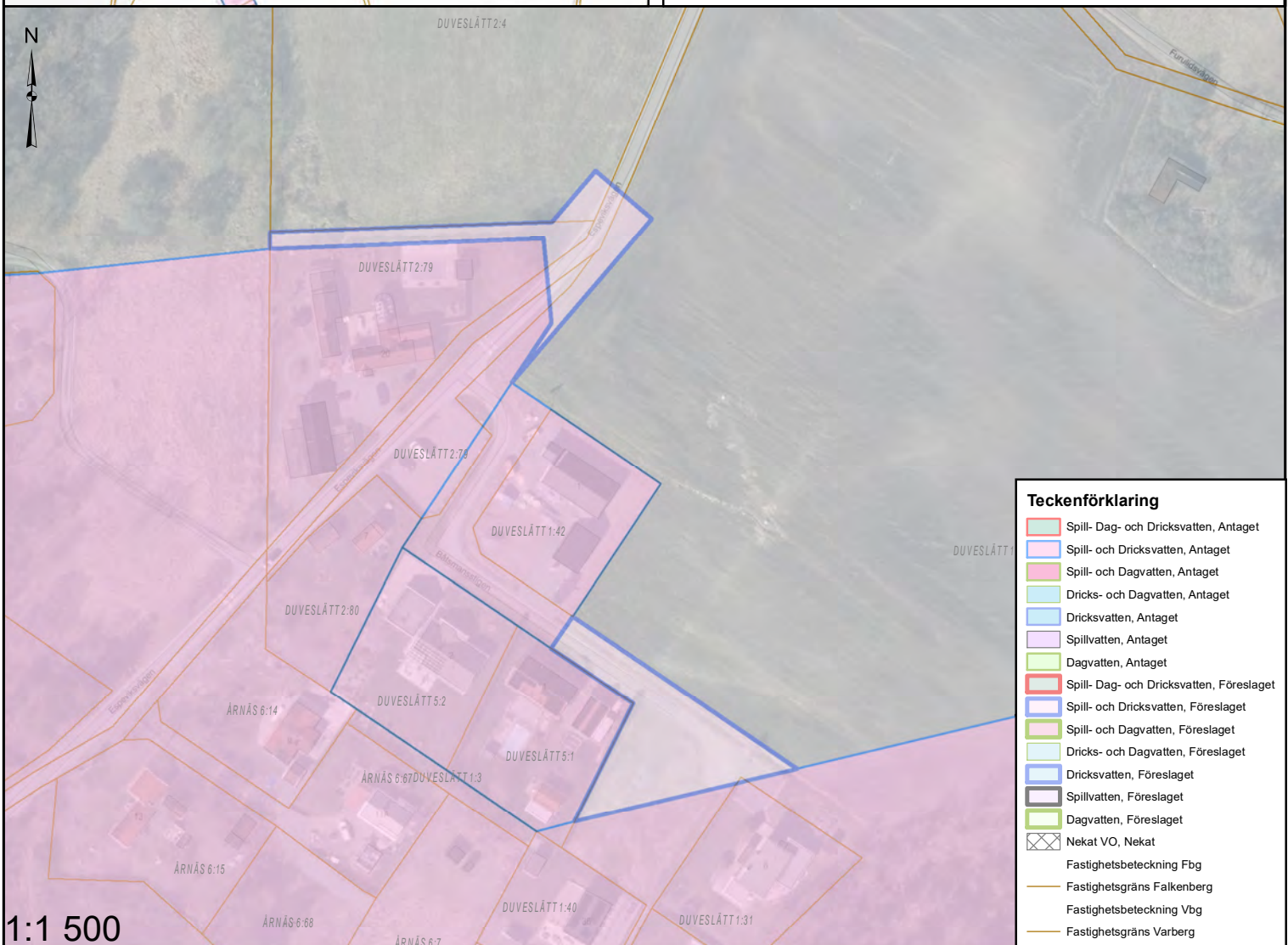
Föreslaget VO:

Dricks- och spillvatten

Kriterie:

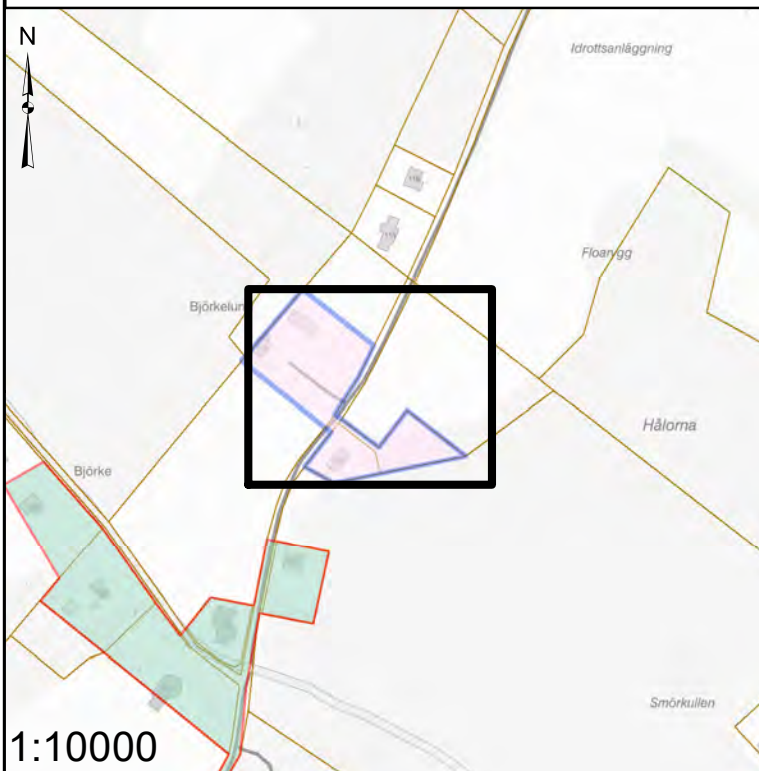
D

© Lantmäteriet m.fl. Datum: 2025-02-28

Teckenförklaring

- Spill- Dag- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dagvatten, Antaget
- Dricks- och Dagvatten, Antaget
- Dricksvatten, Antaget
- Spillvatten, Antaget
- Dagvatten, Antaget
- Spill- Dag- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricks- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricksvatten, Föreslaget
- Spillvatten, Föreslaget
- Dagvatten, Föreslaget
- Nekat VO, Nekat
- Fastighetsbeteckning Fbg
- Fastighetsgräns Falkenberg
- Fastighetsbeteckning Vbg
- Fastighetsgräns Varberg

Ingående fastigheter:

Skedeskamma 2:16 och 2:18.
Del av Skedeskamma 2:6 och S:1

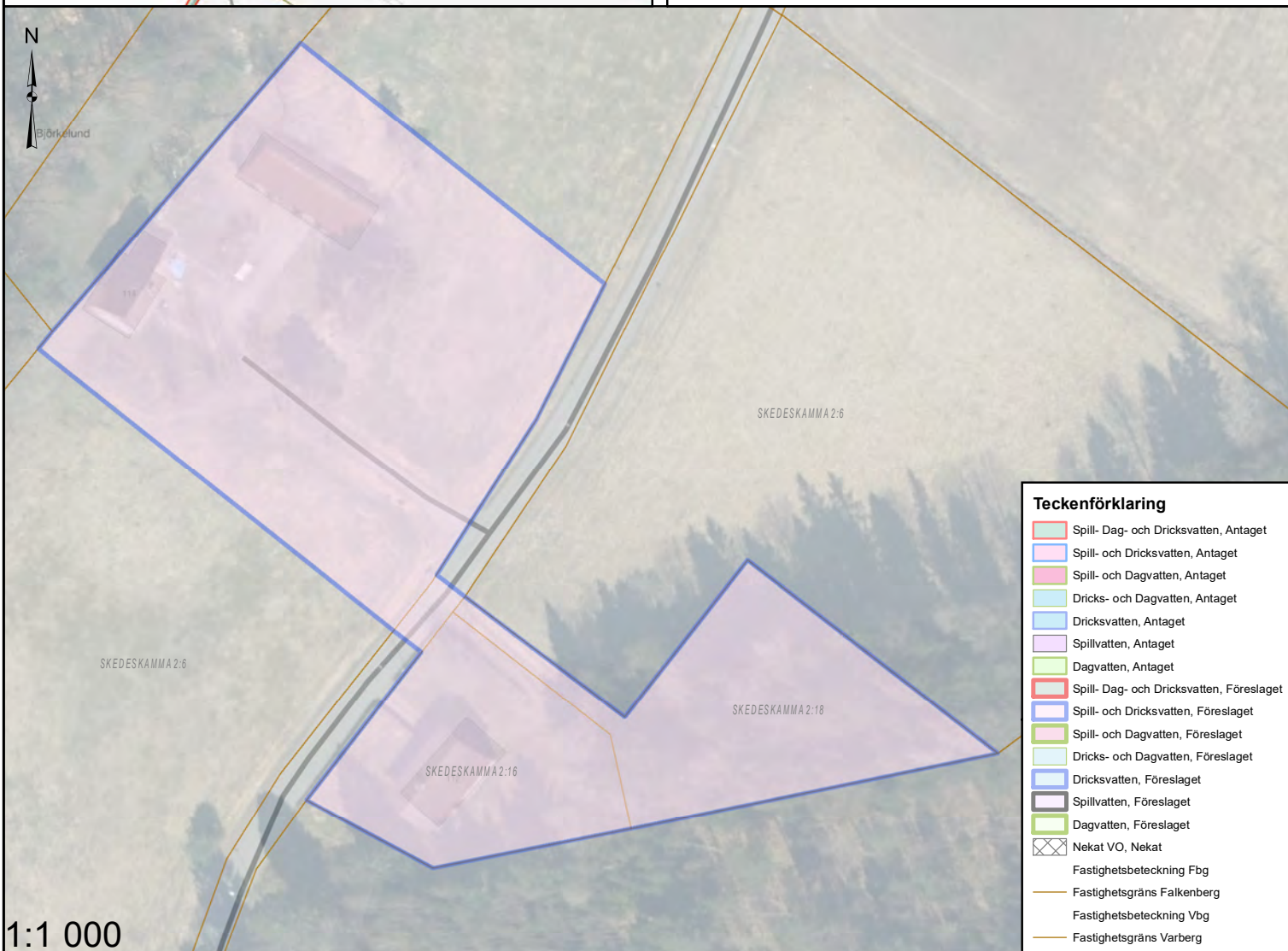
Föreslaget VO:

Dricks- och spillvatten

Kriterie:

D

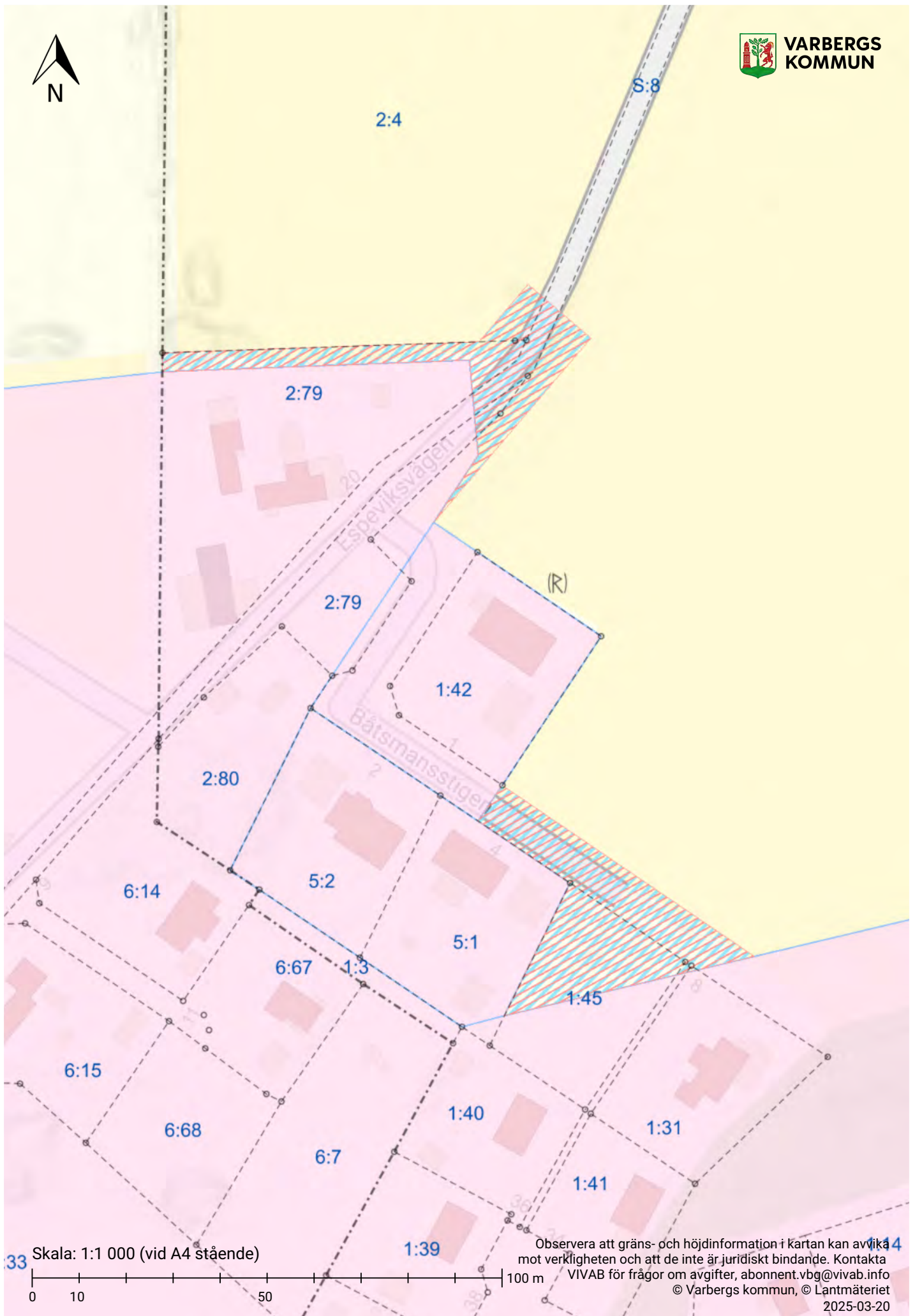
© Lantmäteriet m.fl. Datum: 2025-02-28

Teckenförklaring

- Spill- Dag- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dricksvatten, Antaget
- Spill- och Dagvatten, Antaget
- Dricks- och Dagvatten, Antaget
- Dricksvatten, Antaget
- Spillvatten, Antaget
- Dagvatten, Antaget
- Spill- Dag- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dricksvatten, Föreslaget
- Spill- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricks- och Dagvatten, Föreslaget
- Dricksvatten, Föreslaget
- Spillvatten, Föreslaget
- Dagvatten, Föreslaget
- Nekat VO, Nekat
- Fastighetsbeteckning Fbg
- Fastighetsgräns Falkenberg
- Fastighetsbeteckning Vbg
- Fastighetsgräns Varberg

§ 74

Dnr KS 2015/0269

Revidering av riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. anta riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark med bilaga, enligt förslag daterat 25 mars 2025,
2. riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark med bilaga som antogs av kommunfullmäktige 17 oktober 2023, § 145, upphör därmed att gälla.

Beskrivning av ärendet

Varbergs kommuns riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark följer krav i gällande lagstiftning om att kommuner som avser att teckna exploateringsavtal eller genomföra markanvisningar ska ha antagna riktlinjer för detta.

Syftet med riktlinjerna är att skapa en förutsägbarhet för exploatörer som verkar eller är intresserade av att verka inom Varbergs kommun.

Riktlinjerna anger även att kommunen ska ha en aktuell markanvisningsplan som antas av kommunstyrelsen. En aktuell version antogs av kommunstyrelsen 25 februari 2025, § 28.

Riktlinjerna ska vara aktuella och ses därför över löpande av samhällsutvecklingskontoret. Revidering av riktlinjerna sker vid behov; exempelvis när nya områden i kommunen är under utveckling, när beslut om övergripande investeringar fattas eller när ny lagstiftning tillkommer. Riktlinjerna antogs senast av kommunfullmäktige 17 oktober 2023, § 145.

Den 1 mars 2025 trädde ändring i lagen (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar i kraft. Ändringen omfattar de första två paragraferna och avser kopplingen till riktlinjernas roll i den kommunala bostadsförsörjningen samt i vilka fall kommuner ska anta riktlinjer.

Förslaget innebär följande uppdateringar och justeringar:

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

- Riktlinjerna har kompletterats med en punkt om markanvisningsplanens roll i och med den ändrade lagstiftningen som styr kommunernas framtagande av riktlinjer. Den innebär att ytterligare arbete kommer att göras inför nästa uppdatering av markanvisningsplanen avseende beskrivningen av markanvisningarnas roll kopplat till kommunens bostadsförsörjningsansvar.
- I bilaga har förtydliganden gjorts av former för exploateringsbidrag och medfinansiering inom och utom program för Södra Trönninge.
- Bilagan har också uppdaterats med information om att ersättning för såväl exploateringsbidrag som medfinansieringsersättning kommer att tas ut för planprogramsområden i Bua och Himle.
- En förklarade text har också införts under punkten 1 i bilagan avseende exploateringsersättning inom detaljplaneområden.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet 8 april 2025, § 137.

Beslutsförslag 25 mars 2025.

Riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark, förslag daterat 25 mars 2025.

Bilaga, Riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark, förslag daterat 25 mars 2025.

Övervägande

Kommunstyrelsens förvaltning ser att tydliga riktlinjer är viktiga för att möjliggöra finansiering av de allmänna anläggningar som är nödvändiga för de exploateringar som sker etappvis inom större områden såväl i närtid som med en lite längre tidshorisont. Genom att uppdatera riktlinjerna förtydligas exploateringsersättningens omfattning i aktuella områden och det ges en rättslig grund för kommunen att kräva exploateringsersättning.

Förvaltningen ser fortsatt att ytterligare områden kommer att läggas till riktlinjerna genom det löpande arbete med utveckling och planering som pågår. Som underlag för dessa kommer planprogram och förstudier att utarbetas inom ramen för den kommunala planeringsverksamheten. Riktlinjerna har i denna uppdatering justerats och förtydligats, och två nya exploateringsområden har tillkommit.

Riktlinjernas roll kopplat till det kommunala bostadsförsörjningsansvaret har förtydligats i enlighet med ny lagstiftning. I aktuell markanvisningsplan hanteras detta genom ett antal principiella ställningstaganden. Den första av dessa är att utgångspunkten för samtliga markanvisningar är att utvärdering och kravställning ska baseras på att social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet premieras. Vid framtagande av markanvisningar

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

studeras också i varje fall möjligheten till dubbel markanvisning. I planen finns också en uttalad målsättning om ökad byggnation av hyresrätter.

Protokollsutdrag: Hamn- och gatunämnden
Byggnadsnämnden
Styrdokument

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 137

Dnr KS 2015/0269

Revidering av riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. anta *riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark med bilaga*, enligt förslag daterat 25 mars 2025,
2. *riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark med bilaga* som antogs av kommunfullmäktige 17 oktober 2023, § 145, upphör därmed att gälla.

Beskrivning av ärendet

Varbergs kommuns riktlinjer *för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark* följer krav i gällande lagstiftning om att kommuner som avser att teckna exploateringsavtal eller genomföra markanvisningar ska ha antagna riktlinjer för detta.

Syftet med riktlinjerna är att skapa en förutsägbarhet för exploatörer som verkar eller är intresserade av att verka inom Varbergs kommun.

Riktlinjerna anger även att kommunen ska ha en aktuell markanvisningsplan som antas av kommunstyrelsen. En aktuell version antogs av kommunstyrelsen 25 februari 2025, § 28.

Riktlinjerna ska vara aktuella och ses därför över löpande av samhällsutvecklingskontoret. Revidering av riktlinjerna sker vid behov; exempelvis när nya områden i kommunen är under utveckling, när beslut om övergripande investeringar fattas eller när ny lagstiftning tillkommer. Riktlinjerna antogs senast av kommunfullmäktige 17 oktober 2023, § 145.

Den 1 mars 2025 trädde ändring i lagen (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar i kraft. Ändringen omfattar de första två paragraferna och avser kopplingen till riktlinjernas roll i den kommunala bostadsförsörjningen samt i vilka fall kommuner ska anta riktlinjer.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Förslaget innebär följande uppdateringar och justeringar:

- Riktlinjerna har kompletterats med en punkt om markanvisningsplanens roll i och med den ändrade lagstiftningen som styr kommunernas framtagande av riktlinjer. Den innebär att ytterligare arbete kommer att göras inför nästa uppdatering av markanvisningsplanen avseende beskrivningen av markanvisningarnas roll kopplat till kommunens bostadsförsörjningsansvar.
- I bilaga har förtydliganden gjorts av former för exploateringsbidrag och medfinansiering inom och utom program för Södra Trönninge.
- Bilagan har också uppdaterats med information om att ersättning för såväl exploateringsbidrag som medfinansieringsersättning kommer att tas ut för planprogramsområden i Bua och Himle.
- En förklarade text har också införts under punkten 1 i bilagan avseende exploateringsersättning inom detaljplaneområden.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 25 mars 2025.

Riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark, förslag daterat 25 mars 2025.

Bilaga, Riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark, förslag daterat 25 mars 2025.

Övervägande

Kommunstyrelsens förvaltning ser att tydliga riktlinjer är viktiga för att möjliggöra finansiering av de allmänna anläggningar som är nödvändiga för de exploateringar som sker etappvis inom större områden såväl i närtid som med en lite längre tidshorisont. Genom att uppdatera riktlinjerna förtydligas exploateringsersättningens omfattning i aktuella områden och det ges en rättslig grund för kommunen att kräva exploateringsersättning.

Förvaltningen ser fortsatt att ytterligare områden kommer att läggas till riktlinjerna genom det löpande arbete med utveckling och planering som pågår. Som underlag för dessa kommer planprogram och förstudier att utarbetas inom ramen för den kommunala planeringsverksamheten. Riktlinjerna har i denna uppdatering justerats och förtydligats, och två nya exploateringsområden har tillkommit.

Riktlinjernas roll kopplat till det kommunala bostadsförsörjningsansvaret har förtydligats i enlighet med ny lagstiftning. I aktuell markanvisningsplan hanteras detta genom ett antal principiella ställningstaganden. Den första av dessa är att utgångspunkten för samtliga markanvisningar är att utvärdering och kravställning ska baseras på att social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet premieras. Vid framtagande av markanvisningar

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

studeras också i varje fall möjligheten till dubbel markanvisning. I planen finns också en uttalad målsättning om ökad byggnation av hyresrätter.

Protokollsutdrag: Hamn- och gatunämnden
Byggnadsnämnden
Styrdokument

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-03-25

1 (3)
Dnr: KS 2015/0269-
45

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förvaltning
Kristina Hellerström, 0340-885 14

Revidering av riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. anta *riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark med bilaga*, enligt förslag daterat 25 mars 2025,
2. *riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark med bilaga* som antogs av kommunfullmäktige 17 oktober 2023, § 145, upphör därmed att gälla.

Beskrivning av ärendet

Varbergs kommuns riktlinjer *för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark* följer krav i gällande lagstiftning om att kommuner som avser att teckna exploateringsavtal eller genomföra markanvisningar ska ha antagna riktlinjer för detta.

Syftet med riktlinjerna är att skapa en förutsägbarhet för exploatörer som verkar eller är intresserade av att verka inom Varbergs kommun. Riktlinjerna anger även att kommunen ska ha en aktuell markanvisningsplan som antas av kommunstyrelsen. En aktuell version antogs av kommunstyrelsen den 25 februari 2025, § 28.

Riktlinjerna ska vara aktuella och ses därför över löpande av samhällsutvecklingskontoret. Revidering av riktlinjerna sker vid behov;

POSTADRESS Varbergs kommun	BESÖKSADRESS Engelbrektsgatan 15, Östra Vallgatan 12 (hiss)	TELEFON 0340-880 00	ORGANISATIONSNUMMER 212000-1249	E-POSTADRESS ks@varberg.se
432 80 Varberg		TELEFAX		WEBBPLATS www.varberg.se

exempelvis när nya områden i kommunen är under utveckling, när beslut om övergripande investeringar fattas eller när ny lagstiftning tillkommer. Riktlinjerna antogs senast av kommunfullmäktige 17 oktober 2023, § 145.

Den 1 mars 2025 trädde ändring i lagen (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar i kraft. Ändringen omfattar de första två paragraferna och avser kopplingen till riktlinjernas roll i den kommunala bostadsförsörjningen samt i vilka fall kommuner ska anta riktlinjer.

Förslaget innebär följande uppdateringar och justeringar:

- Riktlinjerna har kompletterats med en punkt om markanvisningsplanens roll i och med den ändrade lagstiftningen som styr kommunernas framtagande av riktlinjer. Den innebär att ytterligare arbete kommer att göras inför nästa uppdatering av markanvisningsplanen avseende beskrivningen av markanvisningarnas roll kopplat till kommunens bostadsförsörjningsansvar.
- I bilaga har förtydliganden gjorts av former för exploateringsbidrag och medfinansiering inom och utom program för Södra Trönninge.
- Bilagan har också uppdaterats med information om att ersättning för såväl exploateringsbidrag som medfinansieringsersättning kommer att tas ut för planprogramsområden i Bua och Himle.
- En förklarade text har också införts under punkten 1 i bilagan avseende exploateringsersättning inom detaljplaneområden.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 25 mars 2025.

Riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark, förslag daterat 25 mars 2025.

Bilaga, Riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark, förslag daterat 25 mars 2025.

Övervägande

Kommunstyrelsens förvaltning ser att tydliga riktlinjer är viktiga för att möjliggöra finansiering av de allmänna anläggningar som är nödvändiga för de exploateringar som sker etappvis inom större områden såväl i närtid som med en lite längre tidshorisont. Genom att uppdatera riktlinjerna förtydligas exploateringsersättningens omfattning i aktuella områden och det ges en rättslig grund för kommunen att kräva exploateringsersättning.

Förvaltningen ser fortsatt att ytterligare områden kommer att läggas till riktlinjerna genom det löpande arbete med utveckling och planering som pågår. Som underlag för dessa kommer planprogram och förstudier att utarbetas inom ramen för den kommunala planeringsverksamheten. Riktlinjerna har i denna uppdatering justerats och förtydligats, och två nya exploateringsområden har tillkommit.

Riktlinjernas roll kopplat till det kommunala bostadsförsörjningsansvaret har förtydligats i enlighet med ny lagstiftning. I aktuell markanvisningsplan hanteras detta genom ett antal principiella ställningstaganden. Den första av dessa är att utgångspunkten för samtliga markanvisningar är att utvärdering och kravställning ska baseras på att social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet premieras. Vid framtagande av markanvisningar studeras också i varje fall möjligheten till dubbel markanvisning. I planen finns också en uttalad målsättning om ökad byggnation av hyresrätter.

Ekonomi och verksamhet

Riktlinjerna syftar till att reglera utförda och kommande kostnader samt exploatörers skyldigheter mot kommunen vid utbyggnad av allmän plats. Beslutet skapar förutsättningar för att säkerställa medfinansiering av de kommunala investeringar som krävs för genomförande av aktuella utbyggnadsområden i kommunen.

Aktuella och uppdaterade riktlinjer ger verksamheten möjlighet att återopa ersättning och genomföra avtalsförhandlingar i pågående och framtida exploateringar.

Kommunstyrelsens förvaltning

Mikael Zsiga
Avdelningschef Mark- och
exploatering

Kristina Hellerström
Exploateringsstrateg

Protokollsutdrag

Hamn- och gatunämnden
Byggnadsnämnden
Styrdokument

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning

**Riktlinje
2025-0x-xx**

1 (9)

Dnr: KS 2015/0269

Version. 4.0

Kommunstyrelsen

Kommunala riktlinjer för markanvisningsförfarande, markanvisnings- och exploateringsavtal samt försäljning av kommunal mark

---

POSTADRESS
Varbergs kommun
432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Norra Vallgatan 14

TELEFON
0340-880 00

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se
WEBBPLATS
www.varberg.se

Bakgrund och syfte

Riksdagen har den 24 juni 2014 beslutat om ändrade regler i plan- och bygglagen och om en ny lag om kommunala markanvisningar som har stor betydelse för kommunerna när det gäller exploateringsavtal och markanvisningar. De nya reglerna har trätt i kraft den 1 januari 2015, med vissa övergångsbestämmelser.

De nya reglerna innebär i de här delarna i huvudsak: Definition av begreppen exploateringsavtal och markanvisning. Krav på kommunala riktlinjer för kommuner som avser att göra markanvisningar. Krav på kommunala riktlinjer för kommuner som avser att ingå exploateringsavtal som rör genomförandet av detaljplaner.

Syftet med att ha kommunala riktlinjer är att skapa en förutsägbarhet för exploitören i samräde med kommunen.

Riktlinjerna för markanvisningar ska innehålla kommunens utgångspunkter och mål för överlåtelser eller upplåtelser av markområden för bebyggande, handläggningsrutiner och grundläggande villkor för markanvisningar samt principer för markprissättning.

Riktlinjerna för exploateringsavtal ska ange grundläggande principer för fördelning av kostnader och intäkter för genomförandet av detaljplaner samt andra förhållanden som har betydelse för konsekvenserna av att ingå exploateringsavtal.

Riktlinjerna är inte bindande och avsteg från dem ger inga juridiska påföljder.

1. Riktlinjer för markanvisningsförfarande

- Syftet och målsättningen med markanvisningen är att knyta till sig en exploatör som avser bebygga anvisat område i enlighet med de villkor som kommunen ställer.
- Kommunen ska ha en aktuell markanvisningsplan. Markanvisningsplanen redovisar de fastigheter som är aktuella för markanvisning och när markanvisning förväntas genomföras. Dokumentet skall uppdateras kontinuerligt och godkänns av kommunstyrelsen.
- **I markanvisningsplan ska anges målsättningar för markanvisningar utifrån kommunens bostadsförsörjningsansvar.**
- Markanvisningsplanen ska finnas tillgänglig på kommunens hemsida; www.varberg.se
- Kommunens Mark- och exploateringsavdelning handlägger ärenden avseende markanvisning.
- Exploatör som vill försäkra sig om att få direktinformation om kommande markanvisningar anmäler detta till mark- och exploateringsavdelningen.
- Ett markanvisningsavtal föregås antingen av ett anbudsförfarande, ett tävlingsförfarande, eller en direktanvisning. I de fall anvisningen inte sker genom anbudsförfarande, anvisas tomten till ett pris som motsvarar det uppskattade marknadsvärdet.
- Direktanvisning får förekomma då exploatören förbinder sig att endast uppföra hyresrätter, alternativt en boendeform som kan anses speciellt efterfrågad eller unik till sitt koncept. I övrigt skall förfrågningar om direktanvisning nekas med hänvisning till att området kommer att förmedlas genom öppen markanvisning, alternativt att förslaget koncept inte är aktuellt för området.
- Mark- och exploateringsavdelningen bereder inkomna förslag om direktanvisning till kommunstyrelsens arbetsutskott för beslut.

2. Riktlinjer för markanvisningsavtal

- Markanvisningsavtalet innehåller de villkor som ställs för överlåtelse av mark och de krav kommunen ställer vid exploatering. Vanligen omfattar villkoren; Prissättning, tillträde, giltighet, parternas åtaganden och eventuella ekonomiska sanktioner. Avtalet kan även innehålla villkor om prissättning/hyressättning mot marknaden, storlek på bostäder och fördelning mellan upplåtelseformer.
- Markanvisningsavtalet går inte att överlåta på annan part utan kommunens skriftliga godkännande.
- Markanvisningsavtalet löper en avtalad tidsperiod, huvudsakligen i avvaktan på lagakraftvunnen detaljplan. Innan markanvisningsavtalet löpt ut skall köpeavtal ha upprättats, under förutsättning att detaljplanen för exploateringsområdet vunnit laga kraft.
- Exploatör som tecknar markanvisningsavtal med kommunen förbinder sig att erbjuda minst halva antalet framställda tomter/bostäder till sökande som anvisas av kommunen.
- Innan kommunen ingår avtal med exploatör om markanvisning, ska valet av avtalspart godkännas av kommunstyrelsen.

3. Riktlinjer för exploateringsavtal

3.1 Övergripande riktlinjer för exploateringsavtal

- Kommunens mark- och exploateringsavdelning handlägger ärenden avseende exploatering.
- Mark- och exploateringsavdelningen bevakar genomförandefrågorna i planprocessen, upprättar exploateringsavtal och säkerställer genomförandet efter att detaljplanen vunnit laga kraft.
- Exploatören står för kostnader som uppkommer vid exploatering, såsom kostnader för; framtagande av detaljplan och tillhörande utredningar, projektering och utbyggnad av allmän plats, anslutning till det allmänna vatten- och avloppsnätet och kommunens administrativa kostnader.
- Exploateringsavtalet ska föregås av en exploateringskalkyl. En preliminär kalkyl ska vara framtagen i detaljplanens samrådsskede och innehålla både anläggningskostnad och driftskostnad avseende allmän plats, kommunens administrativa kostnader samt eventuellt kostnader

utanför planområdet som är del i en etappvis utbyggnad enligt kapitel 5 i dessa riktlinjer. Innan detaljplanen antas och exploateringsavtal slutligen tecknas ska den preliminära kalkylen ha preciserats till en slutlig version.

- I samband med att en slutlig exploateringskalkyl tags fram inför antagande av detaljplanen, ska även en tidplan presenteras för genomförande/iordningställande av allmän plats. Tidplanen arbetas in i exploateringsavtalet och anpassas till datum då detaljplanen vinner laga kraft.
- Exploatören ska betala de faktiska kostnader som iordningställande av allmän plats genererar.
- Utbyggnad av anläggningar för allmänna vatten- och avloppstjänster debiteras exploatören i form av anslutningsavgift. I det fall det krävs uppdimensionering av stamnätet för att kunna genomföra exploateringen ska exploatören betala denna kostnad.
- I de fall detaljplanen medför nytta i form av byggrätt, för både kommun och exploatör, ska exploateringskostnaderna fördelas mellan parterna med utgångspunkt i värdet och fördelningen av byggrätten.
- I tillämpliga fall ska exploateringsavtalet även omfatta medfinansieringsersättning avseende del av kommunens kostnad för bidrag till byggande av en viss väg eller järnväg som staten eller en region ansvarar för. Medfinansieringsersättning förutsätter att aktuell infrastrukturåtgärd medför att berörda fastigheter kan antas öka i värde. Medfinansieringsersättning kan komma att avse åtgärder som utförts före det att exploateringsavtal tecknas. Berörda områden redovisas i bilaga "*Bilaga Riktlinjer för exploateringsavtal, markanvisningar och markförsäljning*".
- Exploateringsavtal ska tecknas innan en detaljplan antas.
- Exploateringsavtalet är inte bindande mellan parterna förrän det har godkänts av behörigt kommunalt organ.
- För exploatörens åtaganden avseende iordningställande av allmän plats, anläggningar för allmänna vatten- och avloppstjänster och utbyggnad av gemensamma anläggningar inom kvartersmark ska säkerhet ställas i form av bankgaranti eller motsvarande **försäkringsgaranti**, som kommunen godkänner. **Exploatören har också möjlighet att förskottsbeta.**

- Exploateringsavtalet får inte överlåtas utan kommunens skriftliga medgivande

3.2 Riktlinjer för genomförande i detaljplaner med kommunalt huvudmannaskap

- Exploatör kan ges möjlighet att ansvara för anläggande av allmänna platser och utbyggnad av anläggningar för allmänna vatten- och avloppstjänster. Innan beslut om samråd för detaljplan fattas ska ansökan om utbyggnad av allmän plats ha inkommit till Kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen bereder ansökan och ansöker därefter till Hamn- och gatunämnden om att möjlighet ska ges inom aktuellt planområdet.
Möjligheten för exploatör att ansvara för utbyggnad och anläggande av allmän plats gäller endast där exploatör äger marken (vilket innebär att detta ej gäller vid kommunalt markinnehav eller vid markanvisning).
- Om exploatör ansvarar för iordningställande av allmän plats kommer anläggningarnas standard säkerställas genom att exploatören åtar sig följa de krav kommunen ställer. För att garantera att exploatören bygger ut enligt huvudmannens standard, ska kommunen involveras vid projektering och genomförande. Kommunen skall godkänna de slutliga bygghandlingarna innan utbyggnad påbörjas. Kommunen ska utföra, - eller godkänna utförd besiktning av anläggningarna och har rätt att ålägga exploatören att vidta åtgärder om de inte uppfyller avtalad standard.
- Anläggningar på allmän plats ska efter godkänd besiktning överlåtas till kommunen.
- Exploatör kan ges möjlighet att ansvara för utbyggnad av anläggningar för allmänna vatten- och avloppstjänster inom exploateringsområdet. För att garantera att exploatören bygger ut enligt huvudmannens standard, ska Varberg Vatten AB involveras vid projektering och genomförande. Varberg Vatten AB skall godkänna de slutliga bygghandlingarna innan utbyggnad påbörjas. Varberg Vatten AB ska utföra, - eller godkänna utförd besiktning av anläggningarna och har rätt att ålägga exploatören att vidta åtgärder om de inte uppfyller avtalad standard.

- Avtal om utbyggnad av anläggningar för allmänna vatten- och avloppstjänster tecknas mellan exploatör och Varbergs Vatten AB och tillfogas exploateringsavtalet som bilaga. Varbergs vatten AB debiterar exploatören sina administrativa kostnader.
- Anläggningar för allmänna vatten- och avloppstjänster ska efter godkänd besiktning överlåtas till Varbergs Vatten AB.
- Om exploatör ansvarar för iordningställande av anläggningar inom planområdet kommer säkerhet tas ut för att hålla kommunen skadeslös om kommunen tvingas anlägga allmän plats i exploatörens ställe. Säkerhet ska ställas i form av bankgaranti eller motsvarande säkerhet som kommunen godkänner.
- Exploateringsavtalet kan innehålla villkor om ekonomiska sanktioner som aktiveras i det fall exploatören underlåter att genomföra vad som avtalats.
- Om kommunen iordningställer allmän plats ska genomförande ske med ambition att leverera enligt den tidsplan som tagits fram och de kostnader som definierats i exploateringsavtalet.
- Om kommunen genomför anläggandet av allmänna platser ska exploatören ges insyn i projekteringen.

3.3 Riktlinjer för genomförande i detaljplaner med enskilt huvudmannaskap

- Exploatör ansvarar för- och finansierar iordningsställande av allmänna platser i enlighet med kommunens krav på standard.
- Exploatör kan ansvara för utbyggnad av anläggningar för allmänna vatten- och avloppstjänster inom exploateringsområdet. För att garantera att exploatören bygger ut enligt huvudmannens standard, ska Varberg Vatten AB involveras vid projektering och genomförande. Varberg Vatten AB skall godkänna de slutliga bygghandlingarna innan utbyggnad påbörjas. Varberg Vatten AB ska utföra, -eller godkänna utförd besiktning av anläggningarna och har rätt att ålägga exploatören att vidta åtgärder om de inte uppfyller avtalad standard.
- Avtal om utbyggnad av anläggningar för allmänna vatten- och avloppstjänster tecknas mellan exploatör och Varbergs vatten AB och tillfogas exploateringsavtalet som bilaga. Varbergs vatten AB debiterar exploatören sina administrativa kostnader.

Kommunstyrelsens förvaltning

- Anläggningar för allmänna vatten- och avloppstjänster ska efter godkänd besiktning överlåtas till Varbergs vatten AB.
- I det fall en befintlig vägförening, eller annan samfällighet, verkar inom exploateringsområdet och den allmänna platsen enligt detaljplanen ska tillföras dennes ansvarsområde ska denne erbjudas vara part i exploateringsavtalet.
- Exploateringsavtalet ska säkerställa exploatörens genomförande av eventuella gemensamhetsanläggningar inom kvartersmark.
- Exploateringsavtalet kan innehålla villkor om ekonomiska sanktioner som aktiveras i det fall exploatören underlåter att genomföra vad som avtalats.

4. Riktlinjer vid försäljning av kommunal mark

- Vid försäljning av mark ska kommunen ta ut marknadsmässiga priser. Med marknadsmässigt pris avses en prisnivå som objektet sannolikt genererat vid en försäljning på den öppna marknaden.
- Att priset är marknadsmässigt kan om nödvändigt säkerställas genom att en oberoende värdering utförs av auktoriserad fastighetsvärderare.
- Försäljning av småhustomter ska ske genom turordningsprincipen vilket säkerställs genom tilldelning via kommunens tomtkö. Tomter som inte blivit sålda vid första tilldelningsomgången kan säljas fritt i tomtkön oberoende av turordning.
- Tilldelning och försäljning av verksamhetstomter ska ske i linje med de principer som återfinns i kommunens styrande dokument för etablering av verksamheter och handel.
- Tomter som funnits till försäljning en längre tid, kan förmedlas via mäklare eller erbjudas till småhusentreprenör.

5. Exploateringsersättning vid etappvis utbyggnad och Medfinansieringsersättning

Kommunen ska finansiera genomförda investeringar och planerade framtida investeringar inom områden som är föremål för etappvis utbyggnad genom uttag av exploateringsersättning från exploatörer. Utbyggnad av allmänna anläggningar, allmän plats och annan infrastruktur inom de fördelningsområden som anges under detta avsnitt utgör steg i en etappvis utbyggnad inom respektive område.

I tillämpliga fall ska exploateringsavtalet även omfatta medfinansieringsersättning avseende del av kommunens kostnad för bidrag till byggande av en viss väg eller järnväg som staten eller en region ansvarar för. Medfinansieringsersättning förutsätter att aktuell infrastrukturåtgärd medför att berörda fastigheter kan antas öka i värde. Medfinansieringsersättning kan komma att avse åtgärder som utförts före det att exploateringsavtal tecknas.

För exploateringsområden som skall finansieras vid etappvis utbyggnad respektive medfinansieringsersättning se ”Bilaga Riktlinjer för exploateringsavtal, markanvisningar och markförsäljning”

Samhällsutvecklingskontoret
Kommunstyrelsens förvaltning

Kristina Hellerström
Exploateringsstrateg, Mark- och exploateringsavdelningen

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning

**Riktlinje
2025-0x-xx**

1 (10)

Dnr: KS 2015/0269

Version. 4.0

Kommunfullmäktige

Bilaga Riktlinjer för exploateringsavtal, markanvisningar och markförsäljning

1. Exploateringsersättning vid etappvis utbyggnad

Inom detaljplaneområden ska utbyggnad av allmän plats med lokal karaktär, där nyttan främst är för aktuell detaljplan (till exempel lokalgata, lekplats, park- och naturområden), finansieras av exploatören genom exploateringsersättning i enlighet med PBL 6:kap 40§.

Kommunen ska finansiera genomförda investeringar och planerade framtida investeringar inom områden som är föremål för etappvis utbyggnad genom uttag av exploateringsersättning från exploatörer. Utbyggnad av allmänna anläggningar, allmän plats och annan infrastruktur inom de fördelningsområden som anges under detta avsnitt utgör steg i en etappvis utbyggnad inom respektive område.

Nedan redogörs för de områden som kommunen i dagsläget har identifierat. Dokumentet uppdateras regelbundet när behov för att lägga till områden uppstår.

1.1 Trönningenäs inre

Utbyggnad av allmän plats, exklusive lokalgator, inom Trönningenäs programområde ska finansieras genom debitering för respektive bostadsenhet som detaljplaner inom programområdet möjliggör. Beloppet sätts till 135 000 kronor, per bostad i form utav friliggande enbostadshus, 100 000 kronor per bostadsenhet som uppförs som par-, kedje- eller radhus eller 700 kronor per kvadratmeter byggrätt i BTA som detaljplanen möjliggör för flerbostadshus.

Samtliga belopp är i 2017 års prisnivå och ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241.

1.2 Bläshammar

Utbyggnad av allmän plats, exklusive lokalgator, inom Bläshammar programområde ska finansieras genom debitering för respektive bostadsenhet som detaljplaner inom programområdet möjliggör. Beloppet sätts till 100 000 kronor, per bostad i form utav friliggande enbostadshus, 67 000 kronor per bostadsenhet som uppförs som par-, kedje- eller radhus

eller 500 kronor per kvadratmeter byggrätt i BTA som detaljplanen möjliggör för flerbostadshus.

Samtliga belopp är i 2017 års prisnivå och ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241.

1.3 Birger Svenssons väg

Utbyggnad av allmän plats inom gestaltningsprogram för södra delen av Birger Svenssons väg ska delfinansieras genom debitering i samband med exploateringsavtal för respektive fastighet inom de kvarter som omfattas av ny detaljplan och som ligger i anslutning till Birger Svenssons väg.

Gestaltningsprogrammet för södra delen av Birger Svenssons väg ska vara vägledande vid omgestaltning av den norra delen av vägen och samma debiteringsprincip gäller för nya detaljplaner i anslutning till norra delen av Birger Svenssons väg.

För tillkommande detaljplaner i anslutning till Birger Svenssons väg tas ett exploateringsbidrag ut om 26 100 kr/m för den sträcka av vägen som ligger inom eller i anslutning till detaljplanen¹.

Samtliga belopp är i 2023 års prisnivå och ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241.

1.4 Trönninge

Inom planprogram för Södra Trönninge ska utbyggnad av allmän plats med övergripande karaktär, där nyttan är för fler än aktuell detaljplan (till exempel Östergatan, stadsdelslekplats och/eller stadsdelspark), delfinansieras genom att exploatören erlägger exploateringsbidrag.

Exploateringsbidraget erläggs tillsammans med medfinansieringsersättning (se punkt 2.1) med en totalsumma om:

---

¹ Sedan tidigare har ersättning erlagts inom detaljplan för Svärdfisken 33, 34 och 35. Den ersättning som erlagts (enligt formulering i tidigare version av riktlinjerna) motsvarar den nivå som anges i uppdaterad formulering.

Hysesrätter: 235 kr/kvm BTA

Åganderätter och bostadsrätter: 835 kr/kvm BTA

I beräkning av bruttoarea (BTA) ska ej carport/garage, miljörum eller externa förråd ingå. Fakturering av exploateringsbidrag och medfinansieringsersättning sker efter det att exploatören erhållit bygglov.

~~Utbyggnad av infrastruktur och allmän plats, exklusive lokalgator, inom programområde för Södra Trönninge ska finansieras genom debitering av kronor per BTA som respektive detaljplan möjliggör inom planprogramområdet. Detta regleras i kommande ramavtal.~~

Även detaljplaner utanför planprogramområdet men inom Trönninge, alternativt i anslutning till Trönninge, som tillkommit efter att planprogrammet godkänts skall erlägga exploateringsbidrag till kommunen för utbyggnad av Östergatan då dessa detaljplaner har nytta av ny infrastruktur inom planprogramsområdet. **Exploateringsbidraget erläggs tillsammans med medfinansieringsersättning (se punkt 2.1) med en totalsumma om 300 kr/BTA.**

Exploateringsbidrag för detaljplaner utanför programområdet förhandlas inom exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som planen möjliggör.

~~Detaljplan för Göingegården 1:13, etapp 3 norr om Pilgatan ska erlägga exploateringsbidrag på 300 kronor per BTA för delfinansiering av allmän plats inom planprogramsområde.~~

~~Detaljplan för Trönninge 11:6 ska erlägga exploateringsbidrag på 300 kronor per BTA för delfinansiering av allmän plats inom planprogramsområde.~~

Samtliga belopp ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241 för de fall där undertecknat exploateringsavtal och erläggning av ersättning inte sker under samma kalenderår.

~~För kommande områden kommer exploateringsbidrag att redovisas löpande efter det att ramavtal samt exploateringsavtal är godkända av kommunstyrelsen.~~

1.5 Östra Träslövsläge och Gamla Köpstad

Utbyggnad av infrastruktur och allmän plats, exklusive lokalgotar, inom planprogramområde för del av Gamla Köpstad och Östra Träslövsläge ska finansieras genom debitering av kronor per BTA som respektive detaljplan möjliggör inom området.

Även detaljplaner utanför planprogramområdet men i anslutning till Gamla Köpstad och Träslövsläge, och som tillkommit efter att planprogrammet godkänts, skall erlagga exploateringsbidrag till kommunen för utbyggnad av allmän plats då dessa detaljplaner har nytta av ny infrastruktur inom planprogramsområdet. Exploateringsbidrag för detaljplaner utanför programområdet förhandlas inom exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som planen möjliggör.

Samtliga belopp ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241 för de fall där undertecknat exploateringsavtal och erläggning av ersättning inte sker under samma kalenderår.

1.6 Varberg centrum

Omgestaltung av Östra Hamnvägen medfinansieras av kommande angränsande exploateringar inom bland annat Västerport och stationsområdet.

Exploateringsbidraget tas ut genom debitering av kronor per BTA som respektive detaljplan möjliggör.

Samtliga belopp ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241 för de fall där undertecknat exploateringsavtal och erläggning av ersättning inte sker under samma kalenderår.

1.7 Bua

Inom planprogram för Bua ska utbyggnad av allmän plats med övergripande karaktär, där nyttan är för fler än aktuell detaljplan (till exempel genomfartsgata, stadsdelslekplats och/eller stadsdelspark), delfinansieras genom att exploatören erlägger exploateringsbidrag.

Även detaljplaner i anslutning till planprogramområdet och som tillkommer efter att planprogrammet godkänts, skall erlägga exploateringsbidrag till kommunen för utbyggnad av allmän plats då dessa detaljplaner har nytta av ny infrastruktur inom planprogramsområdet. Exploateringsbidrag för detaljplaner utanför programområdet förhandlas inom exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som planen möjliggör.

Samtliga belopp ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241 för de fall där undertecknat exploateringsavtal och erläggnings av ersättning inte sker under samma kalenderår.

1.8 Himle

Inom planprogram för Himle ska utbyggnad av allmän plats med övergripande karaktär, där nyttan är för fler än aktuell detaljplan, delfinansieras genom att exploatören erlägger exploateringsbidrag. Exploateringsbidrag förhandlas inom ramen för exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som planen möjliggör.

Även detaljplaner i anslutning till planprogramområdet och som tillkommer efter att planprogrammet godkänts, skall erlägga exploateringsbidrag till kommunen för utbyggnad av allmän plats då dessa detaljplaner har nytta av ny infrastruktur inom planprogramsområdet. Exploateringsbidrag för detaljplaner utanför programområdet förhandlas inom exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som planen möjliggör.

Samtliga belopp ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241 för de fall där undertecknat

exploateringsavtal och erläggning av ersättning inte sker under samma kalenderår.

2. Medfinansiering för regional alternativt statlig infrastrukturåtgärd

I tillämpliga fall ska exploateringsavtalet även omfatta medfinansieringsersättning avseende del av kommunens kostnad för bidrag till byggande av en viss väg eller järnväg som staten eller en region ansvarar för. Medfinansieringsersättning förutsätter att aktuell infrastrukturåtgärd medför att berörda fastigheter kan antas öka i värde. Medfinansieringsersättning kan komma att avse åtgärder som utförts före det att exploateringsavtal tecknas.

Nedan redogörs för de områden som kommunen i dagsläget har identifierat. Dokumentet uppdateras regelbundet när behov för att lägga till områden uppstår.

2.1 Trönninge

Utbyggnad av planskild korsning med Viskadalsbanan inom planprogramområde för södra Trönninge ska **delfinansieras** genom medfinansieringsersättning och debiteras i kronor per BTA som respektive detaljplan möjliggör inom området.

Även detaljplaner utanför planprogramområdet men i anslutning till Södra Trönninge, och som tillkommit efter att planprogrammet godkänts, skall erlagga medfinansieringsersättning till kommunen för utbyggnad av planskild korsning med Viskadalsbanan då dessa detaljplaner har nytta av ny infrastruktur inom planprogramområdet.

Medfinansieringsersättning erläggs tillsammans med exploateringsbidrag, se punkt 1.4

Kommunstyrelsens förvaltning

Medfinansieringsersättning för detaljplaner utanför programområdet förhandlas inom exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som planen möjliggör.

2.2 Väröbacka

Den tillkommande stationen i Väröbacka ska delfinansieras genom medfinansieringsersättning.

Medfinansieringsersättning ska utgå för detaljplaner inom område för den fördjupade översiktsplanen för Väröbacka och förhandlas inom exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som detaljplanen möjliggör.

2.3 Östra Träslövsläge och Gamla Köpstad

Utbyggnad av ny anslutning till kustvägen inom planprogramområde för del av Gamla Köpstad och östra Träslövsläge ska delfinansieras genom medfinansieringsersättning och debiteras i kronor per BTA som respektive detaljplan möjliggör inom området.

Även detaljplaner utanför planprogramområdet men i anslutning till Gamla Köpstad och Träslövsläge, och som tillkommer efter att planprogrammet godkänts, skall erlagga medfinansieringsersättning till kommunen för utbyggnad av ny anslutning till Kustvägen då dessa detaljplaner har nytta av ny infrastruktur inom planprogramsområdet.

Medfinansieringsersättning för detaljplaner utanför programområdet förhandlas inom exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som planen möjliggör.

Det kommer råda olika nivåer av medfinansieringsersättning (kr/BTA) inom område för planprogram för del av Gamla Köpstad och Östra Träslövsläge, respektive utom område för planprogram för del av Gamla Köpstad och Östra Träslövsläge.

Vid kommunalt huvudmannaskap på Kustvägen så utgår medfinansiering för åtgärden och ersätts av exploateringsbidrag.

2.4 Ny tågstation, Varbergs centrum

Medfinansiering av den nya tågstationen i Varbergs centrum ska ske utav kommande angränsande exploateringar inom bland annat stationsområdet, Kvarteret Tattarkullen, Kvarteret Renen, Kvarteret Pipebruket och Kvarteret Inspektören.

Medfinansieringsersättning för detaljplaner tas antingen ut genom debitering av kronor per BTA som respektive detaljplan möjliggör, eller genom en fast summa med indexuppräknning.

Samtliga belopp ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241 för de fall där undertecknat exploateringsavtal och erläggning av ersättning inte sker under samma kalenderår.

2.5 Bua

Inom planprogramområde för Bua ska utbyggnad av allmän plats med övergripande karaktär, där nyttan är för fler än aktuell detaljplan, medfinansieras genom debitering av kronor per BTA som respektive detaljplan möjliggör inom området.

Även detaljplaner i anslutning till planprogramområdet och som tillkommit efter att planprogrammet godkänts, skall erlagga medfinansieringsersättning till kommunen för utbyggnad av allmän plats då dessa detaljplaner har nytta av ny infrastruktur inom planprogramsområdet. Medfinansieringsersättning för detaljplaner utanför programområdet förhandlas inom exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som planen möjliggör.

Samtliga belopp ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241 för de fall där undertecknat exploateringsavtal och erläggning av ersättning inte sker under samma kalenderår.

Om den aktuella sträckan av Buavägen skulle övergå i kommunalt huvudmannaskap så utgår medfinansiering för åtgärden och ersätts av exploateringsbidrag.

2.6 Himle

Inom planprogramområde för Himle ska utbyggnad av allmän plats med övergripande karaktär, där nyttan är för fler än aktuell detaljplan, medfinansieras genom debitering av kronor per BTA som respektive detaljplan möjliggör inom området.

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning

**Riktlinje
2025-0x-xx**

10 (10)

Dnr: KS 2015/0269

Version. 4.0

Kommunfullmäktige

Även detaljplaner i anslutning till planprogramområdet och som tillkommit efter att planprogrammet godkänts, skall erlägga medfinansieringsersättning till kommunen för utbyggnad av allmän plats då dessa detaljplaner har nytta av ny infrastruktur inom planprogramområdet. Medfinansieringsersättning för detaljplaner utanför programområdet förhandlas inom exploateringsavtalet för respektive detaljplan och tas ut i kronor per BTA som planen möjliggör.

Samtliga belopp ska uppräknas enligt gällande entreprenadindex genom lika viktning mellan 114, 211, 231 och 241 för de fall där undertecknat exploateringsavtal och erläggning av ersättning inte sker under samma kalenderår.

Om Lantmannavägen, väg Spannarp eller andra idag statliga vägar övergår i kommunalt huvudmannaskap utgår medfinansiering för åtgärden och ersätts av exploateringsbidrag.

Samhällsutvecklingskontoret
Kommunstyrelsens förvaltning

Kristina Hellerström
Exploateringsstrateg

§ 63

Dnr KS 2021/0505

Riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. anta *Riktlinje för beredning av motioner*, daterad 31 januari 2025.
2. *Riktlinjer för beredning av motioner*, beslutad av kommunfullmäktige 17 november 2015, § 182, upphör därmed att gälla.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 17 november 2015, § 182, att anta *Riktlinjer för beredning av motioner*. Med anledning av ändringar i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning har ett nytt förslag på riktlinje tagits fram.

Riktlinjen är ett stöd i beredningen av motioner och beskriver beredningens olika steg från det att en motion anmäls till kommunfullmäktige tills dess att den besvaras. Det betyder att riktlinjen enbart rör beredningen av motioner, det vill säga de moment som påbörjas när kommunfullmäktige beslutat att remittera motionen till kommunstyrelsen för vidare behandling. I nu gällande riktlinje finns inte denna distinktion vilket skapar otydlighet, främst beroende på att riktlinjen inte harmoniserar med gällande lagstiftning samt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning. Utöver kommunstyrelsens och nämndernas beredning av motioner görs också förtydliganden kring remittering, tidsfrist för remissvar och svar på motioner, redovisning av motioner som inte beretts färdigt inom ett år samt återkallande av en motion.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 18 juni 2024, § 278, att skicka förslag på riktlinje till kommunens nämnder och bolag för yttrande. Samtliga nämnder och alla bolag förutom Arena Varberg AB och Varberg Energi AB har svarat på remissen. Nämndernas och bolagens svar framgår av framtagna remissammanställning. I remissammanställningen framgår även kommunstyrelsens förvaltnings ställningstagande till de inkomna synpunkterna.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 14 januari 2025, § 11, återremittera ärendet med hänvisning till att en motion ska kunna anses besvarad tas bort i riktlinjen.

Kommunstyrelsens förvaltning har reviderat riktlinjen i enlighet med återremissens innehåll.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet 4 mars 2025, § 76.

Beslutsförslag 18 februari 2025.

Arbetsutskottet 14 januari 2025, § 11.

Förslag på *Riktlinje för beredning av motioner* daterad 31 januari 2025.

Riktlinjer för beredning av motioner, kommunfullmäktige 17 november 2015, § 182.

Remissammanställning.

Remissvar från nämnder och bolag.

Övervägande

Genom att hålla isär beredningen av motioner och lagstiftning i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning blir processen för motioner tydligare och enklare att följa. Fördelen är också att riktlinjen för beredning av motioner inte behöver revideras vid ändring av lagstiftning i kommunallagen och i kommunfullmäktiges arbetsordning, vilket sker kontinuerligt.

Förslaget är att nämnderna och bolagen föreslår bifall eller avslag på motioner till kommunfullmäktige. I nuvarande riktlinje tillstyrker eller avstyrker nämnderna och bolagen motioner. Bedömningen är att denna åtskillnad inte är nödvändig, och förslaget är därför att den kan tas bort.

Remissvar från nämnder och bolag

Samtliga nämnder och bolag som svarat på remissen tillstyrker förslaget. Hamn- och gatunämnden påpekar att tidsfristen för att lämna remissvar bör vara sex månader och inte tre. Då en motion enligt kommunallagen bör besvaras inom ett år är det svårt att förlänga tidsfristen för att inkomma med remissvar. Att remissen som standard skickas ut med en tidsfrist på tre månader, förhindrar inte att nämnderna kan begära anstånd eller att det vid enstaka tillfällen skickas ut med längre tidsfrist till exempel vid semestermånader. Den ursprungliga skrivningen om tre månader kvarstår.

Kultur- och fritidsnämnden påpekar att saklighet och opartiskhet i enlighet med regeringsformen (1974:152), samt objektivitetsprincipen ska ligga som grund vid framtagande av de faktorer som förklarar eventuella konsekvenser för nämnd och/eller bolag utifrån motionens förslag. Genom detta tillägg förtydligas vilka förväntningar som ska finnas på beredningsprocessen, oavsett nämnd eller bolag som hanterar svar på motion. Bedömningen är att inget förtydligande behöver göras kring detta. Den ursprungliga skrivningen i riktlinjen kvarstår.

Socialnämnden anser att det saknas vägledning gällande hur nämnder ska svara vid motioner som innehåller fler att-satser och ser att det finns ett

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

behov att lägga till ett förtydligande kring detta samt att det ska vara möjligt för nämnderna och bolag att avslå en att-sats och bifalla en annan. Förvaltningen håller med socialnämnden om att ett förtydligande kring att olika förslag i en motion kan bifallas eller avslås kan göras. Detta förtydligas genom ett tillägg under rubriken *Nämndernas och bolagens remissvar* enligt följande *Nämnden eller bolaget kan bifalla eller avslå ett förslag i en motion när motionen innehåller flera förslag. Varje förslag behandlas då i separata beslutsatser. Det innebär att en nämnd kan föreslå bifall till ett förslag och avslag till ett annat i samma motion.*

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden framhåller bland annat att förslaget om att nämnderna ska utforma sina remissvar så att det framgår om nämnden föreslår att kommunfullmäktige ska bifalla, avslå eller anse att motionen är besvarad i vissa fall, framför allt om motionen berör flera nämnder eller bolag är svår att förhålla sig till. Nämnden bör därför i huvudsak yttra sig över motionens förslag och inte nödvändigtvis ta ställning. Förvaltningens bedömning är att nämnden ska ta ställning till motionen utifrån nämndens ansvarsområde, varför skrivningen i riktlinjen om att en nämnd ska föreslå bifall eller avslag kvarstår.

Protokollsutdrag: Samtliga nämnder och bolag
Styrdokument

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 76

Dnr KS 2021/0505

Riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. anta *Riktlinje för beredning av motioner*, daterad 31 januari 2025.
  2. *Riktlinjer för beredning av motioner*, beslutad av kommunfullmäktige 17 november 2015, § 182, upphör därmed att gälla.
-

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 17 november 2015, § 182, att anta *Riktlinjer för beredning av motioner*. Med anledning av ändringar i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning har ett nytt förslag på riktlinje tagits fram.

Riktlinjen är ett stöd i beredningen av motioner och beskriver beredningens olika steg från det att en motion anmäls till kommunfullmäktige tills dess att den besvaras. Det betyder att riktlinjen enbart rör beredningen av motioner, det vill säga de moment som påbörjas när kommunfullmäktige beslutat att remittera motionen till kommunstyrelsen för vidare behandling. I nu gällande riktlinje finns inte denna distinktion vilket skapar otydlighet, främst beroende på att riktlinjen inte harmoniserar med gällande lagstiftning samt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning. Utöver kommunstyrelsens och nämndernas beredning av motioner görs också förtydliganden kring remittering, tidsfrist för remissvar och svar på motioner, redovisning av motioner som inte beretts färdigt inom ett år samt återkallande av en motion.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 18 juni 2024, § 278, att skicka förslag på riktlinje till kommunens nämnder och bolag för yttrande. Samtliga nämnder och alla bolag förutom Arena Varberg AB och Varberg Energi AB har svarat på remissen. Nämndernas och bolagens svar framgår av framtagna remissammanställning. I remissammanställningen framgår även kommunstyrelsens förvaltnings ställningstagande till de inkomna synpunkterna.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 14 januari 2025, § 11, återremittera ärendet med hänvisning till att en motion ska kunna anses besvarad tas bort i riktlinjen.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Kommunstyrelsens förvaltning har reviderat riktlinjen i enlighet med återremissens innehåll.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 18 februari 2025.

Arbetsutskottet 14 januari 2025, § 11.

Förslag på *Riktlinje för beredning av motioner* daterad 31 januari 2025.

Riktlinjer för beredning av motioner, kommunfullmäktige 17 november 2015, § 182.

Remissammanställning.

Remissvar från nämnder och bolag.

Övervägande

Genom att hålla isär beredningen av motioner och lagstiftning i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning blir processen för motioner tydligare och enklare att följa. Fördelen är också att riktlinjen för beredning av motioner inte behöver revideras vid ändring av lagstiftning i kommunallagen och i kommunfullmäktiges arbetsordning, vilket sker kontinuerligt.

Förslaget är att nämnderna och bolagen föreslår bifall eller avslag på motioner till kommunfullmäktige. I nuvarande riktlinje tillstyrker eller avstyrker nämnderna och bolagen motioner. Bedömningen är att denna åtskillnad inte är nödvändig, och förslaget är därför att den kan tas bort.

Remissvar från nämnder och bolag

Samtliga nämnder och bolag som svarat på remissen tillstyrker förslaget. Hamn- och gatunämnden påpekar att tidsfristen för att lämna remissvar bör vara 6 månader och inte 3. Då en motion enligt kommunallagen bör besvaras inom ett år är det svårt att förlänga tidsfristen för att inkomma med remissvar. Att remissen som standard skickas ut med en tidsfrist på 3 månader, förhindrar inte att nämnderna kan begära anstånd eller att det vid enstaka tillfällen skickas ut med längre tidsfrist till exempel vid semestermånader. Den ursprungliga skrivningen om 3 månader kvarstår.

Kultur- och fritidsnämnden påpekar att saklighet och opartiskhet i enlighet med regeringsformen (1974:152), samt objektivitetsprincipen ska ligga som grund vid framtagande av de faktorer som förklarar eventuella konsekvenser för nämnd och/eller bolag utifrån motionens förslag. Genom detta tillägg förtydligas vilka förväntningar som ska finnas på beredningsprocessen, oavsett nämnd eller bolag som hanterar svar på motion. Bedömningen är att inget förtydligande behöver göras kring detta. Den ursprungliga skrivningen i riktlinjen kvarstår.

Socialnämnden anser att det saknas vägledning gällande hur nämnder ska

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

svara vid motioner som innehåller fler att-satser och ser att det finns ett behov att lägga till ett förtydligande kring detta samt att det ska vara möjligt för nämnderna och bolag att avslå en att-sats och bifalla en annan. Förvaltningen håller med socialnämnden om att ett förtydligande kring att olika förslag i en motion kan bifallas eller avslås kan göras. Detta förtydligas genom ett tillägg under rubriken *Nämndernas och bolagens remissvar* enligt följande *Nämnden eller bolaget kan bifalla eller avslå ett förslag i en motion när motionen innehåller flera förslag. Varje förslag behandlas då i separata beslutsatser. Det innebär att en nämnd kan föreslå bifall till ett förslag och avslag till ett annat i samma motion.*

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden framhåller bland annat att förslaget om att nämnderna ska utforma sina remissvar så att det framgår om nämnden föreslår att kommunfullmäktige ska bifalla, avslå eller anse att motionen är besvarad i vissa fall, framför allt om motionen berör flera nämnder eller bolag är svår att förhålla sig till. Nämnden bör därför i huvudsak yttra sig över motionens förslag och inte nödvändigtvis ta ställning. Förvaltningens bedömning är att nämnden ska ta ställning till motionen utifrån nämndens ansvarsområde, varför skrivningen i riktlinjen om att en nämnd ska föreslå bifall eller avslag kvarstår.

Protokollsutdrag: Samtliga nämnder och bolag
Styrdokument

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-02-18

1 (4)
Dnr: KS 2021/0505-
28

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förvaltning
Sofie Verdin, 0340-699423

Riktlinje för beredning av motioner

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. anta *Riktlinje för beredning av motioner*, daterad 31 januari 2025.
2. *Riktlinjer för beredning av motioner*, beslutad av kommunfullmäktige 17 november 2015, § 182, upphör därmed att gälla.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 17 november 2015, § 182, att anta *Riktlinjer för beredning av motioner*. Med anledning av ändringar i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning har ett nytt förslag på riktlinje tagits fram.

Riktlinjen är ett stöd i beredningen av motioner och beskriver beredningens olika steg från det att en motion anmäls till kommunfullmäktige tills dess att den besvaras. Det betyder att riktlinjen enbart rör beredningen av motioner, det vill säga de moment som påbörjas när kommunfullmäktige beslutat att remittera motionen till kommunstyrelsen för vidare behandling. I nu gällande riktlinje finns inte denna distinktion vilket skapar otydlighet, främst beroende på att riktlinjen inte harmoniserar med gällande lagstiftning samt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning. Utöver kommunstyrelsens och nämndernas beredning av motioner görs också förtydliganden kring remittering, tidsfrist för remissvar och svar på motioner, redovisning av motioner som inte beretts färdigt inom ett år samt återkallande av en motion.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 18 juni 2024, § 278, att skicka förslag på riktlinje till kommunens nämnder och bolag för yttrande. Samtliga nämnder och alla bolag förutom Arena Varberg AB och Varberg Energi AB har svarat på remissen. Nämndernas och bolagens svar framgår av framtagna remissammanställning. I remissammanställningen framgår även kommunstyrelsens förvaltnings ställningstagande till de inkomna synpunkterna.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun	Engelbrektsgatan 15, Östra Vallgatan 12 (hiss)	0340-880 00	212000-1249	ks@varberg.se
432 80 Varberg		TELEFAX		WEBBPLATS www.varberg.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 14 januari 2025, § 11, återremittera ärendet med hänvisning till att en motion ska kunna anses besvarad tas bort i riktlinjen.

Kommunstyrelsens förvaltning har reviderat riktlinjen i enlighet med återremissens innehåll.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 18 februari 2025.

Arbetsutskottet 14 januari 2025, § 11.

Förslag på *Riktlinje för beredning av motioner* daterad 31 januari 2025.

Riktlinjer för beredning av motioner, kommunfullmäktige 17 november 2015, § 182.

Remissammanställning.

Remissvar från nämnder och bolag.

Övervägande

Genom att hålla isär beredningen av motioner och lagstiftning i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning blir processen för motioner tydligare och enklare att följa. Fördelen är också att riktlinjen för beredning av motioner inte behöver revideras vid ändring av lagstiftning i kommunallagen och i kommunfullmäktiges arbetsordning, vilket sker kontinuerligt.

Förslaget är att nämnderna och bolagen föreslår bifall eller avslag på motioner till kommunfullmäktige. I nuvarande riktlinje tillstyrker eller avstyrker nämnderna och bolagen motioner. Bedömningen är att denna åtskillnad inte är nödvändig, och förslaget är därför att den kan tas bort.

Remissvar från nämnder och bolag

Samtliga nämnder och bolag som svarat på remissen tillstyrker förslaget. Hamn- och gatunämnden påpekar att tidsfristen för att lämna remissvar bör vara 6 månader och inte 3. Då en motion enligt kommunallagen bör besvaras inom ett år är det svårt att förlänga tidsfristen för att inkomma med remissvar. Att remissen som standard skickas ut med en tidsfrist på 3 månader, förhindrar inte att nämnderna kan begära anstånd eller att det vid enstaka tillfällen skickas ut med längre tidsfrist till exempel vid semestermånader. Den ursprungliga skrivningen om 3 månader kvarstår.

Kultur- och fritidsnämnden påpekar att saklighet och opartiskhet i enlighet

med regeringsformen (1974:152), samt objektivitetsprincipen ska ligga som grund vid framtagande av de faktorer som förklarar eventuella konsekvenser för nämnd och/eller bolag utifrån motionens förslag. Genom detta tillägg förtydligas vilka förväntningar som ska finnas på beredningsprocessen, oavsett nämnd eller bolag som hanterar svar på motion. Bedömningen är att inget förtydligande behöver göras kring detta. Den ursprungliga skrivningen i riktlinjen kvarstår.

Socialnämnden anser att det saknas vägledning gällande hur nämnder ska svara vid motioner som innehåller fler att-satser och ser att det finns ett behov att lägga till ett förtydligande kring detta samt att det ska vara möjligt för nämnderna och bolag att avslå en att-sats och bifalla en annan. Förvaltningen håller med socialnämnden om att ett förtydligande kring att olika förslag i en motion kan bifallas eller avslås kan göras. Detta förtydligas genom ett tillägg under rubriken *Nämndernas och bolagens remissvar* enligt följande *Nämnden eller bolaget kan bifalla eller avslå ett förslag i en motion när motionen innehåller flera förslag. Varje förslag behandlas då i separata beslutsatser. Det innebär att en nämnd kan föreslå bifall till ett förslag och avslag till ett annat i samma motion.*

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden framhåller bland annat att förslaget om att nämnderna ska utforma sina remissvar så att det framgår om nämnden föreslår att kommunfullmäktige ska bifalla, avslå eller anse att motionen är besvarad i vissa fall, framför allt om motionen berör flera nämnder eller bolag är svår att förhålla sig till. Nämnden bör därför i huvudsak yttra sig över motionens förslag och inte nödvändigtvis ta ställning. Förvaltningens bedömning är att nämnden ska ta ställning till motionen utifrån nämndens ansvarsområde, varför skrivningen i riktlinjen om att en nämnd ska föreslå bifall eller avslag kvarstår.

Ekonomi och verksamhet

Ärendet påverkar inte kommunens ekonomi eller verksamhet.

Samråd

Samråd har skett inom kommunstyrelsens förvaltning.

Kommunstyrelsens förvaltning

2025-02-18

4 (4)
Dnr: KS 2021/0505-
28

Marcus Vahlström
Kanslichef

Sofie Verdin
Utvecklingsstrateg

Protokollsutdrag

Samtliga nämnder och bolag
Styrdokument

§ 11

Dnr KS 2021/0505

Riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Arbetsutskottet beslutar

1. återremittera ärendet med hänvisning till att en motion ska kunna anses besvarad tas bort i riktlinjen. Det innebär att rubriken Nämnden eller bolaget föreslår att motionen anses besvarad tas bort och vid behov av förtydligande ska innehållet under rubriken införlivas i rubrikerna Nämnden eller bolaget föreslår bifall till motionen och Nämnden eller bolaget föreslår avslag till motionen. Revidering ska även ske i de övriga avsnitt där en motion anses besvarad finns omnämnt.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ann-Charlotte Stenkil (M) och Jeanette Qvist (S) föreslår återremiss med hänvisning till att en motion ska kunna anses besvarad tas bort i riktlinjen. Det innebär att rubriken Nämnden eller bolaget föreslår att motionen anses besvarad tas bort och vid behov av förtydligande ska innehållet under rubriken införlivas i rubrikerna Nämnden eller bolaget föreslår bifall till motionen och Nämnden eller bolaget föreslår avslag till motionen. Revidering ska även ske i de övriga avsnitt där en motion anses besvarad finns omnämnt.

Beslutsordning

Ordförande ställer fråga om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och konstaterar att arbetsutskottet beslutar återremittera ärendet.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 17 november 2015, § 182, att anta *Riktlinjer för beredning av motioner*. Med anledning av ändringar i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning har ett nytt förslag på riktlinje tagits fram.

Riktlinjen är ett stöd i beredningen av motioner och beskriver beredningens olika steg från det att en motion anmäls till kommunfullmäktige tills dess att den besvaras. Det betyder att riktlinjen enbart rör beredningen av motioner, det vill säga de moment som påbörjas när kommunfullmäktige beslutat att remittera motionen till kommunstyrelsen för vidare behandling. I nu gällande riktlinje finns inte denna distinktion vilket skapar otydlighet, främst beroende på att riktlinjen inte harmoniserar med gällande lagstiftning samt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning. Utöver kommunstyrelsens och nämndernas beredning av

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

motioner görs också förtydliganden kring remittering, tidsfrist för remissvar och svar på motioner, redovisning av motioner som inte beretts färdigt inom ett år samt återkallande av en motion.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 18 juni 2024, § 278, att skicka förslag på riktlinje till kommunens nämnder och bolag för yttrande. Samtliga nämnder och alla bolag förutom Arena Varberg AB och Varberg Energi AB har svarat på remissen. Nämndernas och bolagens svar framgår av framtagna remissammanställning. I remissammanställningen framgår även kommunstyrelsens förvaltnings ställningstagande till de inkomna synpunkterna.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 26 november 2024.

Förslag på riktlinje för beredning av motioner, daterad 26 november 2024.

Riktlinjer för beredning av motioner, kommunfullmäktige 17 november 2015, § 182.

Remissammanställning.

Remissvar från nämnder och bolag.

Övervägande

Genom att hålla isär beredningen av motioner och lagstiftning i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning blir processen för motioner tydligare och enklare att följa. Fördelen är också att riktlinjen för beredning av motioner inte behöver revideras vid ändring av lagstiftning i kommunallagen och i kommunfullmäktiges arbetsordning, vilket sker kontinuerligt.

Förslaget är även att lägga till att en motion kan anses besvarad i tillägg till bifall och avslå. I de fall besvarad används är förutsättningen att motionens förslag antingen är genomfört, att arbete pågår eller är på väg att genomföras.

Förslaget är också att nämnderna och bolagen föreslår bifall, avslag eller att motion anses besvarad till kommunfullmäktige. I nuvarande riktlinje tillstyrker eller avstyrker nämnderna och bolagen motioner. Bedömningen är att denna åtskillnad inte är nödvändig, och förslaget är därför att den kan tas bort.

Remissvar från nämnder och bolag

Samtliga nämnder och bolag som svarat på remissen tillstyrker förslaget.

Hamn- och gatunämnden påpekar att tidsfristen för att lämna remissvar bör vara 6 månader och inte 3. Då en motion enligt kommunallagen bör besvaras inom ett år är det svårt att förlänga tidsfristen för att inkomma

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

med remissvar. Att remissen som standard skickas ut med en tidsfrist på 3 månader, förhindrar inte att nämnderna kan begära anstånd eller att det vid enstaka tillfällen skickas ut med längre tidsfrist till exempel vid semestermånader. Den ursprungliga skrivningen om 3 månader kvarstår.

Kultur- och fritidsnämnden påpekar att saklighet och opartiskhet i enlighet med regeringsformen (1974:152), samt objektivitetsprincipen ska ligga som grund vid framtagande av de faktorer som förklarar eventuella konsekvenser för nämnd och/eller bolag utifrån motionens förslag. Genom detta tillägg förtydligas vilka förväntningar som ska finnas på beredningsprocessen, oavsett nämnd eller bolag som hanterar svar på motion. Bedömningen är att inget förtydligande behöver göras kring detta. Den ursprungliga skrivningen i riktlinjen kvarstår.

Socialnämnden anser att det saknas vägledning gällande hur nämnder ska svara vid motioner som innehåller fler att-satser och ser att det finns ett behov att lägga till ett förtydligande kring detta samt att det ska vara möjligt för nämnderna och bolag att avslå en att-sats och bifalla en annan. Förvaltningen håller med socialnämnden om att ett förtydligande kring att olika förslag i en motion kan bifallas, avslås eller anses besvarat kan göras. Detta förtydligas genom ett tillägg under rubriken *Nämndernas och bolagens remissvar* enligt följande *Nämnden eller bolaget kan bifalla, avslå eller anse ett förslag i en motion besvarat när motionen innehåller flera förslag. Varje förslag ska då behandlas i separata beslutsatser. Det innebär att en nämnd kan föreslå bifall till ett förslag och avslå ett annat i samma motion.*

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden framhåller bland annat att förslaget om att nämnderna ska utforma sina remissvar så att det framgår om nämnden föreslår att kommunfullmäktige ska bifalla, avslå eller anse att motionen är besvarad i vissa fall, framför allt om motionen berör flera nämnder eller bolag är svår att förhålla sig till. Nämnden bör därför i huvudsak yttra sig över motionens förslag och inte nödvändigtvis ta ställning. Förvaltningens bedömning är att nämnden ska ta ställning till motionen utifrån nämndens ansvarsområde, varför skrivningen i riktlinjen om att en nämnd ska föreslå bifall, avslag eller anse motionen besvarad kvarstår.

Protokollsutdrag: Återremiss

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Riktlinje för beredning av motioner

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Beslutsdatum och paragrafnummer:

Diarienummer: KS 2021/0505

Dokumentansvarig avdelning: Kommunstyrelsens förvaltning

Innehållsförteckning

Riktlinje för beredning av motioner	1
Inledning	3
Kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning	3
Kommunstyrelsens beredning och remittering av motioner	3
Nämndernas och bolagens beredning av motioner	3
Nämndernas och bolagens remissvar	4
Nämnden eller bolaget föreslår bifall till motionen	4
Nämnden eller bolaget föreslår avslag på motionen	4
Tidsfrist för remissvar från nämnder och bolag	4
Tidsfrist för svar på motioner	4
Redovisning av motioner som inte beretts färdigt	4
Återkallande av en motion	5

Inledning

Genom riktlinjen skapas ett gemensamt förhållningssätt för beredning av motioner vilket ger förutsättningar för en effektiv och rättssäker hantering med utgångspunkt från kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning.

Riktlinjen är ett stöd i beredningen av motioner och beskriver beredningens olika steg från det att en motion anmäls till kommunfullmäktige tills dess att den besvaras.

Riktlinjen gäller för kommunstyrelsen, nämnder och bolag.

Kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning

I kommunallagen framgår rätten för kommunfullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare vid ett sammanträde i kommunfullmäktige att väcka motioner.

Utöver kommunallagen finns närmare reglering av motioner i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Kommunstyrelsens beredning och remittering av motioner

Kommunfullmäktige beslutar om en motion ska tas upp till behandling och överlämnar motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsen ansvarar för beredning av motioner och lämnar förslag till beslut till kommunfullmäktige.

Berör motionen frågor som rör kommunstyrelsens ansvar och uppgift bereder enbart kommunstyrelsen motionen till kommunfullmäktige. Om en motion rör flera nämnder och bolag i kommunkoncernen bereder kommunstyrelsen motionen övergripande och utifrån inkomna remissvar.

Kommunstyrelsen, genom kommunstyrelsens arbetsutskott, avgör om motionen ska lämnas på remiss till nämnder och bolag. Kommunstyrelsens förvaltning kan, vid bedömning av motionens innehåll, lägga till remissinstanser.

Nämndernas och bolagens beredning av motioner

En motion rör ett specifikt område och innehåller ett eller flera förslag. En nämnd eller ett bolag som svarar på en motion ska ta ställning till och yttra sig över motionens förslag, inte genomföra förslag. Vid flera förslag i en motion ska varje förslag beredas var för sig.

Om motionens förslag innebär konsekvenser för nämnden eller bolaget ska det redovisas. Faktorer som bör belysas är:

- ekonomiska konsekvenser
- verksamhetsmässiga konsekvenser
- juridiska konsekvenser
- konsekvenser utifrån mål, verksamhetsplan med mera

- andra konsekvenser som bedöms relevanta i beredningen

Nämndernas och bolagens remissvar

Nämnden eller bolagets remissvar ska utformas så att det framgår om nämnden föreslår att kommunfullmäktige ska bifalla eller avslå en motion.

Nämnden eller bolaget kan bifalla eller avslå ett förslag i en motion när motionen innehåller flera förslag. Varje förslag behandlas då i separata beslutsatser. Det innebär att en nämnd kan föreslå bifall till ett förslag och avslag till ett annat i samma motion.

Nämnden eller bolaget föreslår bifall till motionen

Nämnden eller bolaget föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen, det vill säga att genomföra förslaget i motionen.

Förslag på bifall ska motiveras.

Vid förslag om bifall till en motion ska det framgå om det ryms inom nämndens eller bolagets budget. Om medel måste tillföras i budget ska förslaget inordnas i kommunens kommande budgetprocess. Detta ska framgå i beslutet.

Nämnden eller bolaget föreslår avslag på motionen

Nämnden eller bolaget föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen, det vill säga att inte genomföra förslaget i motionen.

Förslag på avslag ska motiveras.

En motion ska avslås om det som motionen föreslår

- är genomfört, genomförs eller är på väg att genomföras.

Utgångspunkten är att om förslaget är genomfört, genomförs eller är på väg att genomföras ska arbetet ha påbörjats innan motionen lämnades till kommunfullmäktige.

Tidsfrist för remissvar från nämnder och bolag

Nämnder och bolag bör lämna remissvar till kommunstyrelsen inom tre månader från det att begäran om remiss kommit nämnden eller bolaget tillhanda.

Tidsfrist för svar på motioner

En motion ska om möjligt beredas så att kommunfullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen lämnades in.

Redovisning av motioner som inte beretts färdigt

Motioner som är under beredning redovisas till kommunfullmäktige två gånger om året.

Av redovisningen ska beredningsläget framgå och när kommunfullmäktige förväntas kunna avge ett svar på motionen. Kommunfullmäktige kan genom redovisningen besluta att avskriva en motion som är äldre än ett år.

Återkallande av en motion

En motion kan återkallas av den som lämnat in den. Kommunfullmäktige ska då avskriva motionen vid ett sammanträde.

**VARBERGS
KOMMUN**

Telefon: Varberg direkt: 0340-880 00. E-post: varbergdirekt@varberg.se. Webbplats: varberg.se
Postadress: Varbergs kommun, 432 80 Varberg. Besöksadress: Varberg direkt, Norra Vallgatan 14

**Varbergs
kommun**

Riktlinjer för beredning av motioner

Dokumenttyp: Riktlinje	Dokumentnamn: Riktlinjer för beredning av motioner	Diarienummer: KS 2015/0425
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Beslutsdatum: 2015-11-17, § 182	Giltig till och med: Tills vidare
Gäller för: Varbergs kommun	Dokumentansvarig avdelning: Kommunkansliet	Senast reviderad:

Innehåll

Inledning	2
Arbetsordning för kommunfullmäktige	2
Beredning av motioner	2
Nämndernas och bolagens beredning av motioner	3
Bedömningsgrunder för nämnder och bolag	3
Svar på motioner från nämnder och bolag	3
Exempel på svar från nämnder och bolag	3
Svar på motioner från kommunfullmäktige	4
Exempel på svar från kommunfullmäktige	4
Vad tar kommunfullmäktige ställning till?	4

Inledning

I kommunallagen 4 kap. 16 § finns rätten för fullmäktiges ledamöter att väcka motioner reglerad. Motionsrätten tillkommer enskilda ledamöter och inte ett parti.

En fullmäktigeledamot har rätt att lämna motion även om ledamoten inte är närvarande vid fullmäktigesammanträdet. En ersättare får däremot bara lämna motion då ersättaren tjänstgör som ledamot.

En motion får inte ta upp ämnen av olika slag och ska röra ett specifikt område.

I kommunallagen 5 kap. 33 § framgår att en motion bör beredas så att kommunfullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väckts. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid ska rapportering ske till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige kan då avskriva motionen från vidare handläggning.

Arbetsordning för kommunfullmäktige

I kommunfullmäktiges arbetsordning finns, utöver vad som finns reglerat i kommunallagen, regler för handläggning av motioner.

En motion ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter och ska lämnas till kommunkansliet eller vid kommunfullmäktiges sammanträde. Motionen kan även mejlas till ks@varberg.se, men underskrivet original ska alltid lämnas senast i samband med kommunfullmäktiges sammanträde.

På varje sammanträde anmäls de motioner som inkommit från och med föregående sammanträde.

Två gånger per år, i april och oktober, redovisas de motioner som inte är färdigberedda på kommunfullmäktiges sammanträde.

Beredning av motioner

Kommunfullmäktige beslutar om en motion ska tas upp till behandling och remitterar motionen till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Kommunstyrelsen har det övergripande beredningsansvaret för motioner och sammanfattar yttranden till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens förvaltning handlägger motionerna inför beslut av kommunfullmäktige.

Kommunkansliet avgör om motionen ska sändas på remiss till nämnder och bolag i kommunkoncernen. Enligt kommunallagen 5 kap. 26 § ska en motion innan den avgörs av kommunfullmäktige beredas av den nämnd som motionen berör.

Nämndernas och bolagens beredning av motioner

Om en motion skickas till en nämnd eller bolag för beredning ska samtliga förslag i motionen besvaras och fokus ligga på yttrandet i förslaget och inte på genomförandet. Nämnden och bolaget ska ta ställning till och besvara motionens förslag, inte genomföra motionärens förslag.

Om motionens förslag innebär konsekvenser för nämndens eller bolagets ekonomi och verksamhet och de rymms inom nämndens och bolagets ansvarsområde ska det framgå i svaret. I annat fall bör förslaget införlivas i ordinarie budgetprocess.

Exempel: I de fall en motion innehåller ett förslag på att utreda något är det viktigt att nämnden eller bolaget fokuserar på om frågan ska utredas eller inte. Nämnden eller bolaget ska inte besluta att utreda förslaget utan det gör kommunfullmäktige.

Bedömningsgrunder för nämnder och bolag

En nämnd bedömer och besvarar en motion från följande:

1. Anser nämnden eller bolaget att motionen ska tillstyrkas ska motivering framgå.
2. Anser nämnden eller bolaget att motionen ska avstyrkas ska motivering framgå.
3. Ett tillstyrkande av en motion kan följas av att nämnden eller bolaget begär att få utreda frågan. I utredningen ska syfte samt ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser framgå.
4. Föreslår nämnden eller bolaget att både tillstyrka och avstyrka delar i en motion ska det framgå i svaret.

Svar på motioner från nämnder och bolag

En nämnd eller bolag som yttrar sig över en motion ska antingen besluta att tillstyrka eller avstyrka motionen.

Exempel på svar från nämnder och bolag

Barn- och utbildningsnämnden beslutar

- tillstyrka motionen..

Barn- och utbildningsnämnden beslutar

- avstyrka motionen..

Barn- och utbildningsnämnden beslutar

- tillstyrka motionen i den del som avser..
- avstyrka motionen i den del som avser..

Svar på motioner från kommunfullmäktige

När motionen bereds av kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige bifaller eller avslår kommunfullmäktige motionen.

Det finns alltså en åtskillnad i terminologin mellan yttranden från nämnderna och svar på motioner från kommunfullmäktige.

Exempel på svar från kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

- bifalla motionen..

Kommunfullmäktige beslutar

- avslå motionen..

Kommunfullmäktige beslutar

- bifalla motionen i den del som avser..
- avslå motionen i den del som avser..

Vad tar kommunfullmäktige ställning till?

En motion besvaras alltid av kommunfullmäktige med stöd av berörda nämnders, bolagens och kommunstyrelsens beredning av motionen.

En motionär bör få svar på sitt förslag när den är aktuell, vilket betyder att kommunfullmäktige bör kunna lämna svar till motionären inom 6-8 månader.

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning
Desirée Aronsson, 0340-881 65

Remissammanställning

1 (6)

2024-11-26

Dnr: KS 2021/0505-21

Remissammanställning - Riktlinje för beredning av motioner

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden beslutar tillstyrka förslag till ny riktlinje för beredning av motioner.

Byggnadsnämnden tycker att nytt förslag till riktlinje för beredning av motioner är väl genomarbetat och stämmer väl överens med hur förvaltningen arbetar i dagsläget. Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska, juridiska eller verksamhetsmässiga konsekvenser.

Byggnadsnämnden anser därför att förslaget kan godkännas i sin helhet.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:

Förvaltningen noterar informationen.

Förskole- och grundskolenämnden

Förskole- och grundskolenämnden beslutar tillstyrka Riktlinje för beredning av motioner.

Det är viktigt att politiker, tjänstepersoner, allmänhet och media har goda förutsättningar för att kunna ta del av politiska handlingar och förstå den politiska processen. Genom centrala riktlinjer som styr alla nämnder och bolag i kommunen skapas en ökad tydlighet och likvärdighet som bidrar till detta. Riktlinjen förväntas bidra till ett gemensamt förhållningssätt i beredningen av motioner vilket skapar förutsättningar för en effektiv och rättssäker hantering.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:

Förvaltningen noterar informationen.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun	Engelbrectsgatan 15, Östra Vallgatan 12 (hiss)	0340-880 00	212000-1249	ks@varberg.se
432 80 Varberg	432 80 Varberg	TELEFAX		WEBBPLATS www.varberg.se

Hamn- och gatunämnden

Hamn- och gatunämnden beslutar att tillstyrka *Riktlinje för beredning av motioner*.

Hamn- och gatunämnden ser positiv på förändringen då dessa gör riktlinjen tydligare och enklare att följa. bedömer dock att 3 månader är kort tid för att lämna remissvar på motioner till kommunstyrelsen. Tidsfrist för remissvar föreslås därför ändras till 6 månader.

Hamn- och gatunämnden har inga ytterligare synpunkter på den reviderade riktlinjen.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:

Då en motion enligt kommunallagen bör besvaras inom ett år är det svårt att förlänga tidsfristen för att inkomma med remissvar. Att remissen som standard skickas ut med en tidsfrist på 3 månader, förhindrar inte att nämnderna kan begära anstånd eller att det vid enstaka tillfällen skickas ut med längre tidsfrist till exempel vid semester månader.

Förvaltningen vidhåller förslaget enligt remissutskicket.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden anser att föreslagen riktlinje tydliggör många viktiga delar som kommer innebära ett förtydligande samt ett gemensamt förhållningssätt i Varbergs kommun kring beredningsprocessen av motioner men föreslår tillägg enligt nedanstående för att ytterligare stärka rättssäkerhetsaspekten.

Under stycket "Nämndernas och bolagens beredning av motioner" på sidan 3 anser kultur- och fritidsnämnden att det behöver förtydligas att saklighet och opartiskhet, i enlighet med regeringsformen (1974:152), samt objektivitetsprincipen ligger som grund vid framtagande av de faktorer som förklarar eventuella konsekvenser för nämnd och/eller bolag utifrån motionens förslag.

Genom detta tillägg kan vi förtydliga vilka förväntningar som ska finnas på beredningsprocessen, oavsett nämnd eller bolag som hanterar svar på motion.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:

Saklighet och opartiskhet enligt regeringsformen är lagstadgat och förväntas att följas. Förvaltningen anser därför att ett förtydligande inte behöver göras i riktlinjen.

Förvaltningen vidhåller förslaget enligt remissutskicket.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar tillstyrka förslaget till riktlinje.

Nämnden har inga anmärkningar och tillstyrker därför förslaget.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:

Förvaltningen noterar informationen.

Servicenämnden

Servicenämnden beslutar tillstyrka ny riktlinje för beredning av motioner.

Servicenämnden anser att det faktum att svarande nämnder och bolag nu kan besluta att anse frågan besvarad på grunden att förslaget redan är genomfört, under arbete eller på väg att genomföras är positivt då det förtydligar.

Ändringen från att nämnder och bolag tillstyrker/avstyrker till att föreslå kommunfullmäktige bifalla/avslå är också ett steg i rätt riktning.

Sammanfattningsvis finns inga invändningar gällande reviderad version av *riktlinje för beredning av motioner*.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:

Förvaltningen noterar informationen.

Socialnämnden

Socialnämnden ställer sig positivt till att förslaget tydliggör ett gemensamt förhållningssätt, samt att lagstiftningen i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning hålls isär.

Socialnämnden anser däremot att man behöver förtydliga vilken reglering av motioner som framgår av kommunfullmäktiges arbetsordning. Om man

förtydliga regleringen av motioner skulle man få en helhetsbild av processen vilket skulle skapa en tydligare struktur.

Vidare anser socialnämnden att det saknas vägledning gällande hur nämnder ska svara vid motioner som innehåller fler att-satser. Socialnämnden ser att det finns ett behov att lägga till ett förtydligande kring detta och att det ska vara möjligt för nämnderna och bolag att avslå en att-sats och bifalla en annan.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:

Genom att hålla isär beredningen av motioner och lagstiftning i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning blir processen för motioner tydligare och enklare att följa. Fördelen är också att riktlinjen för beredning av motioner inte behöver revideras vid ändring av lagstiftning i kommunallagen och i kommunfullmäktiges arbetsordning, vilket sker med jämna mellanrum. Förvaltningen ser inte ett behov av att förtydliga regleringen kommunfullmäktiges arbetsordning i riktlinjen.

Förvaltningen håller med socialnämnden om att ett förtydligande kring att olika förslag i en motion kan bifallas eller avslås kan göras. Detta förtydligas under rubriken *Nämndernas och bolagens remissvar* enligt följande *Nämnden eller bolaget kan bifalla eller avslå ett förslag i en motion när motionen innehåller flera förslag. Varje förslag behandlas då i separata beslutsatser. Det innebär att en nämnd kan föreslå bifall till ett förslag och avslag till ett annat i samma motion.*

Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ser positivt på förslag till ny riktlinje för beredning av motioner. Förtydligandet att riktlinjen enbart rör beredning av motioner bidrar till en ökad tydlighet.

Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden anser att det är positivt att möjligheten att besluta om att anse en motion besvarad har lagts till.

Förslaget att nämnderna ska utforma sina remissvar så att det framgår om nämnden föreslår att kommunfullmäktige ska bifalla, avslå eller anse att motionen är besvarad kan i vissa fall, framför allt om motionen berör flera nämnder eller bolag, vara svår att förhålla sig till. Nämnden kan enbart bedöma motionen utifrån nämndens synvinkel. Avsaknad av ett helhetsperspektiv som utgår från kommunen kan innebära en utmaning i att bedöma huruvida

motionen bör bifallas, avslås eller anses besvarad. Nämnden bör därför i huvudsak yttra sig över motionens förslag och inte nödvändigtvis ta ställning till det.

Det är positivt att hanteringen av motioner förtydligas. Nämnden ser även ett behov av att förtydliga hur kommunen ska hantera externa remisser. Exempelvis när och i vilka fall kommunen ska ge ett samlat svar och när remissen enbart kan hanteras av facknämnd.

Vad gäller tidsfristen för remissvar är det positivt att det står att nämnder och bolag *bör*, och inte *ska*, lämna remissvar inom tre månader. Det ger möjlighet att begära anstånd i de fall det skulle vara erforderligt.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:

Förvaltningen gör bedömningen att berörd nämnd ska yttra sig över motionens förslag utifrån eget ansvarsområde genom att antingen bifalla eller avslå motionen även om motionen berör flera nämnder och bolag. Nämndens ställningstagande är av vikt för den fortsatta beredningen av motionen och förenklar den helhetsbedömning som görs av kommunstyrelsen.

Förvaltningen noterar synpunkten som nämnden har kring remissvar men den hanteras inte inom ramen för beredning av motioner.

Förvaltningen vidhåller förslaget enligt remissutskicket.

Arena Varberg

Inget yttrande har inkommit.

Hallands Hamnar AB

Hallands Hamnar har tagit del av förslaget och har inga synpunkter på de föreslagna förändringarna. Förslaget bedöms vara tydligt och i linje med gällande regelverk. Vi har inget att erinra mot att förslaget antas i dess nuvarande form.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:

Förvaltningen noterar informationen.

Varberg Energi AB

Inget yttrande har inkommit.

Vatten och Miljö i Väst AB, VIVAB

Vivab ställer sig positiv till föreslagna ändringar och har inget ytterligare att tillägga.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:
Förvaltningen noterar informationen.

Varbergs Bostads AB

Varbergs Bostad har tagit del av riktlinjer för beredning av motioner, dnr KS 2021/0505, och har inget att erinra till framtaget förslag.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:
Förvaltningen noterar informationen.

Varbergs Fastighets AB

Varbergs Fastighets AB tillstyrker riktlinjen i sin helhet och uppdaterar interna processer och styrning för remissvar på motioner.

Kommentar från Kommunstyrelsens förvaltning:
Förvaltningen noterar informationen.

Bn § 158

Dnr: SBK 2024/989

Remiss - Riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Byggnadsnämnden beslutar

1. tillstyrka förslag till ny riktlinje för beredning av motioner.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har i en remiss till byggnadsnämnden begärt yttrande över förslag på ny riktlinje för beredning av motioner. Byggnadsnämnden lämnar sina synpunkter nedan.

Stadsbyggnadskontoret har föreslagit att förslaget ska tillstyrkas. Handläggare i ärendet har varit nämndsekreterare Johan Nilsson.

Förslag till beslut under sammanträdet

Ordförande Andreas Havasi (SD) föreslår att nämnden ska besluta i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Anders Friebe (S) föreslår, med stöd av Mikael Bonde (VP), att nämnden ska avstyrka förslag till riktlinje för beredning av motioner.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut

Omröstning

Anders Friebe (S) begär omröstning.

Nämnden godkänner följande ordning:

Ja-röst för bifall till förvaltningens förslag

Nej-röst för bifall till Anders Friebes (S) förslag

Justerandes sign AH, HG	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------------	--------------------	-------

Ledamot	Ja	Nej
Anders Friebe (S)		*
Håkan Gullberg (M)	*	
Örjan Anger (M)	*	
Gunilla Glücksman (L)	*	
Freddie Holmström (KD)	*	
Mikael Bonde (VP)		*
Kjell Iseborn (M)	*	
Petra Mattila (S)		*
Jörgen Persson (C)		*
Lisbeth Fredriksson (S)		*
Andreas Havasi (SD)	*	
Summa	6	5

Med 6 ja-röster för förvaltningens förslag och 5 nej-röster för förvaltningens förslag finner ordföranden att nämnden beslutar att tillstyrka förslag till ny riktlinje.

Skäl för beslut

Byggnadsnämnden tycker att nytt förslag till riktlinje för beredning av motioner är väl genomarbetat och stämmer väl överens med hur förvaltningen arbetar i dagsläget.

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska, juridiska eller verksamhetsmässiga konsekvenser.

Byggnadsnämnden anser därför att förslaget kan godkännas i sin helhet.

Beslutsunderlag

Förvaltningens beslutsförslag, daterat den 5 augusti 2024

Begäran om yttrande, daterat den 24 juni 2024

Riktlinje för beredning av motioner, daterat den 24 juni 2024

Protokollsutdrag
Kommunstyrelsen

Justerandes sign <i>AH, HG</i>	Utdragsbestyrkande	Datum
-----------------------------------	--------------------	-------

§ 75

Dnr FGN 2024/0423

Yttrande över Riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Förskole- och grundskolenämnden beslutar

1. tillstyrka Riktlinje för beredning av motioner.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jenny Bolgert (S) yrkar att förskole- och grundskolenämnden beslutar

- tillstyrka Riktlinje för beredning av motioner med ändring att alternativet *föreslå att motionen anses besvarad* tas bort.

Beslutsordning

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt arbetsutskottets förslag eller enligt ändringsyrkande från Jenny Bolgert (S) och finner att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har skickat ut ett omarbetat förslag på *Riktlinje för beredning av motioner* för yttrande till samtliga nämnder och bolag i kommunen.

De föreslagna revideringarna har sin grund i ändringar i kommunallagen samt kommunfullmäktiges arbetsordning. Genom att hålla isär beredningen av motioner och lagstiftning i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning blir processen för motioner tydligare och enklare att följa.

I riktlinjen föreslås även att en motion kan anses besvarad i tillägg till bifall och avslå. Vidare föreslås att nämnderna och bolagen föreslår bifall, avslag eller att motion anses besvarad till kommunfullmäktige (i stället för att tillstyrka eller avstyrka motionen).

Förtydliganden görs även kring remittering, tidsfrist för både remissvar samt svar på motionen i sin helhet, redovisning av motioner som inte beretts färdigt samt återkallande.

Beslutsunderlag

Riktlinje för beredning av motioner

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Övervägande

Det är viktigt att politiker, tjänstepersoner, allmänhet och media har goda förutsättningar för att kunna ta del av politiska handlingar och förstå den politiska processen. Genom centrala riktlinjer som styr alla nämnder och bolag i kommunen skapas en ökad tydlighet och likvärdighet som bidrar till detta. Riktlinjen förväntas bidra till ett gemensamt förhållningssätt i beredningen av motioner vilket skapar förutsättningar för en effektiv och rättssäker hantering.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsens förvaltning

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 82

Dnr HGN 2024/0211

Yttrande över Riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Hamn- och gatunämnden beslutar att

- tillstyrka *Riktlinje för beredning av motioner*.

Förslag till beslut på sammanträden:

Catrin Andersson (S) föreslår att avstyrka *Riktlinje för beredning av motioner*.

Ordförande Ulrika Eriksson (M) föreslår bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsordningen

Ordförande ställer förslagen mot varandra och konstaterar att hamn- och gatunämnden beslutar enligt eget förslag.

Omröstning begärs.

Hamn- och gatunämnden godkänner följande ordning:

Ja-röster för bifall till ordförande Ulrika Erikssons (M) förslag.

Nej-röster för bifall till Catrin Anderssons (S) förslag.

Med 7 ja-röster och 4 nej-röster beslutar hamn- och gatunämnden att bifalla ordförandes beslut.

Beslutande	Parti	Ja	Nej	Avstår
Göran Dahl	(M)	x		
Lennart Andrén	(SD)	x		
Johanna Olsson	(L)	x		
Robert Papai	(KD)	x		
Gunnar Ericsson	(VP)	x		
Catrin Andersson	(S)		x	
Carlos Paredes	(S)		x	
Samka Lovic	(S)		x	
Kajsa Nielsen Nord	(S)		x	

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Christian Persson	(C)	x		
Ulrika Eriksson	(M)	x		
SUMMA		7	4	

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 17 november 2015, § 182, att anta Riktlinjer för beredning av motioner.

Med anledning av ändringar i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning finns behov av revidering. Ett nytt förslag på riktlinje har därför tagits fram och en begäran om yttrande över förslaget till *Riktlinje för beredning av motioner* har den 24 juni 2024 översänts.

I framtaget förslag framgår att riktlinjen enbart rör beredningen av motioner, det vill säga de moment som påbörjas när kommunfullmäktige beslutat att remittera motionen till kommunstyrelsen för vidare behandling. I nu gällande riktlinje finns inte denna skillnad vilket skapar otydlighet, främst beroende på att riktlinjen inte harmoniserat med gällande lagstiftning samt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning. Av kommunallagen framgår att de nämnder och bolag som berörs av en fråga ska få möjlighet att yttra sig innan beslut fattas.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets beslut den 9 september 2024, § 72.

Förvaltningens beslutsförslag.

Förslag på *Riktlinje för beredning av motioner*.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-06-18, § 278.

Övervägande

Hamn- och gatuförvaltningen ser positiv på förändringen då dessa gör riktlinjen tydligare och enklare att följa.

Förvaltningen bedömer dock att 3 månader är kort tid för att lämna remissvar på motioner till kommunstyrelsen. Tidsfrist för remissvar föreslås därför ändras till 6 månader.

Hamn- och gatuförvaltningen har inga ytterligare synpunkter på den reviderade riktlinjen.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 41

Dnr KFN 2024/0099

Yttrande med anledning av Riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott föreslår kultur- och fritidsnämnden att godkänna yttrande enligt bilaga 2.

Förslag till beslut på sammanträdet

Linn Silverby (S) yrkar följande ändring i den föreslagna riktlinjen:
Alternativet "besvarad" tas bort för svar på motioner.

Beslutsgång

Ordföranden (M) ställer ändringsyrkandet mot det liggande förslaget och finner det liggande förslaget antaget.

Ordföranden (M) finner därefter att bilagt yttrande föreslås till kultur- och fritidsnämnden för beslut.

Beskrivning av ärendet

Föreslagen riktlinje (bilaga 3) har tagits fram för att skapa ett för kommunen enhetligt förhållningssätt kring hanteringen av kommunfullmäktiges motioner.

Den föreslagna riktlinjen har som utgångspunkt att skapa effektivitet och en rättssäker hantering under hela processen.

Att upprätta riktlinjer, för att hantera motionsprocessen i den egna kommunen, är ett vanligt förekommande arbetssätt i att skapa tydlighet och transparens.

Beslutsunderlag

- Beslutsförslag den 3 juli 2024
- Yttrande
- Förslag till riktlinje för beredning av motioner

Övervägande

Föreslagen riktlinje tydliggör många viktiga delar som behöver belysas och konkretiseras inom ramen för en motionsberedningsprocess utifrån kommunallagen och gällande arbetsordning. Föreslagen riktlinje bedöms

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

medföra bra struktur och ansvarsfördelning. Däremot anses tydligheten avseende rättssäker handläggning behöva bli klarare. Det förslag till yttrande, som lämnas till arbetsutskott och kultur- och fritidsnämnden för beslut, lyfter därav aspekten avseende objektivitetsprincipen samt saklighet och opartiskhet som är bärande faktorer för den politiskt styrda organisationen. Eftersom framtagande av underlag innefattar tjänstepersonalens involvering är det bra att tydliggöra den delen ytterligare enligt yttrandet.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

**VARBERGS
KOMMUN**

Kultur- och fritidsförvaltningen
Ermin Skoric, 0340-880 00

Yttrande

2024-07-03

1 (1)

Dnr: KFN 2024/0099-3

Kommunstyrelsen

Varbergs kommun
432 80 Varberg

Yttrande

Kultur- och fritidsnämnden ställer sig positiv till föreslagen Riktlinje för beredning av motioner som kommer innebära ett förtydligande samt ett gemensamt förhållningssätt i Varbergs kommun kring beredningsprocessen av motioner men föreslår tillägg enligt nedanstående för att ytterligare stärka rättssäkerhetsaspekten.

I riktlinjen anges på sidan 3 under stycket "inledning" att förutsättningar för en effektiv och rättssäker hantering skapas, med utgångspunkt i kommunallagen och kommunfullmäktiges beredning.

Under stycket "Nämndernas och bolagens beredning av motioner" på sidan 3 anser kultur- och fritidsnämnden att det behöver förtydligas att saklighet och opartiskhet, i enlighet med regeringsformen (1974:152), samt objektivitetsprincipen ligger som grund vid framtagande av de faktorer som förklarar eventuella konsekvenser för nämnd och/eller bolag utifrån motionens förslag.

Genom detta tillägg kan vi förtydliga vilka förväntningar som ska finnas på beredningsprocessen, oavsett nämnd eller bolag som hanterar svar på motion.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun				
432 80 Varberg	432 80 Varberg	TELEFAX		WEBBPLATS
				www.varberg.se

MHN § 66

Dnr 2024-1925

Yttrande gällande riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar

1. tillstyrka förslaget till riktlinje.

Reservation

Susanna Svensson (S), Axel Nyman (S), Birgitta Sagdahl Wildtberg (S) och Nina Sjölund (V) reserverar sig mot beslutet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Susanna Svensson (S) föreslår miljö- och hälsoskyddsnamnden besluta att föreslå att alternativet att *motionen anses besvarad* tas bort i *Riktlinje för beredning av motioner*.

Beslutsordning.

Ordförande ställer frågan om nämnden ska besluta enligt arbetsutskottets förslag eller enligt Susanna Svenssons (S) förslag och finner att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Omröstning begärs.

Miljö- och hälsoskyddsnamnden godkänner följande ordning:

Ja-röst för arbetsutskottets förslag till beslut

Nej-röst för Susanna Svenssons (S) förslag till beslut.

Med sju ja-röster för arbetsutskottets förslag till beslut och fyra nej-röster för Susanna Svenssons (S) förslag till beslut, beslutar miljö- och hälsoskyddsnamnden enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Beslutande	Ja	Nej	Avstår
Karl Gunnar Svensson (KD)	X		
Axel Nyman (S), ersätter Ann-Britt Jansson Bensköld (S)		X	
Bjarne Johansson (M)	X		
Nevrie B Suleyman (M)	X		
Clarence Jarlow (SD)	X		
Helen Alexborn (SD)	X		
Margareta Bernäs (L)	X		
Birgitta Sagdahl Wildtberg (S)		X	
Susanna Svensson (S)		X	
Karin Warefelt (C)	X		
Nina Sjölund (V), ersätter Ann-Louise Johansson (24:7)		X	

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Datum

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 17 november 2015, § 182, att anta Riktlinjer för beredning av motioner. Med anledning av ändringar i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning finns behov av revidering. Ett nytt förslag på riktlinje har därför tagits fram.

I framtaget förslag framgår att riktlinjen enbart rör beredningen av motioner, det vill säga de moment som påbörjas när kommunfullmäktige beslutat att remittera motionen till kommunstyrelsen för vidare behandling. I nu gällande riktlinje finns inte denna distinktion vilket skapar otydlighet, främst beroende på att riktlinjen inte harmoniserat med gällande lagstiftning samt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Beslutsunderlag

Remiss, 2024-06-24

Beslutsförslag från förvaltningen, 2024-09-06

Miljö- och hälsoskyddsnämndens arbetsutskott 12 september 2024 § 62

Övervägande

Nämnden har inga anmärkningar och tillstyrker därför förslaget.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 119

Dnr SN 2024/0167

Yttrande gällande riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Socialnämnden beslutar

- att godkänna förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och överlämna det till kommunstyrelsen

Erik Rask (S), Ing-Marie Berggren (S), Helene Ungberg (S) och Aida Mulalic (S) lämnar en blank reservation mot beslutet

Förslag till beslut på sammanträdet

Erik Rask (S) föreslår att socialnämnden besluta att godkänna förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och överlämna det till kommunstyrelsen med den ändringen att avsnittet "Nämnden eller bolaget föreslår att motionen anses besvarad" tas bort.

Beslutsordning

Ordförande ställer förslagen mot varandra och konstaterar att socialnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Omröstning begärs.

Socialnämnden godkänner följande ordning:

Ja-röst för bifall till förvaltningens förslag till beslut

Nej-röst för bifall till Erik Rasks (S) förslag till beslut

Med sju ja-röster till förvaltningens förslag till beslut och 6 nej röster till Erik Rasks (S) förslag till beslut socialnämnden enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutande	Ja	Nej	Avstår
Yvette Diaz (M)	x		
Johan Sigurdsson (M)	x		
Anna-Karin Svensson (SD)	x		
Ninja Jarlow (SD)	x		
Lena Persson (L)	x		
Carl-Ewert Berg (KD)	x		
Ing-Marie Berggren (S)		x	
Erik Rask (S)		x	
Helene Ungberg (S)		x	
Lina Brustad (C)		x	
Ingemar Ericsson (24:7)		x	

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Aida Mulalic (S)		x	
Sven Andersson (M)	x		
Summa	7	6	

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden har ombetts yttra sig över riktlinje för beredning av motioner som har tagits fram av kommunstyrelsen. Förslagen riktlinje har tagits fram för att skapa en rättssäker och effektiv hantering för beredning av motioner.

Förslagen riktlinje har sin utgångspunkt i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning och ska vara ett stöd för beredning av motioner.

Beslutsunderlag

- SNAU 240909 § 80 - Yttrande gällande riktlinje för beredning av motioner
- Beslutsförslag daterat 2024-08-22
- Förslag – Riktlinje för beredning av motioner

Begäran om yttranden – Riktlinje för beredning av motioner

Övervägande

Socialnämnden ställer sig positivt till förslagen riktlinje då den tydliggör ett gemensamt förhållningssätt för beredning av motioner i Varbergs kommun som även är likartad de övriga kommunerna i Halland. Utifrån förslagen riktlinje hålls lagstiftningen i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning isär vilket socialnämnden ser positivt på då detta skapar effektivitet och minskar merarbete eftersom förslagen riktlinje inte behöver uppdateras i samband med att ändringar i lagstiftningen eller kommunfullmäktiges arbetsordning genomförs. Detta förväntas bidra till minskad administration.

Socialnämnden anser däremot att man behöver förtydliga vilken reglering av motioner som framgår av kommunfullmäktiges arbetsordning för att ha en samlad bild av processen gällande motioner. Om man förtydliga regleringen av motioner skulle man få en helhetsbild av processen vilket skulle skapa en tydligare struktur. Vidare anser socialnämnden att det saknas vägledning gällande hur nämnder ska svara vid motioner som innehåller fler att-satser. Enligt förslagen riktlinje är det oklart om en nämnd eller bolag kan avslå en att-sats och bifalla en annan. Socialnämnden ser att det finns ett behov att lägga till ett förtydligande kring detta och att det ska vara möjligt för nämnderna och bolag att avslå en att-sats och bifalla en annan.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 71

Dnr UAN 2024/0227

Riktlinje för beredning av motioner - yttrande

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

- godkänna förvaltningens överväganden och översända till kommunstyrelsen som nämndens remissvar.

Förslag till beslut på sammanträdet

Filip Zackrisson (L) föreslår bifall till arbetsutskottets förslag.

Peter Svensson Stoltz (S) föreslår att nämnden avslår förvaltningens överväganden.

Annika Pettersson (S) föreslår bifall till Peter Svensson-Stoltz (S) förslag.

Beslutsordning

Ordförande ställer förslagen mot varandra och konstaterar att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Beskrivning av ärendet

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har tillsammans med övriga nämnder och bolag fått förslag till *Riktlinje för beredning av motioner* för yttrande.

Kommunfullmäktige beslutade den 17 november 2015, § 182, om *Riktlinjer för beredning av motioner*. Med anledning av ändringar i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning har ett nytt förslag tagits fram. I framtaget förslag framgår att riktlinjen enbart rör beredning av motioner, det vill säga de moment som påbörjas när kommunfullmäktige beslutat att remittera motionen till kommunstyrelsen för vidare behandling. Denna distinktion finns inte i nu gällande riktlinje.

I förslag till ny riktlinje föreslås att en motion ska kunna anses *besvarad*, i tillägg till *bifall* och *avslå*. I de fall besvarad används är förutsättningen att förslaget i motionen antingen är genomfört, arbete pågår eller är på väg att genomföras.

Förslaget är också att nämnderna och bolagen föreslår *bifall*, *avslag* eller att en motion anses *besvarad* till kommunfullmäktige. I nuvarande riktlinje *tillstyrker* eller *avstyrker* nämnderna och bolagen motioner.

Förtydliganden görs även kring remittering, tidsfrist för både remissvar samt svar på motionen i sin helhet, redovisning av motioner som inte beretts färdigt samt återkallande.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Beslutsunderlag

Beslutsförslag den

Bilaga: Riktlinje för beredning av motioner

Bilaga: Beslut om remittering kommunstyrelsens arbetsutskott

Arbetsutskottet 2024-09-09, § 56

Övervägande

Förvaltningen ser positivt på förslag till ny riktlinje för beredning av motioner. Förtydligandet att riktlinjen enbart rör beredning av motioner bidrar till en ökad tydlighet.

Det är även positivt att möjligheten att besluta om att anse en motion besvarad har lagts till. I de fall arbete i enlighet med en motion redan är genomfört, pågår eller är på väg att genomföras utgör inte att bifalla eller avslå lämpliga formuleringar som svarar mot hur man avser att förhålla sig till motionen. Att bifalla kan tolkas som att ett nytt arbete ska initieras, medan att avslå kan tolkas som att inget arbete pågår eller kommer att genomföras.

Förslaget att nämnderna ska utforma sina remissvar så att det framgår om nämnden föreslår att kommunfullmäktige ska bifalla, avslå eller anse att motionen är besvarad kan i vissa fall, framför allt om motionen berör flera nämnder eller bolag, vara svår att förhålla sig till. Nämnden kan enbart bedöma motionen utifrån nämndens synvinkel. Avsaknad av ett helhetsperspektiv som utgår från kommunen kan innebära en utmaning i att bedöma huruvida motionen bör bifallas, avslås eller anses besvarad. Nämnden bör därför i huvudsak yttra sig över motionens förslag och inte nödvändigtvis ta ställning till det.

Det är positivt att hanteringen av motioner förtydligas. Förvaltningen ser även ett behov av att förtydliga hur kommunen ska hantera externa remisser. Exempelvis när och i vilka fall kommunen ska ge ett samlat svar och när remissen enbart kan hanteras av facknämnd.

Vad gäller tidsfristen för remissvar är det positivt att det står att nämnder och bolag *bör*, och inte *ska*, lämna remissvar inom tre månader. Det ger möjlighet att begära anstånd i de fall det skulle vara erforderligt.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen för vidare
behandling

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 69

Dnr SVN 2024/0073

Svar på remiss - riktlinje för beredning av motioner

Beslut

Servicenämnden beslutar

- tillstyrka ny riktlinje för beredning av motioner.

Förslag till beslut på sammanträdet

Lennart Johansson (S) lämnar ett tilläggsyrkande om att delen som rör att svarande instanser kan "anse frågan bevarad" ska tas bort ur riktlinjen.

Beslutsgång

Ordförande Olle Hällnäs (SD) konstaterar att det finns ett förslag till beslut samt ett tilläggsyrkande.

Ordförande frågar först ifall nämnden kan besluta i enlighet med arbetsutskottets yrkande och finner att så är fallet.

Ordförande går därefter vidare och frågar ifall arbetsutskottet kan besluta i enlighet med Lennart Johanssons (S) tilläggsyrkande och finner att så ej är fallet.

Således beslutar nämnden i enlighet med arbetsutskottets förslag till beslut.

Beskrivning av ärendet

Varbergs kommun har som stöd för hanteringen av motioner en riktlinje som antogs av kommunfullmäktige 17 november 2015. Med anledning av ändringar i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning så anses det finnas behov av revidering.

24 juni 2024 skickade kommunstyrelsen förvaltning ut ett förslag till ny riktlinje på remiss till servicenämnden.

Beslutsunderlag

- Beslutsförslag 7 augusti 2024
- Ksau 20240618, § 278 – Riktlinje för beredning av motioner
- Riktlinje för beredning av motioner.

Övervägande

Det faktum att svarande nämnder och bolag nu kan besluta att anse frågan besvarad på grunden att förslaget redan är genomfört, under arbete eller på väg att genomföras är positivt då det förtydligar.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Ändringen från att nämnder och bolag tillstyrker/avstyrker till att föreslå kommunfullmäktige bifalla/avslå är också ett steg i rätt riktning.

Sammanfattningsvis finns inga invändningar gällande reviderad version av *riktlinje för beredning av motioner*.

Protokollsutdrag: [Click here to enter text.](#)

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Handläggare
Tony Ortenlöf
Administrativ Chef

Mottagare
Varbergs kommun
ks@varberg.se

Svar på remiss:

Riktlinje för beredning av motioner – remissutskick

Diarienummer: KS 2021/0505

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har översänt ett förslag på reviderade riktlinjer för beredning av motioner till Hallands Hamnar för yttrande. Förslaget syftar till att skapa en tydligare och mer rättssäker process för hantering av motioner, med utgångspunkt i gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges arbetsordning. Ändringar har föreslagits med anledning av förändringar i kommunallagen och arbetsordningen, samt för att förtydliga olika steg i beredningsprocessen, såsom remisshantering och beslut.

Yttrande

Hallands Hamnar har tagit del av förslaget och har inga synpunkter på de föreslagna förändringarna. Förslaget bedöms vara tydligt och i linje med gällande regelverk. Vi har inget att erinra mot att förslaget antas i dess nuvarande form.

Tony Ortenlöf
Administrativ chef

2024-09-05

Kommunstyrelsens
förvaltning

Yttrande Riktlinjer för beredning av motioner, dnr KS 2021/0505

Varbergs Bostad har tillsänts ovan rubricerat ärende för yttrande.

Varbergs Bostad har tagit del av riktlinjer för beredning av motioner, dnr KS 2021/0505, och har inget att erinra till framtaget förslag.

Varbergs Bostad

Stig Berntsson
Styrelseordförande

Tomas Johansson
Vice ordförande

Verifikat

Transaktion 09222115557526193233

Dokument

Yttrande riktlinjer för beredande av motioner
Huvuddokument
1 sida
Startades 2024-09-05 16:04:37 CEST (+0200) av Catrin
Lämpegård (CL)
Färdigställt 2024-09-05 17:14:23 CEST (+0200)

Initierare

Catrin Lämpegård (CL)
Varbergs Bostadsaktiebolag
catrin.lampegard@varbergsbostad.se
+46709504477

Signerare

Stig Berntsson (SB)
Personnummer 5504274738
stig.berntsson@varberg.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var "STIG
BERNTSSON"
Signerade 2024-09-05 17:14:23 CEST (+0200)

Tomas Johansson (TJ)
Personnummer 195703254697
tomas.johansson@varberg.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"TOMAS JOHANSSON"
Signerade 2024-09-05 16:59:51 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

Yttrande på remiss om riktlinje för beredning av motioner KS2021/0505

Förslag till beslut

- Varbergs Fastighets AB tillstyrker riktlinjen i sin helhet och uppdaterar interna processer och styrning för remissvar på motioner.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 17 november 2015, § 182, att anta Riktlinjer för beredning av motioner. Med anledning av ändringar i kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning finns behov av revidering. Ett nytt förslag på riktlinje har därför tagits fram.

I framtaget förslag framgår att riktlinjen enbart rör beredningen av motioner, det vill säga de moment som påbörjas när kommunfullmäktige beslutat att remittera motionen till kommunstyrelsen för vidare behandling. I nu gällande riktlinje finns inte denna distinktion vilket skapar otydlighet, främst beroende på att riktlinjen inte harmoniserat med gällande lagstiftning samt bestämmelser i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Av kommunallagen framgår att de nämnder och bolag som berörs av en fråga ska få möjlighet att yttra sig innan beslut fattas. Förslaget är därför att skicka riktlinjen på remiss till kommunens nämnder och bolag för yttrande. Yttrandena ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 27 september 2024.

Varbergs Fastighets AB ser att riktlinjen förtydligar hur bolaget ska svara på remisser av motioner och ger en klar styrning i hur svaren ska utformas och vilka frågor som behöver hanteras internt innan svar på remiss skickas in.

Beslutsunderlag

KS 2021_0505 Riktlinje för beredning av motioner

Kristian Guander
Operativ Chef

Simon Örnberg
Verksamhetsutvecklare

Riktlinje för beredning av motioner

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Beslutsdatum och paragrafnummer:

Diarienummer:

Dokumentansvarig avdelning: Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

Riktlinje för beredning av motioner	1
Inledning.....	3
Kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning.....	3
Kommunstyrelsens beredning och remittering av motioner.....	3
Nämndernas och bolagens beredning av motioner.....	3
Nämndernas och bolagens remissvar.....	4
Nämnden eller bolaget föreslår bifall till motionen.....	4
Nämnden eller bolaget föreslår avslag på motionen.....	4
Nämnden eller bolaget föreslår att motionen anses besvarad.....	4
Tidsfrist för remissvar från nämnder och bolag.....	4
Tidsfrist för svar på motioner.....	4
Redovisning av motioner som inte beretts färdigt.....	4
Återkallande av en motion.....	5

Inledning

Genom riktlinjen skapas ett gemensamt förhållningssätt för beredning av motioner vilket ger förutsättningar för en effektiv och rättssäker hantering med utgångspunkt från kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning.

Riktlinjen är ett stöd i beredningen av motioner och beskriver beredningens olika steg från det att en motion anmäls till kommunfullmäktige tills dess att den besvaras.

Kommunallagen och kommunfullmäktiges arbetsordning

I kommunallagen framgår rätten för kommunfullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare vid ett sammanträde i kommunfullmäktige att väcka motioner.

Utöver kommunallagen finns närmare reglering av motioner i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Kommunstyrelsens beredning och remittering av motioner

Kommunfullmäktige beslutar om en motion ska tas upp till behandling och överlämnar motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsen ansvarar för beredning av motioner och lämnar förslag till beslut till kommunfullmäktige.

Berör motionen frågor som rör kommunstyrelsens ansvar och uppgift bereder enbart kommunstyrelsen motionen till kommunfullmäktige. Om en motion rör flera nämnder och bolag i kommunkoncernen bereder kommunstyrelsen motionen övergripande och utifrån inkomna remissvar.

Kommunstyrelsen, genom kommunstyrelsens arbetsutskott, avgör om motionen ska lämnas på remiss till nämnder och bolag. Kommunstyrelsens förvaltning kan, vid bedömning av motionens innehåll, lägga till remissinstanser.

Nämndernas och bolagens beredning av motioner

En motion rör ett specifikt område och innehåller ett eller flera förslag. En nämnd eller ett bolag som svarar på en motion ska ta ställning till och yttra sig över motionens förslag, inte genomföra förslaget. Vid flera förslag ska varje förslag beredas var för sig.

Om motionens förslag innebär konsekvenser för nämnden eller bolaget ska det redovisas. Faktorer som bör belysas är:

- ekonomiska konsekvenser
- verksamhetsmässiga konsekvenser
- juridiska konsekvenser
- konsekvenser utifrån mål, verksamhetsplan med mera
- andra konsekvenser som bedöms relevanta i beredningen

Vid förslag om bifall till en motion ska det framgå om det ryms inom nämndens eller bolagets budget. Om medel måste tillföras i budget ska förslaget inordnas i kommande budgetprocess. Detta ska framgå i beslutet.

Nämndernas och bolagens remissvar

Nämnden eller bolagets remissvar ska utformas så att det framgår om nämnden föreslår att kommunfullmäktige ska bifalla, avslå eller anse att motionen är besvarad.

Nämnden eller bolaget föreslår bifall till motionen

Nämnden eller bolaget föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen, det vill säga att genomföra förslaget i motionen.

Förslag på bifall ska motiveras.

Nämnden eller bolaget föreslår avslag på motionen

Nämnden eller bolaget föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen, det vill säga att inte genomföra förslaget i motionen.

Förslag på avslag ska motiveras.

Nämnden eller bolaget föreslår att motionen anses besvarad

Nämnden eller bolaget föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Förslag om att anse en motion besvarad ska motiveras.

En motion anses besvarad om det som motionen föreslår

- är genomfört
- arbete pågår
- är på väg att genomföras

Utgångspunkten är att om arbete pågår eller förslaget är på väg att genomföras ska arbetet ha påbörjats innan motionen lämnades in till kommunfullmäktige.

Tidsfrist för remissvar från nämnder och bolag

Nämnder och bolag bör lämna remissvar till kommunstyrelsen inom tre månader från det att begäran om remiss kommit nämnden eller bolaget tillhanda.

Tidsfrist för svar på motioner

En motion ska om möjligt beredas så att kommunfullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen lämnades in.

Redovisning av motioner som inte beretts färdigt

Motioner som är under beredning redovisas till kommunfullmäktige två gånger om året.

Av redovisningen ska beredningsläget framgå och när kommunfullmäktige förväntas kunna avge ett svar på motionen. Kommunfullmäktige kan genom redovisningen besluta att avskriva en motion som är äldre än ett år.

Återkallande av en motion

En motion kan återkallas av den som lämnat in den. Kommunfullmäktige ska då avskryva motionen vid ett sammanträde.

**VARBERGS
KOMMUN**

Telefon: Varberg direkt: 0340-880 00. E-post: varbergdirekt@varberg.se. Webbplats: varberg.se
Postadress: Varbergs kommun, 432 80 Varberg. Besöksadress: Varberg direkt, Norra Vallgatan 14

2024-07-03

Kommunstyrelsen
Varbergs kommun

Yttrande över "Riktlinjer för beredning av motioner", KS 2021/0505

Vivab har fått möjlighet att yttra sig över remissutskick - "Riktlinjer för beredning av motioner", KS 2021/0505.

Vivab ställer sig positiv till föreslagna ändringar och har inget ytterligare att tillägga.

Vatten & Miljö i Väst AB

Henrik Petzäll
VD

Vatten & Miljö i Väst AB | Telefon 0757-27 40 00 | Postadress Box 110, 311 22 Falkenberg | www.vivab.info

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 1 pages before this page

Dokumentet inneholder 1 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 1 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 1 sider før denne side

Detta dokument innehåller 1 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

§ 87

Dnr KS 2024/0500

Riktlinje för måltider

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- anta *Riktlinje för måltider* daterad 10 februari 2025.
- Policy för måltider* beslutad av kommunfullmäktige 16 mars 2021, § 37, upphör därmed att gälla.
- anse uppdraget om att revidera *Policy för måltider* beslutat av kommunfullmäktige 14 november 2023, § 178, som återrappporterat.

Lena Språng (C) deltar inte i beslutet.

Reservation

Jeanette Qvist (S), Kent Norberg (S), Katarina Eiderbrant (S), Jenny Bolgert (S) och Agnes Hultén (V) reserverar sig mot beslutet

Förslag till beslut på sammanträdet

Jeanette Qvist (S) föreslår följande ändringar i *Riktlinje för måltider*.

- "Ekologiska livsmedel ska väljas när de är ekonomiskt fördelaktigt." byts till "Inköp av ekologiska livsmedel ska minst uppgå till 35 procent."
- "Måltiderna som tillagas ska i möjligaste mån anpassas utifrån etiska, kulturella, religiösa och medicinska skäl." ska ändras till "Måltiderna som tillagas ska anpassas utifrån religiösa och medicinska skäl, samt i möjligaste mån anpassas utifrån etiska och kulturella skäl."

Agnes Hultén (V) föreslår bifall till Jeanette Qvist (S) förslag.

Beslutsordning

Ordförande ställer arbetsutskottets förslag mot Jeanette Qvists (S) förslag och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Omröstning begärs.

Kommunstyrelsen godkänner följande ordning:

Ja-röst för bifall till arbetsutskottets förslag.

Nej-röst för bifall till Jeanette Qvists (S) förslag.

Kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag med 7 ja-röster, 5 nej-röster och 1 avstår.

Beslutande	Ja	Nej	Avstår
Ann-Charlotte Stenkil (M)	X		
David Sandrén (M)	X		

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Peter Sjöholm (M)	X		
Andreas Havasi (SD)	X		
Olle Hällnäs (SD)	X		
Tobias Carlsson (L)	X		
Freddie Holmström (KD)	X		
Jeanette Qvist (S)		X	
Kent Norberg (S)		X	
Katarina Eiderbrant (S)		X	
Jenny Bolgert (S)		X	
Lena Språng (C)			X
Agnes Hultén (V)		X	
Summa	7	5	1

Beskrivning av ärendet

I kommunens budget för 2024, beslutad av kommunfullmäktige 14 november 2023, § 178, fick servicenämnden i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder, göra en översyn och revidera nuvarande *Policy för måltider*.

Servicenämnden beslutade 19 juni 2024, § 51, att godkänna revidering av *Policy för måltider* och översända den reviderade versionen till kommunfullmäktige för antagande. Den reviderade måltidspolicyn har tagits fram av serviceförvaltningen under våren 2024 i samverkan med förskole- och grundskoleförvaltningen samt utbildning- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Kommunstyrelsens förvaltning har efter viss vidare bearbetning sänt förslag på *Policy för måltider* på remiss till utbildning- och arbetsmarknadsnämnden, förskole- och grundskolenämnden samt socialnämnden. Samtliga remissinstanser har inkommit med svar.

På grund av den reviderade versionens utformning och karaktär har kommunstyrelsens förvaltning under beredningsprocessen valt att döpa om styrdokumentet till *Riktlinje för måltider*.

Genom riktlinjen säkerställer Varbergs kommun att förutsättningar skapas för goda matvanor, säkra livsmedel och en god matmiljö med målet att uppnå en god folkhälsa och den utgår ifrån Livsmedelsverkets måltidsmodell.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet 8 april 2025, § 141.

Beslutsförslag 10 februari 2025.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Riktlinje för måltider daterad 10 februari 2025.
Policy för måltider, antagen 16 mars 2021, § 37.
Servicenämnden 19 juni 2024, § 51.
Socialnämnden 12 december 2024, § 173.
Förskole- och grundskolenämnden 18 december 2024, § 97.
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 16 december 2024, § 96.

Övervägande

Policyn för måltider som senast reviderades 2021 har varit till stort stöd och hjälp för måltidsverksamheten i kommunen då den pekat ut en färdriktning och ambition för måltiderna i Varbergs kommun.

Kommunstyrelsens förvaltning har mot bakgrund av den reviderade versionens utformning under arbetets gång valt att benämna styrdokumentet *Riktlinje för måltider*. En policy ska vara vägledande och kortfattad och dokumentet konstateras vara för konkret och reglerande för att fortsättningsvis klassas som en policy.

Riktlinje för måltider tar avstamp i Livsmedelsverkets måltidsmodell. Enligt modellen ska måltiden vara god, säker, näringsriktig, trivsamt, hållbar och vara integrerad i verksamheten. Modellen är som ett pussel där helheten bygger på de olika delarna.

Riktlinjen betonar att maten så långt som möjligt ska vara tillagad från grunden och att måltidsverksamheten ska verka för valmöjligheter, exempelvis genom att arbeta med flerrätterssystem eller bufféserving.

Riktlinjen pekar också på gästens möjlighet att påverka meny och måltidsmiljö genom till exempel matråd och betonar vikten av att måltiderna så långt som möjligt ska ske vid samma tidpunkt varje dag och matgästen ska ges tillräckligt med tid för att äta. Där så är möjligt bör måltiden vara separerad från rast för att på så vis minska påverkan av stress hos elever i samband med måltiden.

De förändringar som gjorts rör främst principer för inköp av livsmedel. Tidigare skulle verksamheten följa den så kallade SMART-modellen (Större andel vegetabilier, Mindre andel tomma kalorier, Andelen ekologiskt ska öka, Rätt kött och rätt grönsaker vid rätt årstid, Transportsnålt). I den reviderade riktlinjen står det i stället att inköpen av livsmedel i Varbergs kommun ska baseras utifrån miljöpåverkan, gästers önskemål och näringsrekommendationer. Livsmedelsinköpen ska vara säsongsanpassade och transportsnåla där så är möjligt. Vidare ska ekologiska livsmedel väljas när det är ekonomiskt fördelaktigt, och respektive nämnd ansvarar löpande för sina livsmedelsinköp utifrån rådande förutsättningar och omvärldsbevakning. I Gemensamma principer för inköp av livsmedel till de offentliga köken i Halland 2024–2028 som antogs i juni 2024 framgår att

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

kaffe, te, kakao och bananer ska vara ekologiskt, socialt och hållbart producerade.

I riktlinjen framgår att måltiderna i möjligaste mån ska anpassas utifrån etiska, kulturella, religiösa och medicinska skäl. Däremot är skrivningen om att måltiderna ska anpassas efter individuella behov borttagen.

Vidare är direktivet att upphandlade livsmedel ska vara anpassade efter Livsmedelsverkets näringsrekommendationer borttaget.

Efter remissrundan till berörda nämnder framgick det att ansvarsfördelningen var något diffus, varför stycken som rör uppföljning och ansvarsfördelning har uppdaterats med hänvisning till relevanta styrdokument.

Protokollsutdrag: Servicenämnden
                                 Utbildning- och
                                 arbetsmarknadsnämnden
                                 Förskole- och grundskolenämnden
                                 Socialnämnden
                                 Ekonomikontoret
                                 Samhällsutvecklingskontoret
                                 Styrdokument
                                 Uppdragslista

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Reservation från Socialdemokraterna gällande riktlinje för måltider

Vi föreslog följande ändringar i Riktlinje för måltider:

1/ "Ekologiska livsmedel ska väljas när de är ekonomiskt fördelaktigt." byts till "Inköp av ekologiska livsmedel ska minst uppgå till 35 procent."

2/"Måltiderna som tillagas ska i möjligaste mån anpassas utifrån etiska, kulturella, religiösa och medicinska skäl, ska ändras till": "Måltiderna som tillagas ska anpassas utifrån religiösa och medicinska skäl, samt i möjligaste mån anpassas utifrån etiska och kulturella skäl."

Gällande slopandet av mål om inköp av ekologiska livsmedel så har Varbergsalliansen i sin helhet (M,SD,KD,L) och Varbergspartiet redan infört detta genom budget för Varbergs kommun förra året. Det har lett till att Varbergs kommuns inköp av ekologiska livsmedel sjunkit från 34 % till 24 %! Styret väljer att inte agera för att minska förekomsten av gifter i våra ekosystem, som har en stor påverkan på den biologiska mångfalden i vår natur. Forskning visar att gårdar som inte använder kemiska bekämpningsmedel har 30 % högre biologisk mångfald och hela 50 procent fler pollinatörer och bin. Detta är tydligen helt ovidkommande för styret. S anser att Varbergs kommun behöver göra mer för att bidra till den biologiska mångfalden och det har dessutom direkt rådighet över genom upphandling av livsmedel.

Avseende vårt andra yrkande ser vi det som självklart att det ska vara ett ska-krav att kommunen ska kunna erbjuda personer med medicinska och religiösa skäl mat som de kan äta. Som till exempel att erbjuda äggfrimat till ett barn i skolan med äggallergi eller ett annat animaliskt alternativ till ett barn som tillhör en judisk eller muslimsk församling. Konsekvenserna blir annars att de inte kan äta alls, vilket givetvis inte är acceptabelt.

Att anpassa i möjligaste mån utifrån etiska och kulturella skäl är självklart också viktigt, vilket vi är ense om.

Jeanette Qvist, andre vice ordförande kommunstyrelsen

För Socialdemokraterna i kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Reservation från Vänsterpartiet gällande riktlinje för måltider

Riktlinjen för måltid är ett viktigt styrdokument såväl när det gäller hållbarhet som för folkhälsa. Inköp av livsmedel står för en stor del av vår miljö- och klimatpåverkan och det är viktigt för tillit och sammanhållning att alla känner sig inkluderade i en måltid.

Därför är förslaget om att meningen "Ekologiska livsmedel ska väljas när de är ekonomiskt fördelaktigt." byts mot "Inköp av ekologiska livsmedel ska minst uppgå till 35 procent." av stor vikt. Den ursprungliga meningen innebär i princip att inga ekologiska livsmedel kommer att köpas in, till skada både för klimatet och den biologiska mångfalden.

När det gäller förslaget om att ändra "Måltiderna som tillagas ska i möjligaste mån anpassas utifrån etiska, kulturella, religiösa och medicinska skäl" till: "Måltiderna som tillagas ska anpassas utifrån religiösa och medicinska skäl, samt i möjligaste mån anpassas utifrån etiska och kulturella skäl" är tillägget av ska viktigt för att inte skapa utanförskap och minskad tillit.

Vänsterpartiet reserverar sig därför på ovanstående grunder mot beslutet att inte inkludera Socialdemokraternas ändringsyrkande i förslaget på Riktlinje för måltider.

Agnes Hultén
Vänsterpartiet Varberg

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 141

Dnr KS 2024/0500

Riktlinje för måltider

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

- anta *Riktlinje för måltider* daterad 10 februari 2025.
- Policy för måltider* beslutad av kommunfullmäktige 16 mars 2021, § 37, upphör därmed att gälla.
- anse uppdraget om att revidera *Policy för måltider* beslutat av kommunfullmäktige 14 november 2023, § 178, som återrapporterat.

Reservation

Jeanette Qvist (S) och Kent Norberg (S) reserverar sig mot beslutet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jeanette Qvist (S) föreslår följande ändringar i *Riktlinje för måltider*.

- "Ekologiska livsmedel ska väljas när de är ekonomiskt fördelaktigt." byts mot "Inköp av ekologiska livsmedel ska minst uppgå till 35 procent."
- Måltiderna som tillagas ska i möjligaste mån anpassas utifrån etiska, kulturella, religiösa och medicinska skäl, ska ändras till: Måltiderna som tillagas ska anpassas utifrån religiösa och medicinska skäl, samt i möjligaste mån anpassas utifrån etiska och kulturella skäl.

Beslutsordning

Ordförande ställer förvaltningens förslag mot Jeanette Qvists (S) förslag och konstaterar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beskrivning av ärendet

I kommunens budget för 2024, beslutad av kommunfullmäktige 14 november 2023, § 178, fick servicenämnden i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder, göra en översyn och revidera nuvarande *Policy för måltider*.

Servicenämnden beslutade 19 juni 2024, § 51, att godkänna revidering av *Policy för måltider* och översända den reviderade versionen till kommunfullmäktige för antagande.

Den reviderade måltidspolicyn har tagits fram av serviceförvaltningen under våren 2024 i samverkan med förskole- och grundskoleförvaltningen samt utbildning- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Kommunstyrelsens förvaltning har efter viss vidare bearbetning sänt förslag på *Policy för måltider* på remiss till utbildning- och arbetsmarknadsnämnden, förskole- och grundskolenämnden samt socialnämnden. Samtliga remissinstanser har inkommit med svar.

På grund av den reviderade versionens utformning och karaktär har kommunstyrelsens förvaltning under beredningsprocessen valt att döpa om styrdokumentet till *Riktlinje för måltider*.

Genom riktlinjen säkerställer Varbergs kommun att förutsättningar skapas för goda matvanor, säkra livsmedel och en god matmiljö med målet att uppnå en god folkhälsa och den utgår ifrån Livsmedelsverkets måltidsmodell.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 10 februari 2025.

Riktlinje för måltider daterad 10 februari 2025.

Policy för måltider, antagen 16 mars 2021, § 37.

Servicenämnden 19 juni 2024, § 51.

Socialnämnden 12 december 2024, § 173.

Förskole- och grundskolenämnden 18 december 2024, § 97.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 16 december 2024, § 96.

Övervägande

Policyn för måltider som senast reviderades 2021 har varit till stort stöd och hjälp för måltidsverksamheten i kommunen då den pekat ut en färdriktning och ambition för måltiderna i Varbergs kommun.

Kommunstyrelsens förvaltning har mot bakgrund av den reviderade versionens utformning under arbetets gång valt att benämna styrdokumentet *Riktlinje för måltider*. En policy ska vara vägledande och kortfattad och dokumentet konstateras vara för konkret och reglerande för att fortsättningsvis klassas som en policy.

Riktlinje för måltider tar avstamp i Livsmedelsverkets måltidsmodell. Enligt modellen ska måltiden vara god, säker, näringsriktig, trivsam, hållbar och vara integrerad i verksamheten. Modellen är som ett pussel där helheten bygger på de olika delarna.

Riktlinjen betonar att maten så långt som möjligt ska vara tillagad från grunden och att måltidsverksamheten ska verka för valmöjligheter, exempelvis genom att arbeta med flerrätterssystem eller bufféserving.

Riktlinjen pekar också på gästens möjlighet att påverka meny och måltidsmiljö genom till exempel matråd och betonar vikten av att

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

måltiderna så lång som möjligt ska ske vid samma tidpunkt varje dag och matgästen ska ges tillräckligt med tid för att äta. Där så är möjligt bör måltiden vara separerad från rast för att på så vis minska påverkan av stress hos elever i samband med måltiden.

De förändringar som gjorts rör främst principer för inköp av livsmedel. Tidigare skulle verksamheten följa den så kallade SMART-modellen (Större andel vegetabilier, Mindre andel tomma kalorier, Andelen ekologiskt ska öka, Rätt kött och rätt grönsaker vid rätt årstid, Transportsnålt). I den reviderade riktlinjen står det i stället att inköpen av livsmedel i Varbergs kommun ska baseras utifrån miljöpåverkan, gästers önskemål och näringsrekommendationer. Livsmedelsinköpen ska vara säsongsanpassade och transportsnåla där så är möjligt. Vidare ska ekologiska livsmedel väljas när det är ekonomiskt fördelaktigt, och respektive nämnd ansvarar löpande för sina livsmedelsinköp utifrån rådande förutsättningar och omvärldsbevakning. I Gemensamma principer för inköp av livsmedel till de offentliga köken i Halland 2024–2028 som antogs i juni 2024 framgår att kaffe, te, kakao och bananer ska vara ekologiskt, socialt och hållbart producerade.

I riktlinjen framgår att måltiderna i möjligaste mån ska anpassas utifrån etiska, kulturella, religiösa och medicinska skäl. Däremot är skrivningen om att måltiderna ska anpassas efter individuella behov borttagen.

Vidare är direktivet att upphandlade livsmedel ska vara anpassade efter Livsmedelsverkets näringsrekommendationer borttaget.

Efter remissrundan till berörda nämnder framgick det att ansvarsfördelningen var något diffus, varför stycken som rör uppföljning och ansvarsfördelning har uppdaterats med hänvisning till relevanta styrdokument.

Protokollsutdrag: Servicenämnden
                                 Utbildning- och
                                 arbetsmarknadsnämnden
                                 Förskole- och grundskolenämnden
                                 Socialnämnden
                                 Ekonomikontoret
                                 Samhällsutvecklingskontoret
                                 Styrdokument
                                 Uppdragslista

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-02-10

1 (4)
Dnr: KS 2024/0500-
11

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förvaltning
Desirée Aronsson, 0340-881 65

Riktlinje för måltider

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. anta *Riktlinje för måltider* daterad 10 februari 2025.
2. *Policy för måltider* beslutad av kommunfullmäktige 16 mars 2021, § 37, upphör därmed att gälla.
3. anse uppdraget om att revidera *Policy för måltider* beslutat av kommunfullmäktige 14 november 2023, § 178, som återrapporterat.

Beskrivning av ärendet

I kommunens budget för 2024, beslutad av kommunfullmäktige 14 november 2023, § 178, fick servicenämnden i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder, göra en översyn och revidera nuvarande *Policy för måltider*.

Servicenämnden beslutade 19 juni 2024, § 51, att godkänna revidering av *Policy för måltider* och översända den reviderade versionen till kommunfullmäktige för antagande.

Den reviderade måltidspolicyn har tagits fram av serviceförvaltningen under våren 2024 i samverkan med förskole- och grundskoleförvaltningen samt utbildning- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Kommunstyrelsens förvaltning har efter viss vidare bearbetning sänt förslag på *Policy för måltider* på remiss till utbildning- och arbetsmarknadsnämnden, förskole- och grundskolenämnden samt socialnämnden. Samtliga remissinstanser har inkommit med svar.

På grund av den reviderade versionens utformning och karaktär har kommunstyrelsens förvaltning under beredningsprocessen valt att döpa om styrdokumentet till *Riktlinje för måltider*.

POSTADRESS
Varbergs kommun

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

432 80 Varberg

Genom riktlinjen säkerställer Varbergs kommun att förutsättningar skapas för goda matvanor, säkra livsmedel och en god matmiljö med målet att uppnå en god folkhälsa och den utgår ifrån Livsmedelsverkets måltidsmodell.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 10 februari 2025.
Riktlinje för måltider daterad 10 februari 2025.
Policy för måltider, antagen 16 mars 2021, § 37.
Servicenämnden 19 juni 2024, § 51.
Socialnämnden 12 december 2024, § 173.
Förskole- och grundskolenämnden 18 december 2024, § 97.
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 16 december 2024, § 96.

Övervägande

Polycyn för måltider som senast reviderades 2021 har varit till stort stöd och hjälp för måltidsverksamheten i kommunen då den pekat ut en färdriktning och ambition för måltiderna i Varbergs kommun.

Kommunstyrelsens förvaltning har mot bakgrund av den reviderade versionens utformning under arbetets gång valt att benämna styrdokumentet *Riktlinje för måltider*. En policy ska vara vägledande och kortfattad och dokumentet konstateras vara för konkret och reglerande för att fortsättningsvis klassas som en policy.

Riktlinje för måltider tar avstamp i Livsmedelsverkets måltidsmodell. Enligt modellen ska måltiden vara god, säker, näringsriktig, trivsamt, hållbar och vara integrerad i verksamheten. Modellen är som ett pussel där helheten bygger på de olika delarna.

Riktlinjen betonar att maten så långt som möjligt ska vara tillagad från grunden och att måltidsverksamheten ska verka för valmöjligheter, exempelvis genom att arbeta med flerrätterssystem eller bufféserving.

Riktlinjen pekar också på gästens möjlighet att påverka meny och måltidsmiljö genom till exempel matråd och betonar vikten av att måltiderna så långt som möjligt ska ske vid samma tidpunkt varje dag och matgästen ska ges tillräckligt med tid för att äta. Där så är möjligt bör måltiden vara separerad från rast för att på så vis minska påverkan av stress hos elever i samband med måltiden.

De förändringar som gjorts rör främst principer för inköp av livsmedel. Tidigare skulle verksamheten följa den så kallade SMART-modellen (Större andel vegetabilier, Mindre andel tomma kalorier, Andelen ekologiskt ska öka, Rätt kött och rätt grönsaker vid rätt årstid, Transportsnålt). I den reviderade riktlinjen står det i stället att inköpen av livsmedel i Varbergs kommun ska baseras utifrån miljöpåverkan, gästers önskemål och näringsrekommendationer. Livsmedelsinköpen ska vara säsongsanpassade och transportsnåla där så är möjligt. Vidare ska ekologiska livsmedel väljas när det är ekonomiskt fördelaktigt, och respektive nämnd ansvarar löpande för sina livsmedelsinköp utifrån rådande förutsättningar och omvärldsbevakning. I Gemensamma principer för inköp av livsmedel till de offentliga köken i Halland 2024–2028 som antogs i juni 2024 framgår att kaffe, te, kakao och bananer ska vara ekologiskt, socialt och hållbart producerade.

I riktlinjen framgår att måltiderna i möjligaste mån ska anpassas utifrån etiska, kulturella, religiösa och medicinska skäl. Däremot är skrivningen om att måltiderna ska anpassas efter individuella behov borttagen.

Vidare är direktivet att upphandlade livsmedel ska vara anpassade efter Livsmedelsverkets näringsrekommendationer borttaget.

Efter remissrundan till berörda nämnder framgick det att ansvarsfördelningen var något diffus, varför stycken som rör uppföljning och ansvarsfördelning har uppdaterats med hänvisning till relevanta styrdokument.

Ekonomi och verksamhet

I stort kommer verksamheten inte att påverkas mer än att måltidsverksamheten ska utgå från Livsmedelsverkets måltidsmodell i stället för den tidigare SMART-modellen. Riktlinjer för måltider kommer dessutom ge större valfrihet vad gäller inköp av ekologiska livsmedel utifrån ekonomisk fördelaktighet, vilket kan leda till lägre kostnader.

Samråd

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, förskole- och grundskolenämnden samt socialnämnden har fått ärendet på remiss. Samråd har skett inom kommunstyrelsens förvaltning.

Kommunstyrelsens förvaltning

2025-02-10

4 (4)
Dnr: KS 2024/0500-
11

Marcus Vahlström
Kanslichef

Desirée Aronsson
Administrativ handläggare

Protokollsutdrag

Servicenämnden
Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden
Förskole- och grundskolenämnden
Socialnämnden
Ekonomikontoret
Samhällsutvecklingskontoret
Styrdokument
Uppdragslista

Riktlinje för måltider

Beslutad av:

Beslutsdatum och paragrafnummer:

Diarienummer:

Dokumentansvarig avdelning:

**VARBERGS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

Riktlinje för måltider	1
Syfte med riktlinjen	3
Upphandling och inköp	3
Produktion och servering.....	4
Uppföljning.....	5
Ansvarsfördelning.....	5

Syfte med riktlinjen

För måltidsverksamheten i Varbergs kommun finns en tydlig koppling till Varbergs vision och förhållningssätt om hållbarhet och delaktighet. Riktlinje för måltider i Varbergs kommun avser alla måltider som tillagas i kommunens verksamheter samt upphandlad måltidsverksamhet.

Genom riktlinjen säkerställer Varbergs kommun att förutsättningar skapas för goda matvanor, säkra livsmedel och en god matmiljö med målet att uppnå en god folkhälsa.

Måltidsverksamheten i Varbergs kommun ska utgå från Livsmedelsverkets måltidsmodell och ska bygga på tydligt kvalitets- och servicetänkande i hela kedjan, från upphandling av livsmedel till servering. Måltidsmodellen ger ett helhetsperspektiv på bra måltider och består av sex olika områden som alla är viktiga för att skapa matglädje och en positiv upplevelse för matgästen. Enligt måltidsmodellen ska måltiden vara god, säker, näringsriktig, hållbar, trivsamt och integrerad.

Livsmedelsverkets rekommendationer och riktlinjer för respektive målgrupp ligger till grund för måltiderna i Varbergs kommun som på ett positivt och naturligt sätt ska främja en hälsosam livsstil med bra matvanor, oavsett ålder på matgästen och var i kommunen man äter.

Upphandling och inköp

Upphandling av livsmedel ska följa lagen om offentlig upphandling, de svenska lagstadgade kraven avseende jordbruk och djurproduktion samt politiska beslut tagna i Varbergs kommun. Respektive nämnd ansvarar löpande för sina livsmedelsinköp utifrån rådande förutsättningar och omvärldsbevakning.

Varbergs kommun har tagit beslut om avsteg från Livsmedelsverkets rekommendationer gällande matfett. Margarinbaserade produkter i tillagning och som smörgåsfett ersätts med produkter baserade på smör och vegetabilisk olja.

Livsmedel har stor påverkan på miljön i hela kedjan, från produktion till servering. En hållbar måltidsverksamhet ska verka för att kontinuerligt minska miljöbelastningen genom att göra miljövänliga val av produkter och utrustning.

Inköpen av livsmedel i Varbergs kommun ska baseras utifrån miljöpåverkan, kostnader, gästers önskemål och näringsrekommendationer. Livsmedelsinköpen ska vara säsonganpassade och transportsnåla där så är möjligt. Ekologiska livsmedel ska väljas när de är ekonomiskt fördelaktigt. I Gemensamma

principer för inköp av livsmedel till de offentliga köken i Halland 2024–2028 som antogs i juni 2024 framgår att kaffe, te, kakao och bananer ska vara ekologiskt, socialt och hållbart producerade.

Produktion och servering

Maten som produceras ska följa Livsmedelsverkets krav på säker livsmedels-hantering. En hälsofrämjande måltidsverksamhet ska verka för att maten som produceras ska vara näringsrik, vällagad och tilltalande utifrån utseende, doft och smak. Matsedeln ska vara omväxlande och anpassad till matgästens behov, både traditionell och modern matkultur ska värnas.

Måltiderna som tillagas ska i möjligaste mån anpassas utifrån etiska, kulturella, religiösa och medicinska skäl. Måltiderna ska motverka felnäring, undernäring, övervikt och ohälsosamma matvanor. Så långt som möjligt ska maten tillagas från grunden.

Personalen ska ha rätt utbildning och kompetens för uppdraget och kök och serveringslokaler ska vara anpassade för den produktion och servering som planeras.

Måltidsverksamheten ska vara utformad och verka för valmöjligheter för matgästerna, exempelvis genom att arbeta med flerrätterssystem eller bufféserving. Beställare och utförare ska tillsammans ha strategier för att minska matsvinnet.

Måltidsmiljön ska vara lugn, trivsamt och vara anpassad till den verksamhet som bedrivs. Måltiden skall vara integrerad som en del av verksamheten och vara ett tillfälle för social gemenskap och samtal. För matgästen ska måltiderna så långt som möjligt ske vid samma tidpunkt varje dag och matgästen ska ges tillräckligt med tid för att äta.

Lunchmåltiden på skolor bör vara schemalagd och där så är möjligt separerad från rast för att möjliggöra minskad påverkan av stress hos elever i samband med måltid. Måltidsverksamheten ska tillsammans med berörda verksamheter verka för kundinflytande genom t.ex. matråd.

De caféverksamheter som bedrivs inom kommunen ska fungera som betydelsefulla mötesplatser och bidra till hälsosamma matvanor genom ett varierat utbud.

Uppföljning

Berörda nämnder ska årligen följa upp riktlinjen. Uppföljningen utgår från respektive nämnds reglemente samt *Riktlinjer och urvalsmodell för interna tjänsteleveranser, Facility Management i Varbergs kommun* för att se vilket verksamhetsområde som berörs. Uppföljningen ska ingå i årsredovisningen. En översyn av Riktlinje för måltider ska ske en gång per mandatperiod.

Ansvarsfördelning

Respektive verksamhetsnämnd är ansvarig för måltiderna inom sitt verksamhetsområde, oavsett om dessa görs i egen regi, köps från servicenämnden eller genom upphandlad entreprenör. *Policy och beslutsmodell för interna tjänsteleveranser, Facility Management i Varbergs kommun* samt respektive nämnds reglemente beskriver respektive nämnds verksamhetsområde.

**VARBERGS
KOMMUN**

Telefon: Varberg direkt: 0340-880 00. E-post: varbergdirekt@varberg.se. Webbplats: varberg.se
Postadress: Varbergs kommun, 432 80 Varberg. Besöksadress: Varberg direkt, Norra Vallgatan 14

VARBERGS
KOMMUN

Policy för måltider

» Policy
Program
Riktlinje
Strategi
Anvisning
Handlingsplan

Beslutad av Kommunfullmäktige	Beslutsdatum och paragrafnummer 16 mars 2021, § 37	Diarienummer KS 2020/0329	Dokumentansvarig avdelning Kommunkansliet
---	--	-------------------------------------	---

Innehåll

Policy för måltider i Varbergs kommun	3
Syfte och vision med policyn.....	3
Upphandling och inköp	3
Produktion och servering	4
Uppföljning.....	5
Ansvarsfördelning	5

Policy för måltider i Varbergs kommun

Syfte och vision med policyn

För måltidsverksamheten i Varbergs kommun finns en tydlig koppling till Varbergs vision och förhållningssätt om hållbarhet och delaktighet. Policy för måltider i Varbergs kommun avser alla måltider som tillagas i kommunens verksamheter samt upphandlad måltidsverksamhet.

Genom måltidspolicyn säkerställer Varbergs kommun att förutsättningar skapas för goda matvanor, säkra livsmedel och en god matmiljö med målet att uppnå en god folkhälsa.

Måltidsverksamheten i Varbergs kommun ska utgå från Livsmedelsverkets måltidsmodell och ska bygga på tydligt kvalitets- och servicetänkande i hela kedjan, från upphandling av livsmedel till servering. Måltiden och måltidsmiljön ska utformas så att den är en positiv upplevelse för matgästen.

Livsmedelsverkets rekommendationer och riktlinjer för respektive målgrupp ska utgöra en grund för måltiderna i Varbergs kommun som på ett positivt och naturligt sätt ska främja en hälsosam livsstil med bra matvanor, oavsett ålder på matgästen och var i kommunen man äter.

Upphandling och inköp

Upphandling av livsmedel ska följa lagen om offentlig upphandling, de svenska lagstadgade kraven avseende jordbruk och djurproduktion samt politiska beslut tagna i Varbergs kommun. De livsmedel som upphandlas ska vara anpassade efter Livsmedelsverkets näringsrekommendationer.

Varbergs kommun har tagit beslut om ett avsteg från Livsmedelsverkets näringsrekommendationer vad beträffar matfett. Margarinbaserade produkter i tillagning och som smörgåsfett ersätts med produkter baserade på smör och vegetabilisk olja.

Livsmedel har stor påverkan på miljön i hela kedjan, från produktion till servering. En hållbar måltidsverksamhet ska verka för att kontinuerligt minska miljöbelastningen genom att göra miljövänliga val av produkter och utrustning.

Verksamheterna ska köpa in produkter som stämmer överens med SMART-modellen. SMART-modellen tar ett helhetsgrepp om valen av livsmedel, för att främja hälsosamma och hållbara matvanor:

- S**törre andel vegetabilier
- M**indre andel tomma kalorier
- A**ndelen ekologiskt ökar
- R**ätt kött och rätt grönsaker vid rätt årstid
- T**ransportsnålt

Detta innebär bland annat att andelen ekologiska produkter minst ska uppgå till det kommunala målet samt att valet av råvaror ska följa säsong.

Produktion och servering

Maten som produceras ska följa Livsmedelsverkets krav på säker livsmedels-hantering. En hälsofrämjande måltidsverksamhet ska verka för att maten som produceras ska vara näringsrik, vällagad och tilltalande utifrån utseende, doft och smak. Matsedeln ska vara omväxlande och anpassad till matgästens behov, både traditionell och modern matkultur ska värnas.

Måltiderna som tillagas ska i möjligaste mån anpassas efter individuella behov utifrån etiska, kulturella, religiösa eller medicinska skäl. Måltiderna ska motverka felnäring, undernäring, övervikt och ohälsosamma matvanor. Så långt som möjligt ska maten tillagas från grunden.

Personalen ska ha rätt utbildning och kompetens för uppdraget och kök och serveringslokaler ska vara anpassade för den produktion och servering som planeras.

Måltidsverksamheten ska vara utformad och verka för valmöjligheter för matgästerna, exempelvis genom att arbeta med flerrätterssystem eller bufféserving. Det ska finnas strategier för att minska svinnet och det matavfall som uppstår skall sorteras och användas för t.ex. biogastillverkning.

Måltidsmiljön ska vara lugn, trivsamt och vara anpassad till den verksamhet som bedrivs. Måltiden skall vara integrerad som en del av verksamheten och vara ett tillfälle för social gemenskap och samtal. För matgästen ska måltiderna så långt som möjligt ske vid samma tidpunkt varje dag och matgästen ska ges tillräckligt med tid för att äta. Lunchmåltiden på skolor bör vara schemalagd och där så är möjligt separerad från rast för att möjliggöra minskad påverkan av stress hos elever i samband med måltid. Måltidsverksamheten ska tillsammans med berörda verksamheter verka för kundinflytande genom t.ex. matråd.

De caféverksamheter som bedrivs inom kommunen ska fungera som betydelsefulla mötesplatser och bidra till hälsosamma matvanor genom ett varierat utbud.

Uppföljning

Berörda förvaltningar ska årligen följa upp måltidspolicyn. Uppföljningen ska vara en del av det systematiska kvalitetsarbetet och ingå i den årliga verksamhetsberättelsen. En översyn av måltidspolicyn ska ske en gång per mandatperiod.

Ansvarsfördelning

Respektive verksamhetsnämnd är ansvarig för måltiderna inom sitt verksamhetsområde, oavsett om dessa görs i egen regi, köps från servicenämnden eller genom upphandlad entreprenör.

§ 51

Dnr SVN 2024/0067

Revidering av policy för måltider

Beslut

Servicenämnden beslutar

- godkänna förvaltningens revidering och förslag till ny policy för måltider
- föreslå kommunfullmäktige att anta förslag på reviderad policy för måltider.

Beskrivning av ärendet

I Varbergs kommuns budget för 2024 fick Servicenämnden i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder, göra en översyn och revidera nuvarande måltidspolicy. Återrapportering till kommunfullmäktige ska ske senast tredje kvartalet 2024.

Arbetet med att revidera måltidspolicyn har pågått på serviceförvaltningen under våren 2024 och utvalda kontaktpersoner hos både förskole- och grundskoleförvaltningen samt hos utbildning- och arbetsmarknadsförvaltningen har varit involverade i arbetet.

Beslutsunderlag

- Beslutsförslag 26 maj 2024
- Policy för måltider 2024.

Övervägande

Policyn för måltider som senast reviderades 2021 har varit till stort stöd och hjälp för måltidsverksamheten i kommunen då den pekat ut en färdriktning och ambition för måltiderna i Varbergs kommun.

Policyn för måltider tar avstamp i Livsmedelsverkets måltidsmodell. Enligt modellen ska måltiden vara god, säker, näringsriktig, trivsamt, hållbar och vara integrerad i verksamheten. Modellen är som ett pussel där helheten bygger på de olika delarna.

Måltidspolicyn betonar att maten så långt som möjligt ska vara tillagad från grunden och att måltidsverksamheten ska verka för valmöjligheter, exempelvis genom att arbeta med flerrätterssystem eller bufféserving.

Policyn pekar också på gästens möjlighet att påverka meny och måltidsmiljö genom t.ex. matråd och betonar vikten av att måltiderna så långt som möjligt ska ske vid samma tidpunkt varje dag och matgästen ska ges tillräckligt med tid för att äta. Där så är möjligt bör måltiden vara separerad från rast för att på så vis minska påverkan av stress hos elever i samband med måltiden.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

De förändringar som gjorts i 2024 års revidering av måltidspolicyn rör främst principer för inköp av livsmedel. Tidigare skulle verksamheten följa den så kallade "SMART-modellen (Större andel vegetabilier, Mindre andel tomma kalorier, Andelen ekologiskt ska öka, Rätt kött och rätt grönsaker vid rätt årstid, Transportsnålt).

I den reviderade måltidspolicyn står det istället att inköpen av livsmedel i Varbergs kommun ska baseras utifrån miljöpåverkan, gästers önskemål och näringsrekommendationer. Livsmedelsinköpen ska vara säsongsanpassade och transportsnåla där så är möjligt. Vidare står det att läsa att ekologiska livsmedel ska väljas när det är ekonomiskt fördelaktigt samt att respektive nämnd ansvarar löpande för sina livsmedelsinköp utifrån rådande förutsättningar och omvärldsbevakning.

I måltidspolicyn framgår att måltiderna i möjligaste mån ska anpassas utifrån etiska, kulturella, religiösa och medicinska skäl. Däremot är skrivningen om att måltiderna ska anpassas efter individuella behov borttagen.

I måltidspolicyn är vidare också direktivet att upphandlade livsmedel ska vara anpassade efter Livsmedelsverkets näringsrekommendationer borttaget.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 173

Dnr SN 2024/0211

Yttrande gällande Policy för måltider i Varbergs kommun

Beslut

Socialnämnden beslutar

- att godkänna yttrandet gällande Policy för måltider i Varbergs kommun och översända det till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden har den 20 september 2024 ombetts yttra sig över Policy för måltider i Varbergs kommun. Den föreslagna policyn syftar till att säkerställa förutsättningar för goda matvanor, säkra livsmedel och en god matmiljö i Varbergs kommun, med målet att främja en god folkhälsa.

Beslutsunderlag

Policy för måltider i Varbergs kommun
Beslutsförslag 18 november 2024

Övervägande

Kost och städ tillagar mat till vissa verksamheter i socialförvaltningen såsom särskilda boenden i egenregi, gruppboende för socialpsykiatri, specialmat till LSS-boende, seniorrestauranger med dagverksamhet och daglig verksamhet enligt LSS.

Det reviderade förslaget till måltidspolicy är i stort sett likt det nuvarande i innehåll och betydelse förutom att SMART-modellen har tagits bort och i stället används uttryck som kan tolkas på olika sätt.

Socialnämnden ställer sig positiv till förslagen policy dock ser Socialnämnden att ur uppföljningssynpunkt gör de föreslagna ändringarna det svårt att se hur policyn följs upp när de tydliga kraven i tidigare SMART-modellen tagits bort.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 97

Dnr FGN 2024/0539

Yttrande över remiss - Policy för måltider i Varbergs kommun

Beslut

Förskole- och grundskolenämnden beslutar

- godkänna yttrande över remiss – Policy för måltider i Varbergs kommun.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har begärt att förskole- och grundskolenämnden ska yttra sig över "Policy för måltider i Varbergs kommun". Policy för måltider avser alla måltider som tillagas i kommunens verksamheter samt upphandlad måltidsverksamhet. Genom måltidspolicyn säkerställer Varbergs kommun att förutsättningar skapas för goda matvanor, säkra livsmedel och en god matmiljö med målet att uppnå en god folkhälsa.

Beslutsunderlag

Policy för måltider i Varbergs kommun

Övervägande

Enligt skollagen har alla elever i grundskolan rätt till kostnadsfria skolmåltider. Detta gäller även för förskoleklassen. Skollagen säger att dessa måltider ska vara näringsriktiga, vilket innebär att skolorna har ett ansvar att se till att maten följer Livsmedelsverkets riktlinjer för näringsriktig kost. Förskole- och grundskolenämnden gör bedömningen att "Policy för måltider i Varbergs kommun" överensstämmer med skollagen.

En synpunkt är att måltidspolicyn är relativt detaljerad för att vara en policy och i stor utsträckning hänvisar till lagkrav och rekommendationer från myndigheter. Det finns en risk att policyn därmed kan behöva uppdateras i takt med att dessa rekommendationer revideras. Policyn skulle i stället kunna ta fasta på Varbergs kommuns vilja och inriktning för hur lagkrav och rekommendationer från myndigheter ska uppfyllas.

Av policyn framgår att respektive verksamhetsnämnd är ansvarig för måltiderna inom sitt verksamhetsområde. Utöver detta skulle det kunna förtydligas vilket ansvar som kommunstyrelsen respektive servicenämnden har i relation till verksamhetsnämnderna. Det är tydligt att kommunstyrelsen leder och samordnar nämnderna genom policy och beslut samt att servicenämnden i stor utsträckning planerar, genomför och följer upp måltidsverksamheten i enlighet med policyn. I anslutning till det fattar även servicenämnden egna beslut. Policyn speglar därmed inte fullt ut hur ansvarsfördelningen ser ut i praktiken.

När det gäller uppföljning av måltidspolicyn anser förskole- och grundskolenämnden att det skulle kunna utföras inom ramen för

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

internkontrollen. Förskole- och grundskolenämnden har ansvaret för skolmåltiderna men servicenämnden är ansvarig utförare. Elevernas upplevelse av skolmåltiderna skulle kunna följas upp i det systematiska kvalitetsarbetet.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 96

Dnr UAN 2024/0295

Policy för måltider i Varbergs kommun - remissvar

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

- godkänna förvaltningens överväganden och översända till kommunstyrelsen som nämndens remissvar i ärendet,
- godkänna yttrande som tillägg i nämndens remissvar:
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden anser att det är viktigt att kommunens utredning om förändring av köp- och säljsystemet blir klar inom kort. Nämnden anser att det är av vikt att köp- och säljsystemet förändras där helhetsansvaret för både köp- och sälj samlas hos en nämnd. Det nuvarande systemet anser nämnden är problematisk då köpande nämnd inte kan styra slutkostnaden för till exempel måltider i skolan vilket riskerar att påverka budgeterade medel för kärnverksamhet så som undervisning. Nämnden anser därför att det bör övervägas om beslut om ny policy för måltider bör avvaktas med tills kommunens nya modell för köp- och sälj är beslutat.

Reservation

Greger Hammarin (V) reserverar sig mot beslutet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Filip Zackrisson (L), Adam Havasi (M) och Jan-Olof Skoglund (SD) föreslår bifall till arbetsutskottets förslag.

Peter Svensson Stoltz (S) och Annika Pettersson (S) föreslår bifall till arbetsutskottets förslag punkt 1 och avslag till punkt 2.

Greger Hammarin (V) föreslår att nämnden beslutar om följande tillägg:

I policydokumentet för måltider står meningen "Ekologiska livsmedel ska väljas när de är ekonomiskt fördelaktigt.". Som alla förstår är det en situation som i praktiken aldrig kommer att uppstå, varför skrivningen är pinsam. Därför går det inte att anta något annat än att det står så av misstag. Nämnden föreslår att meningen ändras så till något av alternativen "Ekologiska livsmedel ska väljas.", "Ekologiska livsmedel ska företrädesvis väljas." eller "Ekologiska livsmedel ska väljas när det är ekonomiskt försvarbart.".

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

Anu Majkvist (C), Per-Anders Selvén (24:7), Peter Svensson Stoltz (S) och Annika Pettersson (S) föreslår bifall till tilläggsförslag från Greger Hammarin (V).

Beslutsordning

Ordförande frågar först om nämnden kan besluta enligt arbetsutskottets förslag punkt 1 och finner att så sker.

Ordförande frågar därefter om nämnden kan besluta enligt arbetsutskottets förslag punkt 2 och finner att så sker.

Ordförande frågar slutligen om nämnden kan besluta enligt tilläggsförslag från Greger Hammarin (V) och finner att förslaget avslås.

Beskrivning av ärendet

För måltidsverksamheten i Varbergs kommun finns en tydlig koppling till Varbergs vision och förhållningssätt om hållbarhet och delaktighet. Policy för måltider i Varbergs kommun avser alla måltider som tillagas i kommunens verksamheter samt upphandlad måltidsverksamhet.

Genom måltidspolicyn säkerställer Varbergs kommun att förutsättningar skapas för goda måltidsvanor, säkra livsmedel och en god matmiljö med målet att uppnå en god folkhälsa. Måltidsverksamheten i Varbergs kommun ska utgå från Livsmedelsverkets måltidsmodell och ska bygga på tydliga kvalitets- och servicetänkande i hela kedjan, från upphandling av livsmedel till servering. Måltidsmodellen ger ett helhetsperspektiv på bra måltider och består av sex olika områden som är viktiga för att skapa matglädje och en positiv upplevelse för matgästen. Enligt måltidsmodellen ska måltiden vara god, säker, näringsriktig, hållbar, trivsamt och integrerad.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har tillsammans med förskole- och grundskolenämnden och socialnämnden fått policyn på remiss för yttrande.

Beslutsunderlag

Remissmissiv
Policy för måltider i Varbergs kommun
Arbetsutskottet 2024-12-02, § 80

Övervägande

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen gör bedömningen att "Policy för måltider i Varbergs kommun" överensstämmer med Livsmedelsverkets nationella riktlinjer för måltider i skolan.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

En synpunkt är att måltidspolicyn är relativt detaljerad för att vara en policy och i stor utsträckning hänvisar till lagkrav och rekommendationer från myndigheter. Det finns en risk att policyn därmed kan behöva uppdateras i takt med att dessa rekommendationer revideras. Policyn skulle i stället kunna ta fasta på Varbergs kommuns vilja och inriktning för hur lagkrav och rekommendationer från myndigheter ska uppfyllas.

Av policyn framgår att respektive verksamhetsnämnd är ansvarig för måltiderna inom sitt verksamhetsområde. Utöver detta skulle det kunna förtydligas vilket ansvar som kommunstyrelsen respektive servicenämnden har i relation till verksamhetsnämnderna. Det är tydligt att kommunstyrelsen leder och samordnar nämnderna genom policy och beslut samt att servicenämnden i stor utsträckning planerar, genomför och följer upp måltidsverksamheten i enlighet med policyn. I anslutning till det fattar även servicenämnden egna beslut. Policyn speglar därmed inte fullt ut hur ansvarsfördelningen ser ut i praktiken. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har ansvaret för skolmåltiderna men servicenämnden är ansvarig utförare.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen för vidare
hantering

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Reservation

Jag ville med mitt tilläggsyrkande till nämndens remissvar på policydokumentet om måltider uppmärksamma att meningen "Ekologiska livsmedel ska väljas när de är ekonomiskt fördelaktigt." är problematiskt eftersom den beskriver en situation som i praktiken aldrig kommer att uppstå. Meningen är formulerad på ett bedrägligt och närmast pinsamt sätt. Det faktum att den dessutom är grammatiskt felaktig öppnade upp för möjligheten att det hela var ett misstag. Därför har jag i mitt yrkande gett förslag på alternativa skrivningar som täcker hela det politiska spektret av inställningar till ekologiska livsmedel. Det är tråkigt att majoriteten står fast vid att manifesteras sin avoga inställning till ekologisk hänsyn genom ett stöd till denna formulering, varför jag reserverar mig mot beslutet.

Greger Hammarin
Vänsterpartiet

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 65

Dnr KS 2025/0128

Redovisning av motioner under beredning

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. lägga redovisningen av motioner under beredning till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Av kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att styrelsen två gånger varje år ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Kommunstyrelsens förvaltning har gjort en sammanställning av motioner som är under beredning till och med januari 2024. Av sammanställningen framgår uppgift om ärendenummer, titel, datum då motionen anmäldes, samt beredningsläge.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet 4 mars 2025, § 77.

Beslutsförslag 18 februari 2025.

Sammanställning av motioner under beredning 31 januari 2025.

Övervägande

Enligt 5 kap. 35 § kommunallagen ska en motion om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.

Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige kan då ange hur beredningen ska fortsätta eller välja att avsluta ärendet.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att redovisningen av motioner under beredning läggs till handlingarna.

Protokollsutdrag: Kommunkansliet

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 77

Dnr KS 2025/0128

Redovisning av motioner under beredning

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. lägga redovisningen av motioner under beredning till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Av kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att styrelsen två gånger varje år ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Kommunstyrelsens förvaltning har gjort en sammanställning av motioner som är under beredning till och med januari 2024. Av sammanställningen framgår uppgift om ärendenummer, titel, datum då motionen anmäldes, samt beredningsläge.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 18 februari 2025.

Sammanställning av motioner under beredning 31 januari 2025.

Övervägande

Enligt 5 kap. 35 § kommunallagen ska en motion om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.

Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige kan då ange hur beredningen ska fortsätta eller välja att avsluta ärendet.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att redovisningen av motioner under beredning läggs till handlingarna.

Protokollsutdrag: Kommunkansliet

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning
Jennica Toresson, 0340-88491

Beslutsförslag
2025-02-18

1 (2)
Dnr: KS 2025/0128-2

Kommunstyrelsen

Redovisning av motioner under beredning

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. lägga redovisningen av motioner under beredning till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Av kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att styrelsen två gånger varje år ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Kommunstyrelsens förvaltning har gjort en sammanställning av motioner som är under beredning till och med januari 2024. Av sammanställningen framgår uppgift om ärendenummer, titel, datum då motionen anmäldes, samt beredningsläge.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 18 februari 2025.

Sammanställning av motioner under beredning 31 januari 2025.

Övervägande

Enligt 5 kap. 35 § kommunallagen ska en motion om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.

Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige kan då ange hur beredningen ska fortsätta eller välja att avsluta ärendet.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att redovisningen av motioner under beredning läggs till handlingarna.

Ekonomi och verksamhet

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser för verksamheten.

POSTADRESS
Varbergs kommun

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

432 80 Varberg

2025-02-18

2 (2)
Dnr: KS 2025/0128-2

Kommunstyrelsens förvaltning

Marcus Vahlström
Kanslichef

Jennica Toresson
Kommunsekreterare

Protokollsutdrag
Kommunkansliet

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning
Jennica Toresson, 0340-88491

Utredning

2025-02-18

1 (4)

Dnr: KS 2025/0128-1

Sammanställning av motioner under beredning 31 januari 2025

Ärendenummer	Ärendetitel	Anmäld	Beredningsläge
KS 2025/0081	Motion från Jeanette Qvist (S) om att utreda och införa medborgarinitiativ i Varberg	21 jan-25	Fördelad till handläggare.
KS 2025/0058	Motion från Daniel Karlsson (V) om att utöka friskvårdstillägget i Varbergs kommun	21 jan-25	Fördelad till handläggare.
KS 2024/0876	Motion från Daniel Karlsson (V) om att införa friskvårdstimme för anställda inom Varbergs kommun	21 jan-25	Fördelad till handläggare.
KS 2024/0861	Motion från Agnes Hultén (V) om att underlätta för personal att ta uppdrag för humanitära organisationer	21 jan-25	Fördelad till handläggare.
KS 2024/0850	Motion från Agnes Hultén (V) om att Se över och vid behov uppdatera upphandlingsreglerna beträffande varor och tjänster från illegalt ockuperade områden	10 dec-24	Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - September 2025.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15,
Östra Vallgatan 12
(hiss)
432 80 Varberg

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

KS 2024/0837	Motion från Anu Majkvist (C) om kommunala praktikplatser för elever i den anpassade gymnasieskolan	10 dec-24	Begäran om yttrande skickat till UAN 7 januari 2025. Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - September 2025.
KS 2024/0772	Motion från Eva Pehrsson-Karlsson (C) angående tilläggstid vid parkering i Parkeringshus	12 nov-24	Begäran om yttrande skickat till VFAB 22 november 2024. Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - Juni 2025.
KS 2024/0721	Motion från Carl-Magnus Wikelund (C) angående utredning av etablering av trygghetspunkter	15 okt-24	Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - Juni 2025.
KS 2024/0661	Motion från Ingemar Ericsson (24:7) om hundrastgård på söder	17 sep-24	Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - April 2025.
KS 2024/0642	Motion från Lena Språng (C) om kompensation för förlorat statsbidrag till studieförbunden	17 sep-24	Begäran om yttrande skickat till KFN 3 oktober 2024. Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - Juni 2025.
KS 2024/0527	Motion från Ingela Svensson (V), Daniel Karlsson (V) och Marie Lindén (V) om kommunalt hem för vård eller boende, HVB, i Varberg	17 sep-24	Begäran om yttrande skickat till SN 2 oktober 2024. Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - Juni 2025.

KS 2024/0381	Motion från Jeanette Qvist (S) om att arrangera demokratidagar i Varberg	14 maj-24	Begäran om yttrande skickat till berörda nämnder och bolag 17 februari 2025. Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - December 2025.
KS 2024/0303	Motion från Ingela Svenson (V) om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler	16 apr-24	Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - April 2025.
KS 2024/0141	Motion från Anu Majkvist (C) om möjlighet för Varbergs ungdomar att bli sommarentreprenörer	15 feb-24	Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - Mars 2025.
KS 2024/0125	Motion från Marie Lindén (V) och Ingela Svenson (V) om att besiktiga och underhålla Banmästarstugan	15 feb-24	Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - Mars 2025.
KS 2022/0366	Motion från Helen Alexborn (SD) om språkrav vid nyanställning inom all vård och omsorg	20 sep-22	Med hänsyn till pågående nationellt utredningsuppdrag från regeringen har beredningstiden förlängts. Personalutskottet beslutade 9 januari 2025 att bordlägga ärendet. Preliminär tidpunkt för beslut i Kommunfullmäktige - Mars 2025.

2025-02-18

4 (4)
Dnr: KS 2025/0128-
1

Kommunstyrelsens förvaltning

Jennica Toresson

§ 92

Dnr KS 2024/0303

Svar på motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- bifalla punkt 1 i motionen - *uppdra åt kommunstyrelsen att med sakkunnig hjälp genomföra en inventering av tillgängligheten till de kommunala lokaler som används av allmänheten, föreningar, förtroendevalda, elever, andra behöriga besökare eller personal. Inventeringen ska också gälla tillgängligheten utomhus, såsom tex hinder i form av placering av entré, tillgång till handikapparkering, ramper, förekomsten av trappor med eller utan trappträcken.*
- uppdraget avgränsas till de lokaler där kommunstyrelsen är fastighetsägare samt de lokaler där kommunen är hyresgäst i Varbergs Fastighets AB:s lokaler.
- uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast kvartal 4 2026 och utöver inventeringsrapport innehålla kostnadsuppskattningar för eventuella behov av åtgärder.
- kostnaden för uppdragets genomförande hanteras inom ordinarie budgetprocess.
- avslå punkt 2 i motionen - *på grundval av inventeringen där det är möjligt vidta de åtgärder som behövs för att göra lokalen fullt ut tillgänglig för rörelsehindrade eller personer med andra funktionsvariationer - med hänvisning till att frågor om ansvar för åtgärder och kostnader först bör utredas.*

Beskrivning av ärendet

Ingela Svensson (V) har 13 april 2024 lämnat en motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrade till kommunala byggnader och lokaler. Motionen lyfter exempel på hinder som påverkar personer med begränsad rörelseförmåga, såsom otillgängliga ingångar och avsaknad av hjälpmedel för syn- och hörselskadade. Bristerna kan försvåra eller omöjliggöra för personer med funktionsvariationer att använda kommunens lokaler på lika villkor.

Förslaget i motionen är att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag

- att med sakkunnig hjälp genomföra en inventering av tillgängligheten till de kommunala lokaler som används av allmänheten, föreningar, förtroendevalda, elever, andra behöriga besökare eller personal.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Inventeringen ska också gälla tillgängligheten utomhus, såsom till exempel hinder i form av placering av entré, tillgång till handikapparkering, ramper, förekomsten av trappor med eller utan trappträcken;

- att därefter på grundval av inventeringen där det är möjligt vidta de åtgärder som behövs för att göra lokalen fullt ut tillgänglig för rörelsehindrade eller personer med andra funktionsvariationer.

Motionen har skickats på remiss till hamn- och gatunämnden, servicenämnden, Varbergs Bostads AB och Varbergs Fastighets AB.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet 8 april 2025, § 145.

Beslutsförslag 18 mars 2025.

Hamn- och gatunämnden 23 september 2024, § 80.

Servicenämnden 29 augusti 2024, § 61.

Varbergs Bostads AB 9 december 2024.

Varbergs Fastighets AB 28 januari 2025.

Motion från Ingela Svenson (V) om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler.

Övervägande

Servicenämnden avstyrker motionen med hänvisning till att nämnden kontinuerligt anpassar fastigheterna i enlighet med gällande lagar och regler. Sedan den 1 januari 2025 ansvarar servicenämnden endast för drift- och underhåll av kommunens fastigheter.

Hamn- och gatunämnden avstyrker motionen och anser att de förslag som ställs i motionen som berör hamn- och gatunämndens ansvarsområde redan uppfylls inom befintlig inventering och pågående projekt.

Varbergs Bostads AB väljer att inte yttra sig i frågan om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrade till kommunala byggnader och lokaler. I sitt yttrande framför de också att de har få offentliga lokaler och de som finns är anpassade.

Varbergs Fastighets AB föreslår bifall till motionen. Varbergs Fastighets AB uppfattar det som att hyresgästen (kommunen) bekostar inventeringen och reserverar sig för eventuella åtgärder som inventeringen föreslår kan medföra diskussion om ansvar och kostnad att hantera mellan Varbergs Fastighets AB och hyresgäst.

Kommunstyrelsen har sedan årsskiftet övertagit det strategiska ansvaret för kommunens fastighetsorganisation och arbetet med *Enkelt avhjälpa hinder* pågår kontinuerligt på kommunstyrelsens förvaltning. Dessa krav reglerar

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

tillgängligheten på befintliga lokaler och platser dit allmänheten har tillträde och har funnits sedan 2001. Exempel på platser kan vara receptioner, restauranger, bibliotek och teatrar.

I gråzonen hamnar alla andra lokaler exempelvis förskolor, skolor, äldreboenden samt andra förvaltningslokaler som i huvudsak är arbetsplatser med begränsat tillträde för allmänheten.

Inventeringen föreslås avgränsas till de lokaler där kommunstyrelsen är fastighetsägare samt de lokaler som kommunen är hyresgäst i Varbergs Fastighets AB:s lokaler då övriga remissinstanser yttrat sig att de redan uppfyller ovanstående alternativt arbetar med det.

Att inventera det befintliga beståndet i syfte att säkerställa kommunens byggnader och lokaler är tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, där så är möjligt med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna, är ett arbete som kommunstyrelsens förvaltning bedömer vara i linje med kommunens målområde *Ett samhälle för alla* och *En effektiv, hållbar och nytänkande organisation* då många av våra kommunala lokaler är arbetsplatser. Sedan 2015 utgör även bristande tillgänglighet en form av diskriminering. Med en inventering och en handlingsplan kan kommunstyrelsen därmed förhindra eventuella anmälningar till Diskrimineringsombudsmannen.

Samtliga av kommunstyrelsens och Varbergs Fastighets AB:s byggnader och lokaler följer alla de lagkrav som fanns vid nybyggnadsuppförandet av dessa. I de fall ombyggnation/ändringar sker reglerar plan- och bygglagen hur tillgängligheten ska tillgodoses. Dock är stora delar av detta fastighetsbestånd långt ifrån nybyggt och genom att utföra en grundlig utredning blir fastighetsägaren uppmärksam på var de större bristerna är och där så inte kan anses orimligt åtgärda dessa. Detta är ett viktigt steg för att skapa ett mer inkluderande samhälle och uppfylla våra åtaganden enligt lag och rättighetsperspektiv.

Protokollsutdrag: Ingela Svensson (V)
Hamn- och gatunämnden
Servicenämnden
Varbergs Fastighets AB
Varbergs Bostads AB
Uppdragslista

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

§ 145

Dnr KS 2024/0303

Svar på motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

- bifalla punkt 1 i motionen - *uppdra åt kommunstyrelsen att med sakkunnig hjälp genomföra en inventering av tillgängligheten till de kommunala lokaler som används av allmänheten, föreningar, förtroendevalda, elever, andra behöriga besökare eller personal. Inventeringen ska också gälla tillgängligheten utomhus, såsom tex hinder i form av placering av entré, tillgång till handikapparkering, ramper, förekomsten av trappor med eller utan trappträcken.*
- uppdraget avgränsas till de lokaler där kommunstyrelsen är fastighetsägare samt de lokaler där kommunen är hyresgäst i Varbergs Fastighets AB:s lokaler.
- uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast kvartal 4 2026 och utöver inventeringsrapport innehålla kostnadsuppskattningar för eventuella behov av åtgärder.
- kostnaden för uppdragets genomförande hanteras inom ordinarie budgetprocess.
- avslå punkt 2 i motionen - *på grundval av inventeringen där det är möjligt vidta de åtgärder som behövs för att göra lokalen fullt ut tillgänglig för rörelsehindrade eller personer med andra funktionsvariationer - med hänvisning till att frågor om ansvar för åtgärder och kostnader först bör utredas.*

Förslag till beslut på sammanträdet

Jeanette Qvist (S) föreslår bifall till förvaltningens förslag.

Beskrivning av ärendet

Ingela Svensson (V) har 13 april 2024 lämnat en motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrade till kommunala byggnader och lokaler. Motionen lyfter exempel på hinder som påverkar personer med begränsad rörelseförmåga, såsom otillgängliga ingångar och avsaknad av hjälpmedel för syn- och hörselskadade. Bristerna kan försvåra eller omöjliggöra för personer med funktionsvariationer att använda kommunens lokaler på lika villkor.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

Förslaget i motionen är att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag

1. att med sakkunnig hjälp genomföra en inventering av tillgängligheten till de kommunala lokaler som används av allmänheten, föreningar, förtroendevalda, elever, andra behöriga besökare eller personal. Inventeringen ska också gälla tillgängligheten utomhus, såsom till exempel hinder i form av placering av entré, tillgång till handikapparkering, ramper, förekomsten av trappor med eller utan trappträcken;

  - att därefter på grundval av inventeringen där det är möjligt vidta de åtgärder som behövs för att göra lokalen fullt ut tillgänglig för rörelsehindrade eller personer med andra funktionsvariationer.

Motionen har skickats på remiss till hamn- och gatunämnden, servicenämnden, Varbergs Bostads AB och Varbergs Fastighets AB.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 18 mars 2025.

Hamn- och gatunämnden 23 september 2024, § 80.

Servicenämnden 29 augusti 2024, § 61.

Varbergs Bostads AB 9 december 2024.

Varbergs Fastighets AB 28 januari 2025.

Motion från Ingela Svenson (V) om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler.

Övervägande

Servicenämnden avstyrker motionen med hänvisning till att nämnden kontinuerligt anpassar fastigheterna i enlighet med gällande lagar och regler. Sedan den 1 januari 2025 ansvarar servicenämnden endast för drift- och underhåll av kommunens fastigheter.

Hamn- och gatunämnden avstyrker motionen och anser att de förslag som ställs i motionen som berör hamn- och gatunämndens ansvarsområde redan uppfylls inom befintlig inventering och pågående projekt.

Varbergs Bostads AB väljer att inte yttra sig i frågan om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrade till kommunala byggnader och lokaler. I sitt yttrande framför de också att de har få offentliga lokaler och de som finns är anpassade.

Varbergs Fastighets AB föreslår bifall till motionen. Varbergs Fastighets AB uppfattar det som att hyresgästen (kommunen) bekostar inventeringen och reserverar sig för eventuella åtgärder som inventeringen föreslår kan medföra diskussion om ansvar och kostnad att hantera mellan Varbergs Fastighets AB och hyresgäst.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Kommunstyrelsen har sedan årsskiftet övertagit det strategiska ansvaret för kommunens fastighetsorganisation och arbetet med *Enkelt avhjälpa hinder* pågår kontinuerligt på kommunstyrelsens förvaltning. Dessa krav reglerar tillgängligheten på befintliga lokaler och platser dit allmänheten har tillträde och har funnits sedan 2001. Exempel på platser kan vara receptioner, restauranger, bibliotek och teatrar.

I gråzonen hamnar alla andra lokaler exempelvis förskolor, skolor, äldreboenden samt andra förvaltningslokaler som i huvudsak är arbetsplatser med begränsat tillträde för allmänheten.

Inventeringen föreslås avgränsas till de lokaler där kommunstyrelsen är fastighetsägare samt de lokaler som kommunen är hyresgäst i Varbergs Fastighets AB:s lokaler då övriga remissinstanser yttrat sig att de redan uppfyller ovanstående alternativt arbetar med det.

Att inventera det befintliga beståndet i syfte att säkerställa kommunens byggnader och lokaler är tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, där så är möjligt med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna, är ett arbete som kommunstyrelsens förvaltning bedömer vara i linje med kommunens målområde *Ett samhälle för alla* och *En effektiv, hållbar och nytänkande organisation* då många av våra kommunala lokaler är arbetsplatser. Sedan 2015 utgör även bristande tillgänglighet en form av diskriminering. Med en inventering och en handlingsplan kan kommunstyrelsen därmed förhindra eventuella anmälningar till Diskrimineringsombudsmannen.

Samtliga av kommunstyrelsens och Varbergs Fastighets AB:s byggnader och lokaler följer alla de lagkrav som fanns vid nybyggnadsuppförandet av dessa. I de fall ombyggnation/ändringar sker reglerar plan- och bygglagen hur tillgängligheten ska tillgodoses. Dock är stora delar av detta fastighetsbestånd långt ifrån nybyggt och genom att utföra en grundlig utredning blir fastighetsägaren uppmärksam på var de större bristerna är och där så inte kan anses orimligt åtgärda dessa. Detta är ett viktigt steg för att skapa ett mer inkluderande samhälle och uppfylla våra åtaganden enligt lag och rättighetsperspektiv.

Protokollsutdrag: Ingela Svensson (V)
Hamn- och gatunämnden
Servicenämnden
Varbergs Fastighets AB
Varbergs Bostads AB
Uppdragslista

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning
Emma Winnberg

Beslutsförslag
2025-03-18

1 (4)
Dnr: KS 2024/0303-5

Kommunstyrelsen

Svar på motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. bifalla punkt 1 i motionen - *uppdra åt kommunstyrelsen att med sakkunnig hjälp genomföra en inventering av tillgängligheten till de kommunala lokaler som används av allmänheten, föreningar, förtroendevalda, elever, andra behöriga besökare eller personal. Inventeringen ska också gälla tillgängligheten utomhus, såsom tex hinder i form av placering av entré, tillgång till handikapparkering, ramper, förekomsten av trappor med eller utan trappträcken.*
2. uppdraget avgränsas till de lokaler där kommunstyrelsen är fastighetsägare samt de lokaler där kommunen är hyresgäst i Varbergs Fastighets AB:s lokaler.
3. uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast kvartal 4 2026 och utöver inventeringsrapport innehålla kostnadsuppskattningar för eventuella behov av åtgärder.
4. kostnaden för uppdragets genomförande hanteras inom ordinarie budgetprocess.
5. avslå punkt 2 i motionen - *på grundval av inventeringen där det är möjligt vidta de åtgärder som behövs för att göra lokalen fullt ut tillgänglig för rörelsehindrade eller personer med andra funktionsvariationer - med hänvisning till att frågor om ansvar för åtgärder och kostnader först bör utredas.*

Beskrivning av ärendet

Ingela Svensson (V) har 13 april 2024 lämnat en motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrade till kommunala byggnader och lokaler. Motionen lyfter exempel på hinder som påverkar personer med begränsad rörelseförmåga, såsom otillgängliga ingångar och avsaknad av hjälpmedel för syn- och hörselskadade. Bristerna kan försvåra eller

POSTADRESS
Varbergs kommun

BESÖKSADRESS
Engelbrektsgatan 15, Östra
Vallgatan 12 (hiss)

TELEFON
0340-880 00

TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
ks@varberg.se

WEBBPLATS
www.varberg.se

432 80 Varberg

omöjliggöra för personer med funktionsvariationer att använda kommunens lokaler på lika villkor.

Förslaget i motionen är att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag

- att med sakkunnig hjälp genomföra en inventering av tillgängligheten till de kommunala lokaler som används av allmänheten, föreningar, förtroendevalda, elever, andra behöriga besökare eller personal. Inventeringen ska också gälla tillgängligheten utomhus, såsom till exempel hinder i form av placering av entré, tillgång till handikapparkering, ramper, förekomsten av trappor med eller utan trappträcken;
- att därefter på grundval av inventeringen där det är möjligt vidta de åtgärder som behövs för att göra lokalen fullt ut tillgänglig för rörelsehindrade eller personer med andra funktionsvariationer.

Motionen har skickats på remiss till hamn- och gatunämnden, servicenämnden, Varbergs Bostads AB och Varbergs Fastighets AB.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 18 mars 2025.

Hamn- och gatunämnden 23 september 2024, § 80.

Servicenämnden 29 augusti 2024, § 61.

Varbergs Bostads AB 9 december 2024.

Varbergs Fastighets AB 28 januari 2025.

Motion från Ingela Svenson (V) om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler.

Övervägande

Servicenämnden avstyrker motionen med hänvisning till att nämnden kontinuerligt anpassar fastigheterna i enlighet med gällande lagar och regler. Sedan den 1 januari 2025 ansvarar servicenämnden endast för drift- och underhåll av kommunens fastigheter.

Hamn- och gatunämnden avstyrker motionen och anser att de förslag som ställs i motionen som berör hamn- och gatunämndens ansvarsområde redan uppfylls inom befintlig inventering och pågående projekt.

Varbergs Bostads AB väljer att inte yttra sig i frågan om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrade till kommunala byggnader

och lokaler. I sitt yttrande framför de också att de har få offentliga lokaler och de som finns är anpassade.

Varbergs Fastighets AB föreslår bifall till motionen. Varbergs Fastighets AB uppfattar det som att hyresgästen (kommunen) bekostar inventeringen och reserverar sig för eventuella åtgärder som inventeringen föreslår kan medföra diskussion om ansvar och kostnad att hantera mellan Varbergs Fastighets AB och hyresgäst.

Kommunstyrelsen har sedan årsskiftet övertagit det strategiska ansvaret för kommunens fastighetsorganisation och arbetet med *Enkelt avhjälpa hinder* pågår kontinuerligt på kommunstyrelsens förvaltning. Dessa krav reglerar tillgängligheten på befintliga lokaler och platser dit allmänheten har tillträde och har funnits sedan 2001. Exempel på platser kan vara receptioner, restauranger, bibliotek och teatrar.

I gråzonen hamnar alla andra lokaler exempelvis förskolor, skolor, äldreboenden samt andra förvaltningslokaler som i huvudsak är arbetsplatser med begränsat tillträde för allmänheten.

Inventeringen föreslås avgränsas till de lokaler där kommunstyrelsen är fastighetsägare samt de lokaler som kommunen är hyresgäst i Varbergs Fastighets AB:s lokaler då övriga remissinstanser yttrat sig att de redan uppfyller ovanstående alternativt arbetar med det.

Att inventera det befintliga beståndet i syfte att säkerställa kommunens byggnader och lokaler är tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, där så är möjligt med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna, är ett arbete som kommunstyrelsens förvaltning bedömer vara i linje med kommunens målområde *Ett samhälle för alla* och *En effektiv, hållbar och nytänkande organisation* då många av våra kommunala lokaler är arbetsplatser. Sedan 2015 utgör även bristande tillgänglighet en form av diskriminering. Med en inventering och en handlingsplan kan kommunstyrelsen därmed förhindra eventuella anmälningar till Diskrimineringsombudsmannen.

Samtliga av kommunstyrelsens och Varbergs Fastighets AB:s byggnader och lokaler följer alla de lagkrav som fanns vid nybyggnadsuppförandet av dessa. I de fall ombyggnation/ändringar sker reglerar Plan- och bygglagen hur tillgängligheten ska tillgodoses. Dock är stora delar av detta fastighetsbestånd långt ifrån nybyggt och genom att utföra en grundlig utredning blir fastighetsägaren uppmärksam på var de större bristerna är och där så inte

kan anses orimligt åtgärda dessa. Detta är ett viktigt steg för att skapa ett mer inkluderande samhälle och uppfylla våra åtaganden enligt lag och rättighetsperspektiv.

Ekonomi och verksamhet

Om kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förvaltningsförslag behöver personella resurser tas i anspråk för genomförande av uppdraget. Kostnaden för genomförande är svårbedömd men uppdragets omfattning uppskattas kräva ungefär en halvtidstjänst under 1,5 års tid. Kostnaden för personella resurser föreslås hanteras inom ordinarie budgetprocess.

I förlängningen kan eventuella åtgärder som inventeringen föreslår medföra diskussioner om ansvar och kostnader att hantera mellan Varbergs fastighets AB och kommunstyrelsen.

Samråd

Hamn- och gatunämnden, Servicenämnden, Varbergs Fastighets AB och Varbergs Bostads AB har lämnat remissyttranden. Samråd har skett inom samhällsutvecklingskontoret.

Kommunstyrelsens förvaltning

Jim Arvidsson
Avdelningschef
Lokalförslagsavdelningen

Emma Winnberg
Projektledare

Protokollsutdrag

Ingela Svensson (V)
Hamn- och gatunämnden
Servicenämnden
Varbergs Fastighets AB
Varbergs Bostads AB
Uppdragslista

§ 80

Dnr HGN 2024/0149

Yttrande över motion gällande inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler

Beslut

Hamn- och gatunämnden beslutar att

- avstyrka motionen att inventera och anpassa tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler.

Beskrivning av ärendet

Ingela Svensson (V) har inkommit till kommunfullmäktige med en motion, daterad 2024-04-13, gällande inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler.

I motionen lyfts bland annat brister i tillgängligheten vid entréer med trappsteg utan ramp, blockerade ledstråk och tillgång till hörslingor i möteslokaler.

Motionen yrkar:

- att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt kommunstyrelsen att med sakkunnig hjälp genomföra en inventering av tillgängligheten till de kommunala lokaler som används av allmänheten, föreningar, förtroendevalda, elever, andra behöriga besökare eller personal. Inventeringen ska också gälla tillgängligheten utomhus, såsom t ex hinder i form av placering av entré, tillgång till handikapparkering, ramper, förekomsten av trappor med eller utan trappträcken;
- att därefter på grundval av inventeringen där det är möjligt vidta de åtgärder som behövs för att göra lokalen fullt ut tillgänglig för rörelsehindrade eller personer med andra funktionsvariationer.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets beslut den 9 september 2024, § 71.

Förvaltningens beslutsförslag.

Motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler, Ingela Svensson (V), daterad 2024-04-13.

Övervägande

Hamn- och gatuförvaltningen ser positivt på att kommunens byggnader och lokaler är tillgängliga för människor med funktionsnedsättningar.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

I de flesta fall ligger kommunens byggnader och lokaler inom kvarteretsmark vilket inte ingår i hamn- och gatunämndens ansvar att tillgodose tillgänglighet, utan det är upp till fastighetsägaren. Vissa av de kommunala byggnaderna och lokalerna är direkt angränsande till allmän platsmark, vilken hamn- och gatunämnden ansvarar för.

Hamn- och gatuförvaltningen utförde en inventering av tillgängligheten på allmän platsmark i stadskärnan 2021, inom ramen för nämndens investeringsprojekt för löpande tillgänglighetsåtgärder. Resultatet av inventeringen svarar till viss del för den information som efterfrågas i motionen. Av inventeringen framgår att tillgängligheten på allmän platsmark runt stadshus A och B är god, men den är sämre runt stadshus C. I pågående ombyggnation av stadshus C ingår åtgärder för tillgänglighet runtom byggnaden.

Hamn- och gatuförvaltningen anser att de förslag som ställs i motionen som berör hamn- och gatunämndens ansvarsområde redan uppfylls inom befintlig inventering och pågående projekt.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 61

Dnr SVN 2024/0055

Svar på remiss - motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad i kommunala byggnader och lokaler

Beslut

Servicenämnden beslutar

- avstyrka motionen då fastighetsavdelningen kontinuerligt anpassar fastigheterna i enlighet med gällande lagar och regler.

Beskrivning av ärendet

Den 16 april 2024 beslutade kommunfullmäktige att remittera motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad i kommunala byggnader och lokaler. Kommunstyrelsens förvaltning bad den 24 april 2024 servicenämnden inkomma med yttrande.

Beslutsunderlag

- Beslutsförslag 27 juni 2024
- Remiss – motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad i kommunala byggnader och lokaler
- Motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler, Ingela Svensson (V).

Övervägande

Varbergs Kommun följer plan och bygglagen och anpassar regelbundet fastigheter vid ombyggnation. Alla fastigheter följer de lagkrav som fanns vid nybyggnadstillfället.

I de fall ombyggnation sker eller uppenbara brister finns görs åtgärder regelbundet för att tillgodose tillgänglighet och övriga myndighetskrav i kommunens fastigheter.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum

2024-12-09

Kommunstyrelsens
förvaltning

Yttrande – Motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler KS 2024/0303

Varbergs Bostad har mottagit ovan rubricerad motion för yttrande.

Varbergs Bostad har svårt för att uttala sig om huruvida kommunala lokaler är tillräckligt anpassade eller inte. Varbergs Bostad har få offentliga lokaler och de som finns är anpassade.

För hyresgäster hos Varbergs Bostad med funktionshinder görs anpassningar efter behovsprövning i samråd med socialförvaltningen och Hjälpmedelscentralen.

Mot bakgrund av ovan avstår sig Varbergs Bostad att yttra sig i frågan om inventering och anpassning av tillgänglighet för rörelsehindrade till kommunala byggnader och lokaler.

Varbergs Bostad

Stig Berntsson
Styrelseordförande

Tomas Johansson
vice Styrelseordförande

Från: "Simon Örnberg"
Skickat: den 28 januari 2025 15:35:03
Till: "Kommunstyrelsen" <ks@varberg.se>
Ämne: Sv: Påminnelse begäran om yttrande på motion

Hej!

VFAB ursäktar för sent svar, remissen har varit besvarad men vi har internt missat att sammanställa och skicka. Här kommer VFAB's återkoppling.

VFAB föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Ingen för VFAB, inventeringen av kommunens verksamhetslokaler i bolagets fastigheter uppfattar vi att hyresgästen (kommunen) bekostar.

Verksamhetsmässiga konsekvenser

Ingen känd med givna förutsättningar.

Juridiska konsekvenser

Ingen känd med givna förutsättningar.

Konsekvenser utifrån vår affärs -och verksamhetsplan

Ingen känd med givna förutsättningar.

Övriga konsekvenser som bedöms relevanta

Eventuella åtgärder som inventeringen föreslår kan medföra diskussion om ansvar och kostnad att hantera mellan oss och hyresgäst.

Från: Kommunstyrelsen <ks@varberg.se>

Skickat: den 28 januari 2025 14:56

Till: Varbergs Fastighets AB <vfab@varberg.se>

Ämne: Påminnelse begäran om yttrande på motion

Hej VFAB!

Vi saknar återkoppling från er gällande remiss med begäran om yttrande på motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad i kommunala byggnader och lokaler.

Hör av er så snart som möjligt så vi får kännedom om hur ni ligger till med svaret.

Med vänlig hälsning/

Michael Boström
Kommunregistrator
Kommunkansliet

Telefon: 0340-881 06
E-post: michael.bostrom2@varberg.se

Varbergs kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
432 80 Varberg

Varberg direkt: 0340-880 00
Webbplats: varberg.se

Så här behandlar Varbergs kommun personuppgifter: varberg.se/GDPR

Motion om inventering och anpassning av tillgängligheten för rörelsehindrad till kommunala byggnader och lokaler

Vi har tyvärr uppmärksammat att det finns brister i tillgängligheten till vissa av våra kommunala lokaler. Detta kan medföra onödiga svårigheter för rullstolsbundna personer, rollatoranvändare eller andra med begränsad rörelseförmåga att ta sig in i vissa av våra byggnader. Ett exempel är det gamla stadshuset. Framför ingången på södra gaveln finns flera trappsteg; omöjligt för en rullstolsbunden att ta sig in utan hjälp av en stark person. Den ingång som skulle kunnat användas tillhör restaurangen i huset. Det finns även brister i tillgång till hörslingor i andra lokaler samt hjälpmedel för synskadade, utomhus såsom att trottoarens taktila stråk är blockerade.

Ett annat exempel är Stadshus A, där handikapparkeringen är placerad långt från den ingång som är öppen. Den ingång som är närmast är låst och har en porttelefon för hjälpanrop där ingen någonsin svarar. Om man ändå tar sig in i huset är alla dörrar låsta, varför man måste ha hjälp för att komma dit man ska.

Ovan nämns endast några få exempel. Det behövs en inventering av tillgängligheten till och vilken utrustning som finns i och vid våra lokaler. I de fall det upptäcks brister, behövs en genomtänkt tillgänglighetsanpassning.

Vänsterpartiet yrkar därför

att Kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt Kommunstyrelsen att med sakkunnig hjälp genomföra en inventering av tillgängligheten till de kommunala lokaler som används av allmänheten, föreningar, förtroendevalda, elever, andra behöriga besökare eller personal. Inventeringen ska också gälla tillgängligheten utomhus, såsom t ex hinder i form av placering av entré, tillgång till handikapparkering, ramper, förekomsten av trappor med eller utan trappträcken.

att därefter på grundval av inventeringen där det är möjligt vidta de åtgärder som behövs för att göra lokalen fullt ut tillgänglig för rörelsehindrade eller personer med andra funktionsvariationer.

Varberg 13/4 2024

Ingela Svenson Vänsterpartiet

§ 64

Dnr KS 2024/0661

Svar på motion om hundrastgård på söder

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktig besluta

- avslå motionen om att utreda möjligheterna att skapa en instängslad hundrastgård på söder i Varberg, samt se över behovet av hundrastgårdar i hela kommunen.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jeanette Qvist (S) föreslår bifall till motionen.

Beslutsordning

Ordförande ställer arbetsutskottets förslag mot Jeanette Qvist (S) förslag och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag, att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Ingemar Ericsson (24:7) har 16 september 2024 lämnat in en motion om hundrastgård på söder. I motionen föreslås att utreda möjligheterna att skapa en instängslad hundrastgård på söder i Varberg, samt se över behovet av hundrastgårdar i hela kommunen. Gräsmattan vid Fredens skatepark lyfts i motionen fram som en tänkbar plats för hundrastgård.

Hamn- och gatunämnden har fått motionen på remiss och har 16 december 2024, § 114, beslutat att avstyrka motionen.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet 11 mars 2025, § 94.

Beslutsförslag 28 januari 2025.

Hamn- och gatunämnden 16 december 2024, § 114.

Motion om hundrastgård på söder, 16 september 2024.

Övervägande

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår med hänvisning till hamn- och gatunämndens övervägande att motionen ska avslås.

Hamn- och gatunämnden har en mindre hundrastgård intill Polishuset i centrala Varberg samt en större hundrastgård i Breared. Syftet är att underlätta för hundägare att kunna rasta sina hundar på två inhägnade platser.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Protokollsutdrag: Hamn- och gatunämnden
Ingemar Ericsson

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 94

Dnr KS 2024/0661

Svar på motion om hundrastgård på söder

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktig besluta

- avslå motionen om att utreda möjligheterna att skapa en instängslad hundrastgård på söder i Varberg, samt se över behovet av hundrastgårdar i hela kommunen.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ann-Charlotte Stenkil (M) föreslår bifall till förvaltningens förslag om att avslå motionen.

Jeanette Qvist (S) föreslår bifall till motionen.

Beslutsordning

Ordförande ställer förslagen mot varandra och konstaterar att arbetsutskottet beslutar enligt Ann-Charlotte Stenkils (M) förslag.

Beskrivning av ärendet

Ingemar Ericsson (24:7) har 16 september 2024 lämnat in en motion om hundrastgård på söder. I motionen föreslås att utreda möjligheterna att skapa en instängslad hundrastgård på söder i Varberg, samt se över behovet av hundrastgårdar i hela kommunen. Gräsmattan vid Fredens skatepark lyfts i motionen fram som en tänkbar plats för hundrastgård.

Hamn- och gatunämnden har fått motionen på remiss och har 16 december 2024, § 114, beslutat att avstyrka motionen.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 28 januari 2025.

Hamn- och gatunämnden 16 december 2024, § 114.

Motion om hundrastgård på söder, 16 september 2024.

Övervägande

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår med hänvisning till hamn- och gatunämndens övervägande att motionen ska avslås.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Hamn- och gatunämnden har en mindre hundrastgård intill Polishuset i centrala Varberg samt en större hundrastgård i Breared. Syftet är att underlätta för hundägare att kunna rasta sina hundar på två inhägnade platser.

Protokollsutdrag: Hamn- och gatunämnden
Ingemar Ericsson

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2025-01-28

1 (2)
Dnr: KS 2024/0661-6

Kommunstyrelsen

Lina Berglund, 0340 88599

Svar på motion om hundrastgård på söder

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktig besluta

- avslå motionen om att utreda möjligheterna att skapa en instängslad hundrastgård på söder i Varberg, samt se över behovet av hundrastgårdar i hela kommunen.

Beskrivning av ärendet

Ingemar Ericsson (24:7) har den 16 september 2024 lämnat in en motion om hundrastgård på söder. I motionen föreslås att utreda möjligheterna att skapa en instängslad hundrastgård på söder i Varberg, samt se över behovet av hundrastgårdar i hela kommunen. Gräsmattan vid Fredens skatepark lyfts i motionen fram som en tänkbar plats för hundrastgård.

Hamn- och gatunämnden har fått motionen på remiss och har 16 december 2024, § 114, beslutat att avstyrka motionen.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 28 januari 2025.

Motion om hundrastgård på söder, 16 september 2024.

Hamn- och gatunämnden 16 december 2024, § 114.

Övervägande

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår med hänvisning till hamn- och gatunämndens övervägande att motionen ska avslås.

Hamn- och gatunämnden har en mindre hundrastgård intill Polishuset i centrala Varberg samt en större hundrastgård i Breared. Syftet är att underlätta för hundägare att kunna rasta sina hundar på två inhängnade platser.

Ekonomi och verksamhet

Beslutet innebär ingen påverkan på ekonomi eller verksamhet.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS

WEBBPLATS
www.varberg.se

Samråd

Hamn- och gatunämnden har yttrat sig över motionen och samråd har därefter skett inom Samhällsutvecklingskontoret.

Kommunstyrelsens förvaltning

Mikael Zsiga
Mark- och exploateringschef

Lina Berglund
Markförvaltare

Protokollsutdrag

Hamn- och gatunämnden
Ingemar Ericsson

§ 114

Dnr HGN 2024/0314

Yttrande avseende motion om hundrastgård på söder

Beslut

Hamn- och gatunämnden beslutar att

- avstyrka motion om hundrastgård på söder.

Förslag till beslut på sammanträde

Catrin Andersson (S) föreslår att

- tillstyrka motion om hundrastgård på söder.

Beslutsordningen

Ordförande ställer Catrin Anderssons (S) förslag mot arbetsutskottets förslag och konstatera att hamn- och gatunämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Beskrivning av ärendet

Ingemar Ericsson (24:7) har inkommit till kommunfullmäktige med en motion gällande hundrastgård på söder.

I motionen efterfrågas en ytterligare rastgård på söder liknande hundrastgården intill polishuset.

Motionen yrkar att:

- utreda möjligheterna att skapa en instängslad hundrastgård på söder i Varberg samt
- se över behovet av hundrastgårdar i hela kommunen.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets beslut den 2 december 2024, § 98.

Förvaltningens beslutsförslag.

Motion om hundrastgård på söder, Ingemar Ericsson (24:7).

Övervägande

Hamn- och gatunämnden har en mindre hundrastgård intill Polishuset i centrala Varberg samt en större hundrastgård i Breared. Syftet är att underlätta för hundägare att kunna rasta sina hundar på två inhägnade platser.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Hamn- och gatunämnden ska enligt reglementet på taktisk och operativ nivå ansvara för utveckling, planering, utformning, nyanläggning och förvaltning av andra offentliga platser. En utredning enligt motionen bedöms därför ligga inom hamn- och gatunämndens ansvarsområde.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Motion till kommunfullmäktige i Varberg

Hundrastgård på söder

I norra Varberg, strax intill polishuset, ligger en fin instängslad hundrastgård för hundar. En social träffpunkt för hundägare med sina hundar. Den är dock ganska ensam av sitt slag i kommunen.

Det som efterfrågas nu och som det finns behov av, är en rastgård även på söder. En tänkbar plats skulle kunna vara på gräsmattan vid Freden skatepark. En instängslad plats för hundägare att träffas med sina hundar.

Det är också lämpligt att se över behovet av hundrastgårdar i hela kommunen.

Därför yrkar vi:

att utreda möjligheterna att skapa en instängslad hundrastgård på söder i Varberg, samt se över behovet av hundrastgårdar i hela kommunen.

Ingemar Ericsson (24:7)
